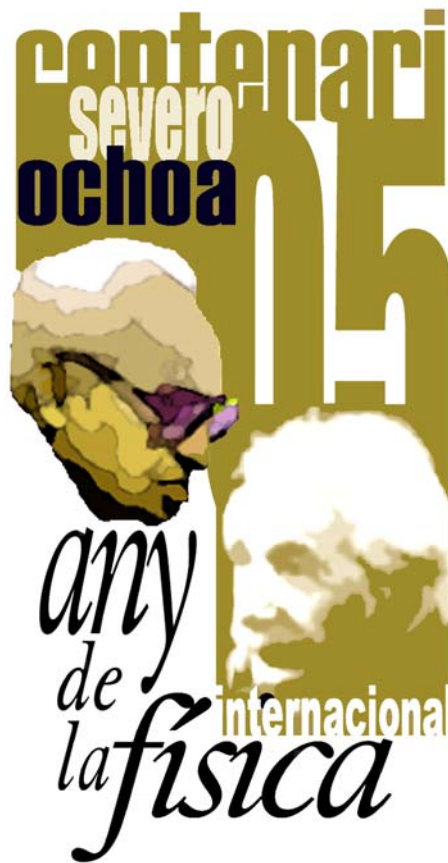

CONSELL VALENCIÀ (**v**) de CULTURA

Memòria 2005

(Aprovada pel Ple el 29 de maig de 2005 a Villena)

Sumari

1. Presentació.....	5
2. El Consell Valencià de Cultura.....	7
3. Activitat institucional	19
4. El Ple	41
5. Les Comissions	53
6. Informes	81
7. Publicacions	153
8. El Consell en la xarxa.....	161
9. Memòria econòmica.....	167
Annex. Observacions i recomanacions.....	185

Índex

1. Presentació	5
2. El Consell Valencià de Cultura	7
2.1. Descripció de la institució	8
a. Naturalesa jurídica i funcions	8
b. Organització i funcionament	9
c. Sinopsi històrica.....	10
2.2. Els membres del Consell.....	11
a. El Ple.....	11
b. Composició de les Comissions permanents.....	12
3. Activitat institucional	19
3.1. Resum anual	20
3.2. Grups de treball i ponències temporals	21
3.3. Reunions de les Comissions: calendari i assistències.....	23
3.4. El treball del Consell per consultes i peticions externes	30
a. Assumptes sorgits en 2005.....	30
b. BIC declarats en 2005 relacionats amb informes del Consell.....	30
c. Assumptes anteriors	31
3.5. El treball del Consell per iniciativa pròpia	31
a. Projectes enllestits en 2005	31
b. Seguiment de projectes anteriors	32
c. Línies de treball futures.....	34
3.6. Visites i actes protocol·laris.....	34
a. Llistat resum	34
b. Lliurament de la Medalla d'Or a Pere Maria Orts.....	38
3.7. Commemoracions	38
a. 20 Anys del Consell Valencià de Cultura	38
b. Commemoració del naixement de Severo Ochoa.....	38
c. Participació en la celebració de 2005 Any Internacional de la Física	39
4. El Ple	41
4.1. Acords del Ple.....	42
4.2. Sessions a Algemesí, Vinaròs i Ibi.....	44
a. Ple del Consell a Algemesí, 25 de febrer	44
b. Ple del Consell a Vinaròs, 25 d'abril	45
c. Ple del Consell a Ibi, 28 de novembre	46
Sessions extraordinàries i compareixences	48
a. Visita de la Secretària Autònoma de Cultura per a informar sobre els frescos descoberts a la Seu de València, 30 de maig	48
b. Compareixença del conseller de Cultura per a presentar el Pla PREVI, 8 de novembre	49
4.4. Declaracions institucionals	50
5. Les Comissions	53
5.1. Comissió de les Arts	54
5.2. Comissió de les Ciències.....	61
5.3. Comissió Jurídica i d'Interpretació Reglamentària.....	70
5.4. Comissió de Llegat Històric i Artístic.....	73
5.5. Comissió de Promoció Cultural	78
6. Informes	81
6.1. Resum i estudi estadístic	82

6.2. Per consultes i peticions externes	85
a. Sobre Sant Vicent de la Roqueta	85
b. Sobre el molí de Sarrapedra de Xàtiva.....	87
c. Sobre l'església de San Miguel d'Énguera.....	89
d. Sobre la declaració de BIC de l'església de Sant Andreu Apòstol de l'Alcúdia.....	91
e. Sobre el proyecto de Real Decreto por el que se crea el Real Patronato del Archivo de la Corona de Aragón	93
f. Sobre la declaració de Bé d'Interés Cultural Immaterial (BICI) a favor del Tribunal de les Aigües de València	95
g. Sobre la declaració de BIC de l'edifici de l'Ajuntament de El Toro	100
h. Sobre la declaració de BIC de l'Aqüeducte de Morella	101
i. Sobre la declaració de BIC de l'església de Nuestra Señora de los Ángeles de Xelva	103
j. Informe sobre el Grau Vell de Sagunt.....	104
k. Sobre l'avantprojecte de Llei d'Ordenació del Teatre i de la Dansa.....	107
l. Sobre el Jardí Botànic de València	109
m. Sobre el Palau dels Marau, o Casa dels Santonja, de l'Olleria.....	111
n. Sobre la declaració de BIC del pont de Santa Quitèria	113
o. Sobre la cartoixa de Portaceli de Serra	115
6.3. Per iniciativa pròpia	117
a. Sobre los cementerios valencianos	117
b. Sobre los restos de Blasco Ibáñez.....	120
c. Sobre els drets i les obligacions dels titulars privats de béns del patrimoni cultural.....	121
d. Procesos migratorios e impacto cultural.....	125
e. Sobre les funcions dels representants del Consell en institucions culturals	127
f. Sobre didáctica de la Ciencia	129
g. Sobre l'1% cultural de les obres públiques	132
h. Sobre l'espoli de béns culturals	134
i. Sobre l'avantprojecte de Llei de Patrimoni Arbori Monumental	136
j. Sobre la divulgació científica en la televisió pública valenciana i en general	138
k. Sobre els continguts culturals de la televisió pública valenciana	141
l. Sobre el territorio y sus paisajes	147
7. Publicacions	153
7.1. Llibres editats.....	154
7.2. Reimpressions	157
8. El Consell en la xarxa.....	161
8.1. El lloc web del Consell a Internet	162
9. Memòria econòmica.....	167
9.1. Compte anual de l'exercici 2005	168
Annex. Observacions i recomanacions.....	185
a. Observacions i recomanacions	186
b. Apèndix: propostes i conclusions dels informes del Consell.....	190

1. Presentació

1.1. Presentació del president, Santiago Grisolí

En 2005, durant l'exercici objecte de la present Memòria, va fer 20 anys de la creació del Consell Valencià de Cultura (Llei 12/1985, de 30 d'octubre, de la Generalitat Valenciana, del Consell Valencià de Cultura), amb la qual es complia el manament de l'Article 25 de l'Estatut d'autonomia de 1982. Des de llavors, com és natural, han canviat moltes coses. Una d'elles és que si en aquell moment la nostra institució era l'únic organisme assessor que formava part de l'estructura de la Generalitat Valenciana, ara, com es veu en la reforma estatutària recentment aprovada, compartix esta condició amb institucions com, entre altres, el Consell Jurídic Consultiu o l'Acadèmia Valenciana de la Llengua –esta última, creada per recomanació del Consell Valencià de Cultura en el seu dictamen sobre qüestions lingüístiques de 1997. El teixit institucional valencià ha anat completant-se, i això és una cosa de la qual tots podem felicitar-nos. En el cantó contrari podríem, això sí, situar les qüestions pendents, algunes de les quals comencen a adquirir el caràcter d'eternes, com és el cas del Patronat de l'Arxiu de la Corona d'Aragó. Ja en l'Estatut, fa vint-i-quatre anys, s'encarregava al Consell Valencià de Cultura un informe sobre la regulació del Patronat de l'arxiu. Com cada any, també en la Memòria que ara presentem no podem fer res més que lamentar un retard tan considerable en la resolució d'una qüestió com la citada.

Dels estudis fets i els vint-i-dos informes emesos en 2005 per peticions d'instàncies externes, la totalitat correspon a assumptes relacionats amb béns del patrimoni històric o a projectes de Llei –a més d'un altre sobre el projecte de Reial Decret de constitució del Patronat de l'Arxiu de la Corona d'Aragó. Però, a més, es van emetre durant el mateix exercici dotze informes sobre qüestions més generals, algunes d'elles ben actuals, o que precisament han adquirit actualitat després que este Consell se n'ocupara, com la preocupació pels valors històrics del paisatge –en un territori com el valencià, d'una activitat urbanitzadora tan dinàmica—. Qüestions aparentment tangencials, com el valor monumental i artístic dels cementeris, han començat a ser vistes amb ulls nous després de l'informe que este Consell va fer públic en març de 2005. Qüestions com la preocupació pels arbres singulars i monumentals han merescut posteriorment la promulgació d'una llei específica. I qüestions com l'espoli de béns històrics i artístics, o com la relacionada amb la responsabilitat de l'església catòlica en la protecció dels béns del patrimoni cultural dels quals és propietària, han aparegut recentment, i reiteradament, en els mitjans de comunicació en forma de notícies sobre transgressions.

Per tant, podem dir que l'examen de la Memòria que ara es presenta, i la lectura dels informes que s'hi inclouen, no solament dóna notícia del treball fet per esta institució, sinó també de molts dels assumptes que importen en la nostra cultura. No de tots, naturalment, ja que la vida és sempre immensament més rica que les visions que nosaltres en tenim, i això val igualment per a la vida cultural valenciana. Però sí d'alguns dels més importants. Crec, doncs, que puc aprofitar este espai per a agrair als meus companys en la institució la faena feta i els resultats obtinguts, i a la resta de les institucions de la Generalitat la confiança que continuen tenint en el nostre criteri.

2. El Consell Valencià de Cultura

2.1. Descripció de la institució

2.2. Els membres del Consell

2.1. Descripció de la institució

a. Naturalesa jurídica i funcions

El Consell Valencià de Cultura (d'ara endavant també Consell o CVC) és una **institució consultiva i assessora** de la **Generalitat Valenciana** en les matèries específiques referents a la **cultura valenciana**, amb la missió de vetllar per la defensa i la promoció dels valors lingüístics i culturals propis de la Comunitat.

Es tracta d'una institució de **caràcter públic** que forma part del conjunt d'institucions que constitueixen la Generalitat Valenciana. Està composta per **vint-i-un membres**, elegits per majoria de dos terços de les Corts Valencianes i nomenats pel president de la Generalitat Valenciana, entre les persones de prestigi rellevant o de reconegut mèrit intel·lectual dins l'àmbit cultural valencià.

Té la seu oficial al **Palau de Forcalló**, al carrer Museu de la ciutat de **València**, tot i que pot celebrar sessions a qualsevol municipi de la Comunitat Valenciana.

Els **principis** que orienten la seua activitat són:

- El respecte dels principis que informen la Constitució i l'Estatut d'Autonomia.
- l'objectivitat, la veracitat i la imparcialitat de les seues propostes, d'acord amb criteris científics i històrics.
- el respecte a la llibertat d'expressió i de pensament, i a la lliure creativitat cultural.
- el respecte del pluralisme cultural i lingüístic de la societat valenciana.

Les seues **funcions** específiques són:

- evacuar els informes o dictàmens i realitzar els estudis que li sol·liciten les institucions públiques de la Comunitat Valenciana.
- emetre informe dels avantprojectes normatius que li siguen sotmesos a consulta.
- el Ple del CVC, a fi de vetllar per la defensa i la promoció dels valors culturals i lingüístics valencians, podrà elaborar aquells informes o dictàmens que considere escaients.
- proposar al president de la Generalitat la distinció de les persones, entitats o institucions que se n'hagen fet mereixedores pel seu treball o la seua dedicació provada a l'estudi, la defensa o la promoció de la cultura valenciana.
- elaborar i elevar al Consell de la Generalitat Valenciana una Memòria anual en la qual, a més d'exposar les seues activitats durant l'exercici, es recullen les observacions i consells pertinents per a la defensa i la promoció de la llengua i la cultura valencianes, en qualsevol de les seues manifestacions.

La **base legal** per a la seua creació, naturalesa i funcionament es troba a les següents disposicions:

- Llei Orgànica 5/1982, d'1 de juliol, d'Estatut d'Autonomia de la Comunitat Valenciana.
- Llei 30/1985, de 30 d'octubre, de la Generalitat Valenciana, del Consell Valencià de Cultura.

- Decret 202/1998, de 15 de desembre, del Govern Valencià, pel qual s'aprova el Reglament d'Organització i Funcionament del Consell Valencià de Cultura.

b. Organització i funcionament

El CVC es regix per òrgans col·legiats i unipersonals, els quals s'organitzen com a:

- **Òrgans de govern:** el Ple, la Comissió de Govern i el president
- **Òrgans informatius i de treball:** les Comissions permanents, i els grups de treball i ponències temporals

El **Ple** del Consell Valencià de Cultura és l'òrgan màxim de decisió de la institució, totes les qüestions que afecten la cultura valenciana quedaran reservades a la seua decisió. L'àmbit d'actuació del ple més destriable és l'aprovació dels dictàmens i informes que emet la institució; a més, aprova l'avantprojecte de despeses de la institució, constituïx les comissions i ponències del Consell i, proposa al president de la Generalitat la distinció de persones i entitats que per llur treball, estudi, defensa o promoció de la cultura valenciana, se n'hagen fet mereixedores.

La **Comissió de Govern** està integrada pel president, el vicepresident i el secretari del Consell, i quatre membres d'aquest. Les seues competències són, fonamentalment, administratives: execució del pressupost, disposició de despeses, contractació, a més de determinar la tramitació dels escrits i les peticions dirigides a la institució.

El **president** és nomenat per decret pel president de la Generalitat entre els membres del CVC; les seues competències són: la representació legal de la institució, convocar i moderar les reunions, dirigir els organismes i dependències del CVC, ordenar els pagaments i vetlar pel compliment dels acords del Ple i de la Comissió de Govern.

El Consell Valencià de Cultura pot crear les comissions assessores o ponències de treball, permanents o no, que crega oportunes per a la preparació dels estudis, informes o dictàmens que hagen de ser sotmesos posteriorment a la consideració dels seus òrgans de govern. Els membres del CVC tenen dret a assistir amb veu i vot a les comissions a què pertanyen –només poden formar part d'un màxim de tres— i, amb veu però sense vot, a la resta de comissions.

Tenen el caràcter de **comissions permanents**, sense perjudici d'altres que puguen crear-se en el futur:

- La Comissió de les **Arts** s'encarrega d'estudiar i promoure tot allò relacionat amb les arts plàstiques, escèniques i musicals contemporànies.
- La Comissió de les **Ciències** té com a objectiu estudiar i promocionar tot allò relacionat amb les ciències i la tecnologia.
- La Comissió **Jurídica i d'interpretació reglamentària** estudia aquelles matèries de caràcter jurídic que se sotmeten a la seua consideració, i interpreta el reglament a instància del Ple, de qualsevol comissió o de qualsevol dels seus membres.

- La Comissió de **Llegat històric i artístic** té al seu càrrec l'estudi del patrimoni cultural valencià en les seues diverses facetes, moments i manifestacions.
- La Comissió de **Promoció cultural**, entre altres objectius, té la funció de promoure i informar sobre aspectes de la realitat cultural valenciana.

D'acord amb l'article 65 del Reglament d'Organització i Funcionament del Consell Valencià de Cultura, aquest procedix com seguix:

Qualsevol proposta d'informe, dictamen o pronunciament que s'eleve al Consell Valencià de Cultura es presentarà a la Presidència del Consell; aquesta, d'acord amb la Comissió de Govern, la trametrà a la comissió corresponent, o a la que es cree amb aquest fi; en el si de la comissió es nomenarà una ponència perquè, en el termini previst per la corresponent presidència, elabore el dictamen o informe que, una vegada discutit al si de la comissió i aprovat, serà tramés al president del Consell perquè després de la deliberació en la Comissió de Govern, se sotmeta a l'acord del Ple del Consell.

Tots els informes o dictàmens hauran de ser signats pel president i el secretari del Consell, o per qui els substituïska.

Les qüestions plantejades davant del Consell Valencià de Cultura i que la comissió de Govern considere que no són competència de la institució seran traslladades a la instància corresponent pel president.

Si hi ha cap vot particular, s'adjuntarà quan la persona interessada ho sol·licite.

c. Sinopsi històrica

El Consell Valencià de Cultura es va constituir el 28 de gener de 1986. Els seus membres són nomenats per a un període –renovable– de sis anys, i, des de la seua creació fins a desembre de 2005, han format part de la institució **64 consellers** –inclosos els actuals—. A la taula de la pàgina 16 es pot consultar informació sobre els antics membres de la institució i a la pàgina 17 sobre els actuals.

El president del Consell Valencià de Cultura és nomenat pel president de la Generalitat Valenciana d'entre els membres de la institució; fins a desembre de 2004 la institució ha tingut **tres presidents**: Juan Gil-Albert (1986-1994), Vicente Aguilera Cerni (1995-1996) i Santiago Grisolia, actual president.

El Consell Valencià de Cultura ha emés, d'ençà que fou creat fins a desembre de 2005, **196 dictàmens i informes**, abastant temàtiques tan diverses com ara patrimoni cultural material i immaterial, informes jurídics, toponímia valenciana, qüestions lingüístiques i ciència i medi ambient.

Els dictàmens i informes del Consell tenen relació amb assumptes puntuals, com l'actuació del CVC com a entitat consultora per a la declaració d'un determinat Bé d'Interés Cultural (BIC), o bé s'ocupen de qüestions més generals, com el Dictamen sobre la llengua. Entre els informes que més repercussió social han tingut podem destriar: l'Informe sobre el "solar dels jesuïtes", el Dictamen sobre l'Horta o l'esmentat Dictamen sobre la Llengua; aquest darrer, va realitzar-se per encàrrec de les Corts Valencianes per a servir de fonament a la Llei de creació de l'Acadèmia Valenciana de la Llengua; per dur a terme aquesta comesa, el Consell Valencià de Cultura va dedicar-s'hi exclusivament durant tot l'any 1998.

El Consell Valencià de Cultura ha celebrat **sessions plenàries fora de la seua seu** a la ciutat de València; concretament, les visites realitzades fins ara són: Alacant, Alcoi, Algemesí, Alzira, Benicarló, Benissa, Callosa de Segura, Castelló de la Plana, Dénia, Elx, Gandia, Ibi, Llíria, Monòver, Morella, Onda, Ontinyent, Oriola, Peníscola, Requena, Sogorb, Utiel, Vall d'Uixó, Vilafamés, Vila-real, Vinaròs i Xàtiva.

D'altra banda, el Consell Valencià de Cultura es proposà, ja des de les seues primeres passes, la tasca d'avaluar sistemàticament l'estat de la cultura en la nostra societat; així, tot facilitant espais i canals de comunicació entre les diverses instàncies relacionades amb el món de la cultura, el Consell tracta de posar en relleu els dèficits i albirar les potencialitats dels recursos culturals valencians per tal d'assolir un major grau d'accés i de desenvolupament de la cultura a la Comunitat Valenciana. Aquesta tasca es porta a terme mitjançant l'organització de **Jornades** sobre Cultura en la Comunitat Valenciana; concretament, les que s'han realitzat fins ara són:

- I Jornades, en maig de 1994, amb una temàtica generalista.
- II Jornades, en febrer de 1996, dedicades a Biblioteques, Arxius i Centres de Documentació davant el repte del III Mil·lenni.
- III Jornades, en abril de 1997, Canvi sociocultural a la Comunitat Valenciana.
- IV Jornades, en desembre de 1997, sobre La Ciutat com a Espai Ecològic.
- Jornades sobre la cultura de la innovació i la cooperació a la Comunitat Valenciana, en novembre de 1999.

Per últim, el Consell Valencià de Cultura, com a entitat cultural pública valenciana va comprendre ben prompte que calia posar a disposició de la societat valenciana una sèrie de textos bàsics sobre la cultura del nostre país; així, les **publicacions** del Consell abasten temàtiques tan diverses com ara: patrimoni arquitectònic, arqueològic, pictòric, i immaterial, tradició religiosa, literatura, medi ambient, historiografia, dret, gastronomia, poesia, literatura, botànica, etc.

2.2. Els membres del Consell

A continuació es mostra la composició del Ple del Consell Valencià de Cultura durant 2005; a la pàgina 17 es pot consultar informació biogràfica sobre els actuals membres del Consell.

a. El Ple

Ple del Consell Valencià de Cultura

President:	Santiago Grisolí
Vicepresident:	Ramón de Soto Arándiga
Secretari:	Jesús Huguet Pascual
Vocals:	Vicent Àlvarez Rubio
	Ricardo Bellveser Icardo
	Manuel Ángel Conejero Tomàs
	Juan Ferrando Badía
	Vicente Ferrero Molina
	Enrique García Asensio
	Ramon Lapiedra Civera
	Juan Antonio Montesinos García

Isabel Morant Deusa
Carmen Morenilla Talens
José Morera Buelti
Vicente Muñoz Puelles
Elena Negueroles Colomer
Luis Prades Perona
Eduardo Primo Yúfera
Isabel Ríos García
Rosa María Rodríguez Magda
Manuel Sanchis-Guarner Cabanilles

El Ple de 23 de desembre de 2000 aprovà el nomenament honorari de l'antic conseller i secretari durant molts anys de la institució, Enric Llobregat, com a "Secretari perpetu" del Consell Valencià de Cultura.

b. Composició de les Comissions permanents

Comissió de Govern

President:	Santiago Grisólia
Vicepresident:	Ramón de Soto Arándiga
Secretari:	Jesús Huguet Pascual
Vocals:	Juan Antonio Montesinos García
	Carmen Morenilla Talens
	Vicente Muñoz Puelles
	Rosa María Rodríguez Magda

Comissió de les Arts

President:	Ramón de Soto Arándiga
Secretari:	Vicente Muñoz Puelles
Vocals:	Ricardo Bellveser Icardo
	Manuel Ángel Conejero Tomàs
	Vicente Ferrero Molina
	Enrique García Asensio
	Carmen Morenilla Talens
	Elena Negueroles Colomer
	Luis Prades Perona
	Eduardo Primo Yúfera

Comissió de les Ciències

President:	Ramon Lapiedra Civera
Secretària:	Rosa María Rodríguez Magda
Vocals:	Vicent Àlvarez Rubio
	Ricardo Bellveser Icardo (fins el mes de desembre)

Santiago Grisolí
Vicente Muñoz Puelles
Eduardo Primo Yúfera
Isabel Ríos García
Manuel Sanchis-Guarner Cabanilles

Comissió Jurídica i d'Interpretació Reglamentària

President: Vicent Àlvarez Rubio

Secretari: Luis Prades Perona

Vocals: Ricardo Bellveser Icardo
(a partir del mes de maig)

Manuel Ángel Conejero Tomàs

Ramón de Soto Arándiga (a partir del
mes de maig)

Juan Ferrando Badía

Ramon Lapiedra Civera

Juan Antonio Montesinos García

José Morera Buelti

Manuel Sanchis-Guarner Cabanilles
(a partir del mes de maig)

Comissió de Llegat Històric i Artístic

President: Ricardo Bellveser Icardo

Secretària: Carmen Morenilla Talens

Vocals: Vicent Àlvarez Rubio

Jesús Huguet Pascual

Juan Antonio Montesinos García

Isabel Morant Deusa

José Morera Buelti

Elena Negueroles Colomer
(fins el mes de juny)

Manuel Sanchis-Guarner Cabanilles

Ramón de Soto Arándiga

Comissió de Promoció Cultural

President: Eduardo Primo Yúfera

Secretari: Manuel Sanchis-Guarner Cabanilles

Vocals: Manuel Ángel Conejero Tomàs

Juan Ferrando Badía

Jesús Huguet Pascual

Isabel Morant Deusa

José Morera Buelti

Luis Prades Perona

Isabel Ríos García

Rosa María Rodríguez Magda

Antics membres del Consell Valencià de Cultura

Membre	Any de naixement	Any de decés	Lloc Naixement	Professió	Alta membre *	Baixa membre **
Aguilera Cerni, Vicente	1920	2005	València	Crític d'Art	19/12/1985	28/09/1998
Alfaro Hernández, Andreu	1929		València	Escultor	19/12/1985	21/03/1990
Bas Carbonell, Manuel	1942		Xàbia	Bibliòfil	06/11/1995	11/07/2002
Beüt Belenguer, Emili	1902	1993	València	Escriptor	21/01/1992	14/08/1993**
Boronat Gisbert, José	1922	2002	Alcoi	Professor de Química	21/01/1992	18/01/2002**
Buigues Carrión, Vicente	1920	1986	Dènia	Oftalmòleg	19/12/1985	03/02/1986**
Calomarde Gramage, Joaquín	1956		València	Catedràtic de Filosofia	13/05/1998	30/06/2000
Casp Verger, Xavier	1915	2005	Carlet	Poeta	10/01/1989	11/07/2002
Colon Doménech, Germà	1928		Castelló	Filòleg	10/01/1989	06/11/1995
Enrique i Tarancón, Vicente	1907	1994	Borriana	Cardenal de l'Església Catòlica	19/12/1985	29/11/1994**
Fabregat Mañes, Amadeu	1948		València	Periodista	06/11/1995	11/07/2002
Faus Sevilla, Pilar	1925		València	Bibliotecària	28/03/1994	09/01/1998
Fuster i Ortells, Joan	1922	1992	Sueca	Escriptor	11/03/1987	21/06/1992**
García Berlanga, Luís	1921		València	Director de cine	19/12/1985	09/01/1998
García Candau, Jordi	1951		Vila-Real	Periodista	30/12/1996	09/01/1998
García Esteve, Alberto	1919	1997	València	Jurista	19/12/1985	10/01/1989
García Rodríguez, Amando	1934		Alcoi	Físic. Catedràtic d'Universitat	21/01/1992	09/01/1998
García Sanz, Arcadi	1926	1998	Vall d'Uixó	Historiador	10/01/1989	06/11/1995
Gil-Albert, Juan	1904	1994	Alcoi	Poeta	19/12/1985	03/07/1994**
Giménez Julián, Emili	1932		Bunyol	Arquitecte	19/12/1985	21/01/1992
Guarner Pérez, Lluís	1902	1986	València	Escriptor	19/12/1985	26/08/1986**
Llobregat Conesa, Enric	1941	2003	València	Arqueòleg	19/12/1985	06/11/1995
Llorens Serra, Tomás	1936		Almassora	Crític d'Art	10/01/1989	21/03/1990
Lloris Camps, Enequina	1957		València	Cantant	09/01/1998	30/06/2000
López Piñero, José María	1933		Mula (Múrcia)	Historiador de la Medicina. Catedràtic d'Universitat	19/12/1985	21/01/1992

Lozano Sanchis, Francisco	1912	2000	Antella	Pintor	19/12/1985	21/01/1992
Maravall Casesnoves, José Antonio	1911	1986	Xàtiva	Catedràtic d'Història	19/12/1985	19/12/1986**
Marín Soriano, Emili	1940		Alcoi	Editor	28/03/1994	09/01/1998
Michavila Pitarch, Francesc	1948		Castelló	Matemàtic. Catedràtic d'Universitat	21/01/1992	30/12/1996
Montés Penadés, Vicente Luís	1942		Ontinyent	Jurista. Catedràtic d'Universitat	21/03/1990	06/11/1995
Muñoz Ibáñez, Manuel	1943		València	Metge. Historiador de l'Art	09/01/1998	11/06/2004
Nieto Nieto, Justo	1943		Cartagena (Múrcia)	Catedràtic i Rector d'Universitat	21/03/1990	09/01/1998
Peñarroja Torrejón, Leopoldo	1954		Vall d'Uixó	Catedràtic de Llengua Espanyola	19/12/1985	21/01/1992 30/12/1996
Pérez Gil, José	1918	1998	Caudete (Albacete)	Pintor	11/03/1987	10/01/1989
Ramos Fernández, Rafael	1942		Elx	Arqueòleg	19/12/1985	09/01/1998
Reig Armero, Ramiro	1936		València	Professor d'Universitat	10/01/1989	06/11/1995
Reig Pla, Juan Antonio	1947		Castelló	Bisbe de l'Església Catòlica	09/01/1998	13/05/1998
Serrano Llàcer, Rosa	1945		Paiporta	Editora	09/01/1998	23/12/2002
Simó Santonja, Vicente Luís	1932		València	Notari	11/03/1987	06/11/1995
Torrent i Llorca, Ferran	1951		Sedaví	Escriptor	06/11/1995	11/07/2002
Valdés Blasco, Manuel	1942		València	Pintor	19/12/1985	10/01/1989
Vernia Martínez, Pedro	1931		Borriana	Farmacèutic	19/12/1985	06/11/1995
Vizcaíno Casas, Fernando	1926	2003	València	Jurista. Escriptor	11/07/2002	02/11/2003**

* Data d'alta i de baixa, la de publicació del nomenament en el DOGV;

** Data de decés, essent membre del Consell

Taula 1. Antics membres del Consell Valencià de Cultura

Actuals membres del Consell Valencià de Cultura

Membre	Lloc Naixement	Professió	Alta membre *	Baixa membre	Alta 2ª Etapa **
Àlvarez Rubio, Vicent	Xàtiva	Jurista	06/11/1995		
Bellveser Icardo, Ricardo	València	Escriptor	06/11/1995		
Conejero Tomás, Manuel Ángel	València	Filòleg i dramaturg. Catedràtic d'Universitat	11/06/2004		
De Soto Arándiga, Ramón	València	Escultor. Catedràtic d'Universitat	19/12/1985	21/01/1992	06/11/1995
Ferrando Badía, Juan	Foios	Jurista. Catedràtic d'Universitat	19/12/1985	06/11/1995	
Ferrero Molina, Vicente	Banyeres de Mariola	Escultor. Catedràtic d'Institut	11/06/2004		
García Asensio, Enrique	València	Director d'Orquestra	19/12/1985		
Grisolía, Santiago	València	Bioquímic	19/12/1985	10/01/1989	06/11/1995
Huguet Pacual, Jesús	Onda	Escriptor	30/06/2000		
Lapiedra Civera, Ramon	Almenara	Físic. Catedràtic d'Universitat	09/01/1998		
Montesinos García, Juan Antonio	Alacant	Catedràtic de Matemàtiques	11/07/2002		
Morant Deusa, Isabel	Almoines	Historiadora. Professora d'Universitat	11/06/2004		
Morenilla Talens, Carmen	Castelló de la Ribera	Filòloga. Professora d'Universitat	09/01/1998		
Morera Buelti, José	València	Director teatral	06/11/1995		
Muñoz Puelles, Vicente	València	Escriptor	21/01/1999		
Negueroles Colomer, Elena	Alzira	Pintora	11/07/2002		
Prades Perona, Luís	Castelló	Pintor	06/11/1995	11/07/2002	11/06/2004
Primo Yúfera, Eduardo	València	Químic. Catedràtic d'Universitat	11/07/2002		
Ríos García, Isabel	Castelló	Filòloga. Professora d'Universitat	11/07/2002		
Rodríguez Magda, Rosa María	València	Filosofa. Catedràtica d'Universitat	30/06/2000		
Sanchis-Guarner Cabanilles, Manuel	València	Metge. Professor d'Universitat	09/01/1998		

* Data alta i baixa, la de publicació nomenament en DOGV.

** Persones que han pertangut a la institució en períodes discontinus.

Taula 2. Actuals membres del Consell Valencià de Cultura

3. Activitat institucional

- 3.1. Resum anual
 - 3.2. Grups de treball i ponències temporals
 - 3.3. Reunions de les Comissions: calendari i assistències
 - 3.4. El treball del Consell per consultes i peticions externes
 - 3.5. El treball del Consell per iniciativa pròpia
 - 3.6. Visites i actes protocol·laris
 - 3.7. Commemoracions
-

3.1. Resum anual

Durant 2005 el Consell Valencià de Cultura ha realitzat 92 **reunions** (pàg. 23), de les quals 75 corresponen al Ple i les Comissions permanents i 17 a les quatre ponències i grups de treball temporals que s'han constituït en l'exercici (pàg. 21). El resultat, en part, d'aquest treball són 27 **informes** sancionats pel Ple –15 a petició externa i 12 per iniciativa pròpia—, el 71 % dels quals tenen relació amb el patrimoni cultural valencià (pàg. 81).

El **Ple** del Consell ha visitat les ciutats d'Algemesí, Ibi i Vinaròs (pàg. 44), i s'ha manifestat sobre diversos assumptes relatius a la protecció i conservació del patrimoni cultural, la investigació científica i tecnològica, els incendis forestals i la llibertat d'expressió (pàg. 50). D'altra banda, ha rebut la visita del conseller de Cultura, Educació i Esports (pàg. 49), de la Secretària Autonòmica de Cultura (pàg. 48) i del Director General de Patrimoni Cultural.

Les **Comissions** han realitzat nombroses visites i han rebut i escoltat diversos experts i professionals en la seua tasca d'elaboració dels informes del Consell i atenció a les consultes rebudes per la institució (pàg. 53).

El Consell Valencià de Cultura ha **commemorat** el centenari del naixement del professor Severo Ochoa amb la publicació d'un llibre de fotografies (pàg. 38), ha contribuït a la celebració de l'Any Internacional de la Física amb la coorganització d'un cicle de conferències (pàg. 39) i ha començat els preparatius per commemorar els seus 20 anys d'existència (pàg. 38). A més, ha lliurat la quarta medalla d'Or de la institució a l'acadèmic Pere Maria Orts (pàg. 38) i ha proposat com a **candidats** a la **Distinció** de la Generalitat Valenciana al Mèrit Cultural: María Luz Terrada Ferrandis –finalment guardonada—, Juan José Estellés Ceba, la Mancomunitat Cultural de la Marina Alta i la galeria Punto; i com a candidats a l'Alta Distinció: Avelino Corma Canos i Jesús Martínez Guerricabeitia.

El Consell Valencià de Cultura ha rebut la **visita** de 6 col·lectius i personalitats vinculades amb el món de la cultura i de 7 centres d'ensenyament i associacions de majors –en les quals catedràtics emèrits han pronunciat conferències de caire divers— (pàg. 37); ha organitzat una taula redona sobre la intervenció en la volta barroca de la Seu de València (pàg. 48) i ha encetat, mitjançant una roda de premsa multitudinària, un projecte d'actuacions sobre el problema dels incendis forestals (pàg. 32).

El Consell Valencià de Cultura ha **publicat** tres nous llibres de les seues col·leccions institucionals, un altre en règim de coedició i un llibret informatiu sobre el genoma humà, i ha reimprés tres obres exhaurides del seu catàleg (pàg. 154). A més, ha fet fins a nou actes de presentacions d'aquestes publicacions, tant al Palau de Forcalló com arreu del territori valencià (pàg. 37).

El **lloc web** del Consell ha rebut 48.000 visites –un 17% més que l'any anterior— amb 146.300 pàgines totals consultades –un 46% més que l'any passat—, i s'han descarregat 31.000 documents, entre informes, dictàmens, memòries anuals, fulllets i altres documents (pàg. 161).

Per últim, el Consell insertà en diversos mitjans de comunicació un anunci institucional pel foment de la lectura amb motiu del dia del Llibre, el 23 d'abril, Sant Jordi.

3.2. Grups de treball i ponències temporals

a. Dependents del Ple

Ponència [Cultura i comarques](#)

President: Santiago Grisolia

Secretari: Jesús Huguet Pascual

Vocals: Ricardo Bellveser Icardo

Enrique García Asensio (a partir del mes de febrer)

José Morera Buelti

Manuel Sanchis-Guarner Cabanilles

Atesa la vivacitat de l'activitat cultural en les comarques i la seua particular capacitat d'iniciativa "des de la base", fonamentada en l'associacionisme, va sorgir en la Comissió de Promoció Cultural, en setembre de 2000, la idea d'analitzar aquest fenomen quant al seu paper de promoció cultural i alhora vertebrador del territori.

Amb el referent del mapa d'infraestructura cultural elaborat per la Comissió a començament dels anys norantes, es volia actualitzar la informació i obtindre una nova imatge fixa de la realitat de la promoció cultural a les comarques respecte a dos grups de dades: d'una banda els usos i estructures, i d'altra, el rendiment i les necessitats. Tot en el marc de l'objectiu final d'organitzar unes Jornades temàtiques sobre l'assumpte.

En una primera etapa activa del projecte la Comissió convocà i escoltà –amb un guió de treball basat en tres qüestions: visió de la situació de la cultura a les comarques, problemes detectats i propostes de dinamització— responsables d'associacions com la Federació d'Instituts d'Estudis Comarcals, la Federació Valenciana de Societats Musicals, l'Associació de Cronistes de la CV, la Reial Societat d'Amics del País i la Mancomunitat d'activitats culturals de la Marina Alta (MACMA), a més d'altres experts culturals.

En una segona etapa, amb la creació per part del Ple en octubre de 2001 d'una ponència específica encarregada de la gestió del projecte, es començà a perfilar la possibilitat d'adaptar-lo temàticament a àmbits concrets de l'expressió cultural a les comarques: música, teatre, literatura, ciència, audiovisuals, etc.

Des de l'any 2003 fins l'actualitat el projecte continua actiu amb l'estudi de les iniciatives culturals musicals a les comarques valencianes. Durant l'any 2005 la ponència es reuní dues vegades.

b. Dependents de la Comissió de les Arts

Grup de treball [Canvi cultural i processos migratoris](#)

President: Ramón de Soto Arándiga

Secretari: Jesús Huguet Pascual

Vocals: Carmen Morenilla Talens

Vicente Muñoz Puelles

Aquest grup de treball naix d'un projecte de l'any 2000 de la Comissió de les Arts – finalment no realitzat— per a organitzar unes jornades sobre “canvi cultural i creativitat artística”. En 2002, ja amb el nom de Grup de treball sobre canvi cultural i processos migratoris, reorientà els seus treballs cap a l'anàlisi de les conseqüències culturals dels moviments migratoris. És en 2004, però, quan la Comissió convidà diversos experts en la matèria i aprovà un document de conclusions, publicat en la memòria de 2004. Finalment, en abril de 2005, després d'escoltar diversos representants de minories culturals, es reuní per tal d'actualitzar l'esmentat document, la redacció final del qual fou aprovada pel Ple en la seua sessió de 30 de maig i es pot consultar a la pàgina 125.

Grup de treball Fundacions i desenvolupament cultural

President:	Ramón de Soto Arándiga
Secretari:	Vicente Muñoz Puelles
Vocals:	Vicent Àlvarez Rubio
	Jesús Huguet Pascual
	Carmen Morenilla Talens

La Comissió de les Arts proposà l'estudi i anàlisi de la influència que les fundacions culturals i ambientals tenen en el desenvolupament cultural de la societat valenciana. Aprovat pel Ple en la seua sessió de 30 de juny, es reuní en sis ocasions durant 2005 i elaborà un informe final sancionat pel Ple en gener de 2006.

Grup de treball Paisatge com a territori

President:	Ramón de Soto Arándiga
Secretari:	Jesús Huguet Pascual
Vocals:	Vicente Ferrero Molina
	José Morera Buelti
	Vicente Muñoz Puelles

Aquest grup de treball, creat de forma conjunta per les Comissions de les Arts i de Promoció Cultural, sorgí amb la idea de concretar l'opinió del Consell en el debat actual sobre els aspectes culturals i patrimonials del paisatge i la seua protecció, sobretot arran l'entrada en vigor de la Convenció Europea del Paisatge, de la qual l'Estat Espanyol es membre signatari.

Aprovat pel Ple del Consell en la seua sessió de 29 de novembre de 2004, es reuní en set ocasions durant 2005 i elaborà un informe final (pàgina 147) sancionat pel Ple en el mes de desembre.

3.3. Reunions de les Comissions: calendari i assistències

El Consell Valencià de Cultura ha realitzat **92 reunions** durant 2005: 75 corresponen al Ple i les Comissions permanents i 17 a ponències i grups de treball de caràcter temporal.

<u>Reunions any 2005</u>		
Comissions	Caràcter	
	Permanents	Ordinari Extra
Ple del Consell	11	1
Arts	10	1
Ciències	11	
Govern	11	1
Jurídica i d'Interpretació Reglamentària	7	
Llegat Històric i Artístic	11	
Promoció Cultural	11	
Temporals		
Ponència Cultura i comarques	2	
GT Paisatge com a territori	7	
GT Canvi cultural i processos migratoris	1	
GT Fundacions i desenvolupament cultural	6	
Directors de Col·lecció	1	
Total	89	3

Nota: GT Grup de treball

Taula 3. Reunions del Consell Valencià de Cultura durant 2005.

En la Taula 4 (pàgina 24) es mostra la distribució de les reunions al llarg de l'any, i en la Taula 5 (pàgina 25) i Taula 6 (pàgina 26) informació referent a les assistències dels consellers a les diferents reunions d'acord amb la composició de les comissions descrita en les pàgines 12 i 21.

Calendari de reunions del Ple i les Comissions durant 2005											
Dia/Mes	Gener	Febrer	Març	Abril	Maig	Juny	Juliol	Setembre	Octubre	Novembre	Desembre
1		Ciències	Ciències			Llegat					
2		Llegat	Llegat								
3									Promoció		
4					Jurídica		Promoció		Llegat		
5				Jurídica			Ciències	Promoció	Arts		
6				Llegat		Promoció	Llegat				
7		Promoció	Promoció							Promoció	
8			Arts			Ciències		GT Fundacions		Ple extraordinari	
9					Promoció						
10	Promoció	Arts			Ciències	Govern (extra)					
11	Ciències			Promoció	Llegat				Arts (extra)		
12	Llegat			Arts			Arts				Promoció
13	Arts						GT Fundacions	Ciències	Ciències		Llegat
14		Jurídica	Cultura i comarques			Arts		Llegat		Jurídica	Arts
15						GT Paisatge		Arts		Arts	Ciències/GT Fundacions
16										Llegat	
17	Jurídica				Arts	Govern			Govern	GT Paisatge	
18	GT Paisatge								Jurídica		
19								Govern			Govern
20				Ciències	Govern		GT Paisatge				
21		P. Cultura i comarques/G	Govern	Govern			Govern		GT Fundacions	Govern	
22										Ciències	
23		Dir publicacions								GT Fundacions	Ple
24	Govern										
25		Ple a Algemesí		Ple a Vinaròs			Ple				
26				GT Canvi cultural					GT Paisatge		
27				GT Paisatge							
28						GT Paisatge				Ple a Ibi	
29					Jurídica						GT Fundacions
30					Ple	Ple		Ple			
31	Ple		Ple						Ple		
Comissions permanents			Ponències i grups de treball temporals				Altres reunions				
Abreviació	Comissió		Abreviació	Grup de treball (GT) o ponència (P)		Abreviació	Comissió/Reunió				
Arts	Arts		P. Cultura i com	Ponència Cultura i comarques		Directors Col·lec	Reunió de directors de col·lecció editorial del CVC				
Ciències	Ciències		GT Paisatge	Grup de treball Paisatge com a territori							
Govern	Govern		GT Fundacions	Grup de treball Fundacions i desenvolupament d							
Jurídica	Jurídica i d'interpretació Reglame		GT Canvi cultura	GT Processos migratoris i canvi cultural							
Llegat	Llegat històric i artístic										
Promoció	Promoció cultural										
Ple	Ple del Consell										
(Extra)	Reunió extraordinària										

Taula 4. Calendari de reunions del Consell Valencià de Cultura durant 2005

Assistències dels consellers a les reunions del Ple i les Comissions permanents

Membre / Comissió	Ple	Govern	Arts	Ciències	Jurídica	Llegat Històric i Artístic	Promoció Cultural
Àlvarez Rubio, Vicent	10			10	7	11	
Bellveser Icardo, Ricardo	10		10	10	2	11	
Conejero Tomàs, Manuel Àngel	9		9		5		9
De Soto Arándiga, Ramón	11	12	12		2	8	1
Ferrando Badía, Juan							
Ferrero Molina, Vicente	11		12				
García Asensio, Enrique	7		4				
Grisolía, Santiago	12	12	7 (3r)	10	3(1r)	10 (1r)	8(1r)
Huguet Pascual, Jesús	12	12	10	1	7	11	11
Lapiedra Civera, Ramón	10			11	5		
Montesinos García, Juan Antonio	11	11			7	10	
Morant Deusa, Isabel	11					11	11
Morenilla Talens, Carmen	12	12	12			11	
Morera Buelti, José	12				7	11	11
Muñoz Puelles, Vicente	12	12	12	11		1	
Negueroles Colomer, Elena	5		4				
Prades Perona, Luis	11		10		6	2	10
Primo Yúfera, Eduardo	5		9	8			10
Ríos García, Isabel	8			8			11
Rodríguez Magda, Rosa María	8	11		11			10
Sanchis-Guarner Cabanilles, Manuel	10			11	2	11	11

(r) Renúncia a la dieta d'indemnització per assistència a reunions del CVC.

Taula 5. Assistències dels consellers a les reunions del Ple i les Comissions permanents

Assistències dels consellers a ponències i grups de treball temporals i altres reunions

Membre / Comissió	Ponència Cultura i comarques	GT Paisatge com a territori	GT Fundacions i desenvolupament cultural	GT Processos migratoris i canvi cultural	Directors de col·lecció	Atenció visita escolar	Altres reunions
Àlvarez Rubio, Vicent			4				1 (1r*); 1**
Bellveser Icardo, Ricardo	2				1		1 (1r*)
Conejero Tomàs, Manuel Àngel							
De Soto Arándiga, Ramón		8	6	1	1		1**
Ferrando Badía, Juan							
Ferrero Molina, Vicente		7					1**
García Asensio, Enrique	2						
Grisolía, Santiago	1				1	8	1**
Huguet Pascual, Jesús	2	8	6	1	1	8	1 (1r*); 1**
Lapiedra Civera, Ramón							1**
Montesinos García, Juan Antonio							
Morant Deusa, Isabel							
Morenilla Talens, Carmen			2	1			1 (1r*); 1**
Morera Buelti, José	2	7					1 (1r*); 1**
Muñoz Puelles, Vicente		7	6	1	1		
Negueroles Colomer, Elena							
Prades Perona, Luis							1**
Primo Yúfera, Eduardo							
Ríos García, Isabel							
Rodríguez Magda, Rosa María					1		
Sanchis-Guarner Cabanilles, Manuel	2						

(r) Renúncia a la dieta d'indemnització per assistència a reunions del CVC.

* Visita a la Cartoixa de Vall de Crist d'Altura, 3 de febrer

** Mesa redona Frescs Seu de València, 13 de setembre

Taula 6. Assistències dels consellers a comissions i grups de treball temporals i altres reunions del CVC.

Consultes i peticions al CVC durant 2005

Entitat / Persona	Localitat	Assumpte	Data	Actuació del CVC
Asociación Española de Fabricantes de Juguetes	Ibi	Correcció sobre la data del primer centenari de la fabricació de joguets a Ibi	10-1	Assabentat el Ple
Associació de Veïns i Cultural "Cercle Obert" de Benicalap	Benicalap	Instant reforma legal del CVC perquè els seus acords i informes siguen vinculants	10-1	Assabentat el Ple En discussió en la Comissió de Llegat Històric i Artístic
Enric Pastor "Pastoret"	València	Preocupació per l'estat del cant d'estil valencià	19-1	Assabentat el Ple
Junta Municipal de Ciutat Vella	València	Adhesió a la declaració dels actes de la Festa del Corpus com a BICI	8-2	Informe elaborat per la Comissió de Llegat Històric i Artístic
Director General de Patrimoni Cultural Valencià	València	Petició informe preceptiu per a la declaració de BIC de l'església de San Miguel Arcángel d'Enquera	23-2	En discussió en la Comissió de Llegat Històric i Artístic
Ajuntament d'Almoines	Almoines	Comunicació i petició d'intermediació sobre l'acord de l'Ajuntament de sol·licitar la declaració de BIC per a la Fàbrica de la Seda de la localitat	11-3	Assabentat el Ple
Carles Magraner	Almussafes	Comunicació sobre el conflicte sorgit arran del registre comercial per part del Patronat de la Festa d'Elx de la marca Misteri d'Elx	30-3	Enviament de l'informe
Departament d'Urbanisme de l'Ajuntament de Manises	Manises	Petició de l'informe del CVC sobre el barri d'Obradors de la localitat per a l'estudi d'una intervenció i remodelació urbanística	8-4	Assabentat el Ple
Associació de Veïns i Comerciants "Amics del Carme"	València	Diverses peticions respecte al projecte de línia de metro que travessarà el barri del Carme de València	12-4	Recolzament del Ple al projecte (pàg. 50)
Rector de la Universitat de València	València	Comunicació sobre el projecte de la Universitat "Gran instal·lació d'investigació en física mèdica"	13-4	En discussió en la Comissió de Promoció Cultural
Biblioteca Pública de València	València	Petició d'intermediació per a la construcció d'un edifici annex i la recuperació d'un altre adjacent	15-4	Informe elaborat per la Comissió de Llegat Històric i Artístic (pàg. 95)
Director General de Patrimoni Cultural Valencià	València	Petició d'informe preceptiu per a la declaració de BICI del Tribunal de les Aigües de València	20-4	Informe elaborat per la Comissió Jurídica (pàg. 93)
Conseller de Cultura, Educació i Esports	València	Petició d'informe preceptiu sobre el projecte de Reial Decret de creació del Reial Patronat de l'Arxiu de la Corona d'Aragó	20-4	Informe elaborat per la Comissió de Llegat Històric i Artístic (pàg. 91)
Director General de Patrimoni Cultural Valencià	València	Petició d'informe preceptiu sobre la declaració de BIC de l'església de Sant Andrés de l'Alcúdia	27-4	En discussió en la Comissió de Llegat Històric i Artístic
Enric Pastor "Pastoret"	València	Comunicació preocupació per l'estat del cant d'estil valencià i proposta de celebració d'un cicle d'actuacions	5-5	Informe elaborat per la Comissió de Llegat Històric i Artístic
Director General de Patrimoni Cultural Valencià	València	Petició d'informe preceptiu per a la declaració de BIC de l'edifici de l'Ajuntament de El Toro	5-5	Informe elaborat per la Comissió de Llegat Històric i Artístic (pàg. 100)

Departament d'Història Contemporània de la Universitat de València	València	Comunicació d'acord del Consell del Departament de continuar la col·laboració iniciada amb el CVC en el tema del patrimoni històric militar de la Guerra Civil Espanyola	9-5	Assabentat el Ple
Ajuntament de Vinaròs	Vinaròs	Escrit d'agraïment i recordament peticions culturals de la ciutat: restauració església Mare de Déu, dotació de la nova Biblioteca Municipal, declaració d'interès turístic regional Festes de Carnestoltes i Setmana Santa, i idoneïtat d'un parc eòlic marí projectat	9-5	Petició d'informació
Escola Autònoma de Jocs Tradicionals	València	Petició de col·laboració en un programa de recuperació del patrimoni cultural lúdic valencià	9-5	Assabentat el Ple
Ajuntament d'Alfara del Patriarca	Alfara del Patriarca	Petició perquè el CVC impulse la investigació, coneixement i documentació de la cultura immaterial vinculada a l'Horta de València	12-5	Assabentat el Ple
Fòrum per a la memòria del País Valencià	València	Comunicació i petició perquè desapareguen els noms de determinades comissions falleres al·lusius a noms i dates de la Guerra Civil i la posguerra	12-5	Assabentat el Ple
Director General de Patrimoni Cultural Valencià	València	Petició d'informe preceptiu sobre la declaració de BIC de l'Aqüeducte de Morella	12-5	Informe elaborat per la Comissió de Llegat Històric i Artístic (pàg. 101)
Carmen Aranegui. Professora de la Universitat de València	València	Comunicació de determinades actuacions que poden afectar al jaciment arqueològic conegut com "Grau Vell" de Sagunt	12-5	Informe elaborat per la Comissió de Llegat Històric i Artístic (pàg. 104)
Enric Pastor "Pastoret"	València	Suggestiu de celebrar un cicle d'actuacions de cant d'estil valencià	17-5	En discussió en la Comissió de Llegat Històric i Artístic
Director General de Patrimoni Cultural Valencià	València	Petició d'informe preceptiu sobre la declaració de BIC de l'església arciprestal de Ntra. Sra. De los Àngeles de Chelva	9-6	Informe elaborat per la Comissió de Llegat Històric i Artístic (pàg. 103)
Associació de Veïns Barri Sant Francesc	Manises	Petició d'informe sobre el valor artístic i històric de la masia de "la Cova" de la localitat	6-7	En discussió en la Comissió de Llegat Històric i Artístic
Director General de Patrimoni Cultural Valencià	València	Informe preceptiu sobre la declaració de BIC del Jardí Botànic de València	13-7	Informe elaborat per la Comissió de Llegat Històric i Artístic (pàg. 109)
Grup Socialista a la Diputació de València	València	Diverses propostes a la Diputació de València i altres institucions sobre l'ofici de calafat i la navegació a vela llatina	15-7	Assabentat el Ple
Col·lectiu Cultural "l'Olla"	L'Olleria	Preocupació per estat conservació i petició d'informe tècnic sobre el Palau dels Marau o "Casa Santonja" de l'Olleria	28-7	Informe elaborat per la Comissió de Llegat Històric i Artístic (pàg. 111)
Jesús Millan i García Varela	Oriola	Petició de pronunciament del CVC respecte al funcionament de la Biblioteca Pública "F. De Loazes" i l'Arxiu Històric d'Oriola	20-9	En discussió en la Comissió de Promoció Cultural
Associació de Veïns Barri Sant Francesc	Manises	Petició d'informe sobre la masia de la Cova de Manises	28-9	En discussió en la Comissió

				de Llegat Històric i Artístic
Federació Valenciana de Municipis i Províncies	València	Proposta de col·laboració en un projecte d'inventari del patrimoni cultural, militar i civil de la Guerra Civil	29-9	Assabentat el Ple
Director General de Patrimoni Cultural Valencià	València	Informe preceptiu sobre la declaració de BIC del pont de Santa Quitèria, entre Almassora i Vila-real	3-10	Informe elaborat per la Comissió de Llegat Històric i Artístic (pàg. 113)
Conseller de Cultura, Educació i Esport	València	Informe preceptiu sobre l'avantprojecte de Llei d'Ordenació del Teatre i la Dansa	4-10	Informe elaborat per les Comissions de les Arts i Jurídica (pàg. 107)
Coordinadora "Salvem el Botànic, Recuperem Ciutat"	València	Opinió en relació a la declaració de BIC del Jardí Botànic de València	11-10	Assabentat el Ple
Director General de Patrimoni Cultural Valencià	València	Petició d'informe preceptiu sobre la declaració de BIC de la Cartoixa de Portaceli de Serra	13-10	Informe elaborat per la Comissió de Llegat Històric i Artístic (pàg. 115)
Associació de Veïns Torrefiel	València	Petició d'informe i actuació per a protegir i conservar l'edifici conegut com "Alqueria de Falcó" al barri de Torrefiel de València	18-10	En discussió en la Comissió de Llegat Històric i Artístic
Associació de Veïns Barri Sant Francesc	Manises	Petició perquè el CVC es pronuncie sobre l'interès històric i social del conjunt de masies existents a Manises	20-10	En discussió en la Comissió de Llegat Històric i Artístic
Director General de Patrimoni Cultural Valencià	València	Petició informe preceptiu sobre la declaració de BIC de l'església parroquial de La Asunción d'Andilla	24-11	En discussió en la Comissió de Llegat Històric i Artístic
Associació per a la Conservació del Patrimoni Històric	València	Petició suport institucional en el projecte de posada en valor de les restes de la muralla cristiana, o "de Pere el Cerimoniós", de València	23-12	En discussió en la Comissió de Promoció Cultural
Associació per a la Defensa del Patrimoni Cultural de La Ribera	Alzira	Petició de suport i intervenció del Consell respecte a determinats aspectes del nou PGOU de Benimodo que afecten al carrer Bertí, de traçat islàmic, de la localitat	29-12	En discussió en la Comissió de Promoció Cultural

Taula 7. Consultes i peticions al CVC durant 2005.

3.4. El treball del Consell per consultes i peticions externes

El Consell Valencià de Cultura desenvolupa les seues activitats des de dos punts de partida: arran de consultes i peticions externes –en base a l'article 5 de la seua llei de creació (pàg. 8)—, que es descriuen en el present epígraf, o bé per iniciativa pròpia –basant-se en l'article 13 del seu Reglament d'Organització i Funcionament (pàg. 9)—, les quals es poden consultar en la pàgina 31.

a. Assumptes sorgits en 2005

El Consell Valencià de Cultura ha rebut durant 2005, en allò referent a la seua funció consultiva, les consultes i peticions que es detallen a la Taula 7 (pàgina 29) –la qual mostra, a més, altres pàgines d'aquest document on trobar més informació sobre cada assumpte—. Tal com s'ha vist al capítol 2, la Comissió de Govern distribuïx aquestes sol·licituds entre les Comissions permanents (consultar l'epígraf dedicat a les seues memòries anuals a la pàgina 53), les quals estudien els assumptes i elaboren els informes pertinents (veure relació a continuació), o bé informa al Ple del contingut de determinades sol·licituds per tal que aquest approve les actuacions del CVC.

Informes del CVC en 2005 arran de peticions i consultes externes

Títol	Aprovació Ple	Pàgina
Sobre Sant Vicent de la Roqueta	25 de febrer	85
Sobre el molí de Sarrapedra de Xàtiva	31 de març	87
Sobre l'església de San Miguel d'Ènguera	25 d'abril	89
Sobre la declaració de BIC de l'església de Sant Andreu Apòstol de l'Alcúdia	30 de juny	91
Sobre el proyecto de Real Decreto por el que se crea el Real Patronato del Archivo de la Corona de Aragón	30 de juny	93
Sobre la declaració de Bé d'Interés Cultural Immaterial (BICI) a favor del Tribunal de les Aigües de València	25 de juliol	95
Sobre la declaració de BIC de l'edifici de l'Ajuntament de El Toro	25 de juliol	100
Sobre la declaració de BIC de l'aqüeducte de Morella	25 de juliol	101
Sobre la declaració de BIC de l'església de Nuestra Señora de los Ángeles de Xelva	30 de setembre	103
Sobre el Grau Vell de Sagunt	30 de setembre	104
Sobre l'Avantprojecte de Llei d'Ordenació del Teatre i de la Dansa	31 d'octubre	107
Sobre el Jardí Botànic de València	31 d'octubre	109
Sobre el Palau dels Marau, o Casa dels Santonja, de l'Olleria	28 de novembre	111
Sobre la declaració de BIC del pont de Santa Quitèria	28 de novembre	113
Sobre la cartoixa de Portaceli de Serra	23 de desembre	115

b. BIC declarats en 2005 relacionats amb informes del Consell

En la Taula 8 es mostren els béns declarats d'interés cultural pel Govern Valencià durant 2005 relacionats amb informes emesos pel Consell Valencià de Cultura.

BIC Declarat	Categoria	Decret Govern Valencià	Data Informe CVC
Desert de les Palmes de Benicàssim	Conjunt Històric	38/2005, de 25 de febrer	28/05/2004
Aqüeducte Los Arcos d'Alpuente	Monument	53/2005, d'11 de març	27/09/2004
Preses del Bosquet de Moixent	Monument	54/2005, d'11 de març	març de 1998
Conjunt històric de Vilafamés	Conjunt Històric	80/2005, de 22 d'abril	27/10/2004
Canal de Bellús a Xàtiva	Monument	95/2005, de 20 de maig	29/03/2004
Molinar d'Alcoi	Conjunt Històric	105/2005, de 3 de juny	29/11/2004
Església de San Miguel Arcángel d'Enguera	Monument	158/2005, de 28 d'octubre	25/04/2005

Taula 8. Béns declarats d'interés cultural durant 2005 relacionats amb informes del CVC.

c. Assumptes anteriors

La Junta Municipal de Ciutat Vella de València ha adoptat l'acord plenari d'adherir-se a la proposta del Consell Valencià de Cultura (Informe sobre la declaració de BIC de la Festa del Corpus, aprovat pel Ple del Consell en setembre de 2004) de declarar la Festa del Corpus de València Bé d'Interés Cultural Immaterial, i es posa a disposició de la nostra institució per a aconseguir la declaració.

Per petició de la regidora d'Urbanisme de l'Ajuntament de Manises, se li ha enviat una còpia de l'informe fet pel CVC sobre el barri dels Obradors de Manises (aprovat pel Ple en desembre de 2004).

3.5. El treball del Consell per iniciativa pròpia

A continuació es descriuen els treballs realitzats pel Consell a iniciativa del Ple o les Comissions informatives. Es tracta de projectes i informes elaborats en l'exercici de 2005, o bé de la continuació i seguiment d'assumptes i informes corresponents a anys anteriors. Per últim, es mostren les línies fonamentals de treball acordades pel Consell per als exercicis següents (també es poden consultar les memòries de les Comissions i les notes sobre les ponències i grups de treball temporals per trobar més informació sobre assumptes en estudi, pàgines 53 i 21, respectivament).

a. Projectes enllestits en 2005

Informes realitzats pel CVC en 2005 per iniciativa pròpia		
Títol	Aprovació Ple	Pàgina
Sobre cementerios valencianos, con mención particular del Cementerio General de Valencia	31 de març	117
Sobre los restos de Blasco Ibáñez	31 de març	120
Sobre els drets i les obligacions dels titulars privats de béns del patrimoni cultural	30 de maig	121
Procesos migratorios e impacto cultural	30 de maig	125
Sobre les funcions dels representants del Consell en institucions culturals	30 de juny	127

Sobre didàctica de la Ciència	31 d'octubre	129
Sobre l'1% cultural de les obres públiques	28 de novembre	132
Sobre l'espoli de béns culturals	28 de novembre	134
Sobre l'Avantprojecte de Llei de Patrimoni Arbori Monumental	28 de novembre	136
Sobre la divulgació científica en la televisió pública valenciana i en general	23 de desembre	138
Sobre els continguts culturals de la televisió pública valenciana	23 de desembre	141
Sobre el territorio y sus paisajes	23 de desembre	147

b. Seguiment de projectes anteriors

b.1. Iniciatives relacionades amb l'Informe sobre les mesures per a evitar o minimitzar els incendis forestals, aprovat en 2004

Amb motiu de l'onada d'incendis forestals que es produïren a la península ibèrica en l'estiu, el Ple del Consell aprovà en la seua sessió de 25 de juliol un escrit – reproduït més avall— sobre la possibilitat de considerar la provocació d'incendis forestals com a crim contra la Humanitat, així com la seua tramesa a diverses entitats administratives. L'escrit esmentat, junt a una còpia de l'informe del Consell sobre les mesures per a evitar o minimitzar els incendis, aprovat en febrer de 2004, fou enviat a les següents instàncies: presidències del Govern espanyol, del Govern valencià, de la Junta d'Andalucía, de la Junta de Castilla-la Mancha, de la Xunta de Galicia; Ministeri d'Agricultura; Delegació permanent espanyola davant l'ONU, a Nova York; i Delegació permanent espanyola davant la UNESCO, a París.

El Consell Valencià de Cultura, institución consultiva y asesora de las instituciones públicas de la Comunidad Valenciana, en su sesión plenaria de 25 de julio, acordó: solicitar a las autoridades competentes que tomen en consideración la propuesta de perfeccionar, en la medida y con las graduaciones que se juzgue legítimo aplicar, la legislación existente para castigar a los culpables de incendios forestales cuya intención criminal haya sido probada, desde la perspectiva de considerar sus acciones como un crimen contra la Humanidad, no sólo por sus trágicas consecuencias en pérdida de vidas humanas, como lamentablemente hemos tenido que ver en los últimos días, sino en tanto que atentan contra una parte del patrimonio de la Humanidad decisiva para la supervivencia de la misma. En un planeta con una evolución natural cuyo equilibrio se ve amenazado, cuando no ya abiertamente distorsionado, por las consecuencias de la sobreexplotación de los recursos, el bosque natural ya no es, como al principio de la cultura, un obstáculo para el desarrollo de las sociedades humanas, sino que ahora su supervivencia es determinante para asegurar la continuidad de este progreso y del bienestar generado por el mismo. En consecuencia, debemos considerar igualmente necesaria toda medida dirigida a racionalizar la gestión de este bien patrimonial de todos los humanos, desde la adquisición de más conocimientos y la dotación de recursos técnicos e infraestructurales, hasta la regulación jurídica de las responsabilidades de los que atentan contra dicho patrimonio y, por ende, contra la Humanidad que es su depositaria.

Señores, como no sabemos los aspectos formales para una declaración de crimen contra la humanidad, nuestra institución sugiere que se tipifique crimen contra la humanidad o una figura similar, ya que los incendios forestales atentan a un patrimonio de la humanidad y hay que hacer todo lo posible por su conservación.

Posteriorment, el CVC convocà el 26 d'agost una roda de premsa en la qual el president, Santiago Grisolia, i els consellers Jesús Huguet i Vicente Muñoz Puelles, recordaren de nou les línies fonamentals de l'informe de 2004 i presentaren la proposta de la institució de declarar els incendis intencionats crims contra la Humanitat.

En el mes de setembre es rebé comunicació del Col·legi d'Arquitectes de la C.V sobre l'acord de la seua junta de govern de donar suport a la proposta del CVC sobre la tipificació dels incendis forestals com a crims contra el patrimoni.

També en el mes de setembre es rebé una carta de la presidenta de la Fundació Portuguesa de Drets Humans *Pro Dignitate*, Maria de Jesus Barroso Soares, en què agràia l'informe enviat pel CVC i, atesa la seua qualitat i idoneïtat al cas portugués, demanava més còpies per a difondre-lo.

Per últim, el president del Consell recordà en la sessió plenària d'octubre la necessitat de no oblidar, passat l'estiu, els incendis forestals, i anuncià la seua intenció d'organitzar una sèrie d'encontres amb estudiosos, especialistes i responsables polítics per tractar del problema –jornades que al capdavant tindrien lloc en la primavera de 2006—.

b.2. Repercussió de l'Informe sobre la conservació del patrimoni històricomilitar de la Guerra Civil, aprovat en 2004

La Federació Valenciana de Municipis i Províncies aprovà en la Junta de Portaveus, amb presència de tots els grups polítics (PP, PSPV-PSOE, BLOC, ENTESA y UV), que la federació impulse el procés d'inventari i catalogació del patrimoni cultural de la guerra civil espanyola. La proposta es traslladarà, per al seu finançament, al Programa Cultura 2000 de la Unió Europea.

A conseqüència de l'acord de cooperació entre el Consell Valencià de Cultura i la federació, i de l'informe d'aquell sobre "La conservació del patrimonio històric militar de la Guerra Civil", caldria formalitzar un conveni singularitzat entre les dos institucions per a reforçar la participació de la federació en el Programa Cultura 2000. La federació faria una enquesta entre els municipis valencians per a conèixer les existències de restes dignes de ser inventariades. Les propostes serien: 1) la Federació Valenciana de Municipis i Províncies sol·licitaria incorporar-se al Programa Cultura 2000, convocatòria de propostes 2006; 2) subscriure un acord singularitzat de col·laboració entre la federació i el Consell Valencià de Cultura; i 3) incentivar la col·laboració institucional (Generalitat, Administració General de l'estat, universitats...).

b.3. Iniciatives relacionades amb l'Informe sobre el projecte de Museu Marítim, aprovat en 2000

A proposta de la Comissió de Promoció Cultural, autora del l'Informe aprovat en l'any 2000 sobre la creació d'un museu marítim valencià, la Comissió de Govern acordà en la seua sessió de 21 de novembre que el president traslladara personalment al Sr. Esteban González Pons, representant de la Generalitat Valenciana en l'organització de la Copa de l'Amèrica i al Sr. Ricard Pérez Casado, alt comissionat del Govern espanyol en la Copa de l'Amèrica, l'interés del CVC en la possible creació d'un museu marítim valencià.

b.4. Dictamen sobre l'Horta de València, aprovat en 2000

A proposta del conseller Vicent Àlvarez, la Comissió Jurídica estudiarà la recent iniciativa legislativa del Govern Valencià i altres projectes, com la redacció d'un Pla d'Acció Territorial, per a la protecció de l'Horta.

c. Línies de treball futures

El president del Consell es referí en la Comissió de Govern de 19 de desembre a la conveniència que la institució es dedicara preferentment, a part dels assumptes puntuals, a l'estudi de determinats temes considerats especialment importants, com són:

- la intransigència religiosa, concretament les amenaces contra la convivència provinents de grups islamistes violents
- la supervivència de l'Horta de València
- els incendis forestals
- la promoció del patrimoni històric i cultural
- la televisió pública valenciana
- la investigació científica i tecnològica, en col·laboració amb l'Alt Consell Consultiu
- les carències de les infraestructures valencianes de comunicació
- els mals hàbits dietètics
- l'encontre amb el cardenal Poupart
- les activitats culturals relacionades amb la Copa de l'Amèrica

3.6. Visites i actes protocol·laris

a. Llistat resum

A la pàgina 37 es pot consultar un llistat amb les activitats protocol·làries que ha realitzat el Consell durant 2005: homenatges, visites efectuades, visites rebudes al Palau de Forcalló, presentació de publicacions, i altres reunions, amb vincles a altres epígrafs de la memòria on trobar més informació.

Visites i actes protocol·laris del Consell Valencià de Cultura durant 2005

Tipus activitat	Data	Contingut	Lloc	Localitat	Info (pàg.)
Visita escolar	20 de gener	Visita de l'Escola d'adults Vicent Ventura de València (amb conferència del professor Jose M ^a López Piñero sobre història de la botànica valenciana)	Palau de Forcalló	València	
Visita al CVC	31 de gener	Mayren Beneyto, directora del Palau de la Música de València	Palau de Forcalló	València	
Visita del CVC	3 de febrer	Visita de la Comissió de Llegat Històric i Artístic amb motiu del VI ^e centenari de la seua fundació	Cartoixa de Vall de Crist	Altura	
Visita escolar	4 de febrer	Visita de l'IES Santiago Grisolí de Callosa de Segura (amb conferència del professor Enrique Hernández Jiménez sobre microbiologia)	Palau de Forcalló	València	
Acte protocol·lari	17 de febrer	Lliurament de la Medalla d'Or del CVC a Pere Maria Orts	Palau de Forcalló	València	38
Visita del Ple	25 de febrer	Visita a la ciutat i sessió plenària del CVC a l'Ajuntament d'Algemesí	Algemesí	Algemesí	44
Visita al CVC	3 de març	Visita de la Comissió Fallera de Na Jordana	Palau de Forcalló	València	
Presentació de publicacions del CVC	9 de març	<i>Poesies completes</i> de Joan Miquel Romà	Casa de la Cultura	Xaló	
Visita al CVC	12 de març	Participants de la conferència de primavera de l'organització cultural "Opera Europa"	Palau de Forcalló	València	
Reunió	15 de març	Reunió de membres de l'Associació d'exmembres del CVC amb el secretari de la institució, Jesús Huguet	Palau de Forcalló	València	
Presentació de publicacions del CVC	18 d'abril	<i>Homenaje a José Royo Gómez, 1895-1961</i>	Universitat Jaume I	Castelló de la Plana	
Visita escolar	19 d'abril	Visita del Colegio Hogar del Rosario, de Banyamalar, València (amb conferència del professor emèrit Amando García sobre contaminació acústica)	Palau de Forcalló	València	
Visita al CVC	24 d'abril	Visita dels xiquets de l'Altar de Sant Vicent, del Carme, de València	Palau de Forcalló	València	
Visita del Ple	25 d'abril	Visita a la ciutat i sessió plenària del CVC a l'Ajuntament de Vinaròs	Vinaròs	Vinaròs	45

Presentació de publicacions del CVC	28 d'abril	<i>In illo tempore. Memorias de Vicente Marco Miranda</i>	Palau de Forcalló	València	155
Presentació de publicacions del CVC	23 de maig	<i>In illo tempore. Memorias de Vicente Marco Miranda</i>	Ajuntament	Borriana	155
Visita escolar	26 de maig	Visita de l'Escola Permanent d'Adults del barri de Transits de València, (amb conferència del professor emèrit Vicente López Merino sobre alimentació cardiosaludable)	Palau de Forcalló	València	
Visita al CVC	10 de juny	Emilio Casinello, director del Centro Internacional de Toledo para la Paz	Palau de Forcalló	València	
Presentació de publicacions del CVC	24 de juny	<i>Santuarios Valencianos. Un viaje etnográfico</i>	Ermitori de Sant Joan de Penyagolosa	Vistabella del Maestrat	157
Presentació de publicacions del CVC	29 de juny	<i>Historia del glorioso mártir San Vicente en octava rima</i>	Palau de Forcalló	València	155
Presentació de publicacions del CVC	29 de juny	<i>Historia del glorioso mártir San Vicente en octava rima</i>	Campus de Valencia-Santa Ursula, de la Universidad Católica de Valencia	València	155
Visita al CVC	juliol	Visita d'un grup de professors de la ciutat sarda de l'Alguer	Palau de Forcalló	València	
Roda de premsa	26 d'agost	Exposició conclusions informe sobre incendis forestals i proposta declaració crim contra la Humanitat	Palau de Forcalló	València	32
Taula redona	13 de setembre	Taula redona amb arquitectes i responsables de la política de protecció de patrimoni sobre el desmuntatge de la volta barroca de la Seu de València	Palau de Forcalló	València	48
Presentació de publicacions del CVC	28 de setembre	<i>Historia del glorioso mártir San Vicente en octava rima</i>	Aula de Cultura CAM "La Llotgeta"	València	155
Presentació de publicacions del CVC	18 d'octubre	<i>En el 100 Aniversario del nacimiento de Severo Ochoa</i>	Museu de les Ciències "Príncep Felip"	València	154
Visita escolar	20 d'octubre	Visita del Caxton College, de Puçol, (amb conferència del professor emèrit Salvador Aldana sobre "Art efimer")	Palau de Forcalló	València	
Acte protocol·lari	16 de novembre	Homenatge a la professora Maria Luz Terrada pell seu guardó de Distinció al Mèrit Cultural, atorgat per la Generalitat Valenciana a proposta del CVC	Palau de Forcalló	València	
Visita escolar	17 de novembre	IES El Clot de València (amb conferència del professor Amando García sobre "Un reto del siglo XXI: la producción de energía")	Palau de Forcalló	València	

Visita del CVC	21 de novembre	El president, Santiago Grisolia, lliura la Memòria anual del CVC de l'any 2004 al president de les Corts Valencianes, Julio de España	Palau de Benicarló	València	
Visita del Ple	28 de novembre	Visita a la ciutat i sessió plenària del CVC a l'Ajuntament d'Ibi	Ibi	Ibi	46
Visita escolar	13 de desembre	IES Pare Victòria d'Alcoi (amb conferència de l'escriptor Jose A. Garzón sobre el seu llibre <i>El regreso de Francesch Vicent. La historia del nacimiento y la expansión del ajedrez moderno</i>)	Palau de Forcalló	València	
Presentació de publicacions del CVC	16 de desembre	<i>Santuarios Valencianos. Un viaje etnográfico</i>	Biblioteca Suecana	Sueca	157

Taula 9. Visites i actes protocol·laris del CVC durant 2005.

b. Lliurament de la Medalla d'Or a Pere Maria Orts

A proposta del president del Consell, Santiago Grisolia, el Ple aprovà en la sessió de 29 de novembre de 2004 la concessió de la quarta Medalla d'Or de la institució a l'acadèmic de la Llengua, **Pere Maria Orts**, per la donació de la seua important col·lecció d'art, llibres antics i peces decoratives al poble valencià.

En paraules del president "no es tracta solament del volum i la qualitat extraordinaris del fons donat, sinó sobretot de l'alt valor exemplaritzant de la donació i d'allò que implícitament s'hi expressa: d'una banda, el reconeixement dels drets polítics i morals de la societat valenciana com a beneficiària última de la totalitat dels béns del seu patrimoni cultural, independentment del caràcter públic o privat de la seua titularitat; d'una altra, el reconeixement de la legitimitat democràtica i la competència de les més altes institucions valencianes per a responsabilitzar-se de la conservació del nostre patrimoni històric i cultural i de fer-ne el millor ús posant-lo a disposició dels ciutadans; i finalment, la vinculació afectiva i el compromís polític del donant amb el seu poble".

L'acte de lliurament tingué lloc el 17 de febrer de 2005 al Palau de Forcalló, amb la presència del Conseller d'Educació, Cultura i Esport, Alejandro Font de Mora, del president del Consell, Santiago Grisolia, i de la professora de la Universitat de València, Julia Campon Gonzalbo, qui féu la *laudatio* de l'homenatjat.

3.7. Commemoracions

a. 20 Anys del Consell Valencià de Cultura

El 30 d'octubre de 1985 les Corts Valencianes aprovaren la Llei de creació del Consell Valencià de Cultura, i el 27 de novembre els noms dels consellers, sancionats pel president de la Generalitat l'11 de desembre, que conformaren el Ple fundador de la institució consultiva.

Així, la Comissió de Govern de 24 de gener de 2005 acordà celebrar els 20 anys de funcionament del Consell amb la publicació d'un llibre commemoratiu i l'organització de diversos actes protocol·laris. (Atés que la constitució real del Consell fou en gener de 1986 la major part dels actes de commemoració tingueren lloc al llarg de l'any 2006 i per tant queden fóra de l'àmbit d'aquesta memòria).

b. Commemoració del naixement de Severo Ochoa

La Comissió de Govern de 24 de gener de 2005 aprovà commemorar el centenari del naixement del científic asturià Severo Ochoa, vinculat familiar i professionalment amb la Comunitat Valenciana. Entre els projectes escomesos hi ha la publicació d'un llibre de fotografies, titolat *En el 100 aniversario del nacimiento de Severo Ochoa* (més informació en la pàgina 154), on es mostra la relació del premi Nobel amb la Comunitat Valenciana a través de les seues constants visites i les seues arrels familiars amb la localitat d'Oriola. La publicació inclou, a més, una introducció i un anecdotari a càrrec de Santiago Grisolia, president del Consell i deixeble i amic del bioquímic asturià.

A més, durant tot l'any 2005 el Consell emprà en tots els seus escrits i comunicacions un logotip comú commemoratiu del centenari del naixement de Severo Ochoa i de la celebració en 2005 de l'Any Mundial de la Física.

c. Participació en la celebració de 2005 Any Internacional de la Física

La UNESCO declarà 2005 com a Any Mundial de la Física amb la intenció de promoure el coneixement i la importància de la física en el desenvolupament científic i tecnològic i en la nostra vida diària; a més, commemora el centenari de l'any 1905, nomenat "annus mirabilis", en què Albert Einstein publicà quatre importants articles –entre ells el de la teoria de la relativitat especial–, les idees dels quals es convertiren en la base e influència de la física moderna.

La Comissió de Govern de 21 de febrer de 2005 aprovà, a proposta de la Comissió de les Ciències, un acord de col·laboració –integrat en les activitats que tenen lloc en 2005 arreu del món amb motiu de l'Any Mundial– amb el Col·legi Major Rector Peset de la Universitat de València i la publicació d'un fullet divulgatiu sobre física.

Es tractà de l'organització d'un cicle de conferències a la seu del Col·legi Major Rector Peset, a la plaça de Sant Nicolau de València, al llarg de l'any 2005. Nomenat "Les fronteres de la física" comptà amb les següents ponències: "100 anys de relativitat" per Lluís Bel; "Partícules i cosmologia" per Jorge Velasco; "Informació quàntica" per Ignacio Cirac; "Física mèdica" per J. Vaquero; "Nanofísica" per E. Louis; i "Sistemes complexos: física de l'atmosfera, biofísica i econofísica" per Jorge Wagensberg.

4. El Ple

- 4.1. Acords del Ple
 - 4.2. Sessions a Algemesí, Vinaròs i Ibi
 - 4.3. Sessions extraordinàries i compareixences
 - 4.4. Declaracions institucionals
-

4.1. Acords del Ple

Sessió de 31 de gener:

- Aprovació del document de treball sobre "procés migratori i canvis culturals", realitzat per la Comissió de les Arts, i el seu trasllat a la resta de Comissions informatives de la institució amb vista a continuar la seua línia d'estudi.
- Coneixement i aprovació de l'informe final sobre les activitats de commemoració, durant 2004, de l'Any Juan Gil-Albert promogudes o realitzades amb la col·laboració del Consell Valencià de Cultura. (Reproduït, per qüestions metodològiques, en la memòria institucional de 2004).

Sessió de 25 de febrer, a Algemesí:

- Acord perquè el conseller Enrique García Asensio ocupe la plaça deixada vacant per l'exconseller Manuel Muñoz Ibáñez en la ponència "Cultura i comarques".
- Aprovació de l'Informe sobre Sant Vicent de la Roqueta. (pàg. 85)
- Aprovació de la liquidació del Pressupost de 2004.

Sessió de 31 de març:

- Aprovació de l'Informe sobre els cementeris valencians. (pàg. 117)
- Aprovació de l'Informe sobre les restes de Blasco Ibáñez. (pàg. 120)
- Aprovació de l'Informe sobre el molí de Sarrapedra de Xàtiva. (pàg. 87)

Sessió de 25 d'abril, a Vinaròs:

- Acord perquè la Comissió Jurídica elabore un informe sobre el projecte de Decret per a la creació del Patronat de l'Arxiu de la Corona d'Aragó, rebut del conseller de Cultura.
- Aprovació de l'Informe sobre l'església de San Miguel d'Énguera. (pàg. 89)
- Designació perquè el conseller Jesús Huguet ocupe la vacant del CVC en el Consell de Biblioteques de la Comunitat Valenciana.
- Acord perquè la Comissió de Promoció Cultural estudeie els sistemes d'organització i de finançament d'algunes de les festes valencianes més representatives, com les Falles de València, les festes de Moros i Cristians d'Alcoi i altres.

Sessió de 30 de maig:

- Suport unànim a la petició de la Universitat de València, la Generalitat Valenciana i el Govern espanyol perquè siga València la ciutat triada per instal·lar un Centre de Física Mèdica.
- Aprovació de l'Informe sobre els drets i obligacions dels titulars particulars de béns del patrimoni cultural. (pàg. 121)
- Aprovació de l'informe de treball sobre "Processos migratoris i canvi cultural". (pàg. 125)
- Designació del conseller José Morera per a formar part del Consell Rector de l'Institut Valencià de Conservació i Restauració de Béns Culturals.
- Aprovació del compte anual corresponent a l'exercici 2004 i de les bases d'execució del règim pressupostari, comptable i de la contractació del CVC per a l'any 2005.

Sessió de 30 de juny:

- Designació de consellers per als jurats del premis literaris "Ciutat de València" convocats per l'Ajuntament de València:
 - o Premi Blasco Ibáñez; Juan Antonio Montesinos
 - o Premi Constantí Llombart; Jesús Huguet
 - o Premi Roís de Corella; Manuel Ángel Conejero (substituït pel conseller José Morera Buelti)
 - o Premi Vicente Gaos; Ricardo Bellveser
 - o Premi Eduardo Escalante; Carmen Morenilla
- Aprovació de l'Informe intern sobre les funcions dels representants del Consell en institucions culturals. (pàg. 127)
- Aprovació de l'Informe sobre la declaració de BIC de l'església de Sant Andreu Apòstol de l'Alcúdia. (pàg. 91)
- Aprovació de l'Informe sobre el Reial Decret pel qual es crea el Reial Patronat de l'Arxiu de la Corona d'Aragó. (pàg. 93)
- Acord de creació d'un grup de treball sobre fundacions i desenvolupament cultural, format pels consellers Ramón de Soto, com a president, Jesús Huguet, Carmen Morenilla i Vicent Muñoz Puelles com a secretari.

Sessió de 25 de juliol:

- Aprovació de l'Avantprojecte de Pressupost de l'any 2006.
- Aprovació de l'Informe sobre la declaració de Bé d'Interés Cultural Immaterial (BICI) a favor del Tribunal de les Aigües de València. (pàg. 95)
- Aprovació sobre la declaració de BIC de l'edifici de l'Ajuntament de El Toro. (pàg. 100)
- Aprovació de l'Informe sobre la declaració de BIC de l'Aqüeducte de Morella. (pàg. 101)

Sessió de 30 de setembre:

- Aprovació de la Memòria institucional corresponent a l'any 2004 i el seu document annex d'observacions i recomanacions.
- Aprovació de l'Informe sobre la declaració de BIC de l'església de Nuestra Señora de los Ángeles de Xelva. (pàg. 103)
- Aprovació de l'Informe sobre el Grau Vell de Sagunt. (pàg. 104)

Sessió de 31 d'octubre:

- Aprovació de l'Informe sobre l'Avantprojecte de Llei d'Ordenació del Teatre i de la Dansa (amb modificacions de la Comissió Jurídica de 14 de novembre). (pàg. 107)
- Aprovació de l'Informe sobre el Jardí Botànic de València. (pàg. 109)
- Aprovació de l'Informe sobre didàctica de la Ciència. (pàg. 129)

Sessió de 28 de novembre:

- Aprovació de l'Informe sobre l'1% cultural de les obres públiques. (pàg. 132)
- Aprovació de l'Informe sobre l'espoli de béns culturals. (pàg. 134)
- Aprovació de l'Informe sobre el palau dels Marau, o casa dels Santonja, a l'Olleria. (pàg. 111)
- Aprovació de l'Informe sobre l'Avantprojecte de Llei de Patrimoni Arboreo Monumental. (pàg. 136)
- Aprovació de l'Informe sobre la declaració de BIC del pont de Santa Quitèria. (pàg. 113)

Sessió de 23 de desembre:

- Aprovació de l'Informe sobre la divulgació científica en la televisió pública valenciana i en general. (pàg. 138)
- Aprovació de l'Informe sobre els continguts culturals de la televisió pública valenciana (amb vot particular del conseller Ricard Bellveser). (pàg. 141)
- Aprovació de l'Informe sobre la Cartoixa de Portaceli de Serra. (pàg. 115)
- Aprovació de l'Informe sobre el territorio y sus paisajes. (pàg. 147)

4.2. Sessions a Algemesí, Vinaròs i Ibi

a. Ple del Consell a Algemesí, 25 de febrer

Després de la visita per part dels membres del Consell de diversos monuments i espais culturals de la ciutat, com el Museu Valencià de la Festa –ubicat al rehabilitat convent de Sant Vicent Ferrer– i la basílica menor de Sant Jaume, tingué lloc de vesprada la sessió plenària del CVC a l'Ajuntament algemesinenc. En les seues paraules de presentació de la institució, el president del Consell, Santiago Grisolí, recordà l'informe positiu del CVC que contribuí a la declaració de la Festa de la Mare de Déu de la Salut Bé d'Interés Cultural Immaterial. Al seu torn l'alcalde, Emili Gregori, es referí a la contribució de la cultura i les manifestacions populars d'Algemesí –entre elles la Festa de la Mare de Déu de la Salut– en la construcció de la identitat cultural valenciana.

Finalment, l'alcalde d'Algemesí i el president del Consell Valencià de Cultura intercanviaren obsequis commemoratius de la visita: un certificat i una medalla del Consell Valencià de Cultura i una esculpetta que representa un dels castells humans tradicionals de les festes d'Algemesí.

Paraules del president del Consell, Santiago Grisolí:

“Señor Alcalde, Señores concejales, Señoras y señores: Buenas tardes y bienvenidos a esta sesión abierta del Pleno del Consell Valencià de Cultura

Como muchos de ustedes saben, el Consell Valencià de Cultura es la máxima institución asesora de la Generalitat en materia cultural. Creado en 1985 por mandamiento del Estatuto de autonomía, su misión es velar, asesorando a los poderes públicos, por los valores y la vitalidad de nuestro patrimonio cultural –un patrimonio que no se refiere únicamente a los bienes llegados a nosotros desde nuestro pasado, sino también a los que, día tras día, la cultura viva de nuestra sociedad va añadiendo a esa tradición.

Así pues, el Consell Valencià de Cultura tiene ya 20 años de historia y de experiencia institucional a sus espaldas. Pero lo mismo cabe decir que tiene 20 años de juventud en su corazón. Somos pues una institución madura y joven al mismo tiempo, con la experiencia y el poder de reflexión de la madurez y con la ilusión y la vitalidad de la juventud, y con esos valores nos presentamos hoy ante ustedes para conocerles y también para ofrecerles nuestra colaboración, en la forma que brevemente paso a exponerles.

Nuestra institución recibe constantemente solicitudes de informes sobre diversos asuntos, todos ellos relacionados con la tradición cultural valenciana. En otras ocasiones, es la misma institución la que decide ocuparse de uno u otro aspecto de la

cultura, de la protecció de nostre vast patrimoni històric, o de los retos y oportunitats que el canvi social nos presenta continuament. Estas activitats són un reflex fiable de la riquesa y la vitalitat cultural de nostra comunitat. Y també de los múltiples problemes que conleva la gestió de esa riquesa y esa vitalitat, y su adequació a un mundo crecientement complexe.

Cada uno de estos asuntos es estudiado, en principio, por una de nuestras comisiones informativas. En otros casos, por grupos de trabajo específicos formados en el seno de estas. Finalmente, los informes que resultan de estos estudios son evaluados por el pleno, que decide sobre su validez y los traslada a las autoridades. Uno de esos informes, de noviembre de 2001, fue el que sirvió para declarar Bien de Interés Cultural Inmaterial la fiesta de la Mare de Déu de la Salut, de Algemesí.

Año tras año aumentan las solicitudes de informes llegadas de ayuntamientos o de interés para alguno de estos, como este de la fiesta de Algemesí que acabo de mencionar. Cada año, pues, se vuelve más importante para el Consell estrechar los lazos de comunicación con las administraciones municipales. Y esa es la principal razón de nuestra visita de hoy, y de nuestra presencia en esta sala, ante los vecinos de Algemesí.

A continuació, los representantes de nuestras diversas comisiones informativas harán cada uno una breve exposición de los campos de actividad de las mismas. Ellos aclararán lo que yo sólo he apuntado en este breve discurso”.

Paraules de l'alcalde d'Algemesí, Emili Gregori:

El Sr. Emili Gregori comença el seu discurs fent constar l'honor que representa per a la ciutat i per al seu ajuntament la visita del Consell Valencià de Cultura, es referix a la contribució d'Algemesí, al llarg de la seua història, a la construcció de la identitat cultural valenciana, tant amb les manifestacions de cultura popular pròpies de la localitat com amb l'aportació dels intel·lectuals i artistes fills del poble, dels quals cita, entre altres, l'organista del segle XVII Joan Baptista Cavanilles o l'escriptor Martí Domínguez, de la primera meitat del segle XX. La declaració de bé d'interés cultural de la festa de la Mare de Déu de la Salut, manifestació de cultura popular de característiques rellevants pròpia d'Algemesí, es troba pendent de publicació en el Diari Oficial de la Generalitat Valenciana, i, quan es faça efectiva, haurà estat possible gràcies en part a l'informe favorable emés pel Consell Valencià de Cultura. Igualment, l'Ajuntament d'Algemesí té previst dirigir-se pròximament a esta institució assessora de la Generalitat per sol·licitar-ne un informe per a la declaració de bé cultural de la plaça de bous de fusta de la localitat, la qual es munta cada any amb ocasió de les festes patronals. Finalment, l'alcalde cita unes paraules del filòleg Manuel Sanchis Guarnier, d'una carta dirigida en 1956 a Carles Salvador, en la qual fa unes consideracions sobre la necessitat de posar a l'abast del públic la tradició cultural valenciana fugint de donar motiu a dissidències.

b. Ple del Consell a Vinaròs, 25 d'abril

El 25 d'abril de 2005 –298 aniversari de la Batalla d'Almansa— el Consell visità la capital del Baix Maestrat: Vinaròs. Després d'un recorregut guiat pels principals indrets històrics i monuments d'interés de la ciutat, de vesprada es celebrà la sessió plenària del CVC a l'Ajuntament de la ciutat. En el seu discurs, l'alcalde, Javier Badala Ortega, féu una exposició dels recursos culturals de la ciutat –amb menció especial de la nova biblioteca municipal— i demanà la mediació del CVC en el reconeixement oficial de les festes de Carnestoltes i les de Setmana Santa, i en el diàleg entre l'Ajuntament de Vinaròs, la Generalitat Valenciana i l'Església catòlica per a facilitar actuacions de conservació del patrimoni històric vinarossenc de titularitat eclesiàstica; a més, traslladà els membres de la institució consultiva la

seua preocupació per les conseqüències del projecte de construcció d'un parc eòlic marí davant la costa de Vinaròs. Al final de l'acte el president del CVC entregà a l'Ajuntament una medalla de la institució i rebé de l'alcalde una reproducció de la Carta Poble de Vinaròs i un escut d'or de la ciutat.

c. Ple del Consell a Ibi, 28 de novembre

El Consell Valencià de Cultura organitzà el seu plenari del mes de novembre a Ibi en l'any en què la ciutat commemora el centenari del joguet. En 1905 eixí de la fàbrica Payá Hermanos el primer joguet de llanda elaborat de forma industrial, establint els fonaments de la important indústria iberuda del joguet.

De matí, després de descobrir una placa commemorativa de la vista de la institució consultiva, es celebrà la sessió plenària ordinària del Consell a l'Ajuntament i, posteriorment, la sessió pública, amb la presència de l'alcalde d'Ibi, Maite Parra Almiñana. De vesprada, es visitaren diversos indrets i llocs d'interés cultural de la ciutat, entre els quals cal destriar l'antiga fàbrica Hermanos Payá i el Museu Valencià del Joguet, situat en l'edifici conegut com "la Casa Gran", on es mostren col·leccions de joguets de llanda i la història i evolució de la indústria del joguet a Ibi.

Paraules pronunciades per l'alcalde d'Ibi, Mayte Parra, en la sessió pública del Ple del CVC

Molt Il·lustre Senyor President del Consell Valencià de Cultura, Il·lustres Senyors Consellers, companys i companyes de la corporació municipal, representants de les entitats i associacions culturals, senyores i senyors:

Hui és un dia històric per a Ibi. Estic orgullosa perquè el Consell Valencià de Cultura ha deixat el Palau de Forcalló de València, on té la seua casa, per a vindre a la nostra localitat, que és també la seua casa.

Ibi rep una institució senyera per a la nostra Comunitat, la institució més important d'assessorament i consultes en temes culturals i lingüístics.

El 2005 és un any molt important per a Ibi perquè celebrem el centenari de la fabricació dels primers joguets. I per este motiu s'han fet diverses activitats al voltant d'este esdeveniment, com per exemple, una exposició fotogràfica de l'emblemàtica i estimada Fàbrica Payá, concursos fotogràfics, la inauguració de la plaça del Centenari del Joguet.

Però no hem de baixar la guàrdia perquè el més important de tot està per vindre: la instal·lació d'un monument pels nostres 100 anys fent joguets.

Per a mi és un plaer recordar que l'escultor que ha fet el monument és el nostre estimat i entranyable amic Vicente Ferrero, considerat un ibense més, de gran prestigi, reconeixement i trajectòria professional, a més de ser membre del Consell Valencià de Cultura. Per totes estes raons, vull donar-li les gràcies per fer més gran el centenari.

Si seguim parlant de cultura, Ibi té un concurs de narrativa infantil molt consolidat, dels més importants de la nostra Comunitat, igual que els premis institucionals que cada any s'entreguen el 6 de gener i que tenen per finalitat premiar les persones o institucions que per la seua dedicació fan que Ibi siga un millor poble i que la seua gent tinga una més bona qualitat de vida.

Ibi és un lloc afortunat. Tenim flora, fauna i una ecosistema propi, el Mediterrani. Disposem de paratges naturals com el de Sant Pasqual, el 33% del Parc Natural de la

Font Roja és nostra, per la qual cosa és molt important el treball que fa el Museu de la Biodiversitat com a aparador per a donar a conèixer el que tenim mediambientalment parlant. Enhorabona perquè en el seu primer any ha tingut més de 11.000 visites.

Com no, hem de parlar del Museu Valencià del Joguet, que s'encarrega de fer un repàs per la nostra història, de fer un recorregut pels joguets de llanda, vertaders objecte de luxe per a col·leccionistes que nosaltres els tenim a mà.

La Festa és cultura i la cultura és Festa. A Ibi, el Nadal es viu de manera especial i diferent. Tenim les Festes d'Hivern, on es ballen les cançons típiques del nostre poble. Composicions tradicionals que han fet front al pas del temps i que ara recuperem més que mai.

Però també tenim Els Enfarinats, una colla de persones que s'encarrega d'aplicar la seua Justícia Nova cada 28 de desembre per a manar a la nostra localitat. I d'això ho puc assegurar perquè ja m'he acostumat a donar-los la vara de comandament durant eixe dia. Una festa autòctona que és coneguda a tot Espanya.

I per acabar l'hivern, ens queda la Cavalcada dels Reis Mags d'Orient, eixa nit on tot és possible i on els xiquets i xiquetes encenen la flama de l'esperança i la il·lusió als seus ulls. Un regal per als que s'han portat bé i han donat les seues cartes a l'heraldo a la plaça dels Reis Mags, on es troba l'únic monument de tot el món dedicat a estes majestats.

Cada any ens superem en la celebració d'esta tradició i per este motiu, enguany hem participat en la Fira més important del món, feta a Finlàndia, sobre Reis Mags, el Pare Noël,...

Si espectaculars són les Festes d'Hivern, també ho són les de Moros i Cristians, en honor a la Mare de Déu dels Desemparats, la nostra patrona. Som molts els veïns d'altres localitats i moltes les personalitats del món polític, empresarial, fester i econòmic, que deixen per un dia el seu treball per a vindre a disfrutar amb nosaltres d'una posada en escena que recrea les batalles entre els bàndols moro i cristià de fa segles.

La creu contra la mitja lluna, una guerra sense perdedors que serveix per a agermanar-nos amb un únic sentiment: festa al carrer i un record cap a la nostra patrona.

No podem ni devem oblidar altres activitats que han aconseguit un èxit sense precedents a Ibi, com per exemple, la celebració de la setmana solidària, que té per finalitat que els ciutadans siguen conscients que hi ha gent necessitada i que fan falta voluntaris.

La gala de l'esport és una nit de reconeixements per als atletes més bons de la Vila. Aquells que guanyen carreres, que són campions d'Espanya,... perquè allà on puguen al podi, allà on guanyen, passegen el nom del poble d'Ibi. Es converteixen en ambaixadors que fan més daurat el nostre nom.

Ibi és una ciutat industrial que ha sabut diversificar la seua oferta i ara es fa el procés de producció complet. Actualment disposem de grans polígons industrials perquè el futur és present i el present, futur.

Però jo sempre dic que Ibi serà la capital valenciana de la innovació perquè tenim empresaris que generen riquesa, prosperitat, llocs de treball, perquè saben arriscar per a guanyar.

Els nostres empresaris deuen seguir mantenint l'esperit que ha fet que Ibi siga capaç de portar endavant projectes que ens impulsen a metes sorprenents.

Hem après a fer, a créixer i avançar, i d'esta manera descobrim que hem guanyat també l'orgull de formar part d'una societat que cada dia ens multiplica la seua confiança.

Una clara mostra de tot açò va ser la celebració del Tercer Congrés Biennal "Reptes davant les necessitats de canvi", portat a terme la setmana passada.

Ibi té molts projectes en marxa: la construcció del Palau de Justícia, el segon jutjat de primera instància i instrucció, el segon centre de Salut, la piscina climatitzada, la rehabilitació del Teatre Rio,... que tenen un objectiu ben clar: aconseguir que la nostra ciutadania tinga una millor qualitat de vida i un millor benestar.

En nom del poble d'Ibi: moltes gràcies. Per haver-nos apropat el vostre treball, per haver escollit Ibi per a celebrar este plenari i per tindre entre nosaltres als membres del Consell Valencià de Cultura.

Teniu les portes d'Ibi obertes. Feu ús quan vulgau i torneu a entrar. Vos esperem. Gràcies per haver vingut i deixar-nos escriure el nom d'Ibi en lletres d'or en la història del Consell Valencià de Cultura.

Al final de la intervenció de l'alcaldeessa d'Ibi, el president del Consell Valencià de Cultura li entrega, per a l'ajuntament de la vila, una medalla i un diploma commemoratiu de la visita, i ella entrega al Consell Valencià de Cultura, en la persona del seu president, una placa de bronze amb un relleu figuratiu, obra del membre del Consell Valencià de Cultura Vicente Ferrero.

Sessions extraordinàries i compareixences

a. Visita de la Secretària Autònoma de Cultura per a informar sobre els frescos descoberts a la Seu de València, 30 de maig

El Ple de 30 de maig rebé la visita de la secretària autonòmica de Cultura, Concepción Gómez Ocaña, i del director general de Patrimoni Artístic, Manuel Muñoz Ibáñez, els quals informaren sobre el descobriment d'unes **pintures murals** del pintor renaixentista Paolo de San Leocadio a la catedral de València i sobre els projectes existents per a la seua conservació i exhibició.

Arran el debat públic obert sobre el projecte de la Generalitat de desmuntar la **volta barroca** de la Seu de València per tal de descobrir els frescos esmentats, el Consell organitzà, el 13 de setembre, una **taula redona** en la qual arquitectes i responsables polítics del projecte pogueren contrastar els seus punts de vista. Tant el president del Col·legi d'Arquitectes, Francisco Taberner, com el representant de l'agrupació de patrimoni del Col·legi, Francisco Juan, i el degà de l'entitat, Fabián Llisterri, cuestionaren la reversibilitat de l'operació; al seu torn, Concepción Gómez i Manuel Muñoz Ibáñez, afirmaren que es podrien tornar a col·locar les plementeries que es tallaren i que la restauració de les pintures es realitzaria amb les tècniques més respetuoses.

Per últim, en el mes de setembre, l'Associació de conservadors i restauradors d'art de la Comunitat Valenciana manifestà, mitjançant carta, el seu suport a les declaracions del president del Consell en contra d'una intervenció indiscriminada sobre el nostre Patrimoni.

b. Compareixença del conseller de Cultura per a presentar el Pla PREVI, 8 de novembre

El conseller de Cultura, Educació i Esport, Alejandro Font de Mora, exposà en sessió plenària extraordinària del Consell Valencià de Cultura al Palau de Forcalló el **Pla de prevenció de la violència i de la persecució escolars** (Pla PREVI) dissenyat pel seu departament.

Després de les paraules de benvinguda al conseller pronunciades pel president de la institució, Santiago Grisolia, aquell començà la seua exposició del Pla PREVI, de prevenció de la violència i de la persecució als centres d'educació. Primerament, matisà que algunes dades alarmistes donades sobre aquests fenòmens es basen en l'error de confondre conductes violentes entre iguals –i també la indisciplina escolar i les faltes de respecte als professors— amb la persecució o martiri repetit de determinats alumnes per part d'uns altres, perpetrada individualment o en grup, amb resultat de danys físics o psicològics –segons l'anàlisi del Centro Reina Sofia de Estudio de la Violencia. Mentre que un 14,5% dels alumnes declaren haver patit o patir violències, només un 2,5% es consideren víctimes de persecució –un percentatge que, d'altra banda, s'entén massa alt, si tenim en compte l'alarma social provocada per la violència contra les dones, que es dona en un percentatge menor (en un 2% de les parelles)—. D'altra banda, s'ha observat un percentatge de maltractadors masculins superior al de femenins. La major part (95%) de les víctimes són d'origen espanyol, de manera que el fenomen no pot atribuir-se a xenofòbia ni a racisme.

La Comunitat Valenciana és la primera comunitat autònoma espanyola que posa en marxa un pla de prevenció de la violència i la persecució escolars com l'exposat pel conseller amb el nom de Pla PREVI, dirigit a tres sectors: el sistema educatiu, la població en risc i la població general. El pla consisteix en un sistema de recollida normalitzada de dades, la creació de mecanismes de control i el nomenament de responsables de diverses àrees, la difusió de models d'actuació i l'organització de tallers, etc., de conscienciació i de canvi d'actituds dirigits a la comunitat escolar i als pares d'alumnes. A més de l'edició impresa de models i guies, es compta amb una pàgina web per a recollida de dades i consultes (www.cult.gva.es/orientados). D'ací a un any, després d'un primer període d'aplec d'informació, es convocarà un congrés sobre violència i escola.

Contestant les preguntes dels membres del Consell Valencià de Cultura, el conseller de Cultura, Educació i Esport afegí:

- Que hi ha un conveni subscrit amb Radiotelevisió Valenciana per a la difusió de les campanyes de la conselleria
- Que es tendix a substituir els cursets pels tallers –per a difusió de normes de conducta, conscienciació i canvis d'actituds, etc.—en busca de models més democràtics i participatius
- Que cal involucrar en el pla les direccions dels centres i els claustres de professors, i potenciar la figura dels tutors
- Que cada individu de la comunitat escolar s'ha d'involucrar amb el pla perquè este no es burocratitze i es caiga en el vici de “delegacionisme”.

Al final de les intervencions, el president del Consell Valencià de Cultura, Santiago Grisolia, agrai al conseller la seua presència i la confiança posada en la institució.

4.4. Declaracions institucionals

En relació al **patrimoni cultural**, el Ple acordà en el mes de gener enviar al conseller de Cultura un informe de la Comissió de Llegat sobre les pintures de Palomino desaparegudes de l'església de Sant Joan del Mercat de València. En el mes de març denuncià els actes vandàlics contra la Capella del Miracle dels Peixets a Almàssera i contra l'escultura de Vicente Edo "La xiqueta de les cues", que presidix una font del passeig de Serrans de València; i en el mes d'abril, denuncià l'agressió a una escultura d'Andreu Alfaro situada en una via pública de Gandia. També en el mes de març, demanà informació a la Diputació de Castelló i a la Conselleria de Cultura sobre l'estat actual del monestir i les intervencions previstes en la Cartoixa de Vall de Crist, a Altura, la qual commemora en 2005 el sisé aniversari de la seua fundació. En maig es congratulà per la resolució del conflicte referent a una construcció al Benacantil, d'Alacant, sobre el qual aquesta institució va emetre un informe en el seu dia. En el mes de juliol mostrà la seua preocupació per les obres de desmuntatge de la volta barroca de la catedral de València per tal de descobrir i restaurar uns fresocs renaixentistes trobats a la volta primitiva (veure pàgina 48). També en juliol, demanà informació a l'Ajuntament de Gandia sobre la paralització de les obres de restauració consolidació del castell de Bairén. En el mes de setembre mostrà la seua consternació per l'espoli de la cova de Bolomor, a Tavernes de la Valldigna, i en el mes d'octubre mostrà la seua preocupació –i encarregà un estudi a la Comissió de Llegat— per l'estat d'abandó de diversos béns protegits que propicien el seu espoli, com el cas del palau del Baró de Vallvert, a València, que recentment fou objecte del robatori dels plafons ceràmics de la seua cuina, del segle XVII. Finalment, en el mes d'octubre, a proposta del Ple, el president traslladà al conseller de Cultura la preocupació de la institució pels danys que podien produir-se en el sarcòfag de Blasco Ibáñez instal·lat al claustre gòtic del convent del Carme per la boira artificial que forma part d'un muntatge de la Biennal de les Arts; el director general de Patrimoni contestà l'escrit del Consell informant que les mesures d'humitat i temperatura efectuades mostraven que la peça no estava sent afectada, a més tot i que el producte emprat per fer la boira era neutre, no tòxic i no irritant, s'havia canviat l'orientació de la màquina productora de l'esmentada boira perquè no apuntara cap al sarcòfag.

Pel que fa a la **llibertat d'expressió**, en el mes d'abril el Ple donà el seu suport a una nota del president del Consell, dirigida al Delegat del Govern a la Comunitat Valenciana, en la qual es condemnava l'actitud d'uns agents del Cuerpo Nacional de Policia destacats a Xàtiva que van traslladar a comissaria un ciutadà argumentant que obstaculitzava l'acció policial pel fet de dirigir-se a ells en valencià. (Posteriorment, es rebé resposta del Delegat del Govern comunicant que s'havien pres les mesures pertinents perquè fets com aquestos no es tornen a repetir); i en la sessió d'octubre el Ple aprovà l'enviament al rector de la Universitat de València d'una nota en defensa de la llibertat d'expressió en relació a les protestes d'un grup de simpatitzants amb el poble palestí que impediren Shlomo Ben Ami, ex ambaixador d'Israel a Espanya i exministre de Seguretat Pública i Afers Exteriors d'Israel, pronunciar una conferència en la Universitat dins els actes de la setmana cultural dels Premis Octubre.

Quant a la **investigació científica i tecnològica**, el Ple de maig mostrà el seu suport unànim a la petició de la Universitat de València, la Generalitat Valenciana i el Govern espanyol perquè siga València la ciutat triada per instal·lar un Centre de Física Mèdica, i en el mes d'octubre acordà fer pública una nota de protesta en la qual es demanara que les inversions per a investigació militar no es comptabilitzen dins del pressupost per a investigació científica i desenvolupament tecnològic, atés que en els pressuposts generals de l'Estat per a l'exercici 2006 s'assigna un 33%

per a investigació científica dels quals, però, un 27 % correspon a investigació militar.

En la seua sessió de juliol el Ple aprovà, a proposta del president, un escrit sobre la possibilitat que es declare la provocació d'**incendis forestals** com a crims contra la Humanitat, i el seu enviament al president del Govern espanyol, al president del Govern valencià, a la ministra d'Agricultura, a la missió permanent d'Espanya davant l'ONU, a Nova York, i a la delegació permanent d'Espanya davant l'UNESCO, a Paris. (Veure més informació, així com la reproducció de l'esmentat escrit a la pàgina 32).

El Ple del Consell acordà proposar com a candidats a la concessió de la Distinció de la Generalitat Valenciana al **Mèrit Cultural**, en la seua edició de 2005, la senyora Maria Luz Terrada Ferrandis, Juan José Estellés Ceba, la Mancomunitat Cultural de la Marina Alta i a la galeria Punto. I acordà, també, proposar el senyor Avelino Corma Canos i el senyor Jesús Martínez Guerricabeitia per a l'**Alta Distinció** de la Generalitat Valenciana.

Finalment, el Consell Valencià de Cultura mostrà el seu **condol** per la pèrdua, en 2005, de les següents persones vinculades al món de la cultura valenciana: el compositor Amando Blanquer, el pintor Ramon Gaya, l'excatedràtic Felip Garin, l'arquitecte Roman Jiménez i el ceramista Manolo Safont.

5. Les Comissions

- 5.1. Comissió de les Arts
 - 5.2. Comissió de les Ciències
 - 5.3. Comissió Jurídica i d'Interpretació
Reglamentària
 - 5.4. Comissió de Llegat Històric i Artístic
 - 5.5. Comissió de Promoció Cultural
-

5.1. Comissió de les Arts

Comissió de les Arts

Creació	1996
Objectiu fundacional	"Estudiar i promoure tot allò relacionat amb les arts plàstiques, escèniques i musicals contemporànies"
Nombre de sessions	10 + 1 extraordinària
Grups de treball	3
Informes aprovats	4
President	Ramón de Soto Arándiga
Secretari	Vicente Muñoz Puelles
Vocals	Ricardo Bellveser Icardo
	Manuel Ángel Conejero Tomàs
	Vicente Ferrero Molina
	Enrique García Asensio
	Carmen Morenilla Talens
	Elena Negueroles Colomer
	Luis Prades Perona
	Eduardo Primo Yúfera

Memòria anual

A lo largo del año 2005, la Comisión de las Artes se reunió doce veces: el 12 de enero, el 10 de febrero, el 8 de marzo, el 12 de abril, el 17 de mayo, el 14 de junio, el 12 de julio, el 15 de septiembre, el 5 de octubre, el 11 de octubre en sesión extraordinaria, el 15 de noviembre y el 14 de diciembre. De todas ellas dio puntual información al Pleno del Consell.

En lo que a su composición se refiere, se mantuvo invariable a lo largo del año. La comisión está constituida por los siguientes miembros: Sr. D. Ramón de Soto Arándiga, presidente; Sr. D. Ricardo Bellveser; Sr. D. Manuel Ángel Conejero Tomás; Sr. D. Vicente Ferrero Molina; Sr. D. Enrique García Asensio; Sra. Dña. Carmen Morenilla Talens; Sra. Dña. Elena Negueroles Colomer; Sr. D. Luis Prades Perona; Sr. D. Eduardo Primo Yúfera y Sr. D. Vicente Muñoz Puelles, secretario.

Durante el año 2005 la comisión recibió informes de dos grupos de trabajo emanados de ella: el Grupo de Trabajo del Paisaje como patrimonio, que se reunió cinco veces: el 18 de enero, el 28 de abril, el 15 de junio, el 28 de junio y el 26 de octubre, y cuyo informe (pàg. 147) se aprobó en el Pleno del 23 de diciembre, y el Grupo de Trabajo de Fundaciones y desarrollo cultural, que se reunió seis veces: el 13 de julio, el 8 de septiembre, el 21 de octubre, el 22 de noviembre, el 29 de noviembre y el 14 de diciembre, y cuyo informe se aprobó en el Pleno del 30 de enero del 2006.

Además, el grupo de trabajo de migraciones e impacto cultural, reunido el 26 de abril, actualizó el texto titulado *Procesos migratorios y cambio cultural* (pàg. 125), que fue aprobado en el Pleno del 30 de mayo. Por su parte, el sr. Muñoz Puelles presentó un texto titulado *Informe sobre cementerios valencianos, con mención particular del Cementerio General de Valencia* (pàg. 117), que fue aprobado en comisión el 8 de marzo y en el Pleno del 31 de marzo.

Además, la Comisión fue informada por sus vocales en el Consell Rector de Teatres del Institut d'Arts Escèniques de la Comunitat Valenciana, en el IVAM y en el Consorci de Museus. Y presentó sus candidatos a la Distinción de la Generalitat Valenciana al Mérito Cultural y su propuesta de Observaciones y Recomendaciones.

Resumen de actividades

12 de enero. Antes de empezar a tratar los asuntos del orden del día, el consejero Ricardo Bellveser propone, y se acuerda, que se haga constar en acta el pesar de la institución por el reciente fallecimiento del anterior presidente de la institución, Sr. Aguilera Cerni. En relación con la preparación de un posible encuentro sobre procesos migratorios y cambios culturales, la comisión examina una lista de asociaciones de colectivos de inmigrantes y acuerda citar a comparecer a un alto representante local de la policía, para que informe de las asociaciones incluidas en la lista, a fin de seleccionar a las que se citará a comparecer posteriormente. En relación con el documento sobre el progreso tecnológico y la formación humanística elaborado por la Comisión de Ciencias, la Comisión de las Artes acuerda devolverlo con un añadido en la parte de las conclusiones referente a la necesidad de dedicar más recursos a la investigación en ciencias del hombre. A propuesta del presidente de la comisión, se acepta iniciar un estudio sobre el patrimonio histórico representado por los monumentos funerarios de los cementerios públicos. La sra. Morenilla comunica que la Comisión de Legado ha hecho algunas aportaciones al documento presentado por el sr. Muñoz Puelles sobre el mismo tema, concretadas en: la conveniencia de encabezar el documento con una introducción al tema; la inclusión de una nota sobre la existencia de guías en algunos cementerios notables; y la conveniencia de que los grandes cementerios, como el Municipal de Valencia, dispongan de un técnico conservador.

10 de febrero. Comparece el sr. Garrido López, inspector jefe del Cuerpo Nacional de Policía. Informado por el presidente de la comisión del objeto de su comparecencia –asesorar a la comisión sobre colectivos y asociaciones de inmigrantes con vistas a la preparación de unos encuentros sobre las consecuencias culturales de la llegada de poblaciones extranjeras—, el compareciente, jefe de la Brigada Provincial de Extranjería y Documentación del Cuerpo Nacional de Policía, se compromete a remitir a la comisión la información solicitada en el momento en que pueda reunirla con la ayuda de otros departamentos policiales. Por otra parte, declara su opinión contraria a la identificación de una relación causal entre afluencia de inmigrantes y aumento de la delincuencia, y concreta las amenazas percibidas en dos fenómenos: el terrorismo inspirado por el integrismo islámico y las bandas de jóvenes violentos de origen hispanoamericano. Finalmente, se compromete a volver a comparecer ante la comisión si esta se lo solicita en el curso de sus trabajos. En una reflexión posterior, los consejeros se congratulan de la elección del compareciente y se comprometen a aportar por escrito sus reflexiones particulares en la próxima sesión. El sr. Muñoz Puelles presenta y lee su informe sobre cementerios valencianos. La comisión acuerda incluir la revisión del texto en el orden del día de la próxima sesión y proponer a la Comisión de Gobierno que solicite información sobre la administración municipal de los cementerios. El sr. Bellveser, vocal del CVC en el IVAM, distribuye copias de un informe de la sesión de 19 de enero de 2005 del Consejo Rector del mismo, con las exposiciones y otras actividades proyectadas, e informa también de las últimas adquisiciones y recepciones de donaciones de obras de arte por parte del instituto.

8 de marzo. Después de un coloquio en el que se analiza la información facilitada por el inspector jefe del Cuerpo Nacional de Policía compareciente en la última sesión, la comisión acuerda citar a comparecer al responsable de los programas de integración de la población inmigrante escolar de la Conselleria de Cultura i Educació, y a dos secretarías del Centro Cultural Islámico de Valencia. La comisión

acuerda trasladar el informe del sr. Muñoz Puelles sobre cementerios valencianos a la Comisión de Gobierno, para que lo eleve a la consideración del Pleno. El sr. Muñoz Puelles, vocal del CVC en el Consorci de Museos, informa de los asuntos tratados en la última reunión del Consejo General del Consorci de Museus de la Generalitat Valenciana, a satisfacción de la comisión. El sr. Hugueta, que asiste como invitado, sugiere que se organice una visita de inspección al Cementerio General de Valencia.

12 de abril. Comparecen las sras. Sánchez Rosell y Ruiz Bejarano, del Centro Cultural Islámico de Valencia. Informadas del objetivo del estudio de la comisión sobre procesos migratorios y cambios culturales, y a preguntas de los consejeros, comunican que actualmente el problema más importante de la población islámica española es el reconocimiento oficial de la figura de los imanes y la regulación de las condiciones para que alguien pueda ser considerado oficialmente imán de una determinada comunidad, a propuesta de la misma comunidad. Las comparecientes exponen también los problemas que encuentran los emigrantes de cultura árabe, independientemente de su religión, para integrarse económicamente en la sociedad española. En cuanto a otras cuestiones de motivación religiosa, los musulmanes consideran que la visión de su confesión y de la historia de los musulmanes españoles presentada en los libros de texto es tendenciosa y falta de rigor histórico, y finalmente reivindican que en los comedores escolares los niños y jóvenes musulmanes puedan recibir alimentación adecuada a las normas de su religión. La sra. Morenilla, vocal del CVC en el Consejo Rector de Teatres de la Generalitat, expone ante los miembros de la comisión los contenidos y acuerdos de la última reunión del Consejo Rector de Teatres de la Generalitat, de los que los más destacados son el propósito de aumentar este año la oferta de espectáculos de producción propia, por medio de encargos a profesionales valencianos; la cesión a Teatres de la Generalitat del presupuesto de la Fundación Ciutat de les Arts Escèniques y la firma de un convenio con Radiotelevisió Valenciana para la filmación y la emisión de obras escénicas y para la difusión de la oferta teatral valenciana a través de Ràdio 9.

17 de mayo. Estudiada la documentación enviada por las sras. Ruiz Bejarano, coordinadora del Centro Cultural Islámico de Valencia, y Sánchez Rosell, del mismo centro, sobre la enseñanza referida al Islam en los libros de texto de la Comunidad Valenciana, y otros aspectos relacionados con el mundo islámico, la comisión mantiene un vivo debate con la participación de todos los consejeros. Vista la importancia, la complejidad y la delicadeza del tema, se acuerda volver a tratarlo en la próxima sesión. La comisión aprueba el traslado del texto sobre Procesos migratorios y cambio cultural, elaborado por el grupo de trabajo correspondiente, a la Comisión de Gobierno, para que lo eleve a la consideración del Pleno. En cuanto a la Memoria del año 2004, se proponen modificaciones de estilo al texto presentado por el secretario, y se aplaza su aprobación hasta la próxima sesión. En relación con las propuestas de candidatos a los premios de la Generalitat Valenciana, la comisión acuerda apoyar la propuesta presentada por la Comisión de Legado.

14 de junio. La comisión acuerda enviar a la familia del catedrático Felipe María Garín una nota de condolencia por su fallecimiento. Se acuerda también proponer a la Comisión de Gobierno que la institución haga publicar sistemáticamente declaraciones y notas suyas con ocasión de efemérides, fallecimientos de personajes notables y eventos especiales. El sr. Bellveser informa sobre la memoria de actividades y el estado de las cuentas del Instituto Valenciano de Arte Moderno correspondientes al ejercicio 2004. Presenta el programa de exposiciones de los años 2005-2006, el balance de gestión, el presupuesto, la lista de donaciones aceptadas, la de adquisiciones y el proyecto de ampliación del edificio del instituto. Explica que se sigue adelante con el programa de expropiaciones en el entorno. La

comisión aprueba el texto de la memoria presentado por el secretario, sr. Muñoz Puelles, secretario. En cuanto al escrito de Observaciones y recomendaciones, la comisión aprueba asumir el mismo texto presentado para la Memoria 2003 de la institución con las siguientes modificaciones: 1) Donde dice: "títulos de Licenciado", en referencia a las titulaciones académicas de estudios de artes escénicas, debe decir: "títulos de Grado". 2) Suprimir el párrafo dedicado a agradecer las comparecencias ante la institución de responsables de la administración pública en materia cultural y a lamentar la incomparecencia de la persona responsable de la Ciudad de las Artes y las Ciencias. A continuación prosigue el debate sobre la documentación entregada por la sra. Ruiz Bejarano, coordinadora del Centro Cultural Islámico de Valencia. Al final, la comisión aprueba la propuesta de su presidente de que el grupo de trabajo sobre Procesos migratorios y cambio cultural continúe sus actividades y que intente mantener relaciones de colaboración con el Centro Reina Sofía de Estudio de la Violencia y con el Centro Internacional de Toledo para la Paz. En relación con los rótulos comerciales, la comisión acuerda elaborar un informe sobre el valor y el peligro de desaparición de rótulos comerciales de interés estético o histórico de la ciudad de Valencia, para su difusión a los ayuntamientos valencianos a través de la Federación Valenciana de Municipios y Provincias. La sra. Morenilla comunica el deseo de algunos representantes de asociaciones profesionales de las artes escénicas de comparecer ante la comisión para exponer sus reivindicaciones sobre la política presupuestaria de la Generalitat en su sector. Por sugerencia de la comisión, la consejera indicará a los mencionados representantes que la vía reglamentaria para solicitar su comparecencia ante la comisión es dirigir una carta al presidente del Consell Valencià de Cultura.

12 de julio. La sra. Morenilla informa sobre diversos aspectos relacionados con las artes escénicas. Entrega copia de la documentación estudiada en la reunión del Consejo Rector de Teatres de 27 de junio de 2005, y procede a un comentario en los siguientes temas de especial interés: 1) La programación de Sagunt a escena. Festival d'estiu 05. 2) La propuesta de principios para conformar la Ley de ordenación del teatro y la danza. Informa también sobre la nueva ubicación del Centre de Documentació, que en este momento cuenta con unos espacios que permiten realizar el trabajo con una cierta holgura, y manifiesta su reconocimiento por la gran labor realizada por el personal adscrito a este servicio, que ha procedido a un traslado y posterior catalogación del material que será muy útil para los usuarios. La sra. Morenilla informa asimismo sobre el enfrentamiento de los sectores profesionales de las artes escénicas con Teatres de la Generalitat. Hay un punto sobre el grupo de trabajo Fundaciones y desarrollo cultural, pero dado que el grupo no se ha constituido se pospone para la próxima reunión. El secretario de la comisión explica que el grupo de trabajo del Paisaje como patrimonio, del que es secretario el señor Huguet y del que también forman parte los señores Soto Arándiga, Ferrero Molina, Morera Buelti y Muñoz Puelles, ha recibido varios textos: del sr. Ferrero Molina sobre consideraciones generales; del señor Huguet sobre el paisaje como ecosistema y del señor Muñoz Puelles sobre El paisaje y el arte del paisaje a lo largo de la historia. Por su parte, el señor Morera ha planteado la posibilidad de hacer una serie de entrevistas a expertos en el tema, asunto que se tratará en la próxima reunión. El consejero García Asensio expresa su malestar en relación con la mala información existente sobre el Palau de la Ciutat de les Arts y les Ciències. La comisión se muestra solidaria con el consejero.

15 de septiembre. El sr. Muñoz Puelles, secretario del grupo de trabajo sobre Fundaciones y desarrollo cultural, comunica que en la última reunión del grupo se examinó una lista de fundaciones de diversos tipos –asistenciales, científicas, sociales, docentes, cívicas, económicas, etc.—, aportada por el sr. Huguet, y se acordó reunir información sobre las actividades de las de carácter cultural. El presidente Santiago Grisolia sugiere que en el informe del grupo de trabajo se

tenga en cuenta la posibilidad de proponer a la administración competente la publicación de una lista de fundaciones existentes, con información particularizada de cada una. La sra. Morenilla informa sobre Teatres de la Generalitat y distribuye a los asistentes a la sesión los siguientes documentos: Document provisional de proposta de mínims del sector profesional de les arts escèniques valencianes. Per a la dignitat i el creixement artístic del teatre y la dansa valencians, Propuestas de actuación de T.G.V. y una propuesta de programación de Teatres de la Generalitat, sin título, para la temporada 2005-2006 y el primer trimestre de la temporada 2006-2007. El segundo documento es, según aclara la consejera, la respuesta de Teatres de la Generalitat a las propuestas del primero. Los documentos fueron repartidos por Teatres de la Generalitat a los miembros de su Consejo Asesor en una reunión del pasado día 2 de agosto. La consejera Carmen Morenilla se compromete a facilitar al secretario un resumen escrito de los temas tratados en la mencionada sesión, para poder tratar del asunto en la sesión de octubre de la Comisión de las Artes. El sr. Huguet informa sobre la última reunión del Consejo Rector del Consorcio de Museos, que tuvo lugar el 27 de julio de 2005. En dicha sesión, los miembros de Consejo Rector fueron informados del cambio de gerencia, de la deuda existente y de las exposiciones programadas para el período comprendido entre el última trimestre de 2005 y el primero de 2007. La comisión acuerda encargar a la sra. Morenilla la redacción de un informe sobre rotulación urbana. También se acuerda trasladar a la Comisión de Gobierno el informe redactado en su día por una ponencia específica, en el que se propone la colocación de placas conmemorativas de hechos históricos en los lugares en que estos se produjeron.

5 de octubre. El sr. Muñoz Puelles distribuye entre los miembros de la comisión el texto de la propuesta de colocación en fachadas de edificios de placas conmemorativas de hechos históricos, redactado por el mismo y aprobado por el Pleno en su sesión de 30 de octubre de 2000. Después de examinar los diversos aspectos de la propuesta y de su aplicación, la comisión acuerda: 1) Que las primeras cuatro placas se dediquen: a Juan Gil-Albert, en su casa de Valencia; al Centenar de la Ploma, en el edificio situado en el emplazamiento de la antigua casa de esta compañía de milicia ciudadana; a Vicente Aguilera Cerni, en su casa de Valencia; a Enric Llobregat, en el Museo de Arqueología de Alicante. 2) Que la comunicación de la iniciativa a los ayuntamientos de las localidades en las que se pretenda colocar alguna placa se realice a través de la Federación Valenciana de Municipios y Provincias. 3) Que en el caso de Valencia la comunicación se realice por medio de una carta del presidente del Consell Valencià de Cultura a la alcaldesa de Valencia. 4) Que el idioma de las leyendas que se incluirán en las placas sea el de la localidad en la que se coloquen, en cada caso. 5) Que los miembros de la comisión sres. Ferrero Molina, Prades Perona y De Soto Arándiga se encarguen de definir las pautas de diseño de las placas. Se reparte el texto del anteproyecto de Ley de ordenación del teatro y la danza, remitido por el conseller de Cultura, Educació i Esport, con entrada registrada en el Consell Valencià de Cultura del 4 de octubre, y se acuerda convocar una sesión extraordinaria para responder a su solicitud de informe. A continuación, la comisión se desplaza para visitar dos centros de la Bial de las Artes de Valencia, el Centre del Carme y la terraza del IVAM.

11 de octubre. La comisión se reúne en sesión extraordinaria, para estudiar el anteproyecto de Ley de ordenación del teatro y la danza repartido en la sesión anterior. Al final de la sesión de trabajo, la comisión acuerda 1) aprobar el texto Observacions del Consell Valencià de Cultura a l'Avantprojecte de Llei d'ordenació del teatre i la dansa, copiado a continuación, y 2) delegar en los miembros de la comisión Ramón de Soto Arándiga, Vicente Muñoz Puelles y Carmen Morenilla la presentación del texto ante la Comisión de Gobierno, y la propuesta de su traslado a la consideración del Pleno. El texto aprobado es el siguiente:

OBSERVACIONS DEL CONSELL VALENCIÀ DE CULTURA A L'AVANTPROJECTE DE LLEI D'ORDENACIÓ DEL TEATRE I LA DANSA

Havent rebut del conseller de Cultura, Educació i Esport el text de l'Avantprojecte de Llei d'ordenació del teatre i de la dansa, amb l'encàrrec d'estudiar-lo i presentar les observacions i suggeriments al text que esta institució assessora considere convenientes, el Consell Valencià de Cultura manifesta:

L'avantprojecte estudiat és substancialment diferent dels anteriors en la mesura que no proposa la creació d'un institut de les arts escèniques. Considerem que l'esmentat institut no és en ell mateix imprescindible, sempre que un organisme únic coordine totes les activitats referents a la programació, la producció, l'exhibició i la gestió de personal corresponent en matèria d'arts escèniques, dins de l'àmbit de competències de l'administració de la Generalitat Valenciana. Per la qual cosa saludem favorablement el reforçament de l'organisme Teatres de la Generalitat que el projecte representa. Tanmateix, considerem convenient fer les següents propostes per a la reflexió, i, en el seu cas, per a la modificació del projecte. Per a major facilitat, ordenem les nostres propostes seguint el mateix text de l'avantprojecte.

Preàmbul

En el paràgraf on diu: "Finalment, el text ha sigut sotmés als informes preceptius de la Conselleria d'Economia, Hisenda i Ocupació i del Consell Jurídic Consultiu", trobem a faltar la menció del Consell Valencià de Cultura com a organisme assessor de la Generalitat Valenciana en matèria cultural.

Títol preliminar. Disposicions generals.

Article 2. Competències

Proposem que on diu: "a través de l'òrgan que, per davall del conseller, compte amb atribucions", s'elimine, per redundant, l'aclariment : "per davall del conseller".

Títol I. Capítol 1.

Article 3. Participació

Proposem que s'incloga, al final de l'article, el paràgraf: "S'articularà la participació dels sectors professionals en diferents organismes assessors".

Capítol II

Article 5. Atenció a altres disciplines

Proposem que s'incloga, al final de l'article, el paràgraf: "En este àmbit es dedicarà atenció a la formació en els oficis relacionats amb l'escenografia, per mitjà de tallers, seminaris, convenis, i altres actuacions que vinculen els professionals i els investigadors valencians d'esta disciplina."

Capítol IV

Article 11.

Promoció i difusió de les activitats exercides en tots els àmbits. En la menció de l'"educació i captació de nous públics", proposem incloure una referència a la formació del públic des de l'ensenyament primari i secundari.

Dins del paràgraf sobre els fonaments de l'actuació de la unitat de difusió, promoció i desenvolupament, proposem afegir un apartat referent a la promoció del teatre amateur.

Article 12. Especialització dels espais escènics

Per motius de claredat, suggerim substituir el terme "gèneres teatrals", que considerem ambigu, per "tipus d'arts escèniques".

Disposició addicional

En la idea que l'ens Teatres de la Generalitat ha de ser el responsable de totes les activitats de l'àmbit de les arts escèniques que són competència de la Generalitat, assumim la necessitat que les fundacions actualment existents reformulen la seua finalitat, i en conseqüència les seues unitats de gestió i de personal. Som conscients que este treball és competència del Patronat de les fundacions, a les quals fundacions considerem convenient que se'ls suggerisca un canvi en este sentit; però, ja entenem que el tema no pot aparéixer en el text d'una llei.

15 de noviembre. El sr. Huguet presenta el documento de observaciones de la Comisión Jurídica y de Interpretación Reglamentaria al Anteproyecto de Ley de ordenación del teatro y la danza, e insiste en el hecho de que se trata de una adenda y en que, por lo tanto, su objetivo no es modificar el documento redactado y aprobado por la Comisión de las Artes sobre el mismo objeto. La comisión se plantea las siguientes alternativas: aceptar el documento en su totalidad y adjuntarlo, con su carácter de adenda, al documento de observaciones de la Comisión de las Artes; o aceptar sólo la parte de contenido jurídico y eliminar el resto. Finalmente, la comisión acuerda pedir por escrito a la Comisión de Gobierno que el documento de la Comisión Jurídica y de Interpretación Reglamentaria Addenda a les Observacions de la Comissió de les Arts a l'Avantprojecte de Llei d'ordenació del teatre i la dansa se adjunte al informe de observaciones de la Comisión de las Artes sólo en su parte de contenido estrictamente jurídico. A continuación, el consejero Vicente Ferrero presenta dos diseños de las proyectadas placas conmemorativas, uno vertical y otro horizontal, ambos rectangulares y cada uno en versión normal y en versión reducida. La comisión acepta los diseños y decide aspectos relativos a materiales, tipografías y otros. El secretario de la comisión se compromete a poner por escrito las propuestas y trasladarlas a la Comisión de Gobierno junto con los diseños de Vicente Ferrero. El sr. Huguet, secretario del grupo de trabajo del Paisaje como patrimonio, comunica que el grupo de trabajo terminará de elaborar su informe final en una última reunión convocada para el próximo día 17 de noviembre. La sra. Morenilla comunica que la Comisión de Legado Histórico y Artístico, de la que es secretaria, acordó en su última sesión pedir al sr. De Soto que redacte un escrito sobre paisajismo, para adjuntar a su informe sobre la protección de árboles singulares. El sr. Muñoz Puelles, secretario del grupo de trabajo sobre Fundaciones y desarrollo cultural, informa de que, en su última reunión, el consejero y presidente de la Comisión Jurídica sr. Álvarez Rubio informó al grupo de los distintos aspectos de la legislación referente a fundaciones culturales. El sr. Huguet informa de la existencia de la Fundación Enrique Montoliu, dedicada a comprar terrenos en espacios naturales, para contribuir a la conservación de estos espacios y evitar su urbanización u otros usos que modifiquen su carácter natural. Propone que el grupo de trabajo estudie este caso, dentro de una reflexión más amplia sobre el posible protagonismo de la sociedad civil en la protección del medio natural. El sr. Primo Yúfera sugiere que la comisión proponga iniciativas para difundir la cultura artística entre los estudiantes universitarios. La sra. Morenilla se refiere a la posibilidad de que las universidades propongan a los estudiantes cursillos de libre elección sobre esta materia.

14 de diciembre. El sr. Muñoz Puelles presenta el informe del grupo de trabajo del Paisaje como patrimonio. Los miembros de la Comisión lo aprueban y acuerdan su traslado a la Comisión de Gobierno y al Pleno. El sr. Muñoz Puelles informa también de que el grupo de trabajo de Fundaciones y desarrollo cultural ha redactado también su informe correspondiente, que será presentado a la comisión en enero. A continuación se plantea una discusión sobre posibles métodos de difusión de la cultura artística entre los estudiantes universitarios. En respuesta a una pregunta de la sra. Morenilla, los miembros de la comisión convienen en que la expresión "cultura artística" debe aplicarse a todas las artes y no sólo a las plásticas. La sra.

Morenilla proposa elaborar y trasladar una propuesta a las universidades, con el asesoramiento previo de los vicerrectores de Formación, para la introducción de cursos de sensibilización y divulgación artística que podrían asimilarse a fórmulas ya existentes en la oferta de las universidades. Dichos cursos podrían ser: a) Talleres, seminarios, etc., dependientes del Vicerrectorado de Cultura. Serían impartidos por profesores externos y podrían dar derecho a un certificado, pero no a créditos, o b) Cursos de libre elección. Impartidos por profesores de la propia universidad, que darían derecho a créditos. Los miembros de la comisión estudian los argumentos a favor y en contra de cada una de las opciones. Para el sr. Conejero, el plan debería intentar fomentar movimientos de estudiantes interesados en determinadas artes y en otras áreas de la cultura humanística, con la constitución de asociaciones o clubes, y sería elaborado con el concurso de todas las comisiones de la institución. La comisión acuerda que la sra. Morenilla presente en la próxima sesión un escrito sobre las posibilidades de actuación en coordinación con las universidades.

5.2. Comissió de les Ciències

Comissió de les Ciències

Creació	1996 (Des de 1991 amb el nom de Comissió de Ciència i tecnologia)
Objectiu fundacional	"Estudiar i promocionar tot allò relacionat amb les ciències i la tecnologia"
Nombre de sessions	11
Informes aprovats	2
President	Ramon Lapiedra Civera
Secretària	Rosa María Rodríguez Magda
Vocals	Vicent Àlvarez Rubio
	Ricardo Bellveser Icardo (fins el mes de desembre)
	Santiago Grisolia
	Vicente Muñoz Puelles
	Eduardo Primo Yúfera
	Isabel Ríos García
	Manuel Sanchis-Guarner Cabanilles

Memòria anual

Sessió d'11 de gener

- Compareixença del Sr. Manuel Toharia, Director del Museo de las Ciencias Principe Felipe, sobre l'estudi de la programació científica de RTVV i els mecanismes de divulgació científica
- Proposta de col·laboració amb un programa de conferències organitzades pel col·legi major Rector Peset, de València, a propòsit de l'Any Internacional de la Física

- Aportacions als documents presentats per la consellera Isabel Ríos sobre didàctica de la ciència

Els membres de la comissió comenten els documents presentats i suggerixen l'interés d'escoltar l'opinió d'experts que treballen al respecte de la divulgació científica i l'educació.

La comissió acorda convidar a comparéixer el Sr. Daniel Gil i la Sra. Amparo Vilches.

El professor Grisolí aporta documentació sobre alguns aspectes experimentals de la manipulació genètica, i comenta la celebració del centenari de Severo Ochoa. S'acorda incloure els dos assumptes en l'orde del dia de la sessió vinent.

Sessió d'1 de febrer

- Compareixença del professor Martí Domínguez dins de l'estudi de la programació científica de Radiotelevisió Valenciana i dels mecanismes de divulgació científica
- Declaració de l'any 2005 com Any Internacional de la Física

La comissió aprova elevar a la Comissió de Govern la proposta de col·laboració econòmica del Consell Valencià de Cultura amb el Col·legi Major Rector Peset, de València, per a l'organització d'una sèrie de conferències sobre diversos camps de la física: relativitat, partícules i cosmologia, física mèdica, nanofísica, computació quàntica i sistemes complexos. Igualment se sol·licitarà a la Comissió de Govern que estudeie la possibilitat que la institució publique un fullet de divulgació de la física.

- Propostes per al centenari de Severo Ochoa

La comissió aprova elevar a la consideració dels directors de publicacions de la institució i de la Comissió de Govern la proposta de publicació en un sol volum de dos textos, del cardenal Enrique i Tarancón i d'Ernest Lluch durant el seu mandat com a ministre de Sanitat, sobre el tema genèric "Ètica i medicina".

- Anàlisi de la documentació presentada pel president Santiago Grisolí sobre modificació genètica

El president Santiago Grisolí i el conseller Eduardo Primo Yúfera presentaran a la consideració de la comissió un esborrany de declaració sobre recents experiments genètics de creació de nous organismes vius.

Sessió d'1 de març

- Compareixença de Jesús Català dins de l'estudi de la programació científica de Radiotelevisió Valenciana i dels mecanismes de la divulgació científica
- Propostes d'activitats de l'any 2005 com a Any Internacional de la Física. Propostes per al centenari de Severo Ochoa

El president de la comissió informa d'alguns detalls de l'organització del cicle de conferències commemoratives de l'Any Internacional de la Física que es faran, amb la col·laboració del Consell Valencià de Cultura, al Col·legi Major Rector Peset de la Universitat de València, entre març i novembre de 2005.

El president del Consell Valencià de Cultura comenta que està acabant de seleccionar una sèrie de fotografies del científic Severo Ochoa, moltes d'elles de visites a localitats valencianes i fins i tot del primerencontre sobre el genoma tingut a València amb la col·laboració del Consell Valencià de Cultura. Les fotografies formaran la part principal d'un llibre que es publicarà amb motiu del centenari del naixement del científic, i també d'una exposició commemorativa que es muntarà al Museu de les Ciències Príncepe Felipe, de València.

La comissió aprova traslladar a la Comissió de Govern el suggeriment del conseller Vicente Muñoz Puelles que la papereria de la institució incorpore durant l'any 2005 un logotip amb les figures d'Einstein, de Severo Ochoa i del Quixot, per commemorar l'any internacional de la Física, el centenari de Severo Ochoa i el cinqué centenari de la primera edició del Quixot.

– Observacions i recomanacions de la comissió dins de la Memòria 2004

La secretària, consellera Rosa María Rodríguez Magda, ha preparat un resum escrit de les activitats de la comissió durant l'any 2004, al qual ha adjuntat el document d'observacions i recomanacions redactat l'any passat per a la Memòria 2003 i els documents emesos per la comissió en el mateix període: "Llamamiento en defensa de los bosques", "Informe sobre el problema de les donacions de material científic", "Informe sobre la publicació Perfiles de la ciencia/Perfils de la ciència, del Museu de les Ciències Príncepe Felipe, "Acuerdo de apoyo a la 'Declaración de Valencia' propuesta por el profesor Jean Dausset", "Consideraciones sobre el 'Resum executiu i recomanacions de l'informe anual sobre l'estat de la investigació, el desenrotllament i la tecnologia a la Comunitat Valenciana', de l'Alt Consell Consultiu", i "El progreso tecnológico y la formación humanística". Els consellers suggerixen determinades modificacions del text d'observacions i recomanacions i ajornen fins a una sessió posterior l'aprovació del text amb les esmenes i afegits suggerits per la comissió i introduïts per la secretària.

– Redacció del document sobre modificació genètica

El president Santiago Grisolia llig l'esborrany d'un text que, després d'afegir-hi les observacions que considere convenient fer l'altre ponent del punt, el conseller Eduardo Primo Yúfera, se sotmetrà a la consideració de la comissió en una sessió posterior.

– Altres qüestions

La consellera Isabel Ríos informa del programa de la presentació a la Universitat Jaume I de Castelló de la Plana de la publicació d'este Consell sobre el científic José Royo Gómez.

El president de la comissió anima els consellers a veure el programa cultural de televisió presentat pel conseller Ricardo Bellveser que emet Punt2, de Radiotelevisió Valenciana, els divendres a les 23 hores, a fi de poder-lo comentar en una sessió posterior.

Sessió de 20 d'abril

– Estudi de l'esborrany sobre les "Observacions i recomanacions" de la Memòria 2004 del Consell Valencià de Cultura

Per indicació dels consellers, s'efectuen diverses modificacions en el document presentat per la secretària, Rosa María Rodríguez Magda, la qual en presentarà a la comissió la redacció definitiva en la vinent sessió.

- Valoració de les compareixences sobre "Estudi de la programació científica en la televisió valenciana i dels mecanismes de divulgació científica"

El president de la comissió presentarà als consellers en la sessió vinent un document redactat d'acord amb els punts que ell mateix exposa:

1. Hi ha una demanda social d'informació científica que fa necessària l'activitat divulgadora.
2. El propòsit general i últim de la divulgació científica és contribuir a augmentar el nivell de racionalitat social i dels individus.
3. Una de les raons que abonen la conveniència d'utilitzar la televisió com a mitjà de divulgació científica és el seu baix cost per impacte.
4. La divulgació científica en la televisió pública pot augmentar-ne la demanda social i impulsar els mitjans privats a incloure-la en la seua oferta.
5. La qualitat de la divulgació científica en els mitjans de comunicació social s'ha d'assegurar confiant-la a equips integrats per periodistes i científics.
6. La comunitat científica ha d'assumir la responsabilitat de contribuir a difondre els seus treballs. Que els pressuposts per a investigació incloguen partides per a la divulgació dels resultats.
7. Els centres d'investigació i les universitats s'han de dotar amb gabinets de divulgació dels seus treballs científics.

El president Santiago Grisolía proposa organitzar, al final de l'estudi de la comissió, una taula redona sobre aspectes de la ciència d'interès general i sobre la seua divulgació.

- Seguiment de les activitats de l'any 2005 com a Any Internacional de la Física i de commemoració del centenari de Severo Ochoa

El president de la institució informa que el juliol vinent es farà a Conca un curs d'estiu sobre genètica en honor de Severo Ochoa. També se'n farà un altre a Astúries sobre Ochoa i la seua trajectòria científica.

El president ja ha facilitat al secretari de la institució les fotografies i els textos que integraran el llibre fotogràfic sobre Ochoa que la institució editarà en commemoració del centenari del científic. Les fotografies il·lustraran igualment l'exposició sobre el científic que prepara el Museu de les Ciències Príncepe Felipe.

Sessió de 10 de maig

- Estudi de l'esborrany del document "Observacions i recomanacions" de la Memòria 2004

La secretària recull els suggeriments fets pels consellers per a millorar l'esborrany presentat, per tal de presentar-ne la redacció definitiva en la sessió vinent.

- Anàlisi de l'esborrany de l'informe "Estudi de la programació científica de la televisió pública valenciana i dels mecanismes de divulgació científica"

Després del debat plantejat a partir de les diverses propostes d'esmenes i d'afegits a l'esborrany presentat, la comissió acorda delegar en el conseller Vicente Muñoz Puelles la redacció definitiva de l'informe. El mateix conseller s'encarrega de fer el seguiment i la valoració dels programes de divulgació cultural de Radiotelevisió Valenciana, i d'incloure'n els resultats en el text que presentarà. La comissió no tornarà a tractar l'assumpte fins després d'examinar el text del conseller Vicente Muñoz Puelles.

- Propostes de candidats als premis de la Generalitat Valenciana

La comissió acorda proposar els noms d'Avelino Corma per a l'Alta Distinció de la Generalitat Valenciana i de María Luz Terradas per a la Distinció de la Generalitat al Mèrit Cultural.

- Seguiment de les activitats corresponents a la celebració de l'Any Internacional de la Física i al centenari del naixement del científic Severo Ochoa

El conseller Ricardo Bellveser informa que la Comissió de Govern ja ha donat el seu vist-i-plau als logotips presentats per a recordar els dos events en la papereria administrativa de la institució.

El president de la comissió comunica que el cicle de conferències sobre física copatrocinaades entre la institució i el Col·legi Major Rector Peset, de la Universitat de València, s'està fent amb bastant èxit de públic.

Sessió de 8 de juny

- Debat a partir dels documents presentats per la consellera Isabel Ríos

El tema tractat són les deficiències de la formació científica bàsica de la població. A part d'altres documents aportats anteriorment, els inclosos en la documentació de la present sessió són tres articles sobre "alfabetització científica" dels pedagogs Pedro Cañal –"La alfabetización científica: ¿necesidad o utopía", Daniel Gil i Amparo Vilches –"La contribución de la ciencia a la cultura ciudadana", i Berta Marco-Stiefel –"Alfabetización científica: un puente entre la ciencia escolar y las fronteras científicas". Al final del debat, la comissió acorda:

1. Convidar a comparéixer davant de la comissió, per a informar sobre el tema tractat en la present, els professors Daniel Gil i Amparo Vilches.
2. Prendre en consideració el suggeriment del conseller Vicente Muñoz Puelles de convidar a comparéixer, per a tractar de la conflictivitat a les aules, la Sra. Pilar Moreno, professora de matemàtiques de l'institut d'educació secundària Mariano Benlliure, de València.
3. Fer constar en acta el propòsit de la comissió d'iniciar, a partir del mes de setembre vinent, una reflexió sobre l'obligatorietat de l'ensenyament en el nivell d'E.S.O (Ensenyament Secundari Obligatori).
4. El president de la comissió ha demanat al secretari de la institució que aconseguisca exemplars d'un llibre sobre la intel·ligència emocional. Quan arriben, la consellera Isabel Ríos s'encarregarà d'estudiar-lo i d'exposar-ne un resum davant de la comissió.

– Altres qüestions

El conseller Vicente Muñoz Puelles comunica que ha començat l'estudi que se li va encarregar dels continguts culturals de la programació de Radiotelevisió Valenciana.

A propòsit de les publicacions del Consell Valencià de Cultura sobre el geògraf i matemàtic Jeroni Muñoz i el geòleg i paleontòleg Royo Gómez, el conseller Vicent Álvarez proposa que la institució continue publicant obres de divulgació sobre científics valencians. El president de la comissió li demana que presente la seua proposta per escrit, a fi d'incloure-la en l'orde del dia de la sessió vinent i de fer-ne una recomanació per als directors de publicacions de la institució.

Sessió de 5 de juliol

- Compareixença de la professora Amparo Vilches sobre la difusió dels coneixements científics, tant a través dels mitjans de comunicació social com del sistema educatiu, i la situació en l'ensenyament reglat des de la perspectiva de la didàctica de la ciència
- Informe del conseller Vicente Muñoz Puelles sobre la programació científica i cultural de la televisió valenciana (Canal 9 i Punt 2)

L'informe presentat es prendrà com a base del debat que se'n pensa fer en la sessió vinent.

– Altres qüestions

El president de la comissió recorda que en l'orde del dia de la sessió vinent s'inclouran punts dedicats a l'examen i la discussió de l'informe presentat pel conseller Vicente Muñoz Puelles en el punt 4 de la present sessió, i a l'examen del resum que presentarà la secretària de la comissió de les diverses informacions rebudes en l'estudi sobre la difusió dels coneixements científics.

Sessió de 13 de setembre

- Estudi de l'informe del conseller Muñoz Puelles sobre la programació científica i cultural de la televisió pública valenciana

El conseller Vicente Muñoz Puelles presenta el seu informe. Es tracta d'un treball de camp; el seguiment, durant uns dies, dels programes emesos pels dos canals de la televisió autonòmica: Canal 9 i Punt 2.

- Presentació per part del president Santiago Grisolia d'un document sobre determinats perills de l'enginyeria genètica

La comissió aprova el document presentat pel president de la institució, el qual puntualitza que es tracta només d'un toc d'atenció, i demana –i la comissió ho accepta– que no siga divulgat, en consideració de la ràpida evolució dels progressos científics en este camp, sinó que d'ací a sis mesos una ponència formada per ell mateix i els consellers Manuel Sanchis-Guarner

i Rosa María Rodríguez Magda torne a estudiar la qüestió a la vista dels canvis produïts, tant científics com legislatius.

- Exposició de la consellera Isabel Ríos sobre "la intel·ligència emocional i l'escola emocionalment intel·ligent"

La consellera Isabel Ríos repartix als consellers còpies de parts d'una publicació sobre el concepte d'intel·ligència emocional, i fa una exposició de la importància del concepte i de la seua aplicació en pedagogia. La comissió tindrà en compte la informació en els seus treballs relacionats amb l'ensenyament.

- Presentació de la secretària de la comissió de l'esborrany sobre "didàctica de la ciència"

Després de la presentació i l'explicació del document per part de la secretària, i d'exposar els consellers diversos suggeriments per a millorar o completar el text, la comissió acorda que l'informe torne a presentar-se, ja corregit, en la sessió vinent per a la seua aprovació definitiva.

- Altres qüestions

El conseller Jesús Huguet comunica que el passat dia 26 d'agost es va fer a la seu d'este consell una roda de premsa sobre el problema dels incendis forestals, amb gran assistència d'enviats dels mitjans de comunicació. El president de la institució ha pensat en la conveniència d'organitzar una sèrie de taules redones sobre la qüestió, a les quals es tractaria que assistiren polítics, professionals dels servicis de gestió forestal i de l'extinció d'incendis, i tècnics i estudiosos del tema, i anima els consellers a col·laborar en este treball. El conseller Vicent Álvarez considera molt important que en les taules redones participen els responsables polítics i també representants de Seprona.

El conseller Vicente Muñoz Puelles suggerix que l'any que ve el Consell Valencià de Cultura commemore el centenari de la concessió del Premi Nobel al científic Santiago Ramón y Cajal amb la publicació d'algun dels seus llibres, com, per exemple, "El mundo visto a los ochenta años".

Sessió de 13 d'octubre

- Presentació del document "La programació científica en la televisió valenciana i els mecanismes de la divulgació científica".

La comissió introduïx algunes correccions en el text presentat. El conseller Manuel Sanchis-Guarner demana que el document que va aportar sobre el tema se cite en el text amb el nom de: "La divulgació mèdica en la premsa".

- Presentació, a càrrec de la secretària, de l'esborrany d'informe sobre didàctica de la ciència

La comissió aprova el text presentat, amb algunes correccions d'estil i amb canvis de redacció que els qui els proposen enviaran per escrit a la secretària a fi que els aplique al text. A més, s'acorda incloure la menció dels primers destinataris de l'informe: els consellers de Ciència i Universitat i de Cultura, Educació i Esport.

- Proposta del conseller Vicent Álvarez de publicacions sobre científics valencians

Estudiada la proposta del conseller Vicent Álvarez, de publicació d'un llibre sobre els científics valencians dels períodes immediatament anterior i posterior a la Guerra Civil espanyola, molts d'ells ignorats oficialment per motius ideològics, la comissió acorda estudiar l'oportunitat de proposar una sèrie de publicacions sobre científics valencians del segle XX, i citar a comparèixer, per a assessorar sobre la qüestió, els professors José Luis Barona, i José María López Piñero.

- Altres qüestions

El president Santiago Grisolia proposa que la institució sol·licite informació a l'organisme pertinent de la Comunitat Europea sobre les emissions de CO₂ del transport aeri.

El conseller Manuel Sanchis-Guarner proposa un tema nou d'estudi: l'esport com a fenomen social i com a generador de noves patologies.

Sessió de 22 de novembre

- Presentació del document "La programació científica en la televisió valenciana i els mecanismes de la divulgació científica"

El president de la comissió presenta i comenta el text, al qual s'han incorporat les puntualitzacions fetes en la sessió anterior. Després de revisar novament el text i la documentació adjunta, se suggerixen algunes últimes correccions i es dona per aprovat.

S'acorda passar l'informe i la documentació adjunta a la Comissió de Govern.

- Proposta de treball sobre aspectes científics i sociològics de l'esport

El conseller Manuel Sanchis-Guarner presenta un esborrany sobre els aspectes que, a parer seu, podrien estudiar-se en el tractament del tema. Després de considerar el text, la comissió decidix emprendre l'estudi des de dos perspectives diverses: els aspectes científics, sobre els quals Manuel Sanchis-Guarner presentarà un altre document en la sessió vinent, i els sociològics, sobre els quals Vicente Muñoz Puelles presentarà igualment un document en la mateixa sessió. Tots dos documents serviran de base per a plantejar els treballs que es faran a continuació.

- Proposta de treball relativa a documentals sobre científics i personatges il·lustres valencians

Vicente Muñoz Puelles presenta la proposta recordant-ne una altra similar ja discutida en el si de la institució. Vist que els consellers consideren de gran interès la idea de promoure des d'este consell iniciatives per a la realització i l'emissió dels documentals, s'encarrega al conseller Ricardo Bellveser que informe dels costos aproximats de realització.

- Altres qüestions

El president Santiago Grisolía presenta un article de la revista *Science* del 7 de octubre de 2005 en el qual es fa constar que de l'increment del 33% en el pressupost per a investigació científica proposat per a enguany pel govern espanyol, un 27% es reserva a investigació amb fins militars, de manera que l'augment pressupostari per a investigació amb fins civils és de solament un 6%, una dada preocupant i de cap manera satisfactòria. La resta de membres de la comissió són del mateix parer que el president.

Sessió de 15 de desembre

- Proposta de treball sobre aspectes científics i sociològics de l'esport, presentada pels consellers Manuel Sanchis-Guarner Cabanilles (aspectes científics) i Vicente Muñoz Puelles (aspectes sociològics)

A continuació de la presentació de la proposta per part dels dos ponents, la comissió acorda que estos aporten a la sessió vinent, en dos escrits separats o en un de sol redactat conjuntament, la proposta degudament raonada, a fi d'iniciar l'estudi de la qüestió. Si en el seu moment es decidix convocar experts o responsables polítics, se citarà en primer lloc algun tècnic de la Conselleria de Cultura, Educació i Esport.

- Discussió del projecte relatiu a documentals televisius sobre científics i personatges il·lustres valencians

El conseller Vicente Muñoz Puelles informa que el conseller Ricardo Bellveser s'ha encarregat d'aconseguir tres models de pressupost per a la realització dels documentals. El president Santiago Grisolía fa la proposta d'editar en suport informàtic gravacions de so a les quals pot tenir accés amb les veus de personatges i científics espanyols dels anys 20 i 30 del segle passat, com Santiago Ramón y Cajal, Federico García Lorca, Margarida Xirgu i altres.

Se suggerix demanar l'assessorament del director de la Filmoteca Valenciana, José Luis Rado. S'acorda tornar a examinar el projecte en la sessió de gener de 2006.

- Altres qüestions

La sessió vinent es farà el 12 de gener de 2006.

Per suggeriment de la consellera Rosa María Rodríguez Magda es demana al president de la institució que envie un escrit oficial de condol per la mort del filòsof Julián Marías.

Es tindrà en compte la possibilitat de reprendre l'any que ve, amb la documentació aportada pel conseller de Cultura, Educació i Esport, l'estudi de la violència i el fracàs escolars.

També s'estudiarà l'oportunitat d'afegir-se a la commemoració del cinquanta aniversari de la mort del doctor Pitaluga.

5.3. Comissió Jurídica i d'Interpretació Reglamentària

Comissió Jurídica i d'Interpretació Reglamentària

Creació	1993 (Des de 1986 amb el nom de Comissió de Reglament)
Objectiu fundacional	"Estudiarà aquelles matèries de caràcter jurídic que se sotmeten a la seua consideració, i interpretarà el reglament a instància del Ple, de qualsevol comissió o de qualsevol dels seus membres"
Nombre de sessions	7
Informes aprovats	6
President	Vicent Àlvarez Rubio
Secretari	Luis Prades Perona
Vocals	Ricardo Bellveser Icardo (a partir del mes de maig)
	Manuel Ángel Conejero Tomàs
	Ramón de Soto Arándiga (a partir del mes de maig)
	Juan Ferrando Badía
	Ramon Lapiedra Civera
	Juan Antonio Montesinos García
	José Morera Buelti
	Manuel Sanchis-Guarner Cabanilles (a partir del mes de maig)

Memòria anual

Informe sobre els drets i les obligacions dels titulars particulars de béns del patrimoni cultural

Les conclusions de l'informe consistixen a recomanar que l'educació en l'estima del patrimoni cultural s'introduisca en el sistema d'ensenyament, que es cree la figura del "protector del patrimoni" per a reconèixer i premiar els mèrits de les persones i les entitats distingides per accions de conservació i promoció de béns patrimonials, que s'estudien fórmules per a alleujar la càrrega fiscal dels titulars particulars de béns del patrimoni cultural, i que el Consell Valencià de Cultura oferisca a l'Administració pública la seua ajuda assessora per a concretar alguns dels suggeriments continguts en les conclusions de l'informe.

En la seua sessió de 5 d'abril de 2005, la comissió aprova el trasllat de l'informe a la Comissió de Govern perquè l'eleve a la consideració del Ple, i, una vegada aprovat, es faça arribar a la Presidència de la Generalitat Valenciana i a la Delegació del Govern espanyol a la Comunitat Valenciana.

Observacions i recomanacions de la Memòria 2004

En la seua sessió del 5 d'abril de 2005, la comissió acorda demanar que en el document "Observacions i recomanacions" de la Memòria 2004 del Consell Valencià de Cultura es recorde la conveniència que els esborranys de projectes de llei i de reformes de llei sobre qüestions culturals siguen sotmesos pels organismes

administratius redactors a l'estudi de la institució amb prou temps perquè les recomanacions d'esta puguen tenir-se en compte en la seua redacció.

Informe sobre el Decret de creació del Reial Patronat de l'Arxiu de la Corona d'Aragó

En la seua sessió del 31 de maig de 2005, al final d'un debat sobre diversos aspectes de l'articulat del projecte de Reial Decret, acorda elevar al Ple un informe amb propostes d'esmena del text del projecte entre les quals cal destacar:

Article 2. Composició del patronat:

- Es proposarà una composició dels membres del patronat en la qual la representació de les comunitats autònomes estiga equilibrada amb la de l'Estat, de la manera següents: quatre vocals per designació per cada comunitat autònoma representada; presidència rotativa entre representants de les comunitats autònomes després d'un període inicial de quatre anys en el qual la presidència correspondrà al ministre de Cultura o a un representant seu.
- Es proposarà que la designació dels vocals representants de la Comunitat Valenciana es faça a partir d'una proposta de les entitats consultives de la Generalitat, entre les quals hi ha el Consell Valencià de Cultura.

Article 3. Funcions del patronat:

- En l'informe es cridarà l'atenció sobre el fet que en el projecte s'enuncien les funcions del president del patronat sense que prèviament s'hagen mencionat les funcions ni les competències del mateix patronat.

Article 4. Comissió permanent:

- Se suggerirà ampliar la Comissió Permanent en quatre vocals elegits per i entre els vocals de cada comunitat autònoma.

Article 7:

- Quant al lloc en què el patronat farà les seues sessions plenàries, es proposarà un sistema descentralitzat i rotatiu entre el ministeri i les diverses comunitats autònomes.
- Quant a les llengües de treball, es proposarà la cooficialitat en el patronat de les llengües oficials en les diverses comunitats autònomes.

Article 11 (nou):

- Es proposarà un nou article en el qual es tinga en compte l'existència de territoris abans pertanyents a la Corona d'Aragó i actualment sota sobirania no espanyola, amb vista a establir possibles relacions de col·laboració.

Situació dels representants del Consell Valencià de Cultura en diversos consells assessors i rectors d'institucions de la Generalitat

Sessió del 31 de maig de 2005. La comissió aprova l'informe redactat pel conseller José María Morera sobre les obligacions d'informació al Consell Valencià de Cultura dels consellers que actuen com a representants de la institució en consells assessors o rectors d'altres institucions de la Generalitat, i sobre les dels consellers que formen part dels dits consells per proposta del Consell Valencià de Cultura, sense ser-ne representants.

Proposta sobre persones alienes a la institució designades per a formar part d'altres institucions per proposta del Consell Valencià de Cultura

La comissió va aprovar una proposta de criteris a seguir en les relacions entre la institució i membres d'altres institucions nomenats per designació del Consell Valencià de Cultura sense ser-ne consellers. La proposta els fixa l'obligació d'informar el Consell Valencià de Cultura dels treballs de les institucions de les quals són membres, siga a través de la comissió corresponent (per la matèria) o directament al Ple.

Estudi del Reial Decret sobre incendis forestals i aprovació, si pertoca, de l'acord corresponent

Sessió del 18 d'octubre de 2005. Els aspectes principals que els membres de la comissió coincidixen a assenyalar en el debat són:

- la parcel·lació de competències i la falta de mecanismes de coordinació entre les diverses administracions responsables
- la necessitat d'una norma superior, no ministerial –ja que el Ministerio de Medio Ambiente té menys competències en la matèria que les administracions de les distintes comunitats autònomes— sinó del Govern de l'estat
- a més, la comissió coincidix en l'oportunitat de la proposta del president Santiago Grisolia i de la Comissió de Govern, exposada pel secretari de la institució, conseller Jesús Huguet, d'organitzar una sèrie d'actuacions d'estudi del problema dels incendis forestals, amb taules redones, seminaris, etc., i la participació d'investigadors i d'experts tant polítics com tècnics.

La comissió acorda que el seu president trasllade a la Comissió de Govern un escrit de proposta amb les consideracions més amunt exposades.

Informe sobre espolis i atemptats contra el patrimoni cultural

Sessió del 14 de novembre de 2005. La comissió aprova l'informe presentat pel seu president, amb esmenes relatives a la conveniència de comptar amb una policia autonòmica que s'ocupe, entre altres, de la protecció dels béns del patrimoni cultural, a la necessitat de completar un inventari, a l'atenció deguda als béns mobles i a la prevenció del vandalisme; i el seu trasllat a la Comissió de Govern perquè l'eleve a la consideració del Ple, amb la indicació dels destinataris: Govern valencià, Delegació del Govern espanyol a la Comunitat Valenciana, Federació Valenciana de Municipis i Províncies i les tres diputacions provincials valencianes.

Esborrany d'avantprojecte de Llei de protecció d'arbres monumentals

La comissió elabora unes notes per a ús de la Comissió de Llegat Històric i Artístic, encarregada de la redacció de l'informe. Es concret, es plantegen algunes objeccions a l'articulat, referides a la tipificació dels arbres protegibles, que caldria ampliar, i al procediment per a la declaració de protecció.

Addenda a les "Observacions de la Comissió de les Arts sobre l'Avantprojecte de Llei d'ordenació del teatre i la dansa

La comissió presenta una sèrie de consideracions relatives a la conveniència que la norma regule la composició i la forma de selecció dels membres dels òrgans, i a la participació de les entitats consultives.

Informació sobre el Consell d'Heràldica i Vexil·lologia

El conseller Juan Antonio Montesinos informa regularment la comissió de les sessions i treballs de l'organisme mencionat.

5.4. Comissió de Llegat Històric i Artístic

Comissió de Llegat Històric i Artístic

Creació	1989
Objectiu fundacional	"L'estudi del patrimoni cultural valencià en les seues diverses facetes, moments i manifestacions"
Nombre de sessions	11
Informes aprovats	14
President	Ricardo Bellveser Icardo
Secretària	Carmen Morenilla Talens
Vocals	Vicent Àlvarez Rubio
	Jesús Huguet Pascual
	Juan Antonio Montesinos García
	Isabel Morant Deusa
	José Morera Buelti
	Elena Negueroles Colomer (fins el mes de juny)
	Manuel Sánchis-Guarner Cabanilles
	Ramón de Soto Arándiga

Memòria anual

Incidencias

1 de junio: El Presidente de la Comisión lee la carta de dimisión de la Comisión que le ha hecho llegar Dña. Elena Negueroles, a la que la Comisión agradece su colaboración.

Acuerdos

Informes aprobados sobre declaraciones de BIC o equivalente respecto de bienes patrimoniales

- Informe sobre las pinturas de la Iglesia de Sant Joan del Mercat de València.

Se aprueba y se acuerda remitir a la Comisión de Gobierno para que valore el modo más adecuado de llevar el tema al próximo pleno y al Presidente de la Generalitat. (12 de enero)

- Informe sobre el valor patrimonial de los cementerios.

Se introducen modificaciones al escrito del Sr. Muñoz Puelles, entre ellas solicitar al Ayuntamiento de Valencia la dotación de una plaza de Conservador, cuyo ocupante sería el responsable de elaborar las propuestas y planes de actuación en materia cultural. Se aprueba y se acuerda remitirlo

a la Comisión de las Ciencias, de la que surge, y a la Comisión de las Artes por las implicaciones artísticas que comporta (12 de enero).

- Informe sobre el convento de San Vicente Mártir de Valencia

Se aprueba con la inclusión de una referencia al uso del edificio. (2 de febrero)

- Informe sobre la declaración de BIC del molino de Sarrapedra de Xàtiva (2 de marzo)
- Informe de la Iglesia de San Miguel Arcángel de Enguera (6 de abril)
- Informe sobre la Cartoixa de Vall de Crist

El CVC, que ha tenido conocimiento de las actuaciones de la Dirección General de Patrimonio y la asociación que lleva su nombre, agradece su interés por el monumento y la labor de tipo cultural que están realizando, tanto en la difusión como en la protección del mismo. (6 de abril)

- Petición de informe de D. Javier Sabater Marco, alcalde de Almoines, sobre la declaración de BIC de la Fàbrica de la Seda d'Almoines, que entra en Comisión el 6 de abril y es paralizado el 1 de junio a petición del peticionario.

- Informe sobre la declaración de BIC de la Iglesia de San Andrés de L'Alcúdia a petición del Director General de Patrimonio (1 de junio)

- Informe sobre la declaración de BIC Inmaterial del Tribunal de las Aguas a petición del Director General de Patrimonio.

Se aprueba; el Presidente del CVC comenta que consultará la posibilidad de que sea propuesto de nuevo para el Premio Príncipe de Asturias y recuerda que tenemos pendiente realizar una visita. (6 de julio)

- Informe sobre la declaración de BIC del Ayuntamiento del Toro a petición del Ayuntamiento.

Se aprueba con alguna propuesta de modificación del entorno de protección y una referencia a la relevancia de la conservación del cementerio árabe y de la iglesia, se agradece la colaboración del Sr. Prades. (6 de julio)

- Informe sobre la declaración BIC del Acueducto de Morella a petición del Director General de Patrimonio. (6 de julio)

- Informe sobre la solicitud de Dña. Carmen Aranegui con respecto al Grau Vell de Sagunt.

Se aprueba el informe, en el que, entre otros asuntos y peticiones de asunción de responsabilidades a las administraciones competentes, se somete a consideración del Pleno que el CVC actúe de mediador en las negociaciones entre las administraciones y los grupos empresariales. (14 de septiembre)

- Informe sobre la declaración de BIC de la Iglesia de Ntra. Sra. de los Ángeles de Chelva a petición del Director General de Patrimonio. (14 de septiembre)

- Estudio de la petición de informe de la Asociación de Vecinos de San Francisco de Manises sobre la Masía de la Cova de Manises.

Se paraliza a la espera de información del ayuntamiento sobre el inicio del expediente de declaración de BIC. (14 de septiembre)

- Informe sobre la declaración de BIC del Jardín Botánico de la Universitat de València, a petición del Director General de Patrimonio (4 de octubre)
- Informe sobre la declaración de BIC del Palacio de los Marau o Casa Santonja de L'Olleria a petición de la Asociación de Amigos de Vidrio y del Colectivo L'Olla de L'Olleria.

Se aprueba y se acuerda recordar al Ayuntamiento que tiene obligación de custodiar el edificio. (16 de noviembre)

- Informe sobre la declaración de BIC del Puente de Santa Quiteria, a petición del Director General de Patrimonio.

Se aprueba y se acuerda recordar al Ayuntamiento su responsabilidad en la señalización y el adecentamiento del monumento. (16 de noviembre)

- Informe sobre la declaración de BIC de la Cartuja de Portaceli de Serra a petición de la Dirección General de Patrimonio.

Se aprueba y se acuerda manifestar a la administración la conveniencia de potenciar la divulgación de este bien tomando a la vez medidas para que no se perturbe la situación actual de la vida comunitaria que se realiza en él, y estudiar en un punto específico la posibilidad de proponer itinerarios culturales del patrimonio de la Comunidad Valenciana que propicien un disfrute del mismo siguiendo normas y recomendaciones tendentes a la conservación de ese patrimonio. (5 de diciembre)

Otros informes aprobados sobre bienes patrimoniales

- Estudio del informe sobre el Progreso tecnológico y la formación humanística

Se aprueba algunas puntualizaciones al informe ya aprobado por el Pleno. (2 de febrero)

- Informe del CVC sobre el Procés migratori i els canvis culturals (2 de marzo)
- Informe sobre los restos de Blasco Ibáñez, a petición del Pleno del CVC.

Se acuerda solicitar que se unan restos de Blasco Ibáñez y sarcófago y dejar a discreción de las autoridades competentes la decisión sobre la ubicación del mismo. (2 de marzo)

- Informe sobre los monumentos modernistas de Valencia y sobre el Monasterio de San Miguel y los Reyes (6 de abril)
- Informe sobre las posibles compensaciones a los titulares de Bienes Patrimoniales. (11 de mayo)
- Informe sobre el borrador de ley de protección de árboles singulares y sobre la protección de entornos simbólicos. (16 de noviembre)

- Se solicita que el CVC manifieste al Patronato del Palmeral de Elche su solidaridad y su preocupación por el avance de la plaga del picudo rojo y solicite información sobre las actuaciones. (5 de diciembre)

Actividades, informaciones y asuntos diversos estudiados

- Información del Director General de Patrimonio sobre el programa "Gótico Mediterráneo" y sobre la revisión y publicación del catálogo de monumentos de la CV. Se recuerda el ofrecimiento del CVC a colaborar para lograr una mejor corrección y ampliación de dicho catálogo. (12 de enero)
- Conocimiento del escrito y dvd del Sr. Albert Ferrer Orts sobre la decoración esgrafiada valenciana.

La Comisión se da por enterada y agradece al Sr. Ferrer su interés. (12 de enero)

- Se solicita a la Comisión de Gobierno que estudie un reconocimiento al esfuerzo que representa la organización de "La luz de las imágenes" de San Mateo. (6 de abril)
- Se toma conocimiento de la revista "Patrimonio" de Castilla y León, que es remitida al Director General de Patrimonio por si le fuera de interés. (6 de abril)
- Seguimiento del Dictamen sobre el Patrimonio Cultural Valenciano aprobado el 28 de mayo de 2004

Se acuerda proponer a la Comisión de Gobierno una actualización del dictamen a partir de las modificaciones que se han introducido en la Ley de Patrimonio y que se concreten medidas tendentes al mayor conocimiento y aprecio del Patrimonio, entre ellas su inclusión en todos los niveles de enseñanza. (11 de mayo)

- Se aprueba el informe "Proposta d'estructura metodològica dels treballs de la comissió". (1 de junio).
- Se traslada a Comisión de Gobierno la solicitud de adhesión de la Institución de Estudios Complutenses al manifiesto que propone la calificación de El Quijote como Patrimonio Cultural de la Humanidad. (1 de junio)
- Se solicita información sobre las obras de l'Almoina, que fue remitida por la autoridad competente. (4 de octubre)
- Se manifiesta preocupación por los robos y el abandono del Palacio de Vallvert y se inicia un estudio sobre el deterioro de los bienes patrimoniales (16 de noviembre)

Temas pendientes

- Estudio de la situación de la Albufera.
- Estudio de la propuesta de establecer convenios para facilitar el voluntariado en protección del patrimonio.
- Estudio de la posibilidad de proponer itinerarios culturales del patrimonio de la Comunidad Valenciana que propicien un disfrute del mismo siguiendo normas y

recomendaciones tendentes a la conservación de ese patrimonio, de motu proprio.

- Estudio de las medidas de protección a los bienes patrimoniales de las Diputaciones provinciales.
- Estudio de medidas contra el vandalismo, robo y abandono de bienes patrimoniales.
- Inicio de estudio de un informe sobre el riesgo de desaparición de una parte del patrimonio hidráulico de la Vall d'Albaida, de motu proprio.
- Estudio del Plan Director de Actuaciones del Castillo de Bairén en Gandía, de motu proprio.
- Petición de la Asociación de Vecinos de Torrefiel, de un informe sobre la Alquería de Falcó.
- Petición de la Dirección General de Patrimonio de informe para la declaración de BIC de la Iglesia de la Asunción de Andilla.
- Se muestra interés por una mejor visualización en la página web del CVC del mapa de actuaciones del CVC.
- Estudio de los monumentos de Alicante y Castellón con expediente de declaración de BIC paralizado.
- Estudio de medidas contra el vandalismo, robo y abandono de bienes patrimoniales (incluye el caso concreto documentado por el Sr. Vicente Ferrero).
- Estudio de la documentación sobre el Camino de Santiago en la Comunidad Valenciana.
- Estudio de las propuesta del Ayuntamiento de Chelva de crear un Museo en la que fue la primera mezquita musulmana de Valencia.
- Estudio de la petición de informe de la Asociación de Vecinos de San Francisco de Manises sobre la Masía de la Cova de Manises.

Se está a la espera de la información solicitada al ayuntamiento sobre el inicio del expediente de declaración de BIC.

5.5. Comissió de Promoció Cultural

Comissió de Promoció Cultural

Creació	1993 (Des de 1989 amb el nom de Comissió de Promoció dels valors culturals)
Objectiu fundacional	"Entre altres objectius, promoure i informar sobre la realitat cultural valenciana"
Nombre de sessions	11
Grups de treball	1
Informes aprovats	2
President	Eduardo Primo Yúfera
Secretari	Manuel Sánchis-Guarner Cabanilles
Vocals	Manuel Ángel Conejero Tomàs Juan Ferrando Badía Jesús Huguet Pascual Isabel Morant Deusa José Morera Buelti Luis Prades Perona Isabel Ríos García Rosa María Rodríguez Magda

Memòria anual

1. Resum dels treballs

Els treballs més importants de la Comissió durant 2005 han sigut: l'anàlisi dels continguts culturals de la televisió pública, especialment els de la valenciana; la revisió de l'estudi de la Comissió de les Ciències sobre el progrés científic i la formació humanística; i l'estudi de la situació de les biblioteques públiques valencianes.

En el primer cas, la Comissió tractà d'avaluar l'adequació de l'actual model de televisió pública valenciana i els seus continguts culturals amb els preceptes de la seua Llei de creació, i és recolzà, a més, en l'opinió de diversos especialistes lligats a la comunicació audiovisual i a l'ens autònom de radiotelevisió –consignats més avall–; l'informe final (pàg. 141) fou aprovat en la sessió de 12 de desembre i sancionat pel Ple el mateix mes.

Pel que fa al segon, la Comissió convidà a una experta i estudià les aportacions individuals dels seus membres amb la intenció d'aprovar un document annex a l'informe provinent de la Comissió de les Ciències, aprovat pel Ple en 2004, l'elaboració del qual continuà durant l'any 2006.

Per últim, la Comissió encetà un estudi sobre les conclusions del 2on Congrés Nacional de Biblioteques Públiques i la Declaració de Buenos Aires sobre informació, documentació i biblioteques, partint de les conclusions i ponències de les II Jornades sobre cultura organitzades pel CVC en 1996. A més, arran una consulta de la Biblioteca Pública Provincial de València, la Comissió elaborà un informe sobre la situació de les biblioteques públiques valencianes, aprovat finalment en 2006. I també relacionat amb aquest sector, la Comissió elaborà un document sobre les ajudes de la Direcció General del Llibre, que fou traslladat al Consell Assessor del

Llibre i Biblioteques de la Generalitat per part la consellera Rosa Mª Magda, vocal representant del CVC.

Finalment, altres assumptes que la Comissió ha tractat puntualment són: estudi sobre l'organització de les festes de les Falles i de Moros i Cristians; sobre els continguts culturals la Copa de l'Amèrica; sobre la creació d'un Museu Marítim a València; sobre el Cant d'Estil valencià; i l'anàlisi de l'escrit de la Comissió de les Arts sobre els processos migratoris i el seu impacte cultural.

2. Compareixences

Han comparegut davant la comissió les següents persones:

- Srs. Juli Esteve i Evarist Caselles, promotors d'INFO TV (Gener 2005)
- Sra. Carmen Garcia Monerri, sobre el document "El progrés tecnològic i la formació humanística" (Març 2005)
- Sr. Miguel Mazón, del Consell d'Administració de Radiotelevisió Valenciana (Maig 2005)
- Sr. José Manuel Bernardo, professor del Departament de teoria dels llenguatges de la Universitat de València (Juliol 2005)
- Sr. Julià Álvaro, periodista de Radiotelevisió Valenciana (Juliol 2005)
- Sr. Amadeu Fabregat, exmembre del Consell Valencià de Cultura i exdirector general de Radiotelevisió Valenciana (Octubre 2005)
- La Sra. Lola Johnson, directora de Punt 2, va excusar a última hora la seua assistència (Febrer 2005)

3. Propostes de candidats a la distinció de la GV al Mèrit Cultural

La Comissió proposa a:

- Sra. María Luz Terradas
- Sr. Manuel Vicent

4. Propostes de recomanacions al Govern de la Generalitat per a la Memòria de 2005

Presentades pel conseller Manuel Sanchis-Guarner:

1. Sol·licitar al Govern de la Generalitat que faça un esforç per a destinar el 3% del P.I.B., tal com recomana la Unió Europea, a programes de recerca científica i desenvolupament i innovació tecnològics (R+D+I);
2. Adherir-se a la proposta de la Comissió de les Ciències sobre preservació del medi;
3. Adherir-se a la proposta de la Comissió de les Ciències sobre desenrotllament tecnològic i formació humanística;
4. Adherir-se a la proposta de la Comissió de les Ciències sobre potenciació de l'ús del valencià;

5. Recordar al Govern de la Generalitat la recomanació d'este consell referent a la constitució d'un "Consorti fundador del museu marítim de la Comunitat Valenciana" i l'oportunitat de fer-la efectiva amb ocasió de la competició a València de la Copa de l'Amèrica;
6. Insistir en la demanda de declaració de "conjunt monumental de caràcter mixt" de la Festa del Corpus de València.

Presentada per la consellera Isabel Morant:

1. La conveniència de constituir el Consell Assessor de Radiotelevisió Valenciana.

5. Documents estudiats i discutits per la Comissió

- "El progrés tecnològic i la formació humanística"
- "Conclusiones del 2º Congreso Nacional de Bibliotecas Públicas"
- "Declaración de Buenos Aires sobre información, documentación y bibliotecas"
- "Ajudes de la Direcció General del Llibre i Biblioteques"
- "Procesos migratorios y cambios culturales"
- "Del Sr. Enric Pastor "Pastoret" sobre el Cant d'Estil"
- "Proyecto TV. Detrás de la noticia"

6. Projectes desestimats per la Comissió

- Estudi sobre les Festes de les Falles i dels Moros i Cristians

7. Informes emesos per la Comissió

- "Continguts culturals de les televisions públiques valencianes"

6. Informes

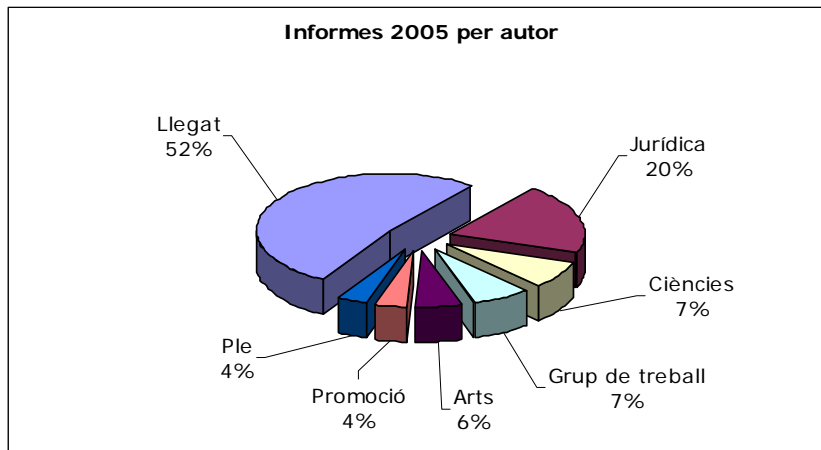
- 6.1. Resum i estudi estadístic
 - 6.2. Per consultes i peticions externes
 - 6.3. Per iniciativa pròpia
 - 6.4. Seguiment informes anteriors
-

6.1. Resum i estudi estadístic

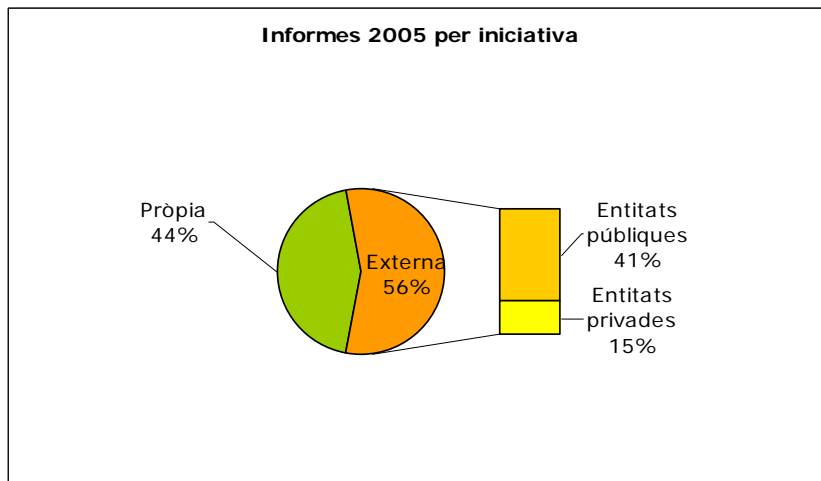
A continuació es mostra un llistat resum dels informes elaborats i sancionats pel Consell durant 2005 amb la referència de les pàgines dels epígrafs 6.2. i 6.3 on es reproduïxen els textos sencers; i un altre (pàg. 84), més exhaustiu, amb informació sobre la seua autoria, iniciativa i temàtica (aquesta informació també es presenta en forma de gràfics).

Informes realitzats pel Consell Valencià de Cultura en 2005

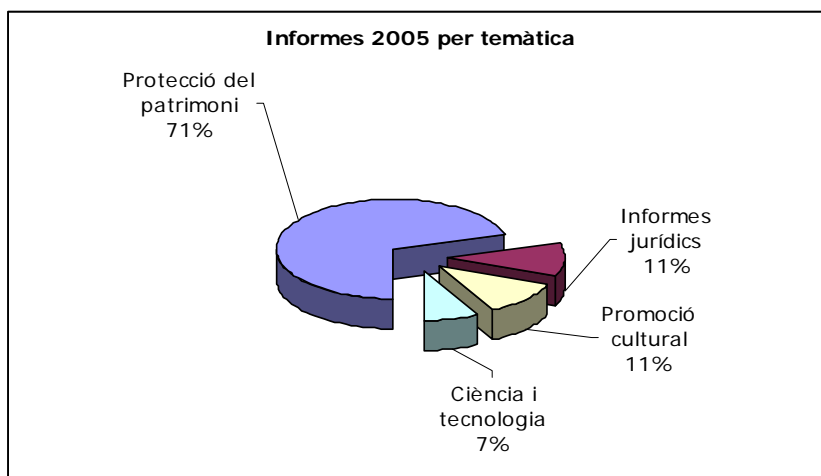
Títol	Aprovació Ple	Pàgina
Sobre Sant Vicent de la Roqueta	25/02	85
Sobre cementerios valencianos, con mención particular del Cementerio General de Valencia	31/03	117
Sobre los restos de Blasco Ibáñez	31/03	120
Sobre el molí de Sarrampeda de Xàtiva	31/03	87
Sobre l'església de San Miguel d'Ènguera	25/04	89
Sobre els drets i les obligacions dels titulars privats de béns del patrimoni cultural	30/05	121
Procesos migratorios e impacto cultural	30/05	125
Sobre les funcions dels representants del Consell en institucions culturals	30/06	127
Sobre la declaració de BIC de l'església de Sant Andreu Apòstol de l'Alcúdia	30/06	91
Sobre el proyecto de Real Decreto por el que se crea el Real Patronato del Archivo de la Corona de Aragón	30/06	93
Sobre la declaració de Bé d'Interés Cultural Inmaterial (BICI) a favor del Tribunal de les Aigües de València	25/07	95
Sobre la declaració de BIC de l'edifici de l'Ajuntament de El Toro	25/07	100
Sobre la declaració de BIC de l'aqüeducte de Morella	25/07	101
Sobre la declaració de BIC de l'església de Nuestra Señora de los Ángeles de Xelva	30/09	103
Sobre el Grau Vell de Sagunt	30/09	104
Sobre l'Avantprojecte de Llei d'Ordenació del Teatre i de la Dansa	31/10	107
Sobre el Jardí Botànic de València	31/10	109
Sobre didàctica de la Ciència	31/10	129
Sobre l'1% cultural de les obres públiques	28/11	132
Sobre l'espoli de béns culturals	28/11	134
Sobre el Palau dels Marau, o Casa dels Santonja, de l'Olleria	28/11	111
Sobre l'Avantprojecte de Llei de Patrimoni Arbori Monumental	28/11	136
Sobre la declaració de BIC del pont de Santa Quitèria	28/11	113
Sobre la divulgació científica en la televisió pública valenciana i en general	23/12	138
Sobre els continguts culturals de la televisió pública valenciana	23/12	141
Sobre la cartoixa de Portaceli de Serra	23/12	115
Sobre el territorio y sus paisajes	23/12	147

Gràfic 1. Informes del CVC per autor.

Gràfic 2. Informes del CVC per iniciativa.

Gràfic 3. Informes del CVC per temàtica.

Informes realitzats pel Consell Valencià de Cultura en 2005

Títol	Aprovació Ple	Comissió autora	Iniciativa	Temàtica	Subtemàtica
Sobre Sant Vicent de la Roqueta	25-2	Llegat	Associació Confraria Sant Vicent Màrtir de València	Protecció del patrimoni	Béns immobles singulars/ Conjunts històrics
Sobre cementerios valencianos, con mención particular del Cementerio General de Valencia	31-3	Arts	Comissió de les Arts	Protecció del patrimoni	Béns immobles singulars/ Conjunts històrics
Sobre los restos de Blasco Ibáñez	31-3	CVC	Ple del CVC Grup Socialista	Altres	Promoció cultural
Sobre el molí de Sarrampeda de Xàtiva	31-3	Llegat	Ajuntament de Xàtiva	Protecció del patrimoni	Patrimoni rural i industrial Béns immobles singulars/ Conjunts històrics
Sobre l'església de San Miguel d'Ènguera	25-4	Llegat	DG Patrimoni Cultural	Protecció del patrimoni	Conjunts històrics
Sobre els drets i les obligacions dels titulars privats de béns del patrimoni cultural	30-5	Jurídica	Comissió de Llegat	Protecció del patrimoni	Documents genèrics
Procesos migratorios e impacto cultural	30-5	Grup de treball	Comissió de les Arts	Altres	Promoció cultural
Sobre les funcions dels representants del Consell en institucions culturals	30-6	Jurídica	Comissió Jurídica	Informes jurídics	Informes interns
Sobre la declaració de BIC de l'església de Sant Andreu Apòstol de l'Alcúdia	30-6	Llegat	DG Patrimoni Cultural	Protecció del patrimoni	Béns immobles singulars/ Conjunts històrics
Sobre el proyecto de Real Decreto por el que se crea el Real Patronato del Archivo de la Corona de Aragón	30-6	Jurídica	Conseller de Cultura, Educació i Esports	Informes jurídics	Avantprojectes legislatius
Sobre la declaració de Bé d'Interés Cultural Immaterial (BICI) a favor del Tribunal de les Aigües de València	25-7	Llegat	DG Patrimoni Cultural	Protecció del patrimoni	Béns immaterials Béns immobles singulars/ Conjunts històrics
Sobre la declaració de BIC de l'edifici de l'Ajuntament de El Toro	25-7	Llegat	DG Patrimoni Cultural	Protecció del patrimoni	Béns immobles singulars/ Conjunts històrics
Sobre la declaració de BIC de l'aqüeducte de Morella	25-7	Llegat	DG Patrimoni Cultural	Protecció del patrimoni	Conjunts històrics Béns immobles singulars/ Conjunts històrics
Sobre la declaració de BIC de l'església de Nuestra Señora de los Ángeles de Xelva	30-9	Llegat	DG Patrimoni Cultural	Protecció del patrimoni	Conjunts històrics
Sobre el Grau Vell de Sagunt	30-9	Llegat	Particular	Protecció del patrimoni	Jaciments arqueològics i paleontològics
Sobre l'Avantprojecte de Llei d'Ordenació del Teatre i de la Dansa	31-10	Arts - Jurídica	Conseller de Cultura, Educació i Esports	Informes jurídics	Avantprojectes legislatius Béns immobles singulars/ Conjunts històrics
Sobre el Jardí Botànic de València	31-10	Llegat	DG Patrimoni Cultural	Protecció del patrimoni	Conjunts històrics
Sobre didáctica de la Ciencia	31-10	Ciències	Comissió de les Ciències	Altres	Ciència i tecnologia
Sobre l'1% cultural de les obres públiques	28-11	Jurídica	Comissió Jurídica	Protecció del patrimoni	Documents genèrics
Sobre l'espoli de béns culturals	28-11	Jurídica	Comissió Jurídica	Protecció del patrimoni	Documents genèrics Béns immobles singulars/ Conjunts històrics
Sobre el Palau dels Marau, o Casa dels Santonja, de l'Olleria	28-11	Llegat	Col·lectiu "l'Olla", de l'Olleria	Protecció del patrimoni	Conjunts històrics
Sobre l'Avantprojecte de Llei de Patrimoni Arborel Monumental	28-11	Llegat	Comissió de Llegat	Protecció del patrimoni	Elements paisatgístics Béns immobles singulars/ Conjunts històrics
Sobre la declaració de BIC del pont de Santa Quitèria	28-11	Llegat	DG Patrimoni Cultural	Protecció del patrimoni	Conjunts històrics
Sobre la divulgació científica en la televisió pública valenciana i en general	23-12	Ciències	Comissió de les Ciències	Altres	Ciència i tecnologia
Sobre els continguts culturals de la televisió pública valenciana	23-12	Promoció Cultural	Comissió de Promoció Cultural	Altres	Promoció cultural Béns immobles singulars/ Conjunts històrics
Sobre la cartoixa de Portaceli de Serra	23-12	Llegat	DG Patrimoni Cultural	Protecció del patrimoni	Conjunts històrics
Sobre el territorio y sus paisajes	23-12	Grup de treball	Ple del CVC	Protecció del patrimoni	Elements paisatgístics

Taula 10. Llistat dels informes realitzats pel CVC durant 2005.

6.2. Per consultes i peticions externes

a. Sobre Sant Vicent de la Roqueta

Títol	Informe sobre <u>Sant Vicent de la Roqueta</u>
Data d'aprovació pel Ple	25 de febrer de 2005
Comissió autora	Llegat Històric i Artístic
Coordinadors	Ricardo Bellveser i Jesús Huguet
Iniciativa	Asociación Cofradía San Vicente Màrtir de València (6 d'octubre de 2004)
Temàtica	Protecció del patrimoni cultural
Subtemàtica	Béns immobles singulars/Conjunts històrics
Objecte	Reconeixement vàlua patrimonial conjunt arquitectònic
Instàncies enviades	Asociación Cofradía San Vicente Màrtir de València; Arquebisbat de València; Conselleria de Cultura
Descàrregues web durant 2005	160
Actuacions del CVC relacionades	Publicació en la col·lecció "Biblioteca rescat" de l'obra <i>Historia del glorioso mártir San Vicente</i>

Text de l'informe

Antecedents

Amb data 6 d'octubre de 2004 tingué entrada i es registrà en el Consell Valencià de Cultura un escrit signat per Dª Rosa Araixa Navarro, presidenta de l'Asociación Cofradía San Vicente Màrtir de València, en el qual demanava al Consell Valencià de Cultura un informe sobre la possibilitat d'incidir en el valor històric, arqueològic i cultural del Monestir de Sant Vicent de la Roqueta (en el qual caldria incloure l'actual parròquia de Cristo Rey).

Posteriorment, amb data 25 de novembre de 2004, l'esmentada senyora presidenta de l'Asociación torna a dirigir-se a aquest Consell Valencià de Cultura per demanar la protecció per al conjunt església-monestir i que tant aquest escrit com l'anterior, del 6-10-04, siguen admesos pel Consell per a la seua constància pública.

El Ple del C.V.C. del mes d'octubre va decidir traslladar a la Comissió de Llegat Històric i Artístic la petició per tal que incoara l'informe oportú. Aquesta comissió, en la seua reunió del mes de novembre, va encomanar als consellers senyors Jesús Huguet Pascual i Ricardo Bellveser l'actuació de la realització de l'esmentat informe.

Contactes, visites i entrevistes

El conseller Sr. Huguet Pascual s'entrevistà amb la presidenta de l'Asociación Cofradía San Vicente Màrtir, Rosa Araixa Navarro, i amb el secretari de l'Asociación, Ricardo Aguilar Pla, el dia 25 de novembre. Entrevista que serví per a manifestar-li la preocupació que des de l'Asociación tenien per l'enderroc i pèrdua d'elements arqueològics essencials de les despulles soterrades al monestir.

Posteriorment el conseller Huguet contactà novament amb els esmentats responsables de l'associació i també amb distints arqueòlegs i estudiosos que han intervingut en distintes campanyes arqueològiques realitzades en la zona des del 1985. Igualment es reuní diversa documentació (llibres, butlletins, etc...) dels investigadors que han treballat sobre el tema (Albert Ribera, Rafaela Soriano, Jaime Sancho, Aquilino Gallego, etc...).

Excavacions

Actualment s'està excavant en la casa mitgera del monestir-parròquia, al carrer Sant Vicent Màrtir. En esta excavació han aparegut diversos materials i tombes medievals que confirmen els primers indicis de l'excavació de 1985.

Del 16 de juliol de 1985 al 7 de Febrer de 1986, a l'immoble situat al número 124 del carrer Sant Vicent Màrtir de València (antic Convent de les Mares Agustines o Monestir-Parròquia) es feren diverses cales, encara que el lamentable estat de l'edificació va impedir que es formalitzaren totes les previstes. Les excavacions, dirigides pels tècnics del S.I.A.M. de l'Ajuntament de València Albert Ribera i Rafaela Soriano, proporcionaren material arqueològic d'indubtable interès.

A la cala c) aparegueren les restes d'una construcció medieval cristiana (probablement un aljub) possiblement del segle XIII i que ja en el XV estava en desús.

Les cales a), b) i e), realitzades respectivament als costats de la portada tardoromànica i capçalera de l'església, aportaren multitud de restes ossàries corresponents a enterraments medievals cristians. També, junt a la cala c) aparegueren restes ossàries islàmiques, encara que en quantitat reduïda.

La cala d) va aportar, quan es va profunditzar a tres metres després de superar les restes medievals, una caixa de plom amb un esquelet al seu interior. L'arqueòloga, Sra. Soriano, assenyala sobre aquesta troballa: *.....Este tipo de enterramiento es de los más antiguos dentro de las necrópolis cristianas aunque no siempre albergan individuos de esta creencia. En Valencia, en la necrópolis de Orriols aparecieron tres formando parte de un mausoleo datado en el siglo IV.*

El descubrimiento de estas cuatro sepulturas, una atribuible al período romano bajoimperial y las otras tres a época visigoda son los primeros indicios arqueológicos documentados con metodología científica que podrían confirmar la tradición de que el lugar conocido en la actualidad como San Vicente de la Roqueta, situado junto a la vía augusta, estuvo ubicada la basílica de San Vicente, ya que era costumbre de los primeros cristianos enterrar a sus deudos alrededor de lugares asociados a santos o mártires.....

No obstante estas excavaciones sirvieron para poner de relieve que la tradición erudita que situaba en este lugar la existencia de un complejo paleocristiano y medieval tiene, en principio, un apoyo documental, aunque son del todo necesarias nuevas excavaciones tanto en el convento como en el interior de la iglesia y patio adyacente si de verdad se tiene interés en descubrir el templo constantiniano que albergó los restos del mártir Vicente.

També en les darreres excavacions la presència ossària és rellevant i indicativa del costum de soterrar en l'espai, almenys, en un ampli període.

Conclusions

Primera

L'espai conegut com Sant Vicent de la Roqueta, format per l'antic convent de les monges agustines o monestir, església parroquial de Cristó Rey, pati adjacent i, encara, immobles que envolten aquelles edificacions, és sens dubte una de les zones arqueològiques més interessants de la ciutat de València. Situat junt a l'antiga Via Augusta i lloc en el qual segurament existí en la primitiva cristiandat i també en època medieval un centre religiós rellevant.

Segona

En les distintes campanyes arqueològiques realitzades, i en l'actual de la casa mitgera número 126 del carrer, ha aparegut suficient material per a considerar la conveniència de projectar una actuació total i intensiva que possibilitara el descobriment de qualsevol resta encara inèdita.

Tercera

La hipotètica excavació total propiciaria la conservació del lloc com d'interès arqueològic, però en cas contrari, i vista la significació cultural, espacial i religiosa, fóra convenient per

part de les autoritats i entitats interessades un ús adequat a l'esperit i simbologia del sant màrtir, a partir d'una comissió d'experts a la qual el Consell Valencià de Cultura ofereix la seua col·laboració.

Quarta

L'Ajuntament de València, com a propietari de la major part de l'immoble, l'Arquebisbat i la pròpia administració autonòmica caldria que es posaren d'acord per a emprendre conjuntament qualsevol intervenció.

Quinta

El present informe s'hauria de trametre a l'Asociación Cofradía de San Vicente Mártir de València, entitat peticionària, però també a l'Ajuntament de València, Conselleria de Cultura, Educació i Esport, Arquebisbat de València i a totes aquelles institucions i entitats que estiguen interessades.

b. Sobre el molí de Sarrampedra de Xàtiva

Títol	Informe sobre el molí de Sarrampedra de Xàtiva
Data d'aprovació pel Ple	31 de març de 2005
Comissió autora	Llegat Històric i Artístic
Coordinadors	Vicent Àlvarez i Jesús Huguet
Iniciativa	Grup Municipal Socialista de l'Ajuntament de Xàtiva (15 de juliol de 2004)
Temàtica	Protecció del patrimoni cultural
Subtemàtica	Patrimoni rural i industrial
Objecte	Valoració de la seua vàlua etnològica i propostes de conservació
Instàncies enviades	Conselleria de Cultura; Ajuntament de Xàtiva; FVMP
Descàrregues web durant 2005	136

Text de l'informe

Antecedents

Amb data 15 de juliol de 2004 tingué entrada i es registrà en el Consell Valencià de Cultura un escrit signat per D. Ramón Ortolà i Mestre, portaveu del Grup Municipal Socialista de l'Ajuntament de Xàtiva i Diputat Provincial, en el qual mostrava la seua preocupació per la conservació del Molí de Sarrampedra, concretament com a conseqüència dels tràmits corresponents al Pla d'Actuació Integral de la partida del Pla de la Mesquita, del terme municipal de Xàtiva, on es troba l'esmentat Molí, i sol·licitava un informe del C.V.C. al respecte.

El Ple del C.V.C., en la seua reunió ordinària del mes de juliol de 2004, va decidir remetre a la Comissió de Llegat Històric i Artístic l'escrit per tal que incoara l'informe oportú. Aquesta Comissió, en la seua reunió del mes de setembre del mateix any, va encomanar als consellers Jesús Huguet Pascual i Vicent Àlvarez Rubio la realització de l'informe demanat.

Contactes, visites i entrevistes

Els Srs. Àlvarez Rubio i Huguet Pascual entraren en contacte amb el sol·licitant, Sr. Ortolà, i amb el propietari del Molí de Sarrampedra, D. Fernando Segura, per tal de poder entrevistar-se amb ells i que el segon propiciara la visita al molí.

Després de diverses temptatives frustrades, el dia 16 de març de 2005, gràcies a la bona disposició del propietari del molí va poder-se visitar aquest i realitzar les fotografies que acompanyen l'informe.

Descripció i estat del molí

El molí situat al terme municipal de Xàtiva, partida del Pla de la Mesquita entre la carretera d'El Genovés i la via del ferrocarril, a uns quatre o cinc-cents metres del Jardí del Bes i de la Plaça de Bous, està format per un cos principal del segle XIX, amb totes les construccions secundàries (séquia, partidor, etc...). A l'interior trobem tots els aparells, en perfecte estat, propis d'un molí. Als costats del cos principal hi ha dos construccions més recents (una a la part que mira cap a la població i l'altra a la que dona al ferrocarril), construccions superflues i que cal considerar més com afegitons que com part essencial de l'edifici.

El llibre Los sistemas de regadío de La Costera (1), en parlar dels molins de la comarca, i concretament dels que reben aigua de la Séquia de la Murta, ens diu: *"...El primero en importancia por el material etnográfico que conserva en la actualidad es el Molí de Sarrapedra. Se encuentra entre el nuevo trazado de la carretera de Xàtiva a El Genovés, junto a la vía del ferrocarril y a unos 500 metros escasos de la plaza de toros de Xàtiva. Se trata de un molino moderno de tres plantas y al que se le han añadido unas naves de construcción más reciente. En su interior alberga, con diferencia, el conjunto de maquinaria en mejor estado de toda la comarca: los dos juegos de muelas, cubiertas con tambores de zinc, las tolvas, los aparatos de limpia y los de cernido. También están en perfecto estado los sistemas de transmisión, como los juegos de poleas, correas, sistemas de engranajes debajo de la bancada y dinamo para el autoabastecimiento de fluido eléctrico. En un cuarto anexo al de las muelas se emplazó una turbina vertical estanca, que recibía el agua a través de una tubería de hierro desde una pequeña balsa de acumulación construida dentro del molino en la planta superior. La turbina estaba dotada de un eje horizontal que atravesaba la pared del cuarto en el que está emplazada, para transmitir la fuerza a muelas, limpias, cernedores y dinamo, mediante un sistema de embarrados primarios y secundarios.*

(1) "Los sistemas de regadío en La Costera. Paisaje y Patrimonio". Conselleria de Cultura i Educació, Universitat de València, Aguas del Júcar i Ajuntament de Xàtiva. València, 2003.

Al interior del edificio se puede acceder sin grandes inconvenientes, por lo que ante el temor de un posible expolio o incendio accidental, sería muy conveniente que se adoptase algún tipo de medida para preservar este importante molino de la comarca. Respecto al agua, sabemos que le llegaba de la acequia de la Murta y también del nacimiento de Bellús. Accede al molino a través de un caz sobreelevado y, gracias a un derramador, entre el agua justa en la balsa interior del molino sin interferir los intereses de los regantes de más abajo."

La importància històrica i social, també mercantil en anys passats, es rellevant tot i que, com ens informà el Cronista Oficial de la localitat, D. Agustí Ventura Conejero, el nom actual deriva de l'activitat del molí, ja avançat el segle XIX, quan allí es dedicaren a tallar les pedres que es col·locaren en la façana de l'Església Col·legiata de Xàtiva.

Conclusions

Primera: Tot i la importància del Molí de Sarrapedra, així com la disposició positiva del seu propietari, D. Fernando Segura, que explícitament es manifestà disposat a mantenir l'edifici, considerem la conveniència que les autoritats responsables estudien la forma de conservar una construcció tan singular.

Segona: Les construccions laterals (afegitons que miren cap a la població i la via del tren) caldria que se suprimiren per tal de retornar-li a l'edifici la seua originària configuració.

Tercera: Encara que el propietari ha ficat una porta de ferro, refermada amb pany i cademat, així com tapat part dels ulls en les finestres superiors (es pot contemplar, esta intervenció, en alguna de les fotografies adjuntes) considerem urgent, mentre no es prenga la disposició adient respecte a la destinació final de l'edifici, una major protecció donat l'interès dels aparells que al seu interior conté.

Quarta: Un espai com aquest, únic a la comarca pel seu contingut i disponibilitat, podria esdevenir en un centre museístic i/o expositiu de la cultura dels molins d'aigua en territori valencià. Cosa que caldria estudiaren totes les parts interessades, des del propietari a les autoritats corresponents.

Per les característiques, ja esmentades del Molí, deuria qualificar-se com Bé de Rellevància Local, d'acord amb l'article 46 de la Llei de Patrimoni Cultural Valencià, donada la seua significació pròpia etnològica.

Donat el seu valor etnològic deuria estudiar-se una fórmula mixta de gestió, que podria no implicar la pèrdua de la propietat, quedant cedit temporalment el Molí per a un ús museístic al municipi, amb un preu de lloguer testimonial, i gestionant-se per aquest darrer.

Cinquena: El Consell Valencià de Cultura, com màxima institució estatutària d'assessorament cultural, ofereix la seua cooperació en el supòsit que les parts interessades decidisquen plantejar qualsevol mena d'actuació per conservar i difondre les funcions de tan singular construcció, tot i les relacions de col·laboració estreta que han mantés tradicionalment el Consell Valencià de Cultura i l'Ajuntament de Xàtiva.

Sisena: El present informe es trametrà al demandant, al propietari de l'immoble, a l'Ajuntament de Xàtiva, a la Conselleria de Cultura, Educació i Esport, a la Federació Valenciana de Municipis i Províncies i a totes aquelles institucions que manifesten el seu interès per rebre'l.

c. Sobre l'església de San Miguel d'Énguera

Títol	Informe sobre l'església de San Miguel d'Énguera
Data d'aprovació pel Ple	25 d'abril de 2005
Comissió autora	Llegat Històric i Artístic
Coordinadors	Vicent Àlvarez i Jesus Huguet
Iniciativa	DG Patrimoni Cultural Valencià (23 de febrer de 2005)
Temàtica	Protecció del patrimoni cultural
Subtemàtica	Béns immobles singulars/Conjunts històrics
Objecte	Declaració com a Bé d'Interés Cultural (BIC)
Instàncies enviades	Conselleria de Cultura; Ajuntament d'Énguera; església San Miguel d'Énguera
Descàrregues web durant 2005	226
Declaració efectiva BIC	Decret 158/2005, de 28 d'octubre, del Consell de la Generalitat; amb la categoria de Monument

Text de l'informe

Antecedents

La Direcció General de Patrimoni Cultural de la Conselleria de Cultura, Educació i Esport de la Generalitat Valenciana, en escrit de data de registre d'entrada al Consell Valencià de Cultura 23 de febrer de 2005, va sol·licitar l'emissió de l'informe preceptiu per tal de procedir a la declaració com a B.I.C. de l'església de San Miguel de la població d'Énguera.

Segons la documentació aportada per l'esmentada Direcció General, per Resolució de 28 de gener de 2005, es va acordar continuar la tramitació incoada pel Ministeri d'Educació de 31 d'agost de 1983 per a la declaració de l'església de referència com a Bé d'Interés Cultural (B.I.C.) amb la categoria de monument.

L'esmentada documentació està integrada per documents administratius i un informe signat per José Manuel Desplau Orriach, Cap del Servei de Patrimoni Arquitectònic i Mediambiental de la conselleria citada. L'informe conté la descripció del bé que es pretén declarar d'interés cultural, amb una síntesi històrica, descripció arquitectònica, parts del monument, zona afectada com a entorn, béns mobles inclosos en la possible declaració i normativa de protecció.

La Comissió de Govern del Consell Valencià de Cultura va encarregar la redacció de l'informe a la Comissió de Lligat Històric i Artístic, la qual, seguint el procediment reglamentari, va delegar la redacció corresponent i la probable visita al monument als consellers Vicent Álvarez Rubio i Jesús Hugueta Pascual. Aquests consellers efectuaren la visita a Énguera i a l'església el dia 15 de març, acompanyats per l'alcalde de la localitat i el rector parroquial.

Consideracions sobre el bé

L'església de San Miguel d'Énguera es un edifici rellevant la construcció del qual, feta a instàncies de sant Joan de Ribera sobre un anterior immoble, es finalitza en 1645. L'edifici és de grans proporcions, amb façana neoclàssica de pedra ben conservada, i en destaquen l'escalinata i una torre lateral, encara que aquesta darrera necessitaria alguna reparació.

Bona part de les imatges que es trobaven a l'interior del temple foren destruïdes durant la darrera guerra civil però en queden algunes pintures i, especialment, un retaule de gran bellesa, el de la Verge de Gràcia, de principis del segle XVI i restaurat en 1962. Resten algunes peces d'orfebreria, entre elles un reliquiari del beat Joan de Ribera (encara amb la inscripció com a beat i no com sant) procedent del convent dels Carmelites, de la mateixa població. El sagrari és també una peça rellevant, flanquejada per dos taules del pintor Segrelles (una sobre l'aparició de Fàtima i l'altra sobre la comunió dels pastorets).

El bé, cal dir, presenta mèrits suficients per a la seua declaració com a B.I.C.

L'entorn

Els voltants del temple presenten algunes construccions d'interés, cases particulars dels segles XIX i XX per exemple, amb característiques certament rellevants. Això aconsellaria una cura pertinent en les probables obres i reconstruccions, ja que aquestes construccions donen a l'espai, centre històric de la població, un estil singular i propi. La zona que es proposa protegir es limita solament a la primera línia de l'entorn de l'església, amb unes altures que no haurien d'ultrapassar les que presenta una construcció característica com és la Casa Abadia. El C.V.C. creu que les ordenances municipals haurien de propiciar el manteniment de la tipologia actual de les cases en un entorn més ampli, tot i reconeixent que la conservació actual es prou digna. Tenim la impressió que les corporacions municipals recents han estat i estan fent una tasca de conservació respectuosa amb la tradició.

En la visita realitzada es va observar el bon ús que s'ha donat a l'antic convent dels Carmelites, el qual primitivament va estar dedicat a St. Josep i Sta. Anna i posteriorment a la Sagrada Família. Aprofitem per a recordar que l'Ajuntament d'Énguera concedeix des de fa anys una beca anual de pintura paisatgística.

Cal esmentar que en la visita es va poder constatar que l'església del Convent dels Carmelites, encomanada com a espai religiós a la parròquia de San Miguel, presenta qualitat i característiques suficients per a ser declarada B.I.C., o almenys Bé de Rellevància Local (B.R.L.), en consideració tant de la seua façana com del seu interior. En aquesta construcció, també neoclàssica, destacaríem les pintures murals, les ceràmiques barroques del S. XVIII, el cor i l'harmonia del conjunt.

Conclusions

1. El Consell Valencià de Cultura informa favorablement a la declaració com a Bé d'Interés Cultural de l'església parroquial de San Miguel Arcángel d'Énguera, en la categoria de monument.
2. Igualment es consideren escaients les normes de protecció i delimitació del seu entorn, i es recomana al municipi l'estudi de mesures tendents a mantenir la tipologia i la trama d'un entorn més ampli.
3. Es recomana que es tramite declaració com a B.I.C., o almenys com a B.R.L., amb categoria de monument, de l'església de l'antic convent dels Carmelites, coneguda actualment com de la Sagrada Família i anteriorment com de San José y Santa Ana.

4. Aquest informe s'ha de traslladar a la Direcció General de Patrimoni de la Conselleria de Cultura, Educació i Ciència de la Generalitat, a l'Ajuntament d'Énguera i a la Parròquia de S. Miguel de l'esmentada població.

d. Sobre la declaració de BIC de l'església de Sant Andreu Apòstol de l'Alcúdia

Títol	Informe sobre la declaració de BIC de l'església de Sant Andreu Apòstol de l'Alcúdia
Data d'aprovació pel Ple	30 de juny de 2005
Comissió autora	Llegat Històric i Artístic
Coordinadors	Jesús Huguet i Carmen Morenilla
Iniciativa	DG Patrimoni Cultural Valencià (27 d'abril de 2005)
Temàtica	Protecció del patrimoni cultural
Subtemàtica	Béns immobles singulars/Conjunts històrics
Objecte	Declaració com a Bé d'Interés Cultural (BIC)
Instàncies enviades	Conselleria de Cultura, Educació i Esport; DG Patrimoni Cultural; Ajuntament de l'Alcúdia; església Parroquial Sant Andreu Apòstol
Descàrregues web durant 2005	74

Text de l'informe

Antecedents

Amb data de 27 d'abril de 2005 va tindre entrada al registre del Consell Valencià de Cultura la comunicació de l'II·Im. Sr. Director Gral. de Patrimoni Cultural Valencià en la qual es demanava el corresponent informe del C.V.C., previst a l'art. 27.5 de la Llei 4/98, de 11 de juny, de Patrimoni Cultural Valencià, per tal de continuar amb els tràmits de declaració com Bé d'Interés Cultural (B.I.C.) del temple parroquial de Sant Andreu de l'Alcúdia. La petició anava acompanyada de l'informe, elevat amb data 16 de març de 2005, del Servei de Patrimoni Arquitectònic i Mediambiental de la Conselleria de Cultura, Educació i Esport.

La Comissió de Govern del C.V.C decidí trametre la comanda a la Comissió de Llegat i Històric i Artístic la qual, en la seua reunió mensual de maig, va encomanar la redacció de l'informe als consellers Srs. Carmen Morenilla i Jesús Huguet.

Fonaments

En gener de 1252 el rector de la parròquia de sant Andreu de València, Pere de Campolo, signa la carta de població de l'antiga alqueria musulmana de l'Alcúdia i consagra la mesquita com temple cristià amb l'advocació de l'església del seu rectorat, sant Andreu.

En 1745 el govern de la població, davant la modèstia de l'anterior temple, acorda la construcció d'una nova església la primera pedra de la qual col·locarà el 30 de novembre de l'any següent, 1746, l'arquebisbe Mayoral. La gran cúpula sobre el creuer serà finalitzada en 1759 i en 1762 el pintor Joseph Vergara Ximeno s'encarregarà de la decoració pictòrica del temple, en el que desenvoluparà la vida de l'apòstol Andreu.

El 14 d'abril de 1769 s'iniciaran les obres de construcció del campanar que finalitzaran en 1782. Campanar que és el segon més alt de les terres valencianes, sols superat pel de la Catedral valenciana. La conclusió de la façana caldrà datar-la ja en 1822.

Al segle XX es produïxen diverses actuacions de restauració, entre les quals la més rellevant seria la de 1993-94 sobre la imatge de la Maredeu de l'Oreto, que no afecten substancialment a la fàbrica ni al contingut artístic del temple.

Eixe llarg període constructiu propicià que el barroquisme clàssic de l'interior del temple, que cal considerar com una de les mostres més rellevants i demostratives del barroc valencià, esdevinguera en la façana d'un neoclassicisme igualment rellevant, però sempre amb una harmonització absoluta. Com explícitament assenyala l'Informe del Servei de Patrimoni Arquitectònic i Mediambiental el protagonisme d'Antoni Gilabert, director de l'Acadèmia de Belles Arts de València i de les obres del temple la segona meitat del S. XVIII, confereix al conjunt una unitat classicista que li atorguen una singularitat i personalitat força insigne entre les construccions religioses del país. Per això no és d'estranyar que hom l'haja batejat com "la Catedral de la Ribera" (en referència a la comarca a la qual pertany l'Alcúdia) i que el contorn del temple siga la imatge més reproduïda i definitiva del perfil urbà.

Però si important és la fàbrica del temple les obres d'art que conté no ho són menys. D'entre les escultures cal esmentar la Verge de l'Oreto (talla gòtica segurament del S. XIII o XIV); el grup de la Crucifixió amb la Dolorosa (S. XVII); S. Joaquim i una talla de l'Àngel, abans portador d'un "Gloria in excelsis Deo", (S. XVIII); S. Lluís Gonzaga, S. Francisco Javier i un Crist Jacent (S. XIX); del segle XX esmentem la Crucifixió del presbiteri, una talla de sant Andreu, un Sagrat Cor de Jesús, un Santíssim Crist de la Fé, una Soletat, una Puríssima, una Verge del Carme i una Verge al Peu de la Creu.

És però l'obra pictòrica la que situa l'església de l'Alcúdia entre les de major contingut artístic. A més d'un Ecce Homo i Dolorosa i un Baptisme de Crist del XVI, en el XVIII Joseph Vergara Ximeno va deixar ací una de les seues més àmplies i riques obres, des dels frescos de la cúpula als medallons sobre portes (escenes de la vida, martiri i glòria de sant Andreu; imposició de la casulla a sant Idefons; encontre entre Abraham i Melquisedec; Esther; Ruth; Judith; Maria d'Aaron; el Salvador; la Verge Maria.....). Els segles XIX i XX també aporten pintures rellevants com ara la Verge de l'Oreto de Jaime Gosalbes, o les obres marianes, ja en el XX, de José Martínez Nuñez.

També cal esmentar els panels ceràmics del S. XVIII a la capella de la Verge de l'Oreto (Ave Fènix, Pelicà, Sol, Lluna mariana, Estrella, Font, Torre, Palma, Xiprer,) i l'abundant orfebreria (Vera Creu del segle XV; Creu processional del XVI; Custòdia del XVII; Sagrari i reliquiari de sant Andreu del XX,.....).

Tot aquest patrimoni, a més del tèxtil propi de les celebracions litúrgiques, afermen l'església de S. Andreu com una de les manifestacions artístico-religioses més importants de les comarques centrals valencianes i encara com espai simbòlic i essencial de l'obra del pintor Vergara. I tenint present el principi patrimonial que tot allò que conté un espai forma part del mateix caldria deduir que el valor artístic de l'església de l'Alcúdia és dels més destacats del nostre territori.

Cal esmentar també l'entorn i espai urbà en que està ubicada l'església: el casc històric de la població amb uns indrets, especialment el costat esquerre del temple (placeta coneguda popularment com "el Jardinet") o determinats edificis del carrer Major, que confereixen al conjunt un identitat pròpia i singular també rellevants. Així com les manifestacions de cultura patrimonial popular (retaules ceràmics, construccions complementàries, etc....).

Conclusions

1. El Consell Valencià de Cultura informa favorablement a la declaració com Bé d'Interés Cultural de l'església de sant Andreu Apòstol de l'Alcúdia, en la categoria de monument.
2. Igualment es consideren escaients les normes de protecció i delimitació del seu entorn , i es recomana l'estudi de mesures tendents a mantenir la tipologia i la trama de l'espai urbà especialment pel que fa referència a determinats edificis i, encara, manifestacions patrimonials populars (cas dels retaules ceràmics de carrer com el del carrer S. Andreu).
3. Tot i la importància sociohistòrica de la silueta del conjunt eclesial (temple i campanar) seria recomanable que l'Ajuntament procurara que edificacions noves no obstaculitzaren la visió del seu perfil que ha estat des de la seua construcció referent visual de la població.
4. Aquest informe s'ha de traslladar a la Direcció General de Patrimoni de la Conselleria de Cultura, Educació i Esport de la Generalitat, a l'Ajuntament de l'Alcúdia i a la Parròquia de S.

Andreu Apòstol, a la que agraïm les facilitats i consideracions que ha tingut amb els redactors d'aquest informe.

e. Sobre el proyecto de Real Decreto por el que se crea el Real Patronato del Archivo de la Corona de Aragón

Títol	Informe sobre el proyecto de Real Decreto por el que se crea el Real Patronato del <u>Archivo de la Corona de Aragón</u>
Data d'aprovació pel Ple	30 de juny de 2005
Comissió autora	Jurídica i d'Interpretació Reglamentària
Iniciativa	Conseller de Cultura (20 d'abril de 2005)
Temàtica	Informes jurídics
Subtemàtica	Avantprojectes legislatius
Objecte	Opinió del CVC segons Disposició Addicional Segona de l'Estatut d'Autonomia de la Comunitat Valenciana
Instàncies enviades	Conselleria de Cultura, Educació i Esport
Descàrregues web durant 2005	85
Actuacions del CVC relacionades	<i>Informe sobre l'arxiu de la Corona d'Aragó;</i> (novembre de 1987)

Text de l'informe

Mediante escrito de fecha de entrada 20 de abril del año en curso del Hble. Conseller de Cultura, Educació i Esports de la Generalitat Valenciana dirigido al M. II. Presidente del Consell Valencià de Cultura, se trasladó a esta institución el Proyecto de Real Decreto de creación del Real Patronato del Archivo de la Corona de Aragón con el encargo de que el Consell Valencià de Cultura, en aplicación de la Disposición Adicional Segunda del Estatuto de autonomía de la Comunidad Valenciana, emitiera el informe preceptivo.

Mediante escrito de 22 de abril de 2005, el M. II. Presidente del Consell Valencià de Cultura trasladó a la Comisión Jurídica y de Interpretación Reglamentaria de la institución la tarea de elaborar el texto que sirviera de base para presentarlo a la aprobación del Pleno, con carácter de urgencia al existir un plazo de tres meses desde la petición de la Conselleria de Cultura, Educació i Ciència.

Como consecuencia de todo ello, se emite el presente informe.

Antecedentes

El Pleno del Consell Valencià de Cultura aprobó en su sesión de 19 de noviembre de 1989 un primer informe y elaboró una propuesta de Real Decreto para la creación del Real Patronato del Archivo de la Corona de Aragón. Tal circunstancia pone de manifiesto que esta institución ha mantenido siempre su interés en el tema que nos ocupa, y que el presente trabajo debe partir de lo ya informado con anterioridad, si bien cabe y debe realizarse la necesaria actualización.

Algunas de las consideraciones que se elevaron en el primer informe del Consell Valencià de Cultura han sido incorporadas a la exposición de motivos del actual proyecto, muy particularmente en cuanto al interés que el Archivo de la Corona de Aragón representa para las cuatro comunidades que en su día formaron dicha entidad y hoy tienen sus Estatutos de autonomía. Igualmente se recogía como, en virtud del artículo 149.1.28 de la Constitución española el Estado ostenta la competencia exclusiva sobre los archivos de titularidad estatal.

Se trata en suma de articular un marco de colaboración entre el Estado, a través del Ministerio de Cultura, y las cuatro comunidades que conformaron la Corona de Aragón. Este

elemento es muy relevante en el momento presente, pues en la configuración de los órganos de gestión del Patronato de la Corona de Aragón debe materializarse esa colaboración.

Por otro lado, en el informe del Consell Valencià de Cultura de noviembre de 1989 se consideraba positivo que la titularidad y la gestión del Archivo de la Corona de Aragón sigan siendo competencias exclusivamente estatales y que se siga considerando uno de los Archivos Generales del Estado español.

Partiendo de todos estos antecedentes se ha elaborado un Proyecto de Real Decreto, que es el texto que ha examinado el actual Consell Valencià de Cultura. Este parte de los criterios antes apuntados, reproduciéndolos en la introducción o exposición de motivos que acompaña al texto normativo.

En el momento presente la Comunidad Valenciana dispone ya de mayor desarrollo autonómico, al igual que el resto de comunidades que formaron la Corona de Aragón, por lo que en la conformación orgánica del Patronato cabe la presencia de las entidades consultivas correspondientes, así como de los órganos autonómicos con competencias en materia de archivos.

Por cuanto antecede, y en concordancia con lo anteriormente informado, se procede a informar sobre el contenido normativo del proyecto sometido a la consideración de este órgano consultivo de la Generalitat Valenciana. No obstante, y como recomendación, este Consell Valencià de Cultura considera oportuno proponer que, en su momento, y tras haberse elevado por todas las comunidades afectadas los informes correspondientes al Ministerio, este convoque a las mismas comunidades autónomas a los efectos de acordar criterios comunes sobre el contenido del Decreto.

Sobre el contenido del articulado

El Pleno del Consell Valencià de Cultura ha examinado el contenido de la propuesta de Decreto del Ministerio de Cultura, y tras el debate necesario informa de lo que sigue:

Artículo 2. Composición

Se propone una clasificación de los miembros, incluyendo las presidencias y vicepresidencias, así como la existencia de vocales natos y vocales por designación. Por este Consell Valencià de Cultura se observa que la representación institucional de las altas jerarquías queda plenamente asegurada, así como del Ministerio; sin embargo, la capacidad de las comunidades autónomas presentes no queda reflejada en tal composición de forma equilibrada con el Estado, por lo que se considera que debería modificarse tal composición, como indicaremos seguidamente.

Teniendo pleno desarrollo los respectivos Estatutos de autonomía, y a tenor de los mismos existiendo entidades consultivas y administrativas propias, proponemos que los vocales por designación sean elegidos entre personas relevantes en el ámbito de la cultura y de la archivística, por cada una de las cuatro comunidades autónomas miembros del Patronato, a razón de cuatro por cada comunidad.

En nuestro caso concreto entendemos que tal designación debería efectuarse sobre la base de una propuesta de las entidades consultivas de la Generalitat Valenciana, entre las que está el Consell Valencià de Cultura, tal como se ha regulado en la legislación de la Comunidad Valenciana.

En cuanto a la Presidencia del Patronato, este Consell Valencià de Cultura propone que en una primera etapa o período la misma sea ejercida por el Ministro, o persona delegada, y que posteriormente se fije una rotación para que tal cargo sea ejercido por las comunidades autónomas, por iguales períodos, y así sucesivamente.

Artículo 3

Se enuncian las funciones del Presidente sin que previamente se haya hecho mención alguna de las funciones o competencias del Patronato.

Artículo 4

Sugerimos que la Comisión Permanente se amplíe en cuatro vocales elegidos por y entre los vocales de cada comunidad autónoma.

Artículo 7

Proponemos un tercer punto que establezca que las sesiones plenarias del Patronato se realicen de forma rotatoria y descentralizada entre los distintos entes que forman el Patronato, Estado y comunidades autónomas. Tal propuesta se basa en el criterio expuesto en los antecedentes del presente informe, como resultado del interés convergente que existe entre los intereses generales, que representa el Estado, y las comunidades autónomas que formaron la antigua Corona de Aragón.

Igualmente consideramos que las lenguas oficiales en los distintos territorios que formaron la antigua Corona de Aragón deben gozar de cooficialidad en el Patronato, en los términos que cada legislación autónoma determine.

(Nuevo) Artículo 11

Se propone un nuevo artículo que recoja la existencia de otros territorios actualmente bajo soberanía no española, que habiendo compartido históricamente el estatus de la antigua Corona de Aragón, puedan tener interés en el archivo. En atención a tal situación, el Patronato establecerá la colaboración legalmente posible con tales territorios.

f. Sobre la declaració de Bé d'Interés Cultural Immaterial (BICI) a favor del Tribunal de les Aigües de València

Títol	Informe sobre la declaració de BICI del Tribunal de les Aigües de València
Data d'aprovació pel Ple	25 de juliol de 2005
Comissió autora	Llegat Històric i Artístic
Iniciativa	DG Patrimoni Cultural Valencià (20 d'abril de 2005)
Temàtica	Protecció del patrimoni cultural
Subtemàtica	Béns immaterials
Objecte	Declaració com a Bé d'Interés Cultural Immaterial (BICI)
Instàncies enviades	Conselleria de Cultura, Educació i Esport; Ajuntament de València; Tribunal de les Aigües
Descàrregues web durant 2005	500
Actuacions del CVC relacionades	Escrit del Ple del CVC sobre el perill de desaparició del Tribunal de les Aigües de València (juny de 2004); <i>Informe sobre la declaració de BIC dels assuts de les séquies del Tribunal de les Aigües de València</i> (desembre de 2004)

Text de l'informe

1. Antecedents

El passat 20 d'abril es va rebre al registre d'entrada del CVC comunicació formal per part del Director General de Patrimoni Cultural Valencià –datada el 13 d'abril– de la resolució d'incoació d'expedient de declaració de Bé d'Interés Cultural Immaterial (BICI) a favor del Tribunal de les Aigües de València; tot sol·licitant, en base a l'article 27.5 de la Llei de Patrimoni Cultural¹, l'informe preceptiu del Consell, en temps i forma, per a la tramitació administrativa de l'esmentat expedient.

¹ "Sent preceptiu, segons allò que disposa l'article 27.5 de la Llei 4/1998, d'11 de juny, del Patrimoni Cultural Valencià, l'informe favorable de dues institucions consultives de l'Administració de la Generalitat en matèria de patrimoni cultural, i gaudint el Consell Valencià de Cultura d'eixa consideració segons allò recollit en l'article 7 de l'esmentada Llei".

La Comissió de Govern de 21 d'abril acordà traslladar la realització de l'informe a la Comissió de Llegat, la qual, al seu torn, delegà en la seua sessió d'11 de maig en el conseller José Morera.

2. Fonaments

La Resolució es fonamenta en la consideració que el Tribunal de les Aigües "constituïx, sense cap dubte, una de les manifestacions més representatives i valuoses de la cultura i les formes de vida tradicionals dels valencians²", i en què, tot i gaudir d'un ampli grau de reconeixement local, nacional i internacional, encara no ha sigut objecte de reconeixement patrimonial específic³.

A més, recorda que l'article 39 de l'Estatut d'Autonomia de la Comunitat Valenciana estableix l'especial obligació de la Generalitat a coadjuvar en l'organització del Tribunal de les Aigües; que la Llei Orgànica del Poder Judicial de 1985 reconeix, en l'article 19, el Tribunal com a Tribunal Consuetudinari i Tradicional, en desplegament de l'article 125 de la Constitució Espanyola; i que l'exposició de motius de la Llei d'Aigües, també de 1985, el menciona expressament com a institució tradicional exemplar a tindre en compte en l'adaptació dels regadius a les necessitats de la societat contemporània.

Per últim, l'informe annex a la resolució del Director General de Patrimoni assenyala el valor excepcional del Tribunal des de tres punts de vista: l'històric, el jurídic i l'antropològic, tot declarant que "el Tribunal de les Aigües, herència viva del sistema de govern de les aigües a l'Horta en època islàmica és un dels principals trets definitoris de la identitat cultural dels valencians, tant com la seua llengua, en què s'expressen els seus veredictes. La seua significació excedix molt el marc de la Comunitat Valenciana, ja que constituïx un monument del procés històric de gènesi i transferència de la refinada cultura de l'aigua andalusina des dels seus orígens al pròxim orient i al nord d'Àfrica fins al Nou Món. Un tresor del Patrimoni Cultural Immaterial valencià amb una indubtable dimensió universal".

3. Consideracions del Consell Valencià de Cultura

El Consell Valencià de Cultura assumix amb convicció la proposta de protecció i es mostra d'acord amb les consideracions presentades en l'esmentat annex que acompanya la resolució de la Conselleria de Cultura; però, a més, vol aportar unes altres reflexions que contribuiran a significar més encara l'oportunitat i la justícia de la mateixa.

a. Quant a la proposta concreta de protecció del Tribunal de les Aigües

a.1. Històriques

Des d'un punt de vista retrospectiu cal destriar el fet que el Tribunal és una institució "mil·lenària", la supervivència de la qual s'ha vist, al llarg dels segles, amenaçada per nombrosos entrebancs.

Així, semblen clares les seues arrels musulmanes i la seua continuïtat després de la conquesta cristiana de Jaume I –garantia de supervivència del fèrtil paisatge de regadiu de l'Horta valenciana— amb la normalització dels seus usos i costums. Es, però, més recentment quan el Tribunal ha patit més amenaces, tal com descriu el professor Víctor Fairen Guillen –catedràtic de Dret Processal durant anys en la Universitat de València— en el seu estudi al projecte de Llei Orgànica de la Justícia, de 1972⁴:

"Este Tribunal ha atravesado con éxito vicisitudes históricas y jurídicas extremadamente graves; recordemos, por ejemplo, la conquista de Valencia por el Rey Jaime I de Aragón; la Guerra de Sucesión –y su secuela, el Decreto de Nueva

² Definició dels béns immaterials mereixedors de la declaració de Bé d'Interés Cultural d'acord amb l'article 45.1 de la Llei 4/1998.

³ En aquest sentit, "la candidatura del tribunal a la Proclamació de les Obres Mestres del Patrimoni Oral i Immaterial, formalitzada en el Consell de Patrimoni Històric celebrat a Santiago de Compostel·la al juny de 2004, posa de manifest la urgència d'arbitrar este reconeixement en l'àmbit de la Comunitat Valenciana i l'Estat Espanyol".

⁴ FAIRÉN GUILLÉN, Víctor, *El Tribunal de las Aguas de Valencia y su proceso*. Obra social de Bancaixa. València, 1988.

Planta que abolía los Fueros del Reino de Valencia—; la imposición del principio de la unidad jurisdiccional, por obra del art. 248 de la Constitución de Cádiz de 1812; la ocupación de Valencia por el ejército francés; el movimiento unificador de legislación desarrollado a lo largo del siglo XIX; la misma Ley Orgánica del Poder Judicial; la Guerra Civil 1936-1939. Mas tal era y es su prestigio –su “*autoritas*” en el sentido romano de la expresión, altura moral— que nadie osó suprimirlo”.

Durant segles el manteniment d'aquest precís mecanisme ideat per l'home –fruit de la conjunció d'un poble i un territori amb unes determinades característiques geogràfiques (amb l'aigua com a recurs preciós i escàs)— ha necessitat el suport i la intervenció de persones i institucions, reconeixement que cal remarcar merescudament. És el cas de l'esmena presentada pel mateix Fairén⁵ –signada per diversos procuradors i finalment acceptada— al *Proyecto de Bases de Ley Orgánica de la Justicia*, de 1973, de les Corts Espanyoles, per al reconeixement de l'excepcionalitat del Tribunal de les Aigües de València, en contra del principi d'unitat jurisdiccional propugnat per la Llei, el qual suposava un perill per a la continuïtat del Tribunal; o l'afany col·lectiu perquè la Constitució Espanyola de 1978 sancionara, finalment, la participació popular en l'Administració de justícia mitjançant els tribunals consuetudinaris i tradicionals.

a.2. Jurídiques

La permanència i supervivència del Tribunal, i conseqüentment, la seua vigència i universalitat, es basa, des de l'òptica jurídica, en la seua indiscutible “*auctoritas*” –en el sentit atorgat per Fairén⁶ a l'expressió romana: “prestigio, altura moral, respeto consecuente por parte de justiciables i no justiciables”—, la qual es tradueix, en termes d'eficàcia judicial, en un compliment de les sentències dictades pel Tribunal del noranta per cent.

Seguint l'argumentació del professor Fairén, al procés acumulatiu de construcció d'eixa autoritat moral ha contribuït el sistema de principis pel qual es regix el funcionament del Tribunal “digno de un código moderno –y aún anhelado por todo el mundo—; sistema de principios –oralidad, concentración, intermediación, publicidad general, gran brevedad, baratura— hacia el que, casi sin excepción, se dirigen –sin llegar a alcanzar por ahora las deseadas metas de la total adecuación del proceso a las necesidades de nuestra sociedad— los juristas de casi todo el mundo”⁷. Així, el Tribunal de les Aigües de València presenta quatre característiques que constitueixen l'objectiu ideal de qualsevol cort de Justícia⁸:

- Concentració: en el moment del judici, el tribunal té totes les dades necessàries per a procedir judicialment.
- Oralitat: tot el judici es desenvolupa verbalment, des de l'exposició de la denúncia pel denunciant, la defensa del denunciant, els aclariments del guarda i les preguntes dels components del tribunal, i fins i tot la sentència, (que posteriorment es documenta per escrit molt succintament).
- Rapidesa: tal vegada siga una de les característiques més cridaneres d'aquest tribunal, i potser la que més ha influït en la seua supervivència. Si el denunciat acudix a la primera citació es resol eixe mateix dia, si no, es pot dilatar el procés fins a dos setmanes més, però a la tercera, sense excusa, se'l jutja en rebel·lia, sense estar present.
- Economia: els judicis ocasionen unes despeses mínimes. Els jutges que formen el tribunal, és a dir, els síndics, no perceben cap sou per a la seua funció, ni tan sols dieta. El condemnat només ha de pagar la multa estipulada per les ordenances i les despeses del guarda o de l'agutzil per la citació, que constitueixen les costes processals. A més del pagament, si és el cas, de les responsabilitats econòmiques derivades dels danys i perjudicis que s'hagen produït.

⁵ Op. Cit. Diu “y sin perjuicio de mostrarnos siempre partidarios de la supresión de jurisdicciones especiales, en este punto [en referència al Tribunal de les Aigües de València], entendemos que procede una excepción expresa”.

⁶ Op. Cit. Pròleg a la primera edició.

⁷ Op. Cit. Pàg.

⁸ Citat en l'informe de la Conselleria de Cultura de l'obra del professor Victor Fairén Guillen *El Tribunal de las Aguas de la Vega de Valencia y su proceso*.

Finalment, la següent anècdota del doctor Vicente Giner Boira⁹ --lletrat assessor durant anys del Tribunal— exemplifica la senzillesa i alhora l'eficàcia i universalitat d'un sistema de justícia que ha sigut estudiat per nombrosos experts, d'ací i de fora, per tal d'exportar-lo a diversos indrets del món.

"[...] en pleno siglo XIV, unos sencillos labradores, Síndicos, y por tanto Jueces, del Tribunal, se reunieron para verificar una inspección ocular o reconocimiento judicial del hecho discutido, y resolvieron en el mismo lugar donde realizaron la inspección. Mas, posteriormente, el jueves inmediato, el Tribunal reconoció que aquella resolución no tenía validez porque la misma, es decir, la Sentencia, tenía que ser dictada en lo que denominaríamos "sala-audiencia" del Tribunal. Norma ésta de Derecho procesal universal, que ya unos sencillos labradores valencianos del siglo XIV la estaban imponiendo en el Tribunal de las Aguas de la Vega de Valencia".

a.3. Literàries i culturals

A més de juristes i historiadors, famosos pintors i escriptors han fet del Tribunal de les Aigües el seu objecte de creació i inspiració; tanmateix, des del Consell Valencià de Cultura voldríem recordar, amb estima, la contribució a la difusió dels seus valors patrimonials de dos intel·lectuals que formaren part de la institució: Joan Fuster i Lluís Guarner.

Joan Fuster escriví "la Huerta de Valencia es barroca por lujurante, por rica, por fecunda, incluso por democrática"¹⁰, i Lluís Guarner digué "El Tribunal de las Aguas es la institución procesal consuetudinaria más original del mundo, que desde hace mil años funciona en Valencia. Las ordenanzas del riego de la Huerta, cuyos remostos orígenes de tiempos musulmanes, o, tal vez, anteriores –según los investigadores— ratificado por Jaime I el Conquistador, dieron origen a un tribunal que mediante juicio estrictamente oral, y sin curiales, decide los pleitos y reclamaciones de los regantes de la huerta con sentencia inmediata e inapelable"¹¹.

b. Quant a la protecció del Tribunal en el seu context: la sostenibilitat de l'Horta

Com ja va expressar el Consell Valencià de Cultura en juny de 2004¹², la supervivència del Tribunal de les Aigües va lligada a la supervivència del complex productiu, cultural, paisatgístic i natural que és l'Horta (veure Annex).

Però, en ambdós casos, i a banda de la protecció directa mitjançant els elements legals existents ara per ara –legislació de patrimoni, de protecció de la natura— que el Consell sempre ha recomanat efusivament –cas de la protecció de l'Horta¹³, cas de l'informe favorable a la protecció dels assuts de diverses sèquies¹⁴, i ho fa ara en el cas de la institució del Tribunal mitjançant aquest informe—, es tracta d'una supervivència dinàmica, d'adaptació als nous temps i als nous reptes socials, en definitiva: de sostenibilitat.

Tal vegada, la millor lectura que podem fer ara d'allò que significa la supervivència del Tribunal de les Aigües al llarg de més de mil anys i el seu llegat patrimonial, siga dependre de l'enginy i saviesa amb què successives generacions de valencians han resolt la relació entre cultura i natura, en definitiva entre necessitats i recursos. De tal manera que pugam enfrontar-nos, ara, amb el mateix seny, a la conservació del nostre patrimoni immaterial –cas del tribunal i la cultura de l'aigua que comporta— a través de la sostenibilitat i adaptació del sistema humà que és l'Horta.

⁹ Op. Cit. De l'obra de Victor Fairén.

¹⁰ FUSTER, Joan, El país valenciano, Destino, Barcelona, 1962.

¹¹ Autors diversos, *Homenatge a Lluís Guarner 1902-1986*, Consell Valencià de Cultura, València, 1988.

¹² Escrit "sobre el perill de desaparició del Tribunal de les Aigües en el marc de l'amenaça de desaparició de l'Horta". Basat en un informe de la Comissió de Llegat Històric i aprovat en el Ple de 28 de juny de 2004, a Onda.

¹³ Dictamen del CVC sobre l'Horta de València. Aprovat pel Ple de 8 de maig de 2000.

¹⁴ Informe sobre la declaració de BIC dels assuts de les sèquies del Tribunal de les Aigües de València i de la Reial Sèquia de Montcada, situats a València, Paterna, Quart de Poblet i Manises. Aprovat pel Ple de 20 de desembre de 2004.

En aquest sentit, podem recordar la reflexió que hi ha en la introducció del llibre publicat pel CVC *Alqueries. Paisatge i arquitectura en l'Horta*¹⁵:

“L’horta, el seu paisatge i el seu patrimoni, poden tenir una actuació particularment atractiva en la construcció de la nova ciutat, aqueixa ciutat extensiva, metropolitana, polinuclear, que s’està desenvolupant en el nostre territori. L’horta, per la seua condició territorial i les seues qualitats físiques i paisatgístiques, pot assumir el paper de sistema estructurant i, des d’aquesta, des de la seua permanència, o la permanència d’aquells fragments amplis i coherents necessaris per a conservar una escala i unes funcions agràries, construir una ciutat diferent, distinta a unes altres, rendibilitzant uns grans pulmons ja existents, uns parcs periurbans on es donen cita el concepte de rural i el d’urbà i on el patrimoni rural no tinga només un ús museístic, sinó que estiga viu, i si és possible, en ús”.

I es que, com recorda Jordi Gràcia: “Porque nada nace de la nada, y el pasado es la condición del futuro”¹⁶.

4. Conclusions

En consideració de tot allò expressat anteriorment, i de la resolució i documentació remitada per la Direcció General de Patrimoni Cultural Valencià, el Consell Valencià de Cultura:

- a. Informa favorablement la resolució de declaració com a Bé d’Interés Cultural Immaterial del Tribunal de les Aigües de València, tot felicitant la Conselleria de Cultura per la seua iniciativa.
- b. Recomana la protecció directa dels elements constructius, hidràulics i arquitectònics que constitueixen la xarxa de sèquies, les comunitats de regants de les quals formen part del Tribunal de les Aigües de València.
- c. Recomana l’escomesa d’estudis, propostes i actuacions per a garantir la continuïtat i supervivència activa del Tribunal de les Aigües, la qual està supeditada al manteniment de les comunitats de regants, i de la pràctica de la agricultura tradicional de regadiu en l’Horta de València. Dites mesures es podrien articular a través del Pla d’Acció Territorial de l’horta valenciana que preveu l’article 22 de la Llei 4/2004, de 30 de juny, d’Ordenació del Territori i Protecció del paisatge.
- d. Vol traslladar una mostra de gratitud a les persones i institucions que amb la seua intervenció propiciaren la conservació del Tribunal de les Aigües durant la transició política espanyola.

5. Destinataris

Aquest informe s’enviarà als següents destinataris:

- Direcció General del Patrimoni Cultural Valencià, Conselleria de Cultura, Educació i Esport.
- Tribunal de les Aigües de València.

ANNEX

Només com a mostra de la progressiva disminució de la producció agrícola de l’Horta de València mostrem el següent quadre comparatiu extret del llibre *El espacio valenciano. Una síntesis geográfica*, de Juan Piqueras, Ed. Gules, Valencia, 1999, (pàgina 201).

¹⁵ DEL REY, Miguel, i altres, *Alqueries. Paisatge i arquitectura en l’horta*. Consell Valencià de Cultura. València. 2001.

¹⁶ GRÀCIA, Jordi, *La resistencia silenciosa*, Anagrama, Madrid, 2004.

HORTALIZAS Y TUBÉRCULOS				
Principales cultivos. Extensión y producción.				
Valores medios de los trienios 1985-87 y 1995-1997				
<i>Cultivo</i>	Hectáreas <i>1985-87</i>	Hectáreas <i>1995-97</i>	Toneladas <i>1985-87</i>	Toneladas <i>1995-97</i>
Patatas	10.500	6.500	200.000	125.000
Alcachofas	11.000	6.400	150.000	80.000
Cebollas	6.200	3.400	270.000	145.000
Tomates	6.200	2.300	300.000	145.000
Melones	8.000	4.500	200.000	150.000
Lechugas	5.000	3.800	110.000	80.000
Coles	3.100	1.400	80.000	50.000

Fuente: Conselleria d'Agricultura. Generalitat Valenciana

g. Sobre la declaració de BIC de l'edifici de l'Ajuntament de El Toro

Títol	Informe sobre la declaració de BIC de l'edifici de l'Ajuntament de El Toro
Data d'aprovació pel Ple	25 de juliol de 2005
Comissió autora	Llegat Històric i Artístic
Coordinadors	Vicent Àlvarez i Luís Prades
Iniciativa	DG Patrimoni Cultural Valencià (6 de maig de 2005)
Temàtica	Protecció del patrimoni cultural
Subtemàtica	Béns immobles singulars/Conjunts històrics
Objecte	Declaració com a Bé d'Interés Cultural (BIC)
Instàncies enviades	Conselleria de Cultura, Educació i Esport; Ajuntament de El Toro; FVMP
Descàrregues web durant 2005	106

[Text de l'informe](#)

Antecedents

Amb data 6 de maig la Direcció General de Patrimoni demanà al CVC el preceptiu informe per a declarar BIC l'immoble de l'Ajuntament del Toro, adjuntant la documentació corresponent, en la qual figura la Resolució de 26 d'abril per la qual s'inicià la incoació.

Es va encarregar a la Comissió de Llegat l'emissió del informe, essent ponents els consellers Prades i Àlvarez, els quals visitaren la població del Toro amb data 15-6-05.

El bé objecte de la declaració

L'Ajuntament del Toro és un edifici que data de 1576. Respon a una tipologia de màxim interès, havent servit com a edifici de govern local, i a la vegada com a llotja de negocis i almodí. Respon al progrés que es va operar amb el Renaixement del comerç i els poders públics que emparaven tal funció i el govern local.

La façana principal dona a la plaça del Rey Don Jaime, on també es pot apreciar una font del segle XVIII; aquesta façana és molt rellevant, amb una portada de grans dimensions, i una planta baixa que degué servir de magatzem i presó. La porxada és bella i de gran harmonia arquitectònica. Hi figura l'escut de la població i la inscripció "1576".

Es proposa un entorn de protecció, amb unes normes que pretenen mantindre la tipologia actual i una harmonia amb l'ajuntament. S'observen algunes altres cases senyoriales de la mateixa època i amb portals de pedra coberts amb arcs de mig punt.

El conjunt de protecció té caràcter i cal conservar-lo; pensem, però, que caldria una lleugera ampliació en la part frontal a la façana principal incloent-hi les parcel·les 31, 33 i 35, i la línia del costat dret fins al número 96 del carrer Mayor.

L'ajuntament té l'accés per la part de darrere, en la plaça de la Iglesia, immoble aquest darrer que podria ser considerat BIC per la seua fàbrica i arquitectura. L'Ajuntament té planta baixa i dos plantes, el saló de plens és un espai diàfan amb dos columnes de pedra, el seu ús com a oficines l'afecta negativament. Hi ha un projecte de situar les dependències a la planta segona, on queda prou espai, més de cent metres quadrats.

Observacions

Tot l'immoble té un gran valor com a mostra de les llotges valencianes, el seu estat actual aconsellaria un projecte de recuperació i de canvis d'usos. La planta baixa que dona a la llotja és un magatzem municipal que hauria de traslladar-se, per tal d'aprofitar l'espai per a un ús més digne que ajudaria a la promoció de la població. Tal vegada un espai expositiu sobre el seu paper històric, amb algunes de les troballes que s'han fet, documents dels segles XV al XIX, arques, alguna podria ser per a dipositar diners, peses, mesures, i alguns elements més.

El Saló de Plens podria tindre un ús polivalent, i la part superior podria albergar les oficines.

L'estat de conservació amenaça ruïna en algunes parts, especialment a les cobertes, amb esclatxes i entrades d'aigües. Cal una urgent intervenció, molt necessària a les cobertes, cal un projecte de rehabilitació i que amb la col·laboració local –es veu que la Corporació té interès i sensibilitat en la conservació–, es podria reformular el projecte existent i no començat de reforma de tot l'immoble.

Per tot es **conclou**:

Primer.- Informar positivament la declaració de BIC.

Segon.- Que la zona de protecció s'amplie als termes adés esmentats.

Tercer.- És necessària una intervenció immediata i urgent a les cobertes, i es proposa la redacció d'un projecte, tenint en compte les observacions fetes per aquest CVC i les propostes que es consideren adients.

h. Sobre la declaració de BIC de l'Aqüeducte de Morella

Títol	Informe sobre la declaració de BIC de l'Aqüeducte de Morella
Data d'aprovació pel Ple	25 de juliol de 2005
Comissió autora	Llegat Històric i Artístic
Coordinadors	Vicent Àlvarez i Jesús Huguet
Iniciativa	DG Patrimoni Cultural Valencià (12 de maig de 2005)
Temàtica	Protecció del patrimoni cultural
Subtemàtica	Béns immobles singulars/Conjunts històrics
Objecte	Declaració com a Bé d'Interés Cultural (BIC)
Instàncies enviades	Conselleria de Cultura, Educació i Esport; Ajuntament de Morella; FVMP
Descàrregues web durant 2005	118

Text de l'informe

Antecedents

Per escrit d'entrada al nostre registre de 12 de maig de 2005, la Direcció General de Patrimoni demanà al CVC l'informe preceptiu per a la declaració com a BIC de l'Aqüeducte de Morella.

A l'escrit de la DGPGV s'adjunta una documentació amb el contingut següent : denominació del bé, descripció, cronologia històrica, parts integrants, entorn afectat per la declaració, criteris d'intervenció i plànols.

Per part de la Comissió de Govern es va traslladar la documentació a la Comissió de Llegat, la qual va comissionar els consellers Huguet i Álvarez per a la redacció de la proposta d'informe. En compliment de l'encàrrec es lliura el present informe.

El bé objecte de la declaració

Es tracta d'un conjunt de conducció d'aigua a la població de Morella, format per un aqüeducte, avui dividit o seccionat en dos trams diferenciats, i diferents elements més, tals com conduccions, túnels i aljubs.

Per part del CVC es vol remarcar que el conjunt representa dos valors molt qualificats, l'històric-monumental, i el paisatgístic, els quals aspectes, des del nostre punt de vista, demanen una especial protecció tant de l'àmbit urbanístic com de l'estètic.

La necessitat de dotar d'aigua a la població de Morella naix ja en l'època de Jaume I, que dona en 1273 el manantial de la Font de Vinatxos a la ciutat, la qual abans se servia només de les de l'Avellar, Romeu, Bassa del Poll i Bassa del Prat dins del nucli urbà. Jaume II va autoritzar el Consell de Morella a construir l'aqüeducte; a partir de l'any 1315 i fins al 1338 es va anar fent la construcció, i fou en 1359 quan l'aigua va arribar a la que avui es coneix com Font Vella.

Fins al 1960 el sistema funcionà. Amb les obres de la carretera es va destruir un tram de la canalització, cosa que el CVC ha comprovat. Aquesta circumstància lamentable mostra la necessitat de protecció del bé, fins i tot davant d'actuacions d'altres administracions.

Les parts més visibles i importants del conjunt són: la Font de Vinatxos, punt de captació de l'aigua de l'aquífer ; els Arcs de Santa Llúcia (amb dos sèries superposades d'arcs gòtics d'una longitud de 120 metres, una amplària d'1 metre i una alçada de 14,50); i els de la Pedrera (també de dos sèries d'arcs, ogivals els de baix i de mig punt els superiors, de 140 metres de longitud, una amplària també d'1 metre i una alçada de 13). El segon (els Arcs de Santa Llúcia) és el més proper a la ciutat de Morella, i per tant més visible. Està afectat per algunes edificacions antigues. El tercer (els Arcs de la Pedrera) ha quedat ocultat, no hi ha edificacions que l'afecten i per tant apareix en tota la seua extensió i dimensions. L'antiga carretera el travessa, avui és un camí rural i està en un espai que caldria conservar i evitar-hi qualsevol edificació; com no és tan visitat com l'altre no té l'atenció deguda i caldria alguna intervenció.

L'entorn i les mesures de protecció

Les propostes de la DGPC són correctes i les habituals, i tenen en compte tant les edificacions com els usos. Així i tot, caldria recomanar la senyalització dels dos trams, el de la Pedrera i el de Santa Llúcia. Quant al primer, caldria facilitar l'accés i fer-hi alguna intervenció de consolidació. En les restes de conducció s'observen sòsides i fins i tot alguna acció destructiva menor recent. Les autoritats, i el mateix municipi, haurien de vigilar més aquests punts.

Algunes de les edificacions agropecuàries presenten una estètica que afecta negativament al paisatge; caldria sobretot dissimular l'impacte visual de la granja existent al peu del tram de Santa Llúcia.

Conclusions

S'informa positivament la proposta de declaració de BIC del conjunt conegut com Aqüeducte de Morella. Amb les recomanacions suplementàries que es manifesten en relació als aspectes paisatgístics i estètics, i a la vigilància i la consolidació de les restes monumentals objecte del present informe.

Com a suggeriment aquest CVC considera que podria ser oportú instal·lar algun element que visualitze l'ús de l'aigua a l'aqüeducte "in situ". Aquest element il·lustraria i milloraria la visita turística.

i. Sobre la declaració de BIC de l'església de Nuestra Señora de los Ángeles de Xelva

Títol	<u>Informe sobre la declaració de BIC de l'església de Nuestra Señora de los Ángeles de Xelva</u>
Data d'aprovació pel Ple	30 de setembre de 2005
Comissió autora	Llegat Històric i Artístic
Coordinadors	Vicent Álvarez i Jesús Huguet
Iniciativa	DG Patrimoni Cultural Valencià (9 de juny de 2005)
Temàtica	Protecció del patrimoni cultural
Subtemàtica	Béns immobles singulars/Conjunts històrics
Objecte	Declaració com a Bé d'Interés Cultural (BIC)
Instàncies enviades	Conselleria de Cultura, Educació i Esport; Ajuntament de Xelva; FVMP
Descàrregues web durant 2005	60

Text de l'informe

Antecedents

Amb data 9 de juny del present any, el Director General de Patrimoni Cultural de la Conselleria de Cultura, Educació i Esport de la Generalitat Valenciana va sol·licitar, a efectes de la declaració com B.I.C., l'informe preceptiu sobre l'església de Nuestra Señora de los Ángeles de Xelva, acompanyant-ne un informe tècnic subscrit pel Cap del Servei d'Arquitectura de l'esmentada Direcció General. La Comissió de Llegat Històric i Artístic del C.V.C. va rebre l'encàrrec de la Comissió de Govern de formalitzar l'informe corresponent, encarregant-se-li als consellers Srs. Alvarez Rubio i Huguet Pascual la realització del mateix, raó per la qual van visitar el monument objecte d'estudi el dia 6 de setembre del present.

L'objecte de la declaració com B.I.C.

L'església de Nuestra Señora de los Ángeles és una rellevant construcció edificada sobre una anterior església (que sembla es fonamenta sobre anteriors construccions eclesials potser precristianes) de gran alçada. D'estil barroc en el seu interior però de portada manierista, haguent-se encetat l'edificació en 1626, finalitzant les obres en 1770. El primer arquitecte fou Jerónimo Larrañaga i el darrer Juan Pérez Castiel, el qual és autor de la profusa decoració pròpia de la seua pràctica (cal recordar que és l'artífex de la volta barroca de la Catedral de València). Cal assenyalar la bona il·luminació interior però també l'elevada quantitat d'esclatxes causades per l'aigua i que es concreten en bastants goteres que estan afectant greument la pròpia fàbrica del temple i, evidentment, la decoració. Esmentem singularment la magnífica i original volta.

La façana és més sòbria i malgrat les controvèrsies (sobre tot per part del fill de Juan Pérez Castiel que la considerava falta de mèrits per ser portada de l'obra de son pare) ens sembla d'un alt valor arquitectònic i monumental, a pesar que els casalicis estan sense les figures que es destruïren en temps passats. Cal indicar però que s'aprecia, especialment en l'angle

esquerre mirant de front, el mal estat de la cornisa que presenta perill de desprendiments. La torre, única, o campanar es situa a la part dreta i sembla de construcció més tardana, diferenciant-se de la resta de l'immoble sobre tot per la seua decoració i per l'espectacular rellotge que ostenta.

A l'interior del temple resten algunes pintures (cal esmentar les d'Espinosa especialment) i encara es poden observar algunes restes de la primitiva pintura de les parets. També cal indicar l'abundant quantitat de ceràmica valenciana barroca. El retaule de l'altar major, destruït a la Guerra Civil 1936-39, està sent reconstruït mitjançant l'esforç i aportació popular.

Protecció de l'entorn

En la documentació enviada per la Dir. Gral. de Patrimoni Cultural es fa constar la zona delimitada de protecció del B.I.C. a efectes d'evitar elements estranys que puguen afectar negativament la visió del monument i a més a més per tal de mantindre el caràcter tradicional de l'entorn. Les normes de protecció ens semblen adequades i necessàries, tant en la part sud corresponent a l'antic Palacio Vizcondal (actualment diversos edificis, entre ells l'ajuntament i una casona rellevant que lamentablement està en prou mal estat) com en la resta. Si caldria assenyalar que es corre el risc d'intervencions immediates en immobles emblemàtics com puga ser l'antic cinema, on sembla volen construir-se pròximament vivendes, per la qual cosa l'aprovació de protecció de l'entorn del B.I.C. adquireix una certa urgència.

La Corporació Municipal està molt interessada en la declaració de B.I.C. del temple i ens han manifestat la conveniència de buscar finançament per a mantindre el patrimoni monumental local (alguns projectes tenen ja encetats) com ara la posada en valor de l'antiga mesquita, avui Ermita de la Santa Cruz.

Conclusions

1. El Consell Valencià de Cultura informa favorablement la proposta de declaració com Bé d'Interès Cultural (B.I.C.) de l'església de Nuestra Señora de los Ángeles de Xelva.
2. El Consell Valencià de Cultura, com a conseqüència de la visita lliurada per dos dels seus consellers, recomana que s'adopten les mesures tendents a reparar la coberta de l'església esmentada, tot i el perill que per a la seua integritat representen les goteres existents.
3. Tenint coneixement de l'existència d'altres destacats elements patrimonials a la població de Xelva, necessitats tant d'assistència tècnica com d'altre tipus, suggereix es continue la tasca iniciada de protecció ampliant-la a altres bens.

j. Informe sobre el Grau Vell de Sagunt

Títol	Informe sobre el <u>Grau Vell de Sagunt</u>
Data d'aprovació pel Ple	30 de setembre de 2005
Comissió autora	Llegat Històric i Artístic
Coordinadors	Isabel Morant i Carmen Morenilla
Iniciativa	Carmen Aranegui, professora de la Universitat de València (12 de maig de 2005)
Temàtica	Protecció del patrimoni cultural
Subtemàtica	Jaciments arqueològics i paleontològics
Objecte	Preocupació per l'estat de conservació del conjunt arqueològic, protegit com a BIC, conegut com a Grau Vell
Instàncies enviades	Conselleria de Cultura, Educació i Esport; Ajuntament de Sagunt; Universitat de València; FVMP
Descàrregues web durant 2005	143

Actuacions del CVC
relacionades

Informe sobre la reintegración del teatro romano de Sagunto (1987); Informe sobre l'estat crític del patrimoni de Sagunt i propostes d'actuació (2003)

Text de l'informe

a. Justificació

Amb data d'entrada 12 de maig dirigeix un escrit la professora Carmen Aranegui al President del Consell Valencià de Cultura sobre la situació actual del Grau Vell de Sagunt, demanant la intervenció del CVC al respecte.

En us de les seues competències la Comissió de Govern encarrega l'elaboració d'un informe respecte del tema a la Comissió de Patrimoni i Llegat Històric, la qual en la seua sessió de juny delega en les Sres. Isabel Morant i Carmen Morenilla la preparació de l'esmentat informe.

b. Informació

La professora Carmen Aranegui ha presentat al CVC un escrit amb diversa documentació adjunta: carta remesa al Conseller de Cultura, Avantprojecte d'actuacions, fotografies de l'estat actual del BIC del Grau Vell de Sagunt i plànols de les actuacions portuàries i industrials previstes.

Les Sres. Morant i Morenilla tenen coneixement del llibre publicat per la Sra. Aranegui, *Sagunto. Oppidum, emporio y municipio romano*, Barcelona 2004, que conté informació altament qualificada i molt interessant per a l'informe que es demana.

Les Sres. Morant i Morenilla tenen informació directa de la situació del BIC i el seu entorn per una visita que han fet el passat 14 de juliol, per a la qual han tingut la col·laboració de la Sra. Aranegui, la Sra. Emilia Hernández (Directora del Museu de Sagunt), el Sr. Manuel Civera (regidor de cultura de Sagunt) i la Excma. Sra. Glòria Calero (Alcaldessa de Sagunt). S'aporten fotografies fetes durant la visita.

c. Consideracions

c.1. El hàbitat del Grau Vell de Sagunt es creà a finals del segle VI a.n.e. com a una etapa en un circuit comercial format per les ciutats de la costa sud, les ibèriques de l'est peninsular, les colònies fenícies d'Ibiça i Cartago i les focenses d'Ampúries i Marsella.

La poca activitat portuària durant el segle XIX, vinculada fonamentalment a la comercialització de la taronja, desapareix a inicis del segle XX, quan es construeix el nou port lligat a l'activitat siderúrgica dels Alts Forns; les deixalles d'aquestes indústries provoquen una contaminació de la sorra que invaliden les terres voltaneres al Grau Vell per a la seua explotació turística i urbanística, per la qual cosa el Grau Vell no ha patit els efectes destructors que la resta d'instal·lacions equiparables a la costa del Mediterrani, el que ha permés la realització d'excavacions amb resultats molts significatius.

Les excavacions demostren l'existència de nivells d'ocupació des de al menys el final del segle VI a.n.e. fins el segle VI n.e., sense interferències d'èpoques més recents, la qual cosa converteix aquest lloc arqueològic en idoni per documentar l'evolució portuària d'Arse-Saguntum. També es conclou la importància capdal del lloc no tan per la monumentalitat de les restes com pel fet de mantenir la tipologia d'un tipus d'instal·lació no documentada en altres indrets per efecte de la destrucció posterior; tanmateix el que ha estat excavat no abarca la totalitat del jaciment.

c.2. El Grau Vell es declarat BIC en 1993, fixant-se un entorn de protecció en el seu moment considerat suficient, atenent les circumstàncies concretes de l'indret, que estava vorejat d'un marjal sense activitat econòmica. Aquestes circumstàncies donaven una suficient protecció legal i de fet al lloc arqueològic.

c.3. Des de l'any 2000 el que era un marjal sense activitat s'ha convertit en una àrea d'explotació portuària amb importants interessos econòmics, que ha fet desaparèixer la marjal mitjançant constants moviments de remoció de terres. Les obres que les diverses empreses estan portant a terme complixen amb la legalitat vigent fent cates en els terrenys voraners del BIC abans d'actuar; del resultat de les quals ha estat obligat variar el traçat d'algunes canalitzacions. Aquestes cates, que es limiten a les mínimes imprescindibles per complir amb la legislació vigent, deixen entreveure l'existència, ja expressada en forma d'hipòtesis, d'altres components del Grau Vell, per la conservació i posterior excavació dels quals cal una modificació del perímetre de l'entorn del BIC.

c.4. L'estat de conservació de les restes excavades és lamentable. L'abandonament ha provocat que la brossa oculte grans parts, la qual cosa provoca problemes per als especialistes que entren al recinte vallat. No es pot complir amb cap funció de tipus pedagògic per la manca de tot tipus d'indicació.

c.5. Uns centenars de metres abans del Grau Vell existeix una alqueria amb restes romanes, que no ha estat afectada per cap intervenció urbanística, però tampoc té cap tipus de protecció, l'alqueria de San Marcos.

c.6. L'Ajuntament de Sagunt, preocupat per la eventual destrucció de restes arqueològiques i per la necessitat de millorar la situació del BIC, d'acord amb propostes presentades amb anterioritat a l'actual per la professora Aranegui, ha mantingut converses amb l'Autoritat Portuària, que en aquell moment i amb les condicions i pressupost presentat, estava disposada a finançar el projecte de consolidació de les restes. Posteriorment la professora Aranegui ha realitzat un nou estudi de la situació i preparat el document que ha remès a Conselleria, Ajuntament i al CVC, que comporta una petició d'ampliació de l'entorn de protecció i un nou pressupost d'actuacions considerablement més elevat que l'anterior, que no es qüestionat per l'Ajuntament, però que supera amb molt la quantitat que l'Autoritat Portuària havia manifestat que estava disposada a finançar.

d. Conclusions

De la documentació aportada i de la informació recopilada en la visita del Grau Vell, es considera:

1. El Grau Vell constitueix un *unicum* en tota la costa mediterrània per les circumstàncies concretes que han afavorit la seua conservació fins al moment actual.

2. L'entorn de protecció del BIC, que fou declarat en 1993, es considera que actualment, atenent a les noves circumstàncies i possibilitats d'actuacions industrials, es insuficient per a garantir el compliment del que la llei assenyala als BIC.

3. El BIC i l'entorn de protecció actual es troben en una situació d'abandonament molt lamentable, per la qual cosa es fa necessari una actuació urgent de consolidació i d'ampliació de les excavacions.

4. Per a complir amb les finalitats pedagògiques i eventualment turístiques podria ser utilitzada l'alqueria de San Marcos, de manera que es conservaria un edifici amb valors patrimonials per a usos culturals.

5. El que abans era un marjal sense activitat econòmica s'ha transformat en un lloc amb forts interessos econòmics, amb participació de nombroses empreses importants, que podrien col·laborar amb l'Autoritat Portuària en el finançament de les actuacions necessàries al voltant del lloc arqueològic.

6. Per les converses mantingudes amb les autoritats municipals i culturals queda manifesta la bona voluntat de la Direcció General de Patrimoni, de l'Ajuntament i de l'Autoritat Portuària. Aquesta voluntat, però, no ha estat contrastada amb el nou pressupost d'actuació presentat per la professora Aranegui.

7. Les dades anteriors ens porten a formular les següents propostes:

a) proposem a la Direcció General de Patrimoni que estudi l'ampliació de l'entorn del BIC aprovat en 1993;

b) proposem a l'Ajuntament de Sagunt que iniciï mesures de protecció de l'alqueria de San Marcos, siga iniciant l'expedient de declaració de Bé de Rellevància Local, siga sol·licitant a la Direcció General de Patrimoni que iniciï l'expedient de declaració de BIC;

c) proposem al CVC que, en tant que organisme preocupat per la cultura valenciana, que ja ha intervingut en ocasions anteriors respecte al patrimoni saguntí, prepare un encontre de les parts implicades, es a dir, Direcció General de Patrimoni, Ajuntament amb el assessorament de la professora Aranegui, l'Autoritat Portuària i una representació de les empreses que estan treballant a la zona, per tal de pulsar les voluntats i possibilitats de finançament de les actuacions que es consideren necessàries.

k. Sobre l'avantprojecte de Llei d'Ordenació del Teatre i de la Dansa

Títol	Informe sobre l'Avantprojecte de <u>Llei d'Ordenació del Teatre i de la Dansa</u>
Data d'aprovació pel Ple	31 d'octubre de 2005 (amb modificacions de la Css. Jurídica de 14 de novembre)
Comissió autora	Arts
Coordinadors	Carmen Morenilla, Vicente Muñoz Puelles i Ramón De Soto
Iniciativa	Conseller de Cultura, Educació i Esport (4 d'octubre de 2005)
Temàtica	Informes jurídics
Subtemàtica	Avantprojectes legislatius
Objecte	Opinió del CVC sobre l'avantprojecte
Instàncies enviades	Conseller de Cultura, Educació i Esport (24 de novembre de 2005)

Text de l'informe

Havent rebut del conseller de Cultura, Educació i Esport el text de l'Avantprojecte de Llei d'ordenació del teatre i de la dansa, amb l'encàrrec d'estudiar-lo i presentar les observacions i suggeriments al text que esta institució assessora considere convenients, el Consell Valencià de Cultura manifesta:

L'avantprojecte estudiat és substancialment diferent dels anteriors en la mesura que no proposa la creació d'un institut de les arts escèniques. Considerem que l'esmentat institut no és en ell mateix imprescindible, sempre que un organisme únic coordine totes les activitats referents a la programació, la producció, l'exhibició i la gestió de personal corresponent en matèria d'arts escèniques, dins de l'àmbit de competències de l'administració de la Generalitat Valenciana; per la qual cosa saludem favorablement el reforçament de l'organisme Teatres de la Generalitat que el projecte representa. Tanmateix, considerem convenient fer les següents propostes per a la reflexió, i, en el seu cas, per a la modificació del projecte. Per a major facilitat, ordenem les nostres propostes seguint el mateix text de l'avantprojecte.

Preàmbul

En el paràgraf on diu: "Finalment, el text ha sigut sotmés als informes preceptius de la Conselleria d'Economia, Hisenda i Ocupació i del Consell Jurídic Consultiu", trobem a faltar la menció del Consell Valencià de Cultura com a organisme assessor de la Generalitat Valenciana en matèria cultural.

Al final del Preàmbul, on s'afirma que es pretén el desenvolupament del teatre i la dansa "de la Comunitat Valenciana i a la Comunitat Valenciana", n'hi hauria prou de dir: "a la Comunitat Valenciana".

Títol preliminar. Disposicions generals.

Creació de l'ens públic Teatres de la Generalitat Valenciana

L'Avantprojecte de Llei considerat crea, en els seus articles 2 i 3, un ens públic –Teatres de la Generalitat Valenciana—amb personalitat jurídica pròpia i amb autonomia jurídica i econòmica, adscrit a la Conselleria de Cultura, Educació i Ciència, a la qual corresponen les competències en matèria.

L'Avantprojecte no concreta la forma jurídica que ha de tenir l'ens, ni tampoc la seua estructura, amb òrgans de direcció, composició i sistema d'elecció o, en el seu cas, de nomenament. Només diu que s'hi garantirà la participació. En l'article 3 es repeteixen les afirmacions del Preàmbul, sense més concrecions.

Entenem que caldria definir la forma jurídica del futur ens, i, pel que fa als seus òrgans i al seu funcionament, almenys caldria enunciar els òrgans de govern i de representació, el sistema de selecció dels membres, el règim d'incompatibilitats, el règim del Ple i de les possibles comissions i la durada del mandat dels membres.

Article 2. Competències

Proposem que on diu: "a través de l'òrgan que, per davall del conseller, compte amb atribucions", s'elimine, per redundant, l'aclariment : "per davall del conseller".

El segon paràgraf de l'article resulta confús. S'hi planteja la creació d'un institut que no es veu si es tracta del mateix l'ens que es pretén crear o d'una nova institució, òrgan o estructura. En el paràgraf següent es diu que Teatres de la Generalitat té personalitat jurídica. Caldria aclarir el límit de les competències de Teatres de la Generalitat, ja que, tot i la personalitat jurídica que se li atribueix, es tracta d'un organisme adscrit a un departament del Consell Valencià amb competències en matèria de cultura.

Títol I. Capítol I

Article 3. Participació

Reiterem el que hem dit sota l'epígraf "Creació de l'ens públic Teatres de la Generalitat Valenciana". Es tracta d'un punt que considerem essencial.

Proposem incloure, al final de l'article, el següent paràgraf: "S'articularà la participació dels sectors professionals en diferents organismes assessors".

Capítol II

Article 5. Atenció a altres disciplines

Proposem incloure, al final de l'article, el paràgraf següent: "En este àmbit es dedicarà atenció a la formació en els oficis relacionats amb l'escenografia, per mitjà de tallers, seminaris, convenis, i altres actuacions que vinculen els professionals i els investigadors valencians d'esta disciplina."

Capítol IV

Article 11. Promoció i difusió de les activitats exercides en tots els àmbits

En la menció de l'"educació i la captació de nous públics", proposem incloure una referència a la formació del públic des de l'ensenyament primari i secundari.

Dins del paràgraf sobre els fonaments de l'actuació de la unitat de difusió, promoció i desenvolupament, proposem afegir un apartat referent a la promoció del teatre amateur.

Article 12. Especialització dels espais escènics

Per motius de claredat, suggerim substituir el terme "gèneres teatrals", que considerem ambigu, per "tipus d'arts escèniques".

Article 13

Convindria indicar que la col·laboració econòmica de la Generalitat amb el Circuit Teatral Valencià es farà amb publicitat i amb possibilitat de concurrència, seguint unes bases i per mitjà de convocatòries públiques, i amb criteris d'equilibri territorial, ja que la Comunitat Valenciana comprén tot el territori valencià.

Disposició addicional

El segon paràgraf de la disposició reconeix la capacitat de Teatres de la Generalitat de crear una Fundació. Òbviament, es tracta d'una facultat vinculada a la seua capacitat jurídica, la qual s'estén a tots els fets i les obligacions de les persones jurídiques. Si el que es pretén és fixar un manament de creació, caldria expressar-hi dient que Teatres de la Generalitat "constituirà".

En la idea que l'ens Teatres de la Generalitat ha de ser el responsable de totes les activitats de l'àmbit de les arts escèniques que són competència de la Generalitat, assumim la necessitat que les fundacions actualment existents reformulen la seua finalitat, i en conseqüència les seues unitats de gestió i de personal. Som conscients que això és competència del Patronat de les fundacions, a les quals fundacions considerem convenient que se'ls suggerisca un canvi en este sentit; però, ja entenem que el tema no pot aparèixer en el text d'una llei.

I. Sobre el Jardí Botànic de València

Títol	Informe sobre el Jardí Botànic de València
Data d'aprovació pel Ple	31 d'octubre de 2005
Comissió autora	Llegat Històric i Artístic
Coordinador	Jesús Huguet
Iniciativa	DG Patrimoni Cultural Valencià (8 de juliol de 2005)
Temàtica	Protecció del patrimoni cultural
Subtemàtica	Béns immobles singulars/Conjunts històrics
Objecte	Declaració com a Bé d'Interés Cultural (BIC), amb la categoria de Jardí històric
Instàncies enviades	Conselleria de Cultura, Educació i Esport
Descàrregues web durant 2005	73
Actuacions del CVC relacionades	<i>Informe sobre el proyecto de construcción de un edificio de investigación y extensión cultural perteneciente al Jardín Botánico de Valencia (1997)</i>

Text de l'informe

Antecedents

Amb data 8 de juliol de 2005, registre d'entrada 747 del 13-7-05, el Director Gral. de Patrimoni Cultural Valencià es dirigí al Consell Valencià de Cultura per tal que aquesta institució elevarà, de conformitat amb el que disposa l'article 27.5 de la Llei 4/98, d'11 de juny, de Patrimoni Cultural Valencià, el preceptiu informe sobre la possible declaració com Bé d'Interés Cultural del Jardí Botànic de València.

La Presidència del C.V.C. va instar a la Comissió de Llegat la realització de l'informe oportú.

Fets

Per resolució del 23 de novembre de 1982 la Dirección General de Bellas Artes, Archivos y Bibliotecas del Ministerio de Cultura acorda incoar expedient per tal de declarar "Jardín histórico" el Jardí Botànic de València. El Boletín Oficial del Estado (B.O.E.) publica l'11 de gener de 1983 la corresponent resolució, advertint a l'Ajuntament de València que com a conseqüència de la incoació de l'expedient no podran realitzar-se en l'esmentat jardí i zones adjacents obres que siguin contràries a la condició de bé cultural de l'espai.

Per la sola iniciació de l'expedient es concedeix la consideració de bé a protegir, per la qual cosa la Conselleria de Cultura, Educació i Ciència de la Generalitat Valenciana inclou el Jardí Botànic a la seua publicació "Catàleg de Monuments de la Comunitat Valenciana", editat en dos volums en 1983.

La inèrcia administrativa i els canvis de competència per a declarar bens a protegir, així com les noves disposicions legals que apareixen en anys successius, fan que fins ara mateix no s'haja resolt encara la declaració instada en 1982.

La quantitat d'expedients incoats abans de passar les competències en la matèria de l'Administració Central a l'Autonòmica ha propiciat també la caducitat de molts d'aquells expedients, especialment amb l'entrada en vigor, i els nous períodes i calendaris, de la Llei 4/98, d'11 de juny, de Patrimoni Cultural Valencià. Com podia ser el que s'havia incoat al voltant del Jardí Botànic de València. Aquesta Llei 4/98, de la Generalitat Valenciana, contempla la figura de "Jardí Històric" com una categoria, entre els bens immobles, dels bens d'interés cultural (B.I.C.) a l'art. 26.1. Per la qual cosa i en consonància amb l'article 26.2 de l'esmentada Llei 4/98 s'assumeixen les declaracions i tasques realitzades per l'Administració Central, d'acord amb l'article 6 de la Ley de Patrimonio Histórico Espanyol, i més concretament el que indica la Disposició Transitòria Primera de la Llei 4/98 sobre declaracions anteriors a la pròpia llei autonòmica.

Per tant el Jardí Botànic de València, a pesar d'incoar-se l'expedient en 1982 i adoptar totes les actuacions a les aprovacions pertinents d'acord amb la situació del bé a protegir, no està declarat B.I.C. ni ostenta la categoria de "Jardí Històric", ja que les iniciatives mampreses no es culminaren abans dels períodes marcats per la Llei 4/1998 actualment vigent. Solament la seua situació en una zona urbana declarada Conjunt Històric li permet una certa protecció lluny, evidentment, de la que li proporcionaria la condició de Bé d'Interés Cultural.

Per altra part la sentència del Tribunal Superior de Justícia de València, del 2 de maig de 2001, declarava ajustada a llei l'ordenació urbanística de l'entorn, el que evita qualsevol nova polèmica sobre construccions pròximes o distants al jardí.

Igualment, l'edifici recent d'investigació del Jardí Botànic, que dona al carrer Quart, cal considerar-lo autònom respecte al propi Jardí, ja que ni arquitectònicament ni històricament pot considerar-se part essencial del jardí ni dels projectes que del s. XVI a la conclusió al XIX, concretament el 1802, es bastiren a la zona coneguda com "Hort de Tramoyeres".

Per tant caldrà considerar elements constitutius del Jardí Botànic els arbres, vegetals, estufes, hivernacle, masia, etc... que des del segle XIX formen un conjunt harmònic i únic. Conjunt que al nostre parer constitueix un exemple de jardí històric i cultural i com a tal deu de preservar-se.

Conclusions

1. El Jardí Botànic de València, limitat pels carrers Quart, Beat Gaspar Bono, Sanchis Bergón i Túria, presenta les condicions per a ser declarat Bé d'Interés Cultural (B.I.C.) en la seua categoria de "Jardí Històric", tal i com ja en 1982 va considerar-se. Cal excloure de la declaració l'edifici d'investigació recent, no existent en 1982, que d'acord amb l'informe que elevà la Comissió de Ciències del Consell Valencià de Cultura en 1997 no es considerava escaient per al jardí.
2. Aquesta declaració com B.I.C. per a res no te que interferir sobre les possibles construccions de l'entorn pròxim o llunyà que la sentència del Tribunal Superior de Justícia de València, de 2 de maig de 2001, puga propiciar.

3. El Consell Valencià de Cultura, conscient de la important tasca que un jardí d'aquestes característiques ha de tindre per a la investigació i divulgació de la ciència, recomana la conveniència d'un o més nous espais on ampliar el jardí actual de dimensions reduïdes. Eixes ampliacions caldria ubicar-les en la zona del riu vell pròxima o en qualsevol cas en les proximitats del Campus d'investigació interessat.

El Consell Valencià de Cultura remet als valors de diversos tipus que representa el Jardí Botànic, tal i com es fa esment a la documentació elaborada per la Dir. Gral. de Patrimoni Cultural Valencià, en el que fa referència al que ha estat el recinte històric, i el seu entorn afectat, considerant correctes i adients les mesures i la normativa de protecció tant del jardí com del seu entorn urbà. En aquest darrer sentit, el C.V.C. recomana que les mesures de protecció del B.I.C. afecten en igual mesura a l'edifici d'investigació construït recentment, per tal d'evitar intervencions que afecten negativament el Jardí Botànic.

m. Sobre el Palau dels Marau, o Casa dels Santonja, de l'Olleria

Títol	Sobre el palau dels Marau, o casa dels Santonja, de l'Olleria
Data d'aprovació pel Ple	28 de novembre de 2005
Comissió autora	Llegat Històric i Artístic
Coordinador	Jesús Huguet i Ramón de Soto
Iniciativa	Col·lectiu l'Olla, de l'Olleria (26 de juliol de 2005)
Temàtica	Protecció del patrimoni cultural
Subtemàtica	Béns immobles singulars/Conjunts històrics
Objecte	Informe sobre l'estat i condicions de l'immoble
Instàncies enviades	Col·lectiu l'Olla; Ajuntament de l'Olleria; FVMP; Diputació de València; Conselleria de Cultura, Educació i Esport
Descàrregues web durant 2005	147

Text de l'informe

Antecedents

Amb data 26 de juliol de 2005, registre d'entrada en el C.V.C. núm. 789 del 28-7-05, el Col·lectiu "l'Olla" de la població de l'Olleria es dirigeix al Consell Valencià de Cultura per tal d'exposar la seua preocupació davant la situació en la que es troba el Palau dels Marau, també conegut com Casa dels Santonja, de l'esmentada població. El perill d'espoli i el continu deteriorament són les raons aportades per demanar-li al Consell Valencià de Cultura que envie una comissió a l'edifici per tal de realitzar un informe sobre l'estat i condicions del palau. Acompanya a la petició un dossier amb reproduccions fotogràfiques i documentació escrita del palau.

La Presidència del Consell Valencià de Cultura va encomanar a la Comissió de Llegat Històric i Artístic la redacció de l'informe corresponent. I aquesta va delegar en els consellers de Soto Arándiga i Huguet Pascual la visita oportuna que es va formalitzar el dia 9 de novembre de 2005.

En la visita van estar acompanyats per diversos membres del col·lectiu demandant així com per l'alcalde la vila i l'arquitecte municipal, que facilitaren complidament la tasca dels membres del Consell. L'alcalde i l'arquitecte municipal es comprometeren a enviar al C.V.C. el projectes d'intervenció que s'han proposat darrerament. També ens informaren que la única institució que fins ara mateix havia prestat un cert suport era la Diputació Provincial de València, aportant un ajut econòmic per a la reparació del sostre de l'edifici.

Fets

El Palau dels Marau, o Casa dels Santonja, és un edifici situat en el casc antic de la vila de l'Olleria, carrer Ravalet núm. 11, de planta baixa i dos altures més un ampli pati i hort que limita amb el que fou antic fossar de la població. La dimensió de cadascuna de les plantes (baixa i altes) és aproximadament de 700 m². (el que significa més de 2.000 metres en total) i el pati-hort, unit al qual hi ha uns habitacles que en algun moment s'usaren com magatzem de vidre que sumen uns 1.200 m²., ocupa una extensió considerablement major, segurament pròxima als 3.000 m²..

La construcció de l'immoble original segurament s'iniciaria els primers anys del segle XVIII, ja que l'estructura encara conserva els trets de les cases senyoriales de l'època. Però com a conseqüència del terratrèmol de 1748 (que tant afectà a aquesta zona, entre altres edificis emblemàtics destruí el Castell de Montesa causant la mort dels darrers frares de l'Ordre) els propietaris reiniciaren la construcció dotant-la de moltes de les característiques de les obres de finals del XVIII i principis del XIX.

Els Maraues, primers propietaris i constructors de l'edifici, eren uns rellevants membres de la burgesia valenciana liberal, amics dels Bertran de Lis, i coneguts propietaris de terrenys i finques pels voltants. La seua importància cívica i política en la zona, i també en la resta del territori valencià, fou considerable.

Després de distints canvis de propietaris, durant més de dos-cents anys passà per moltes mans, en 1997 l'adquirí l'ajuntament amb el propòsit d'instal·lar un museu sobre la tradició i història vidriera de la població. Instal·lació que aprofitaria que l'edifici ocasionalment va formar part del negoci vidrier com magatzem i dipòsit (encara hi ha molts exemplars i models de botelles i ampolles abandonades per algunes de les sales inferiors).

L'estructura de la finca ha estat alterada en el segle XX per la construcció d'algunes dependències que, al voltant dels anys 60, es construïren com vivenda i també com oficines i dipòsits de fabricació de vidre. Però eixes alteracions no impedeixen contemplar la unitat de la casa, encara que sí han afectat les pintures murals de la planta baixa i el paviment d'algunes estàncies. De tota manera la planta principal, la primera, i el sostre de l'escala mantenen, amb els deterioraments propis del temps i l'abandonament, les pintures murals que li proporcionen a la casa una singularitat rellevant. Eixes pintures, més la sala obscura adjunta, semblen manifestar que allí es reunien o celebraven sessions algunes de les lògies maçòniques que tan proliferaren per l'àrea de Xàtiva durant els segles XVIII i XIX¹. En qualsevol cas, fóra o no un lloc de reunió sectària, les pintures són un exponent clar de les tendències científiques i liberals de molts il·lustrats lliurepensadors de l'època. També presenten algunes vessants interessants sobre l'orige o idees dels propietaris (en un dels gran panels poden contemplar una vista del Bunyol de principis del XIX i en una altra pintura una visió idíl·lica del Malecón de l'Havana –originari de Bunyol era el primer Marau i a l'Havana va residir temporalment-)

Darrerament s'ha produït una intervenció municipal per tal de reparar el sostre de l'andana, intervenció poc afortunada per cert, i impedir les goteres que tant afectaren. Cal dir però que la reparació no ha estat total ja en que bona part de l'ala esquerra i dreta, així com de les dependències del pati-hort no s'ha executat la reparació.

L'edifici per tant pot presentar-se com model de la forma de viure d'una determinada classe social dels segles XVIII i XIX, la burgesia liberal i progressista, i com a immoble representatiu d'unes construccions ambicioses derivades dels beneficis econòmics de propietaris rurals amb aspiracions socials.

A escassos metres del Palau es troba l'església parroquial que presenta una portada barroca amb la imatge de la Magdalena en actitud seient. Aquesta portada sembla que es construí

¹ VIDAL i VIDAL, Josep-Vicent. *Els frescos de la Casa Santonja –Palau dels Marau. Un temple maçó del segle XIX en l'Olleria (València)*. Archivo de Arte Valenciano, València 2004, núm. LXXXV. L'autor ens apropa a les distintes figures (continents, signes astrològics, figures representant la pau, la guerra, la ciència, la religió –aquesta lògicament sense cap símbol cristià, una flama sobre el cap i un llibre amb la inscripció "la ley" expressen la concepció que sobre el tema tenien els propietaris de la casa-, el mèrit personal, la unió,) que retraten notòriament l'actitud dels pobladors vers els temes transcendentals de l'existència.

com recordatori de la mortaldat d'agermanats durant aquella revolta. El carnatge de centenars de veïns del poble i dels voltants, que estaven refugiats dins el temple, és una pàgina històrica cabdal per comprendre la violència d'una conflagració civil com aquella dels inicis del segle XVI. A més l'estampa de la Magdalena en una postura gens habitual propicien que en el cas d'una intervenció pròxima es tinga present la importància de l'església i referent del casc antic.

Conclusions

1. La Casa Santonja, o Palau dels Marau, del carrer Ravalet núm. 11 de l'Olleria reuneix les condicions per tal de ser considerat un monument singular i rellevant. En eixe sentit convidem a l'Ajuntament de l'Olleria, com a propietària i màxima institució local, a promoure la declaració com Bé de Rellevància Local o la de Bé d'Interés Cultural, així com recordar-li el deure de conservar l'immoble, garantint-ne la seua vigilància per evitar danys, l'abocament de fems i altres elements que puguen afectar l'edifici.
2. Caldria realitzar urgentment obres de recolzament i reparació de l'edifici, especialment culminant el reparament del sostre en les ales de l'edifici encara amb desperfectes greus i en els habitacles que donen al pati.
3. Seria convenient restaurar a la seua disposició originària la planta baixa, fent desaparèixer els tabics i intervencions estranyes que es realitzaren al voltant dels anys 60 del segle passat.
4. La intervenció reparadora de pintures i sòls podria servir per recuperar l'edifici una disposició i conjunció que actualment queda malparada.
5. La proposta municipal d'establir un Museu del Vidre seria plenament satisfactòria perquè uniria la singularitat d'un edifici a la tradició artesanal i industrial de la població. En eixe sentit, i encara que els models semblen ser dels esmentats anys 60, recomanen que no es menystinguen les mostres i exemplars que actualment esta allí abandonats.
6. Sembla, per informació rebuda de responsables municipals i estudiosos del tema, que una part important del mobiliari podria recuperar-se fàcilment. Caldria, una vegada reparada la casa, que eixos mobles retornen al seu lloc originari, es dedique o no l'espai a museu vidrier.
7. En el supòsit d'una restauració i posterior ús museístic del Palau seria convenient que es tinguera present la vàlua històric i arquitectònica de l'església i dels fets allí ocorreguts durant la Guerra de les Germanies. Per tant caldria reservar un espai, en l'hipotètic Museu, per a recordar els transcendents moments que allí mateix es visqueren.
8. El Consell Valencià de Cultura, com institució estatutària consultiva i assessora en matèria de cultura de les institucions públiques valencianes, està disposada a assessorar a l'ajuntament de l'Olleria o a la institució pública que es fera càrrec de la intervenció en el immoble en tot allò que estimen d'interés.
9. Aquest informe es lliurarà al Col·lectiu "l'Olla", associació peticionària, així com a l'ajuntament de l'Olleria, al Conseller de Cultura, Educació i Esport, a la Diputació Provincial de València i a la Federació Valenciana de Municipis i Províncies.

n. Sobre la declaració de BIC del pont de Santa Quitèria

Títol	Informe sobre la declaració de BIC del <u>pont de Santa Quitèria</u>
Data d'aprovació pel Ple	28 de novembre de 2005
Comissió autora	Llegat Històric i Artístic

Coordinador	Vicent Àlvarez i Jesús Huguet
Iniciativa	DG Patrimoni Cultural Valencià (28 de setembre de 2005)
Temàtica	Protecció del patrimoni cultural
Subtemàtica	Béns immobles singulars/Conjunts històrics
Objecte	Declaració com a Bé d'Interés Cultural (BIC), amb la categoria de Monument
Instàncies enviades	Conselleria de Cultura, Educació i Ciència; FVMP; Ajuntament d'Almassora; Ajuntament de Vila-real
Descàrregues web durant 2005	34

Text de l'informe

Antecedents

Amb data del 28 de setembre de 2005, registre d'entrada 923 del 3-10-05, el director general de Patrimoni Cultural Valencià es dirigí al Consell Valencià de Cultura per tal que aquesta institució elevara, de conformitat amb el que disposa l'article 27.5 de la Llei 4/98, d'11 de juny, de Patrimoni Cultural Valencià, el preceptiu informe sobre la possible declaració com Bé d'Interés Cultural (B.I.C.) del pont anomenat de Santa Quitèria que es troba entre els termes municipals de Vila-real i Almassora.

La Presidència del Consell Valencià de Cultura va encomanar a la Comissió de Llegat Històric i Artístic la redacció de l'informe oportú.

Fets

Per resolució del 3 de juny de 1981 la Dirección General de Bellas Artes, Archivos y Bibliotecas del Ministerio de Cultura acorda incoar expedient per tal de declarar B.I.C., en la categoria de "monumento histórico", el pont situat entre els termes municipals de Vila-real i Almassora, anomenat de Santa Quitèria. El Boletín Oficial del Estado (B.O.E.) publica el 27 d'agost de 1981 la corresponent resolució, i adverteix als ajuntaments interessats que a conseqüència de la incoació de l'expedient no podran realitzar-se intervencions que afecten el bé i els seus voltants, i que siguin contràries a la condició de B.I.C..

Per la sola iniciació de l'expedient es concedeix la consideració de bé a protegir, per la qual cosa la Conselleria de Cultura, Educació i Ciència l'inclou en el seu catàleg de "bens incoats", i la Federació Valenciana de Municipis i Províncies fa constar en la seua web la condició patrimonial i històrica del Pont.

Però el canvi de competències en la declaració de B.I.C. i les disposicions legals noves fan que fins ara mateix no s'haja resolt encara la declaració instada en 1981. La quantitat d'expedients incoats abans de transferir-se les competències des de l'Administració Central a l'Autonòmica també ha propiciat la caducitat de l'expedient esmentat, raó per la qual s'enceta un de nou, des de la direcció general de Patrimoni Cultural, tot i tenint present la resolució que avalava el del Ministerio de Cultura de 1981.

Per tant el Pont de Santa Quitèria, entre Almassora i Vila-real, encara no està declarat oficialment com B.I.C. a pesar de que el paratge en el que es troba té la consideració d'Espai Natural dada la seua proximitat a la desembocadura del riu de Millars.

Consideracions

El Pont ha estat reparat per tal de recuperar la seua estructura monumental, de gran vàlua ja que es tracta d'una construcció de trànsit i hidràulica remarcable. Uns metres abans del Pont trobem l'Assut de Santa Quitèria que és un element agrari i estètic de gran importància. Cal dir que el Pont és un dels referents de construcció medieval, alguns historiadors indiquen que per ací passava la Via Augusta romana, més interessant de les comarques de Castelló.

Com aspectes negatius devem assenyalar la manca de senyalització per accedir-ne. Seria recomanable que tant des d'Almassora com des de Vila-real es procurara traçar l'accés. Igualment considerem que seria oportú fer constar en les entrades alguna referència a la data d'erecció i història del Pont, mitjançant rètols explicatius, ja que aquesta actuació tindria uns efectes pedagògics evidents.

L'entorn, en la part del terme de Vila-real està prou degradat. Són visibles abocaments incontrolats al llit del riu i en les mateixes immediacions del Pont. Un dels arcs, el primer venint de Vila-real, està pràcticament ocupat per uns aterraments amb tarongers possiblement il·legals.

Conclusions

1. El Consell Valencià de Cultura informa favorablement la proposta de declaració com Bé d'Interés Cultural (B.I.C.) del Pont de Santa Quitèria, situat entre els termes municipals de Vila-real i Almassora.
2. Recomana als ajuntaments d'Almassora i Vila-real que tinguen presents el deure de conservar el bé patrimonial que representa el Pont de Sta. Quitèria, adoptant les mesures adients per tal d'evitar abocaments incontrolats, dignificant l'entorn i fer complir les obligacions que figuren a l'expedient incoat, especialment en el que afecta a les indústries dels voltants i als aterraments que afecten la contemplació i visió del pont. Igualment es recomana el control del pas de vehicles.
3. També es recomana l'actuació per tal de senyalitzar els accessos.
4. Igualment es recomana, dada la seua proximitat a la desembocadura del riu de Millars, la integració de l'entorn en un pla global de regeneració, senyalització i recuperació d'un espai natural rellevant.
5. Aquest informe es remetrà a la direcció general de Patrimoni Cultural Valencià de la Conselleria de Cultura, Educació i Esport de la Generalitat Valenciana, i també a la Federació Valenciana de Municipis i Províncies i als ajuntaments de Vila-real i Almassora.

o. Sobre la cartoixa de Portaceli de Serra

Títol	Informe sobre la <u>Cartoixa de Portaceli</u>
Data d'aprovació pel Ple	23 de desembre de 2005
Comissió autora	Llegat Històric i Artístic
Coordinador	Vicent Àlvarez i Jesús Huguet
Iniciativa	DG Patrimoni Cultural València (13 d'octubre de 2005)
Temàtica	Protecció del patrimoni cultural
Subtemàtica	Béns immobles singulars/Conjunts històrics; Elements paisatgístics
Objecte	Declaració com a Bé d'Interés Cultural (BIC), amb la categoria de Monument
Instàncies enviades	Conselleria de Cultura
Descàrregues web durant 2005	8

Text de l'informe

Antecedents

Amb data 13 d'octubre tingué entrada al registre del CVC la petició preceptiva informe per a declarar Bé d'Interés Cultural a la Cartoixa de Portaceli. El Ple va delegar en la Comissió de Llegat l'elaboració del informe.

L'objecte de la declaració és la Cartoixa i el seu entorn, l'expedient naix de l'anterior incoació per part del Ministeri de Cultura, que va quedar paralitzat i que posteriorment s'ha reactivat, havent-se convalidat els tràmits ja fets.

La continuació del expedient s'ha acordat per RESOLUCIÓ de 5 d'octubre de 2005 de la Direcció General de Patrimoni Cultural Valencià.

El Bé immoble a protegir

A la documentació aportada per la Direcció General trobem una extensa i documentada relació històrica de la vida de la Cartoixa, des de la seua fundació en 1272, la seua progressiva edificació, així com dels seus valors patrimonials, tot i tenint en compte com algunes de les peces artístiques que hi havia al seu interior estan ara en altres recintes. Igualment es delimita el seu entorn, i es proposen mesures de protecció.

La visita a la Cartoixa, justament limitada donat el seu caràcter i ús religiós, permet apreciar el gran valor que el conjunt i el seu entorn representen per a tots els valencians, no sols per la seua significació històrica i la seua permanència, sinó per constituir un conjunt monumental i natural de gran rellevància i riquesa natural. Estem davant d'una mostra de la vida monacal excepcional, mostra i testimoni de la vida conventual situada al segle XXI.

Tant per la documentació aportada, com de la mateixa visita que ha fet el CVS, es evident que el manteniment de l'estat actual del entorn es més que convenient i necessari, això necessàriament comporta que els municipis que tenen terrenys a l'entorn deuen tindre present el fet que ens ocupa en la redacció dels seus plans d'ordenació urbana i rústica, i que per tant, resultaria aconsellable transmetre'ls la informació oportuna i crear una sensibilitat ciutadana envers la Cartoixa i el conjunt que l'envolta.

D'altra banda, el significat, i els valors existents al monument deuen ser més coneguts i estimats pels valencians, cosa que podria afavorir-se mitjançant alguns material divulgatiu, com seria algun audiovisual, que aproximara la vida dels cartoixes i el conjunt monumental i de paisatge a la ciutadania, sense que la visita, limitada per raons òbvies, siga l'única via de coneixement.

Caldria preveure que al seus voltants algunes senyalitzacions informaren al excursionistes i altres ciutadans sobre el respecte al lloc, i costums dels cartoixes, així com alguna informació sobre els valors patrimonials existents.

Conclusions

Primera.- El CVC considera que la declaració com Bé d'Interés Cultural de la Cartoixa de Portaceli, esta plenament justificada, i per tant, informa favorablement la proposta.

Segona.- El CVC considera convenient que els municipis que tenen terrenys afectats per al present declaració estiguen informats sobre la declaració, i participen en la conservació i bon ús del bé.

Tercera.- Es reitera la recomanació de divulgar més els valors de la Cartoixa i de la activitat que els seus cartoixos desenvolupen, tant dins del monument en si, com en la cura i conreu dels espais naturals.

6.3. Per iniciativa pròpia

a. Sobre los cementerios valencianos

Títol	Informe sobre los <u>cementerios valencianos</u>, con mención particular del Cementerio General de Valencia
Data d'aprovació pel Ple	31 de març de 2005
Comissió autora	Arts
Coordinador	Vicente Muñoz Puelles
Iniciativa	Comissió de les Ciències (5 d'octubre de 2004)
Temàtica	Protecció del patrimoni cultural
Subtemàtica	Béns immobles singulars/Conjunts històrics
Objecte	Valoració de la trascendència social, patrimonial i històrica dels conjunts i/o elements dels cementeris valencians
Instàncies enviades	Conselleria de Cultura; FVMP; Ajuntament de València
Descàrregues web durant 2005	623

Text de l'informe

El asunto ha sido tratado previamente en las comisiones de Ciencias y de Legado. En esta última se hicieron algunas propuestas y se recomendó su traslado a la Comisión de las Artes.

Antecedentes

Antiguamente los cementerios estaban situados junto a las iglesias parroquiales, en el *fossar* o pequeño recinto dedicado al enterramiento de sacerdotes y fieles. En la ciudad de Valencia, por ejemplo, eran cementerios la plaza de Santa Catalina, buena parte del Mercado Central, la calle de San Fernando, la calle de Miñana, las inmediaciones del portal de Valldigna, la calle del conde de Almodóvar. Las personas pudientes o relevantes podían ser enterradas aparte, en el interior de los templos.

Teniendo en cuenta la insalubridad general y la vista de aquellos tétricos recintos, a los que daban las ventanas y balcones de muchas casas de vecindad, el 3 de abril de 1787, en tiempos de Carlos III, se promulgó una Real Pragmática, que ordenaba establecer los cementerios en los espacios circundantes de las ciudades y prohibía los enterramientos en las iglesias. Esta orden fue ratificada por otra más eficaz del 26 de abril de 1804, según la cual se establecían comisiones especiales en cada ciudad española, para llevar las disposiciones a efecto.

Para la ciudad de Valencia fue comisionado Manuel del Pozo, que contó con el apoyo del intendente corregidor Cayetano de Urbina, auténtico impulsor de la desaparición de los cementerios parroquiales y creador del actual Cementerio General. En julio de 1805 se dictaron las disposiciones pertinentes acerca de los cementerios de la ciudad y se acordó confeccionar un plano de los mismos, a fin de proceder a la venta de los terrenos y utilizar los beneficios en la construcción de un cementerio nuevo. Dicho plano fue realizado por el arquitecto Cristóbal Sales, que también trazó los planos del Cementerio General, al que dio la forma de un rectángulo de 3200 m², limitado por muros de ladrillo y mampostería.

Este espacio, que se limitaba a acotar una fosa común, donde fueron a parar los restos de los cementerios parroquiales, se situó junto al camino de Picassent, y fue inaugurado en junio de 1807. Al año siguiente se abrieron 80 nichos, que tuvieron como primer usuario al marqués de Jura Real. Posteriormente se añadieron nuevos patios y espacios. En 1870 se construyó el Cementerio Británico Protestante para súbditos británicos y en 1890 el Cementerio Civil.

Estado actual del Cementerio General de Valencia

Al entrar en el Cementerio General se descubre una tramada a la izquierda y otra a la derecha, donde están los nichos más antiguos, numerados individualmente. Las inscripciones de muchos de esos nichos resultan perfectamente legibles. Ahí está, por ejemplo, la de Cristóbal Sales, el arquitecto que proyectó el cementerio, o la de cierto hombre "que fue asesinado alevosamente en la noche del 27 de noviembre de 1826". Son inscripciones de gran valor histórico y sabor literario. Véase una muestra: "La parca inexorable arrebató a doña Vicenta Canet y Ceris en su temprana edad de 32 años, el día 23 de enero de 1827. La memoria de sus virtudes sin duda se halla inscrita en el libro de la vida. La de sus lúgubres despojos queda consignada en este sepulcro".

Por desgracia, esos nichos empiezan a ser reutilizados y sus lápidas, que se remontan a los primeros años del siglo XIX, son retiradas y sustituidas por unas nuevas, mucho más convencionales e impersonales, como parece corresponder a nuestros tiempos. En las tramadas contiguas hay nichos un poco posteriores que tienen ornamentos de gran belleza, y que pueden correr la misma suerte si no se tienen en cuenta sus méritos históricos y artísticos.

La reutilización de los nichos también es habitual en otros lugares del cementerio, y seguramente obedece a unos criterios administrativos que desconocemos. Pero conviene resaltar que estamos hablando de lápidas y ornamentos de interés histórico y artístico, que no deberían estar expuestos a factores de caducidad o de no renovación de unos derechos por parte de una parentela desinteresada o desaparecida.

La impaciencia por desplazar a los difuntos antiguos se nota particularmente en la zona del cementerio que antes formaba el Cementerio Civil. En esta zona, que ya no está diferenciada administrativamente del resto, pero que aún conserva algo del carácter recoleto y pintoresco de antaño, cuando tenía su propia puerta de acceso, nichos que antes pertenecían a ciudadanos evangelistas, masones, esperantistas, judíos, gentes de otros países y otros credos que pidieron ser enterrados ahí, también están siendo reutilizados. En el cementerio civil de Valencia hay, además, muertos ilustres, como Constantí Llobart, Blasco Ibáñez, Arturo Ballester, Vicente Marco Miranda o Félix Azzatti. Destaca el mausoleo de Alfredo Calderón, que data de 1901 y tiene columnas de estilo corintio.

El Cementerio Civil tiene, además de las tramadas de nichos, dos cuadros de tumbas. En uno de ellos, las tumbas están muy deterioradas: las losas se han roto, faltan las inscripciones o falta incluso la losa, de modo que sólo queda en el suelo la huella de las piedras. En el cuadro contiguo, todas las tumbas salvo unas pocas, entre ellas la de Constantí Llobart, han sido desmontadas y han desaparecido. Faltan las lápidas y las losas, y es inevitable sospechar que a la hora de llevárselas no se ha tenido en cuenta su importancia histórica o artística. Estamos hablando, quizá, de unas cien tumbas de personas que pidieron ser enterradas allí o que no pudieron ser acogidas en otro sitio, y de las que no queda rastro. La inmensa mayor parte del cuadro está ocupada por una extensión de hierba llena de socavones.

Al parecer, también van a retirarse las lápidas y las losas del cuadro restante. Eso nos preocupa, porque algunas de las tumbas contienen elementos originales o de cierta belleza, y en cualquier caso son muestra de diversidad y de tolerancia. Hay lápidas con símbolos judíos, lo que obliga a tener en cuenta la especial sensibilidad de ese pueblo, no sólo hacia los restos de sus antepasados sino también hacia la tierra donde se encuentran dichos restos. Hay tumbas con bustos, con libros de piedra o con epitafios pintorescos, que no deberían perderse: "Nació, vivió y murió, como todos" o "Todo se acaba".

Los modos de enterramiento cambian, y la incineración es cada vez más frecuente. Pero los cementerios, entre ellos el general de Valencia, contienen cuantiosas muestras de arquitectura y escultura funerarias, que deberían ser conservadas tanto como reflejo de su época como por su valor artístico. Un cementerio no debería ser sólo un lugar de recogimiento ocasional, sino también un jardín y un museo al aire libre, como lo son el Père Lachaise en París o el cementerio de Highgate en Londres, lugares donde la memoria de los antepasados se conjuga con el conocimiento de la historia y la pasión por el arte.

Los cementerios parroquiales valencianos

A diferencia de otros países, como Suecia o Gran Bretaña, donde todavía se practican enterramientos en las iglesias parroquiales, en nuestra comunidad sólo los altos eclesiásticos

o los personajes reales o de la alta nobleza conservan la potestad de ser enterrados en lugar sagrado, y eso en catedrales o en iglesias concretas. Así, por ejemplo, los féretros de los obispos residenciales suelen colocarse en las catedrales correspondientes. Y hay panteones de nobles dentro de alguna iglesia, como es el caso de los Condes de Orgaz y la iglesia parroquial de Sumacárcer.

El desplazamiento de los cementerios al exterior de los núcleos urbanos no debería ayudarnos a olvidar la trascendencia patrimonial, histórica, sentimental y religiosa que tuvieron los cementerios parroquiales, sobre todo cuando aún existen lugares donde se conservan. En algunas poblaciones del interior, especialmente en aquellas donde el despoblamiento no ha alterado la trama urbana, es habitual encontrar este tipo de cementerios unidos a las iglesias, e incluso lápidas de gran valor, con traza gótica. Es el caso, por ejemplo, de Herbeset, una aldea de Morella.

También hay ciudades de importancia donde todavía podemos contemplar espacios que tenían esta función. Así en Xàtiva, junto a la iglesia de Sant Feliu, antigua catedral visigótica, se conserva el espacio libre que ocupó el antiguo cementerio, y en el interior del templo hay lápidas de evidente valor artístico y patrimonial.

Conclusiones

Los cementerios evidencian los cambios de las costumbres y la evolución de los estilos artísticos. En los cementerios de la Comunidad Valenciana hay algunos de carácter excepcional en su conjunto, como el de Guadalest, y otros, como el general de Valencia o los de muchas otras ciudades, que contienen espacios o elementos de conservación necesaria.

Por eso creemos conveniente llevar a cabo alguna gestión para conocer si, aparte de los procedimientos administrativos habituales –hemos visto tumbas con avisos de exhumación, que no sabemos por cuanto tiempo rigen–, existen criterios de conservación, en los casos de interés histórico o artístico.

Hacemos constar que algunas lápidas, esculturas y otros elementos funerarios representan un valor patrimonial protegible. Eso implica su catalogación y posterior consideración en cuanto bien protegible, con la consiguiente clasificación como BIC o BRL, o simplemente inventariado.

Sugerimos que en los cementerios más relevantes se cree la figura de un conservador, a ser posible un técnico en patrimonio, que tenga en consideración los aspectos afectivos, legislativos, históricos y artísticos del lugar y de las piezas y monumentos funerarios.

Proponemos también que, en vez de ser vendidos en pública subasta, en virtud del reglamento del negociado de cementerios, como ahora sucede en la ciudad de Valencia, las lápidas, losas, cruces y demás objetos que se encuentran en los nichos o sepulturas que quedan desocupadas sean examinados con atención y se considere la creación de un pequeño espacio expositivo o museístico, en las dependencias del propio cementerio, donde podrían figurar. Este CVC podría ofrecerse para colaborar en las tareas de selección o fijación de criterios.

Insistimos, en los casos más excepcionales, en la conservación no sólo de elementos funerarios sino de zonas enteras, como es el caso del antiguo Cementerio Civil de Valencia en su conjunto o el del Cementerio Británico Protestante de Valencia, que está cerrado a cal y canto.

Recomendamos, teniendo siempre en cuenta la sensibilidad de los visitantes, que los cementerios sean también considerados como jardines y museos al aire libre, es decir como lugares de esparcimiento y cultura. En los cementerios principales se debería estudiar la posibilidad de trazar itinerarios y de hacer guías de muertos ilustres y de panteones interesantes por su valor arquitectónico o escultórico, como se hace en otros países.

Teniendo en cuenta las competencias de los municipios correspondientes, se les enviará el informe y se les pedirá que adopten las medidas oportunas.

b. Sobre los restos de Blasco Ibáñez

Títol	Informe sobre los restos de Blasco Ibáñez
Data d'aprovació pel Ple	31 de març de 2005
Comissió autora	Ple del CVC
Coordinador	Vicente Muñoz Puelles
Iniciativa	Ple del CVC (25 de febrer de 2005)
Temàtica	
Objecte	Recomanació que les restes de Blasco Ibáñez es traslladen al sarcòfag original de Mariano Benlliure, al claustre del Convent del Carme o en altra ubicació
Instàncies enviades	Conselleria de Cultura; Ajuntament de València i FVMP
Descàrregues web durant 2005	301

Text de l'informe

En *La gallina ciega* (México, 1971), libro en el que cuenta su paso por Valencia, tras treinta años de exilio en México, Max Aub (1903-1972) escribe:

«Aquí, en el cementerio civil en un nicho con el alto relieve de mármol blanco tallado muy modern style se lee "Vicente Blasco Ibáñez" y sus fechas (creo). Nada más. Bastante abandonado. Pequeña. Un nicho. Nada...» «Lo que importa, lo que me impresiona, es esa triste placa de mármol, más o menos solitaria, de Blasco, ahí en el cementerio civil, escondida... Lo triste es esto: esta placa de mármol de un estilo pasado de moda, abandonada, cerca del suelo, con los restos de medio siglo de su ciudad.»

Antecedentes

Vicente Blasco Ibáñez (n. 1867) se exilió tras la instauración de la dictadura de Primo de Rivera (1923-1930) y falleció el 28 de enero de 1928 en Menton, Francia. Fue enterrado en esa población, porque él mismo había pedido expresamente que sus restos no vinieran a Valencia hasta que llegara la república. Esto ocurrió el 14 de abril de 1931, como es bien sabido. Poco después, en sesión del 22 de abril, el recién nombrado ayuntamiento republicano acordó pedir al ministerio que hiciera los trámites necesarios para la repatriación de los restos.

Sin embargo, la ley entonces vigente prohibía el movimiento de los restos hasta que hubieran transcurrido cinco años después del sepelio. Hubo, pues, que esperar hasta 1933. Ese año, el ayuntamiento promovió el traslado y realizó un concurso para la construcción de un mausoleo en el cementerio de Valencia. Fue seleccionado Javier Goerlich Lleó (1884-1974), entonces arquitecto mayor de la ciudad.

De aquel proyecto nos quedan los planos y el testimonio de quienes lo vieron construir y derribar. Constaba de una planta centralizada inscrita en un rectángulo de perfil lobulado, en cuyo centro debía situarse el sarcófago enmarcado por cuatro columnas, a modo de baldaquino. En la parte superior se abriría una claraboya. Mosaicos con escenas de las novelas de Blasco Ibáñez decorarían los muros laterales, de superficie cóncava.

Los restos del escritor llegaron a Valencia el 29 de octubre de 1933, a bordo de un buque de la armada francesa. Fueron expuestos en la Lonja, y el domingo 5 de noviembre pasaron al cementerio municipal, donde quedaron instalados en la sala de concejales, a la espera del sarcófago adecuado y del mausoleo.

El sarcófago fue encargado a Mariano Benlliure Gil (1864-1947), que lo entregó oficialmente el 29 de abril de 1935. Es el mismo que, debidamente restaurado, se expone ahora en el antiguo convento del Carmen, hoy Museo del siglo XIX.

La primera piedra del mausoleo había sido colocada poco antes, el 28 de enero de 1935. De todo el conjunto llegó a construirse el cuerpo principal y se decoraron dos de los nichos

laterales, uno con escenas de *Los cuatro jinetes del Apocalipsis* y otro con el de los *Argonautas*.

Al comienzo de la guerra civil, y temiendo que el féretro con los restos, que aún seguía en la sala de concejales, fuese profanado, el ayuntamiento acordó trasladarlo a un nicho del cementerio civil, donde aún permanece.

Las obras del mausoleo se detuvieron. Al acabar la guerra la edificación, que se alzaba donde ahora está el crematorio municipal, fue derribada, y parte de los materiales se destinaron a reforzar los muros del cementerio.

Ya en la etapa democrática, los vecinos de la Asociación vecinal de san Marcelino pidieron que el espacio reservado en su día al monumento funerario de Blasco Ibáñez se destinara a jardín, y que se recuperaran las piezas perdidas. Los tribunales les dieron la razón, pero nada pudo hacerse porque se había edificado el crematorio.

Propuesta

EL CVC propone que, dada la importancia de Blasco Ibáñez y la belleza del sarcófago de Mariano Benlliure, éste se utilice para albergar los restos del escritor, bien en el claustro gótico del convento del Carmen o bien en otro lugar adecuado, donde la memoria del escritor pudiera ser honrada por todos los valencianos. De este modo, el sarcófago cumpliría el cometido para el que fue creado, y la inscripción "VALENCIA A BLASCO IBÁÑEZ", que figura a los pies de la obra de Benlliure, volvería a cobrar sentido. Se cumpliría, pues, un acto de estricta justicia.

Bibliografía

Sarcòfag de Vicente Blasco Ibáñez, de Marià Benlliure. Museo de Belles Arts de València. Obra recuperada del trimestre. Diciembre 1998.
La gallina ciega. Max Aub. Joaquín Mortiz, México D. F., 1971.

c. Sobre els drets i les obligacions dels titulars privats de béns del patrimoni cultural

Títol	<u>Informe sobre els drets i obligacions dels titulars privats de béns del patrimoni cultural</u>
Data d'aprovació pel Ple	30 de maig de 2005
Comissió autora	Jurídica i d'Interpretació Reglamentària
Coordinadors	Vicent Àlvarez i Jesús Huguet
Iniciativa	Comissió de Llegat Històric i Artístic (17 de gener de 2005)
Temàtica	Protecció del patrimoni cultural
Subtemàtica	Documents genèrics
Objecte	Valoració de la importància dels titulars en la protecció de béns del patrimoni cultural i articulació de mesures d'ajuda
Instàncies enviades	Delegació del Govern a la C.V; Presidència de la GV; Conselleria de Cultura; FVMP; Col·legi d'Advocats de València
Descàrregues web durant 2005	17

[Text de l'informe](#)

Introducció

A instància de la Comissió de Llegat Històric i Artístic, la Comissió Jurídica va emprendre l'estudi de les compensacions o ajudes previstes legalment per a compensar els titulars de béns protegits. Ja des del començament del debat, vist l'abast del tema, la comissió va decidir ampliar l'estudi partint de la consideració del patrimoni com a dret fonamental dels ciutadans, desenvolupant les conseqüències de tal consideració i el règim jurídic existent, per acabar tractant la qüestió concreta de les compensacions i, finalment, redactant les conclusions de l'estudi.

El dret al patrimoni és un dret fonamental

La Constitució espanyola inclou, en el capítol dedicat als principis rectors de la política social i econòmica, un article, el 46, que atribueix als poders públics la tutela, la conservació i l'enriquiment del patrimoni històric, cultural i artístic dels pobles d'Espanya, qualsevol que en siga el règim jurídic i la titularitat. Aquesta obligació dels poders públics implica el reconeixement del dret del ciutadans a gaudir del patrimoni com un bé públic general, independentment que la seua titularitat siga privada, eclesiàstica o pública. Aquesta dret fonamental implica, com es diu en el Preàmbul de la Llei de patrimoni històric espanyol, que la protecció i l'enriquiment dels béns que integren el nostre patrimoni són obligacions fonamentals que vinculen a tots els poders públics. Per la seua banda, la Llei de patrimoni cultural valencià també sosté, en el seu Preàmbul, que el patrimoni cultural és un llegat de gran valor, per la qual cosa la seua conservació i el seu enriquiment corresponen a tots els valencians i, especialment, a les institucions i els poders públics que els representen. Aquest principi ha estat desplegat posteriorment en la legislació sobre patrimoni de l'estat i de les comunitats autònomes, i en altres normes com les pertanyents a l'orde penal, a l'urbanístic i a la tutela judicial. Actualment, la funció social del patrimoni està doncs jurídicament reconeguda.

Els tribunals de justícia ja s'han manifestat amb una jurisprudència conservacionista, com a reacció al ritme de destrucció que estava produint-se per causa de l'expansió urbana i rural, i a l'actuació indiscriminada en matèria d'infraestructures. Tanmateix, hem de fer notar la poca sensibilitat social existent –tot i que darrerament es detecta una tendència positiva— envers la conservació dels béns patrimonials, mobles o immobles.

Segons la doctrina judicial més avançada, la conservació del patrimoni, rebut de generacions anteriors, obliga a augmentar-lo i protegir-lo per a les generacions futures. El Tribunal Suprem ha manifestat que la propietat privada està subordinada als interessos superiors de la comunitat, per tal de poder mantenir el llegat històric i cultural.

Aquesta necessitat conservacionista s'ha enfrontat a situacions destructives molt avançades, com eren les declaracions de ruïna, propiciades per l'abandonament dels immobles, i l'eixida a l'exterior de tota classe de béns amb finalitats lucratives, i ha resultat molt positiva davant d'una situació molt greu creada amb anterioritat a la restitució de la democràcia.

La Llei de patrimoni històric espanyol de 1985 i les lleis autonòmiques de patrimoni, a més de fixar les obligacions dels poders públics, és a dir de les diverses administracions –les quals en molts casos, com ara els relatius a béns d'interés cultural, tenen competències concorrents, estan orientades a conservar i protegir, i per això mateix es decanten cap al proteccionisme i obliden en alguns casos la necessària compensació als ciutadans que cooperen amb l'administració.

Des dels punts anteriors s'ha creat un concepte nou del dret al patrimoni per part dels ciutadans, superior al deure urbanístic de mantenir els béns immobiliaris. Això ens porta a una conseqüència evident : el dret general crea obligacions de conservació a qui posseïx la titularitat del bé, siga en qualitat de propietari o com a simple usufructuari o posseïdor.

Deures i obligacions dels titulars

Des del manament constitucional, el deure de conservació no es limita a obligar el titular a mantenir un edifici, per exemple, en condicions de seguretat, salubritat i ornat públic, sinó a mantenir-lo en condicions de donar satisfacció a la seua funció social.

Tant en la llei de l'estat central com en la valenciana, es plantegen una sèrie de limitacions pel que fa a les facultats dels titulars –propietaris o posseïdors— de béns patrimonials, en ocasions en funció del grau de protecció del bé. Es tracta de contraposar la funció social dels béns, com a part de la identitat que representen, a les facultats que dona la propietat o la possessió.

Ara, segons la Llei de patrimoni històric espanyol els béns no tenen tots el mateix grau de protecció; el nivell més alt correspon als Béns d'Interés Cultural, declarats com a tals al final del procediment establert. Aquests béns són registrats i classificats en l'inventari corresponent. N'hi ha també que poden ser inventariats amb una categoria inferior, com són els Béns de Rellevància Local. No hem de confondre, però, els béns inventariats pel seu valor patrimonial amb els catalogats a nivell municipal, la catalogació dels quals té només aplicació urbanística i no és conseqüència, necessàriament, del seu valor patrimonial.

L'article 33 de la Constitució espanyola explicita que la titularitat o la propietat i els seus drets poden veure's limitats per causa de la funció social de les coses posseïdes. Conseqüentment, les normes de conservació imposen als titulars unes obligacions.

Si ens atenem a la Llei 4/98 de la Generalitat Valenciana, podem classificar així les obligacions o limitacions d'ús dels titulars dels béns:

- a) Immobles: ús, edificació, intervenció, obres, demolició.
Segons el grau de protecció, les alteracions dels béns o del seu ús estan sotmeses a autorització, amb la possibilitat que l'Administració actue subsidiàriament quan els titulars no observen les seues obligacions de conservació.
- b) Immobles : venda. Tempteig i retracte.
Prèviament a qualsevol venda, els titulars han d'oferir a l'Administració la possibilitat d'exercir el seu dret d'opció preferent de compra. L'Administració pot anul·lar una venda irregular i exigir-ne responsabilitats.
- c) Règim d'inspecció i visita.
Totes les legislacions, i també la valenciana, estableixen l'obligació de facilitar l'accés als béns a investigadors o a representants de l'Administració, i imposen règims mínims de visites públiques.
- d) Possibilitat d'expropiació de béns immobles en casos d'incompliment dels deures de conservació.
- e) Obligació de practicar cales arqueològiques abans d'edificar, i una sèrie d'obligacions en cas de trobar restes d'interés patrimonial.
- f) Un règim especial en casos de troballes, amb modificació del règim tradicional de repartiment dels béns trobats.
- g) Pel que fa als béns mobles, hi ha una llarga sèrie de mesures per a evitar les vendes irregulars, l'exportació, i fins i tot el trasllat temporal o permanent sense autorització prèvia.

Les ajudes o compensacions als titulars

El compliment dels deures de conservació vinculats a la possessió pot resultar oneros, i en no poques ocasions supera la capacitat dels titulars; hi ha ací, doncs, un desajust entre la voluntat legislativa i la realitat.

La Llei de patrimoni cultural valencià de 1998 planteja, en el seu article 87, que la Generalitat Valenciana i les seues institucions han de col·laborar en les activitats de conservació i de promoció dels titulars particulars de béns patrimonials, amb la concessió d'ajudes materials, amb l'accés al crèdit oficial i amb incentius fiscals.

Pel que fa als dos primers instruments, tot es redueix a una manifestació d'intencions que encara ha de convertir-se en les corresponents consignacions pressupostàries –però, com

hem pogut constatar, en este aspecte continuem trobant-nos amb una clara manca de recursos.

Pel que fa als altres instruments de compensació, trobem:

- 1 Les administracions i els particulars, persones físiques o jurídiques, poden arribar a acords, en forma, per exemple, de convenis, per a establir fórmules temporals d'ús, cessió, visita, ajudes...
- 2 Mesures legislatives.

La Llei de fundacions (Llei 50/2002) preveu la concessió d'avantatges fiscals a les entitats conegudes com a fundacions. Això implica la seua fundació i el seu funcionament com a persones jurídiques. Les fundacions, però, no poden assumir tots els problemes inherents a l'estructura i al capital exigits. De tota manera, la possibilitat d'agrupar iniciatives modestes en una fundació pot ser una via útil per a mantenir un patrimoni cultural.

La Llei 49/2002 de règim fiscal de les entitats sense propòsit de lucre i dels incentius fiscals al mecenatge ha creat unes exempcions o deduccions fiscals a les donacions, aportacions o donatius que es fan a favor d'entitats públiques (comunitats autònomes, estat central, entitats locals, universitats...) de patrimoni cultural. Aquestes deduccions s'apliquen a l'impost de societats i al de la renda. La llei s'ha divulgat poc, s'ha aplicat en poques ocasions, i les possibilitats que ofereix no s'han explotat tant com caldria. Una major informació, ja que el text de la llei és de comprensió difícil, podria permetre més aportacions a museus, biblioteques, etc.

Els municipis poden fer servir altres incentius; en concret, hi ha dos figures que podrien afavorir la conservació de béns immobles:

- a) Reducció de l'impost de construccions, instal·lacions i obres. L'impost és del 4% del cost de l'obra o la instal·lació. La Llei d'hisendes locals permet reduir-lo fins al 2%; això podria representar un estímul per a obres de rehabilitació del patrimoni arquitectònic. La mesura s'ha provat i s'està aplicant en algunes comarques aragoneses i catalanes.
- b) Exempció de l'Impost de béns immobles –aplicable només a immobles declarats Bé d'Interés Cultural.

- 3 Actuacions autonòmiques.

Finalment cal una actuació pública d'estímul. En eixe sentit, podria estudiar-se la creació d'un premi o distinció a la conservació del patrimoni, de característiques similars a la Distinció al Mèrit Cultural, i entregar-se cada any amb ocasió de la celebració del 9 d'Octubre. El premi podria incloure, o no, una compensació econòmica sobre el cost de l'actuació. Esta possibilitat ja es preveu en l'article 89 de la Llei de patrimoni cultural valencià: la Generalitat pot premiar persones o entitats com a "protectors del patrimoni" –persones o entitats que es distingisquen especialment en activitats de conservació i enriquiment del patrimoni cultural valencià.

Per una altra banda, en la mateixa llei, en els seus articles 87, 91, 92, 93 i 94, es preveuen ajudes i compensacions, i un tractament fiscal especial, dins del marc de les competències de les administracions. Alguns aspectes es despleguen per mitjà de les habilitacions pressupostàries anuals, i uns altres, com podrien ser les compensacions fiscals autonòmiques, s'han desplegat poc, i caldria, per tant, considerar-les en funció de les competències tributàries de la Generalitat –actualment hi ha unes bonificacions de poca entitat en el tram autonòmic dels impostos estatals.

La implicació social

Sobre el paper, les normes tenen present que el foment de l'estima del patrimoni a través de l'educació, la informació i, especialment, la col·laboració social, són elements bàsics sense els quals les mesures administratives i legislatives poden ser inoperants.

Fomentar l'interés dels titulars per la conservació i generar formes de col·laboració àmplies, són, però, objectius no assolits, i, en general, els titulars interpreten les actuacions públiques com a prohibicions i la societat considera que la responsabilitat és exclusivament cosa de l'estat i de les seues administracions.

Per una altra banda, el moviment incipient d'alguns col·lectius reduïts que s'interessen per la defensa dels elements patrimonials no troba vies de diàleg i col·laboració amb les institucions, i genera conflictes que l'existència de les vies mencionades podria ajudar a superar.

Des d'instàncies acadèmiques i ciutadanes s'ha insistit en la recerca de vies de col·laboració semblants a les establertes en estats europeus veïns, amb fórmules que incentiven la col·laboració voluntària i l'entesa entre societat civil, administració i interessos privats.

Conclusions

Primera.- El dret al patrimoni és un dret fonamental dels ciutadans. Els béns patrimonials tenen, per tant, una funció social que les administracions estan obligades a garantir. I, conseqüentment, les persones, físiques o jurídiques, titulars de béns patrimonials, estan obligades a conservar-los i a facilitar el compliment de la seua funció social.

Segona.- Per a poder complir els seus deures, els titulars necessiten comptar amb ajudes i incentius. Per tant, cal perfeccionar el sistema d'ajudes i beneficis fiscals, actualment insuficient.

Tercera.- La Generalitat Valenciana i les altres administracions valencianes, a més de desplegar les previsions legals, poden afavorir més l'associacionisme i la col·laboració social en matèria de conservació del patrimoni. Igualment, cal millorar el tractament de les fundacions i del mecenatge, amb la finalitat d'incorporar i generalitzar la participació d'entitats públiques i privades en la tasca de recuperació del patrimoni.

Quarta.- Les previsions de l'article 89 de la Llei de patrimoni valencià haurien de portar-se a la pràctica amb la creació de la figura del "protector del patrimoni" i d'un premi de concessió anual. Igualment caldria plantejar-se la posada en pràctica d'allò previst en l'article 88 de la mateixa Llei: la introducció en el sistema d'ensenyament del coneixement del nostre patrimoni cultural i històric.

Cinquena.- El Consell Valencià de Cultura podrà, en la seua condició d'entitat consultiva i a instància de les administracions competents en les matèries afectades, ampliar o desplegar algunes de les propostes i recomanacions contingudes en el present informe.

El present informe es farà arribar a la Presidència de la Generalitat, a la Conselleria de Cultura i Esports, a la Federació Valenciana de Municipis i Províncies i a la Delegació del Govern a la Comunitat Valenciana.

d. Procesos migratorios e impacto cultural

Títol	Procesos migratorios e impacto cultural
Data d'aprovació pel Ple	30 de maig de 2005
Comissió autora	Grup de treball específic (Comissió de les Arts)
Components	Carmen Morenilla, Jesús Huguet, Vicente Muñoz Puelles i Ramón de Soto Arándiga
Iniciativa	Projecte iniciat en l'any 2000 per la Comissió de les Arts

Temàtica	Altres
Subtemàtica	Promoció cultural
Objecte	Proposar debat social i mediació del CVC
Instàncies enviades	Presidència de la GV; Conselleria de Benestar Social; Conselleria de Cultura; Delegació del Govern a la CV; FVMP

Text de l'informe

Los procesos migratorios constituyen un fenómeno inherente a la condición humana, que ha adoptado diferentes formas a lo largo de la prehistoria y de la historia, contribuyendo a la consolidación y supervivencia de los pueblos y a la exploración, colonización y desarrollo de nuevos territorios, en procesos históricos no exentos de conflictividad.

Aunque el número de desplazamientos producidos por motivos políticos y de represión continúa siendo importante, sobre todo en determinadas zonas del planeta, las migraciones obedecen en su mayoría a motivos económicos, que pueden ser coyunturales y dar lugar a una migración estacional, o duraderos, y propiciar una migración permanente. Únicamente soluciones reales al hambre y a las condiciones vitales de los inmigrantes en sus países de origen pueden contribuir a paliar los efectos colaterales no deseados que estos procesos migratorios ocasionan.

En España la población inmigrante crece a un ritmo acelerado, y actualmente asciende a 3,69 millones de habitantes, del total de 43,97 millones que hay en el país. Según los datos facilitados por el Instituto Nacional de Estadística en el *Avance del Padrón Municipal* de enero de 2005, esta cifra supone un 8,4 % del total de la población. Se trata de un crecimiento espectacular, ya que el año 2000 los inmigrantes tan sólo suponían el 2,3 % del total.

Ante la certeza de los cambios que la presencia creciente de personas pertenecientes a culturas distintas ha de producir en nuestra sociedad, y teniendo en cuenta las diferencias sustanciales existentes entre la cultura mayoritaria y las restantes, cabe plantearse cuestiones como la valoración de las posturas emergentes y el modo de incidir en ellas o corregirlas, y la existencia real del pluralismo y los límites de éste. Las sociedades siempre se sienten amenazadas por la presencia de elementos ajenos, que son tolerados cuando su número es anecdótico, pero suelen ser rechazados, en virtud de un mecanismo ancestral de defensa, cuando alcanza cotas elevadas. Simultáneamente se produce una asunción progresiva de algunos elementos culturales ajenos, que son integrados para enriquecimiento de los propios. Los poderes públicos deben ser conscientes de este mecanismo y actuar sobre él, propiciando medidas de una aceptación pactada de la diferencia, en aquellos aspectos no fundamentales para la cultura concreta de la sociedad receptora, esto es respetando siempre aquellos aspectos sancionados jurídicamente al máximo nivel, como por ejemplo, entre nosotros los regulados en la Constitución y el Estatuto de Autonomía.

Un elemento fundamental en el contraste entre culturas es el grado de aceptación de un conjunto de códigos de conducta basados en el reconocimiento de unos "derechos humanos", que son el fruto del progreso de la civilización y de convenciones acordadas entre los pueblos. La secularización creciente de las sociedades occidentales lleva a insistir en las diferencias que se generan en este campo de los "derechos humanos", y específicamente los relativos a los derechos de la mujer, más que en aquellas diferencias ideológicas de otro tipo que en épocas pasadas, o en la actualidad en otros lugares, llegaron a generar conflictos armados. Los pueblos receptores de migración deberían conseguir el reconocimiento de esos derechos pactados y la consiguiente aceptación de las normas de conducta correspondientes por parte de los nuevos habitantes, para evitar el afloramiento de unos procesos de exclusión que sólo pueden generar tensión social.

En España existe un alto porcentaje de inmigración ilegal. Aunque la reciente regulación lo ha reducido considerablemente, el problema subsiste, y obliga a una reflexión sobre las causas. En este contexto es fundamental la creciente importancia de la economía informal, que siempre ha existido, pese a su fácil detección. Los intereses espúreos, que propician el mantenimiento de este sistema económico, deberían ser contrarrestados en aras del interés

general. Cabe, pues, reclamar unas medidas reales de detección y control de esta ilegalidad, que a la larga perjudica a la inmensa mayoría de la población.

Asumida la presencia de inmigrantes de culturas ajenas a la nuestra, es imprescindible que los poderes públicos generen una mayor reflexión sobre los elementos fundamentales de nuestra cultura, que deben ser promovidos y aceptados por el conjunto de la sociedad. Ello conllevaría la necesidad de diseñar, en coordinación entre países, sociedades e instituciones, unas políticas activas de formación y de enriquecimiento cultural de todos los componentes de nuestra sociedad, receptores e inmigrantes, para que nos animen a convivir en tolerancia.

El Consell Valencià de Cultura es consciente de la complejidad del tema. Nos preocupan en particular las consecuencias no deseadas de la inmigración, como la intolerancia mutua, la discriminación, la creación de guetos y la probable desaparición de manifestaciones culturales valencianas. Por cuanto antecede, el Consell Valencià de Cultura eleva a las instituciones valencianas la necesidad de establecer vías de colaboración, en los ámbitos competenciales correspondientes, con el objetivo de estudiar la problemática generada por estos fenómenos, con la participación amplia de la sociedad, es decir con presencia de las entidades inmigrantes, las administraciones y los expertos en inmigración y relaciones interculturales.

En su calidad de entidad consultiva este Consell Valencià de Cultura manifiesta su disponibilidad para colaborar en las actividades y actuaciones que se concierten institucionalmente, o en su caso, por aquellas entidades que lo propongan.

Tras su aprobación por el Pleno, este documento debería remitirse a la Presidencia de la Generalitat, a la Delegación de Gobierno, a la Conselleria de Benestar Social, a la Conselleria de Cultura y a la Federación Valenciana de Municipios y Provincias.

e. Sobre les funcions dels representants del Consell en institucions culturals

Títol	<u>Informe sobre les funcions dels representants del Consell en institucions culturals</u>
Data d'aprovació pel Ple	30 de juny de 2005
Comissió autora	Jurídica i d'Interpretació Reglamentària
Coordinador	José Morera Buelti
Iniciativa	Comissió Jurídica
Temàtica	Informes jurídics
Subtemàtica	Informes interns

Text de l'informe

1. En primer lloc agrair tots els membres del Consell que habitualment i amb encomiable esforç transmeten informació, consulten i assessoren sobre les qüestions tractades als Consells Rectors on representen la institució. També aquelles persones que tot i no ser membres del Consell Valencià de Cultura acudixen a informar quan se'ls és requerit sobre l'organisme on representen el Consell per designació del seu plenari ¹.

Aquestos actes informatius es produïxen generalment en l'àmbit de les Comissions informatives, tot assumint que en són les competents per motiu de la especialitat de la matèria que estudien.

Això es fa complint allò que preceptua l'article 40 del Reglament del Consell:

“.... Els representants del Consell Valencià de Cultura o membres designats per aquest en altres institucions o organismes n'informaran la comissió respectiva i, si procedeix, el Consell Valencià de Cultura.”

¹ Article 12.i del Reglament vigent.

2. Quan serà procedent la informació per al coneixement del Consell Valencià de Cultura segons la redacció de l'article anterior? La lletra del mecanisme reglamentari no diu res al respecte, tot i que sembla que hauria d'establir-se una interpretació més precisa d'aquesta qüestió.
3. Segons la definició descriptiva que fa de les seues funcions l'article 37, la Comissió Jurídica és l'apropiada per a proposar estudis interpretatius del Reglament vigent.
4. L'àmbit de competència previst per al Consell en l'Estatut d'Autonomia i definit en la seua Llei de creació és la d'ésser la institució consultiva i assessora de les institucions públiques en matèries específiques referents a la cultura valenciana.
5. I així és fins al punt que l'article 5 de la Llei del Consell, en el seu apartat segon, diu²:

“ .. Per tal d'acomplir aquestes funcions de manera adequada, el Consell Valencià de Cultura podrà sol·licitar a les Institucions Culturals, o a les persones que considere convenients, per mitjà del President, els antecedents, els informes i la documentació que necessite”.
6. Perquè en el mateix article 5 de l'esmentada Llei, en el seu apartat d del primer punt, es descriu una de les funcions específiques del CVC:

“Elaborar i elevar al Consell de la Generalitat una Memòria anual en la qual, a més d'exposar les seues activitats durant l'exercici, es recullen les observacions i consells pertinents per a la defensa i la promoció de la llengua i la cultura valencianes, en qualsevol de les seues manifestacions”.
7. Memòria que haurà de ser aprovada pel Ple: article 15 de la Llei i article 12 del Reglament.
8. No sembla ocios, per tant, considerar que quan els autors de les Lleis i Reglaments de les institucions culturals de la Generalitat disposen que en els seus Consells Rectors figuren membres proposats pel CVC, ho fan tot considerant la importància consultiva i assessora de l'òrgan creat per la Generalitat Valenciana en la Llei de 1985.
9. És cert que l'àmbit competencial de les institucions que requereixen la presència de consellers del CVC o persones proposades per aquest i el del mateix òrgan assessor són diferents atés que aquest ha d'exercir les seues funcions temptant de no eixir-se'n del seu marc funcional i evitant, així, qualsevol confusió entre les finalitats que ha d'acomplir aquest màxim òrgan assessor i les que pertocquen a altres esferes de l'Administració científica o cultural Valenciana.

Per tot allò exposat anteriorment i fonamentalment pel fet que el Ple, sancionant la memòria, ha de comptar amb la màxima informació alhora que els òrgans reguladors –Presidència i Comissió de Govern— han de delimitar amb cura els aspectes competencials, proposen que en aquestos informes –com amb tots—, es seguisca el mecanisme proposat a l'article 65 del Reglament vigent. Tanmateix, en vista a una millor efectivitat funcional, cal comptar amb un informe anual per escrit de cada institució, elaborat i signat pels representants del Consell o vocals proposats per aquest, que serà conegut pel Consell i assumit funcionalment de la manera que pertoque.

Nota de conclusió i proposta d'aprovació

1. Els representants designats i vocals proposats pel CVC en institucions culturals i els vocals designats pel CVC per a exercir tasques en institucions culturals hauran d'actuar d'acord amb els reglaments d'organització i funcionament de cadascuna d'aquestes entitats.
2. Els representants designats pel CVC hauran d'informar a la Comissió informativa a què pertanyen, i si escau, al Ple sobre la seua actuació delegada.

² Així com l'article 29 del Reglament.

3. Els vocals proposats pel CVC que no són membres del CVC hauran de presentar una memòria escrita sobre la seua actuació delegada i, almenys una vegada a l'any –per demanda del president del Consell—.

f. Sobre didáctica de la Ciencia

Títol	Informe sobre didáctica de la Ciencia
Data d'aprovació pel Ple	31 d'octubre de 2005
Comissió autora	Ciències
Coordinadora	Rosa M ^a Rodríguez Magda
Iniciativa	Comissió de les Ciències (any 2004)
Temàtica	Altres
Subtemàtica	Ciència i tecnologia
Objecte	Necessitat i avantatges de l'alfabetització científica
Instàncies enviades	Conselleria de Cultura, Educació i Esport; Conselleria d'Empresa, Universitat i Ciència
Descàrregues web durant 2005	124
Actuacions del CVC relacionades	<i>Informe sobre el progrés tecnològic i la formació humanística</i> (2004); <i>Informe sobre la divulgació científica en la televisió pública valenciana i en general</i> (2005)

Text de l'informe

Antecedentes y planteamiento de la cuestión

Si todas las ramas del saber son imprescindibles para la comprensión del mundo y del individuo que frente a él se sitúa, el actual desarrollo tecnológico de nuestras sociedades parece hacer necesaria una formación científica básica de todos los ciudadanos. Denominamos a esta formación básica "alfabetización científica".

Como nos recordara Ortega y Gasset, "las personas construyen sus vidas desde la plataforma cultural de su tiempo", y por lo tanto aquellas que la ignoran se ven privadas de aprovechar las posibilidades que el nivel de conocimientos y las teorías explicativas vigentes ponen a su disposición, y por lo tanto, no viven sino parcialmente.

En orden a profundizar en este hecho, la Comisión de Ciencias del Consell Valencià de Cultura viene realizando una serie de debates, análisis de documentación y entrevistas con expertos, en el marco de sus trabajos sobre la divulgación científica, a partir de los cuales podemos aportar las siguientes líneas de reflexión y conclusiones, agrupadas en torno a las siguientes cuestiones: 1) Definición del concepto de "alfabetización científica", cuestionamiento de su necesidad, argumentación de la mencionada necesidad. 2) Comparación entre la alfabetización científica y la alfabetización humanística. 3) Posibles repercusiones sociales e individuales de la alfabetización científica.

Noción de "alfabetización científica"

La expresión "alfabetización científica" fue acuñada por DeHart Hurd en los años 50, pero es en la década de los noventa cuando se convierte en un término incorporado a la didáctica de las ciencias. Según define Berta Marco-Stiefel: "La alfabetización científica comporta la adquisición de rudimentos básicos en orden a la comprensión de la ciencia y de la tecnología de modo que se puedan utilizar esos conocimientos en la comunicación y la argumentación con base científica, y, llegado el caso, en el pronunciamiento sobre temas científicos y sus derivaciones en lo que es propio de la acción ciudadana"¹.

¹ "Alfabetización científica: un puente entre la ciencia escolar y las fronteras científicas", *Cultura y Educación*, 2004, 16 (3) pag.274.

Necesidad de la misma

La necesidad de una tal formación podemos contemplarla al menos en tres dimensiones: como rudimentos para la comprensión del medio científico-técnico que nos rodea, como formación integral del individuo culto en complementariedad con los saberes humanísticos y como información para el ejercicio de una ciudadanía responsable.

Así, en la Declaración de Budapest (1999), emanada de la Conferencia Mundial sobre la Ciencia para el siglo XXI, auspiciada por la UNESCO y el Consejo Internacional para la Ciencia, podemos leer: "Para que un país esté en condiciones de atender a las necesidades fundamentales de su población, la enseñanza de las ciencias y la tecnología es un imperativo estratégico... Hoy más que nunca es necesario fomentar y difundir la alfabetización científica en todas las culturas y en todos los sectores de la sociedad, ...a fin de mejorar la participación de los ciudadanos en la adopción de decisiones relativas a las aplicaciones de nuevos conocimientos". Esta misma preocupación había quedado reflejada en la Cumbre de la Tierra (1992) y en la Cumbre de Río (1997) con sus llamamientos a contribuir al conocimiento de los problemas del planeta, y vuelve a ser retomada en 2005 con la declaración de la ONU de la "Década por la educación para un conocimiento sostenible".

Dimensión pragmática y democrática de la formación científica

A pesar de los reiterados argumentos sobre la necesidad de una formación científica en orden a comprender los avances científico-técnicos del mundo actual (dimensión pragmática), y a formar a los ciudadanos en el ejercicio democrático responsable, somos conscientes de que ello no puede entenderse de una manera ingenua. Como Fensham resalta muy lúcidamente², la mayoría de los artilugios tecnológicos no requiere para su uso el conocimiento de sus fundamentos científicos, y las decisiones científicas complejas que afectan al planeta se toman de forma política sin el concurso de los ciudadanos, y aunque así fuera requerirían de conocimientos mucho más profundos de lo que una alfabetización básica proporciona.

Ciertamente no sólo el ejercicio de la política puede no responder estrictamente a criterios científicos, dado que intervienen factores económicos, de relaciones internacionales, geoestratégicos..., sino que los conocimientos científicos no garantizan por sí solos la lucidez prospectiva ni el talante ético.

Pero todo ello no nos debe hacer pensar que la formación científica general es algo prescindible o inalcanzable. Si resulta necesario en su dimensión cultural para el ejercicio de la ciudadanía democrática responsable, es precisamente porque toda esa información debe estar complementada por una formación humanística y un juicio crítico.

Una formación integral

La alfabetización, más allá del aprendizaje de rudimentos lingüísticos, conceptuales y científicos, es únicamente un primer paso en el uso de la razón. Lo verdaderamente importante que nos proporciona la formación científica es la adquisición de estrategias de pensamiento racional, aplicables a distintos ámbitos, como preparación para resolver situaciones inéditas. En este sentido la formación científica se constituye como una fuente de racionalidad y de libertad. Junto con ella, el conocimiento de la historia, de la filosofía, de la sociología, de la ética... (por sólo citar algunas áreas humanísticas) constituyen el marco para un juicio crítico que vaya más allá de la mera instrumentalidad. Deseamos individuos integralmente formados, la ciencia es una parte imprescindible de la formación cultural, y es ésta en su conjunto la que, a partir de toda información útil para la toma de decisiones democráticas, se constituye como fuente de espíritu crítico y como un derecho social, porque la inteligencia práctica, tanto en la vida individual, como sobre todo en las relaciones sociales, no se reduce al dominio del pensamiento lógico, sino que incluye las habilidades definidas como "inteligencia emocional", la cual no maneja únicamente cálculos lógicos sino valores y pautas de conducta.

² Fensham, P.J., "De Nouveaux guides pour l'alphabétisation scientifique", *Canadian Journal of Science, Mathematics and Technology Education*, 2(2), 133-149.

La enseñanza científica

Así pues, parece incontestable la necesidad de una formación científica tanto por los contenidos que nos aporta para la comprensión de nuestro medio, cuanto por las habilidades lógicas, metodológicas y de innovación de que dota a los individuos. Todo ello, unido a una formación humanística adecuada, configura sujetos más cultos, más libres y ciudadanos más responsables.

Si esto es así, y dados sus indudables beneficios, cabría interrogarse por el estado de la cuestión: ¿consideramos suficiente y adecuada la formación científica de nuestros estudiantes y de la ciudadanía en general? Analizando los datos que tenemos parece que nos hallamos todavía muy alejados de la situación ideal deseable.

Tal y como puso de manifiesto la comparecencia de la profesora Amparo Vilches³, si bien los niños suelen sentirse interesados por los conocimientos científicos –sobre todo los que, como la biología, tienen que ver con el conocimiento del medio y del propio cuerpo-, abandonan en gran parte el interés cuando las materias de estudio ya no dan respuesta a sus interrogantes y se hacen más abstractas y orientadas al dominio de fórmulas y de técnicas especializadas. También los prejuicios sexistas continúan influyendo en la relación de los individuos con el aprendizaje de las ciencias, pareciendo que éstas se hallan reservadas a los hombres, si bien se percibe una tendencia al cambio, observable principalmente en las disciplinas biológicas y médicas.

Las causas de este fracaso identificadas por la investigación pedagógica pueden dividirse en los siguientes apartados:

- Expectativas negativas de los estudiantes (prejuicios generalizados sobre la dificultad de dominar las disciplinas científicas y sobre su escaso rendimiento de cara a la promoción personal).
- Visiones reduccionistas de la ciencia que se transmiten en la enseñanza y que la alejan de la propia experiencia de la vida.
- Carencia de recursos para una formación didáctica innovadora de los enseñantes.

Conviene también resaltar que no nos encontramos únicamente con un fracaso de la enseñanza científica, sino con un importante fenómeno de fracaso escolar, que se hace patente principalmente en los niveles de secundaria. Ello requiere de análisis sociológicos que exceden el ámbito meramente pedagógico y nos remiten a fenómenos como el desarraigo, la violencia, la carencia de expectativas laborales, la ausencia de valores como el esfuerzo y el trabajo...

Con respecto al ámbito específico del que se ocupa el presente documento, consideramos que resulta necesario realizar una profunda revisión de la formación científica desde la escuela primaria a la Universidad, de forma que los estudiantes experimenten las ciencias no como una serie de disciplinas inamovibles y abstrusas sino como un conjunto dinámico de dudas, respuestas y nuevos interrogantes que desarrollarán la curiosidad y el espíritu investigador. Sería necesario, igualmente, “contextualizar” la ciencia, poniendo en relación los interrogantes científicos con el momento histórico –problemas sociales, económicos, ambientales, etc. Es importante acentuar el carácter que la ciencia tiene de aventura y el de los científicos como “héroes” del conocimiento –en este punto sería importante la concurrencia de los medios de comunicación social. También parece necesaria la determinación ampliamente consensuada de cuáles pueden ser los contenidos curriculares que, por su importancia estratégica, hayan de formar parte necesariamente de la formación integral, esto es, cívica, humanística y científica, de nuestros días, puesto que el tiempo de formación disponible siempre será limitado. Es únicamente sobre la base común de esta formación básica que la diversidad curricular y la autonomía de los centros, tantas veces reclamadas por algunos, podrían ofrecer todas sus posibilidades formativas sin abocar a un caos.

³ Véase también el excelente artículo de Daniel Gil y Amparo Vilches “La contribución de la ciencia a la cultura ciudadana”, *Cultura y educación*, 2004, 16 (3), pp.259-272.

Conclusions

- Es necessita una més profunda alfabetització científica, a fin de formar ciutadanos més compromentidos con las transformaciones sociales que ésta implica.
- El conocimiento científico debe estar complementado con una amplia formación humanística y emocional.
- Es preciso revisar la metodología utilizada en la didáctica de la ciencia para hacerla más accesible y relacionada con el medio, dotando a los docentes de medios y estrategias innovadoras.
- La formación científica debe desarrollar la curiosidad intelectual y el afán investigador, por lo cual la ciencia debería enseñarse como una tarea contextualizada y no concluida.
- Resulta importante profundizar en la interdisciplinariedad de los saberes, tanto científicos y tecnológicos entre sí, cuanto humanísticos y de desarrollo emocional del individuo. Se tendrá especial cuidado en evitar cualquier predeterminación sexista.
- La información científica debe potenciar el uso crítico de los conocimientos y resaltar su vertiente cívica, contribuyendo a una formación integral, pues, finalmente, nada podrá exonerarnos, tampoco la ciencia, de nuestra responsabilidad como ciudadanos.
- Se hace pertinente el concurso de los expertos para intentar vislumbrar soluciones a todas estas problemáticas.
- Las presentes consideraciones afectan al campo educativo en sentido muy amplio, tanto en lo que se refiere a planes de estudio, formación del profesorado y a las condiciones sociales que influyen sobre los miembros de la comunidad educativa; en ese sentido, las administraciones con competencias educativas y sociales, administración del estado y autonómica, deben abordar la problemática de la alfabetización científica y adoptar las medidas legislativas y de actuación que mejoren la situación presente.

g. Sobre l'1% cultural de les obres públiques

Títol	<u>Informe sobre l'1 % cultural de les obres públiques</u>
Data d'aprovació pel Ple	28 de novembre de 2005
Comissió autora	Jurídica i d'Interpretació Reglamentària
Coordinador	Jesús Huguet
Iniciativa	Comissió Jurídica (octubre de 2005)
Temàtica	Protecció del patrimoni cultural
Subtemàtica	Documents genèrics
Objecte	Adequació de l'aplicació de l'1% cultural estatal al cas de la CV en el marc de la seua Llei de Patrimoni Cultural
Instàncies enviades	Diputacions d'Alacant, Castelló i València; FVMP; Presidència de la GV; Conselleria de Cultura, Educació i Esport
Descàrregues web durant 2005	30

Text de l'informe

Antecedents

Des que la Llei de Patrimoni Històric del Govern espanyol de 1985 va dictar que l'1% de les inversions en obres públiques es destinara a intervencions en el patrimoni cultural o en obres

artístiques que complementaren l'obra pública realitzada, han estat objecte de polèmiques la seua forma d'aplicació i el protagonista que havia de gestionar eixe 1%.

La Llei de Patrimoni Cultural valencià, de 1998, fixa la quantitat que s'ha de dedicar a aquelles intervencions (l'1% de "totes" les obres públiques), però no especifica quin departament de la Generalitat ha de tenir cura de la seua execució i control.

L'ORDEN CUL/596/2005, de 28 de febrero, por la que se dispone la publicación del Acuerdo de la Comisión Interministerial para la coordinación del 1 por cien cultural, por el que se adoptan los criterios de coordinación de la gestión del uno por cien cultural, ha resolt aquesta qüestió en l'àmbit de competències estatals. En primer lloc s'especifiquen els criteris que hauran de seguir-se per a accedir a aquests fons. Després s'assenyala que són les Comissions Mixtes Ministeri de Cultura-Ministeri generador de l'1 per cent les que valoraran i seleccionaran les propostes. I en tercer lloc s'indica la documentació que cal presentar per a accedir a les ajudes.

A pesar de tot el que té de clarificador la proposta interministerial, considerem que seria oportú establir uns criteris semblants per a l'1 per cent cultural a la Comunitat Valenciana. En eixe sentit presentem les següents:

Conclusions

1. Caldrà nomenar les comissions mixtes necessàries (Conselleria de Cultura-Conselleria generadora de l'1%) per a estudiar les propostes d'ajuda amb càrrec a aquests fons.
2. Totes les actuacions hauran d'enquadrar-se dins del marc general derivat de la Llei de Patrimoni Cultural Valencià de 1998, i dels principis que la impulsaren.
3. La prioritat d'intervenció amb càrrec a l'1% seria per als béns declarats B.I.C. o de categories semblants.
4. Les inversions es realitzaran en béns de titularitat pública o cedits per a ús públic almenys per un termini de 50 anys. Dos excepcions (també assenyalades per l'Orde del Ministeri del 28-2-05) caldria tenir presents: a) Quan es tracta d'actuacions contemplades en un Pla Nacional o Autonòmic rellevant –cas del Pla de Catedrals o Monestirs; i b) quan es tracta d'inversions en béns declarats Patrimoni Mundial per la UNESCO.
5. Caldrà tenir present, a més de les inversions en B.I.C. monumentals, la conveniència de no menysprear l'actuació en béns B.I.C. immaterials.
6. També la possible aportació d'altres programes o ajudes ha de tenir-se present a l'hora de baremar, per tal de no duplicar aportacions.
7. Tant la documentació històrica, com la memòria descriptiva, la informació gràfica necessària com la urgència de la intervenció, en el seu cas, haurà de formalitzar-les el departament interessat (institució, municipi, conselleria, etc.), encara que pot ser ampliada i completada per documentació aportada per la conselleria interessada o per la comissió mixta corresponent.
8. El Consell Valencià de Cultura ofereix a les autoritats interessades en este assumpte la seua col·laboració assessora.
9. Aquest informe es remetrà a la Presidència de la Generalitat Valenciana, al Conseller de Cultura, Educació i Esport, a les Diputacions Provincials d'Alacant, Castelló de la Plana i València i a la Federació Valenciana de Municipis i Províncies.

h. Sobre l'espoli de béns culturals

Títol	Informe sobre l'espoli de béns culturals
Data d'aprovació pel Ple	28 de novembre de 2005
Comissió autora	Jurídica i d'Interpretació Reglamentària
Coordinator	Vicent Àlvarez
Iniciativa	
Temàtica	Protecció del patrimoni cultural
Subtemàtica	Documents genèrics
Objecte	Mostrar preocupació del CVC i proposta de mesures
Instàncies enviades	Diputacions d'Alacant, Castelló i València; FVMP; Presidència de la Generalitat; Conselleria de Cultura, Educació i Esport; Delgació del Govern
Descàrregues web durant 2005	53

Text de l'informe

Darrerament hem conegut alguns casos nous d'espoli o de destrucció de béns de valor o interès cultural. El Consell Valencià de Cultura ha manifestat preocupació i indignació davant d'actes vandàlics, robatoris o destruccions injustificades de béns que pel seu valor cultural deurien conservar-se. El present informe intenta aproximar-se al problema, amb la clara intencionalitat de buscar alternatives i, exercint la seua funció consultiva, proposar-les a les institucions públiques.

El tractament constitucional i legislatiu

La Constitució inclou, entre els principis rectoris de la política social i econòmica, la norma fonamental en la matèria, dirigida en termes de manament a tots els poders públics que formen l'Estat. Literalment, el seu article 46 diu: "Els poders públics garantiran i promouran l'enriquiment del Patrimoni històric, cultural i artístic dels pobles d'Espanya i dels béns que l'integren, qualsevol que siga la seua titularitat. La llei penal sancionarà els atemptats contra aquest patrimoni".

D'aquest principi se'n poden extraure clarament moltes consideracions. La legislació posterior, de l'Estat i Autònoma, ha tractat de desplegar i aplicar el principi, amb més o menys fortuna. En les administracions dels diferents àmbits territorials, correspon a les forces de seguretat, i als òrgans judicials, per la seua banda, aplicar les normes i fer-les complir.

La Llei de patrimoni històric espanyol de 1985, dictada en compliment del principi constitucional, reitera en el seu article 2.1 l'obligació dels poders públics de protegir el patrimoni, i indica explícitament la tutela que els correspon davant dels espolis.

En el seu article 4, la Llei mencionada, que és norma d'aplicació general a tot el territori de l'Estat, diu que: "s'entén per espoli tota acció o omissió que pose en perill de destrucció o de pèrdua tots o alguns dels valors dels béns que formen el Patrimoni Històric Espanyol o pertorben el compliment de la seua funció social...". L'any 1994 es va dictar el Reial Decret 64/94, que arbitrava la col·laboració entre el Ministeri de Cultura i les autonomies quan es detecta algun espoli.

La Llei preveu igualment mesures administratives relatives a la protecció, i altres relatives a les obligacions dels propietaris. No cita, però, normes concretes de vigilància o d'actuació policial. Consta que la Guàrdia Civil manté un servei especialitzat a nivell d'estat dedicat a la recerca de béns espoliats. També hi ha una unitat central del Cos Nacional de Policia relacionada amb el Ministeri de Cultura, dedicada a la investigació dels delictes relacionats amb els béns culturals. Es tracta sempre d'unitats amb un cert grau de distanciament respecte a la realitat valenciana.

La Llei de patrimoni cultural valencià, Llei 4/98, abunda en tot el que fa referència als drets i els deures de conservació, ús i protecció administrativa del béns culturals. Una matèria sobre

la qual el Consell Valencià de Cultura ha emés diversos informes i que ha tractat àmpliament en el seu Dictamen sobre mesures de protecció del béns culturals, aprovat pel seu Ple l'any 2004, i a la qual ens en remetem, afegint únicament que hi ha un règim de protecció administrativa i de sancions aplicables a les infraccions.

El tractament Penal

La condemna penal és alhora un castic i una dissuasió d'accions punibles que atempten contra el sistema jurídic i els drets de les persones. La persecució dels delictes comesos contra els béns que formen el patrimoni actua com una mesura de protecció, i pot recuperar béns espoliats. Com veurem, però, la tipificació penal és molt insuficient i està poc actualitzada, ja que continua basant-se en la versió ja superada de definir els béns patrimonials en funció dels seus valors històrics i arquitectònics.

El Codi Penal preveu les figures delictives següents:

Furt –articles 234 i 235. És prendre amb ànim de lucre una cosa moble aliena. Es castiga amb pena d'un a tres anys de presó la subtracció de coses amb valor artístic, històric, cultural o científic. Aquestes penes es veuen agreujades per altres elements.

Delictes contra el patrimoni històric –articles 321 a 331. Inclouen l'enderrocament d'immobles protegits, i els danys a béns, entre altres els jaciments arqueològics.

Per la seua banda, la Llei Orgànica/1986, de les Forces Armades i Cossos de Seguretat, atribueix a l'Estat la competència exclusiva, si bé, a continuació, obre la possibilitat de cooperació de les comunitats autònomes. Dins de les forces de seguretat hi ha la Policia i la Guàrdia Civil, aquesta darrera com a institut armat.

Entre les funcions de les forces de seguretat hi ha la de vetlar per la seguretat dels edificis, la prevenció d'actes delictius i la persecució dels delictes. La Policia té competència a les capitals de província, la Guàrdia Civil a la resta del territori. L'article 38 de la Llei esmentada possibilita la creació d'una policia autonòmica, la qual tindria, entre altres, la missió de vetlar pel compliment de les disposicions autonòmiques –en nostre cas, la Llei de patrimoni cultural podria ser una de les missions de la nostra policia autonòmica.

La Llei també regula la policia local, la qual, entre altres, té la missió de col·laborar amb la resta de les forces de seguretat.

Consideracions finals

1. La realitat és que una gran part dels immobles amb valor patrimonial no compten amb vigilància, ni directa ni per mitjà de mecanismes d'alarma per al cas d'incendis o per a la prevenció de robatoris. El cas del béns mobles és molt greu, i hi cal diferenciar entre accions que impliquen una apropiació amb el fi de lucrar-se, cas del tràfic il·legal o mercat negre, i altres que són de mera destrucció o vandalisme.
2. Les forces de seguretat actuals, amb la seua actuació i la seua dotació, no han pogut evitar la proliferació dels espolis, o les destruccions de jaciments arqueològics. En el cas de les coves amb vestigis prehistòrics s'ha constatat la gran indefensió existent, i la urgència d'instal·lar-hi tanques i de dotar-les de vigilància, assenyalada pel Consell Valencià de Cultura en anteriors ocasions.

La possibilitat de crear una unitat especialitzada de la Policia Autonòmica per a la vigilància i el control de la seguretat dels béns patrimonials ja ha estat plantejada pel Consell Valencià de Cultura, i ací la reafirmem, i insistim en la necessitat d'especialitzar les forces de seguretat en la prevenció i la persecució dels atemptats, robatoris i espolis.

3. És urgent comptar amb un Pla de Seguretat dels béns protegits, almenys dels catalogats com a tals, i en conseqüència caldria accelerar l'elaboració d'un inventari complet dels béns, incloent-hi els de titularitat eclesiàstica, i assegurar la dotació dels elements humans i electrònics necessaris per a detectar qualsevol activitat que pugua afectar a la seguretat del béns.

4. Convé recordar, una vegada més, als ajuntaments i les entitats comarcals, la responsabilitat que tenen en la cura, atenció i vigilància dels béns culturals existents en els seus termes, els quals deures són inherents als drets que tenen sobre ells. De la mateixa manera, haurien d'accentuar el treball pedagògic dirigit als joves i als adolescents sobre la protecció, l'estima i la posada en valor del patrimoni.
5. El present informe es traslladarà al Consell de la Generalitat, a la Delegació del Govern espanyol a la Comunitat Valenciana, a la Federació Valenciana de Municipis i Províncies i a les tres diputacions provincials valencianes.

i. Sobre l'avantprojecte de Llei de Patrimoni Arbori Monumental

Títol	Informe sobre l'Avantprojecte de <u>Llei de Patrimoni Arbori Monumental</u>
Data d'aprovació pel Ple	28 de novembre de 2005
Comissió autora	Llegat Històric i Artístic
Iniciativa	Comissió de Llegat Històric i Artístic (11 de maig de 2005)
Temàtica	Protecció del patrimoni cultural
Subtemàtica	Elements paisatgístics
Objecte	Anàlisi legislació arran preocupació del CVC per la desaparició del patrimoni arbori
Instàncies enviades	Presidència de la Generalitat; Conselleria de Territori i Habitatge
Descàrregues web durant 2005	44
Actuacions del CVC relacionades	Escrit al conseller de Territori i Habitatge (Ple 30/05)

Text de l'informe

Antecedents

La Comissió de Llegat Històric i Artístic del Consell Valencià de Cultura va acordar, en la seua sessió de l'11 de maig de 2005, sol·licitar al president de la institució que demanara a diverses institucions informació relativa a la protecció d'arbres singulars.

Amb data 28 de juny, el president del Consell Valencià de Cultura es va dirigir per escrit als presidents de les Diputacions Provincials d'Alacant, Castelló de la Plana i València, al conseller de Territori i Habitatge i al d'Agricultura, Pesca i Alimentació de la Generalitat Valenciana i al president de la Comunitat Autònoma de les Illes Balears, per comunicar-los la preocupació del Consell Valencià de Cultura pel problema de la degradació i la desaparició del patrimoni arbori, i sol·licitar-los estudis, normatives i bibliografia sobre el tema.

En la seua resposta, la Diputació de València recorda que disposa des de "hace más de 10 años de un departamento específicamente dedicado a la protección, conservación, difusión, fomento, investigación y acrecentamiento del Patrimonio Arbóreo Monumental", i que ha posat en marxa nombroses iniciatives en les quals s'invertixen molts esforços.

La Diputació de Castelló assegura que no disposa de competències sobre les possibles normatives existents o futures.

El conseller de Territori i Habitatge ens envia un Avantprojecte de Llei de patrimoni arbori monumental.

El Govern Balear, per la seua banda, ens envia la Llei 6/1991, de 20 de març, de protecció dels arbres singulars i la Resolució del director general de Biodiversitat d'aquell govern per la

qual s'inclouen determinats arbres en el Catàleg d'Arbres Singulars de la Comunitat Autònoma de les Illes Balears.

En conseqüència es fa la següent proposta:

L'avantprojecte de Llei

La necessitat urgent d'una norma i d'unes actuacions per a la conservació del patrimoni representat pels arbres monumentals és indiscutible. L'esborrany és oportú i cal seguir el seu trajecte cap al tràmit parlamentari. Cal tenir, també, present que els arbres es troben en moltes ocasions en un ecosistema, i que, per tant, la seua protecció implica la del conjunt o entorn, i la conveniència, doncs, d'aplicar altres mesures legals previstes en la Llei de paratges protegits, com ara les declaracions de parc natural o de paratge protegit, i de millorar el sistema de prevenció d'incendis.

Respecte al contingut concret de l'Avantprojecte, en remarquem:

Es plantegen les següents categories de protecció:

- a) Genèrica. Correspon a arbres amb més d'unes d'aquestes característiques: 400 anys d'edat, 30 metres d'alçada, 6 de perímetre, 25 de diàmetre màxim de la copa.
- b) Declaració expressa: arbres ja declarats.
- c) Protecció cautelar d'arbres en perill que no tinguen les característiques dels genèrics però es consideren mereixedors de protecció.

En aquest sentit la normativa existent a les Balears, Llei 6/91, no fa una definició estricta dels requisits exigits per a la declaració genèrica, i considera protegibles tots els arbres "de caràcters físics extraordinaris". L'avantprojecte que comentem inclou una concreció que segurament està fonamentada, però que pot resultar excessivament concreta –el cas que va generar una certa alarma pública, referent a la venda d'oliveres, no es veuria protegit per la declaració genèrica, ja que les dimensions d'aquests arbres no s'ajusten a la tipologia esmentada, i el mateix podríem dir d'alguns ginebres i arborcers centenaris. Caldria preveure alguna excepcionalitat, en vist de l'extensió dels cultius d'oliveres en el nostre territori, i del valor botànic d'alguns exemplars ja centenaris d'altres arbres. En tal cas una solució seria atendre únicament a l'antiguitat i al valor botànic.

La declaració es farà per Decret del Consell de la Generalitat.

- d) Arbres singulars protegits que seran aprovats per Orde de la Conselleria d'Agricultura. Aquests tenen un caràcter menor de monumentalitat, i no se'n fa, per tant, una descripció tan estricta de característiques com en el cas de la declaració genèrica.
- e) Arbres monumentals d'interés local. Declaració a càrrec de l'ajuntament que corresponga. Constituirien una categoria menor.

Registre: es crea un registre. Caldria fixar al nostre parer un període d'implantació, per exemple d'un any.

El procediment de declaració és d'ofici, o a instància de part, que en el cas de no ser promoguda pel propietari haurà de comptar amb la conformitat d'aquest. Aquest extrem podria qüestionar-se –s'hauria de preveure l'acció pública, com en el cas dels béns d'interés cultural (B.I.C.). Fa falta, també, una regulació més concreta, com la que s'aplica als béns culturals. Es deixa tot en mans de l'administració, i ni tan sols es consulta a entitats consultives, com es fa en els casos de B.I.C. El Consell Valencià de Cultura, entitat consultiva en matèria de patrimoni cultural, hauria de ser una de les entitats consultades.

La norma sí que regula prou el règim de protecció, i fixa un deure de conservació, tant dels arbres públics com dels privats. Hi ha un règim de prohibicions i un sistema sancionador. Es regulen actuacions, usos, autoritzacions d'actuacions, i ús educatiu –tots ells, aspectes de l'avantprojecte que considerem encertats.

Com a norma transitòria caldria afegir una disposició que fixara, tant per a la Generalitat com per als Ajuntaments, un termini per a la creació de l'inventari i per a l'inici de la catalogació.

Cal remarcar que els problemes actuals estan previstos en la norma que es proposa, en especial la venda, la mutilació o destrucció i altres possibles usos negatius dels arbres. L'aplicació, però, de la norma exigiria un augment del personal dedicat a la vigilància, i la dotació de mitjans per a la catalogació i la declaració de la protecció. L'eficàcia de la norma és el tema més de fons que es plantejarà. En eixe sentit, la col·laboració de les entitats consultives, cas del Consell Valencià de Cultura o de les universitats, hauria de tenir-se en compte, entre altres.

Conclusions

Primera.- En vist de la urgència de resoldre el problema, el Consell Valencià de Cultura recomana tramitar el projecte de llei corresponent, i eleva les propostes anteriors com a aportacions al text.

Segona.- El Consell Valencià de Cultura recomana que es tinga en compte, en determinades espècies com oliveres, arborcers, ginebres o similars, únicament el requisit de l'antiguitat per a la seua declaració genèrica.

Tercera.- El present informe es traslladarà, amb les esmenes corresponents, al Govern de la Generalitat i a la Conselleria de Territori i Habitatge, autora de l'Avantprojecte de llei.

j. Sobre la divulgació científica en la televisió pública valenciana i en general

Títol	Informe sobre la divulgació científica en la televisió pública valenciana i en general
Data d'aprovació pel Ple	23 de desembre de 2003
Comissió autora	Ciències
Iniciativa	Ciències (5 d'octubre de 2004)
Temàtica	Altres
Subtemàtica	Ciència i tecnologia
Objecte	Analitzar la funció de la televisió pública en el procés de difusió de la ciència
Instàncies enviades	Presidència de la Generalitat; Corts Valencianes; RTVV Conselleria de Cultura, Educació i Esport; Conselleria de Empresa; Ajuntament de València
Descàrregues web durant 2005	8
Actuacions del CVC relacionades	<i>Informe sobre els continguts culturals de la televisió pública valenciana (2005); Informe sobre didàctica de la Ciència (2005)</i>

Text de l'informe

El tema de la divulgació científica en general i en la televisió pública en particular, en l'àmbit de la Comunitat Valenciana, ha estat objecte de debat al si de la Comissió de Ciències del CVC. El tractament del tema respon a la preocupació del CVC per la funció de la Televisió pública en el procés de difusió de la cultura. Dins d'eixe marc era lògic que la Comissió cenyira els seus esforços al camp particular de la divulgació científica. El debat ha estat acompanyat de diverses compareixences d'experts en la matèria i ha tingut en compte diversos documents externs sobre el tema. Alhora, dos membres de la Comissió, el conseller Manuel Sanchis-Guarner, i el conseller Vicente Muñoz Puelles, han aportat dos documents de treball. El primer, "La divulgació mèdica en la premsa escrita", sobre el tema que indica aquest títol. El segon, "Informe sobre la divulgación científica en la televisión valenciana", un

treball de camp sobre els continguts científics en la programació televisiva de Canal 9, Punt 2, i el centre territorial de TVE a la Comunitat Valenciana.

Del debat s'han derivat les consideracions i les conclusions que segueixen.

1. La divulgació científica podria afavorir l'assoliment d'una major racionalitat social, contra tota mena de fanatismes i fonamentalismes. El progrés veritable i encara la preservació de les nostres societats podria dependre en gran mesura d'eixe assoliment, atés els potents mitjans que la moderna tecnologia ha posat en les nostres mans per a incidir radicalment, per a bé o per a mal, en el nostre medi social i natural. En una societat democràtica, la gestió racional i positiva d'eixos mitjans tan potents necessita més que mai d'una opinió pública formada, informada, i responsable.
2. En el nostre entorn europeu més pròxim i quant a la televisió, un estudi recent de la Facultat de Comunicació de la Universidad de Navarra (citat en "Ciencia y tecnología en las televisiones europeas. Un estudio de los informativos de *prime time*", Bienvenido León, Quark, núm. 34, 2004) centrat en els informatius *prime time* de deu cadenes públiques i privades dels cinc països europeus amb un mercat més gran, mostra que el percentatge de notícies esportives hi és d'un 12%. Aquest percentatge cal comparar-lo amb les dades corresponents obtingudes pel Conseller Muñoz Puelles en el seu treball de camp citat més amunt, on es veu que aquestes notícies representen entre el 40% i el 50% dels informatius de les dues cadenes valencianes, Canal 9 i el centre territorial de TVE consignades adés. L'estudi també arriba a la conclusió que hi ha una demanda de continguts de divulgació científica més gran que l'oferta. Per una altra banda, els mateixos estudis mostren una gran dispersió en el grau d'aquesta oferta. Aquestes dos observacions i el que es diu en el punt anterior mostren que resten deures a fer en el medi televisiu, uns deures que aconsellen dedicar esforços per a augmentar-hi la divulgació científica en quantitat i qualitat. Uns esforços que haurien d'abastar també els altres mitjans de difusió. Però, pel seu impacte majoritari, la televisió és una manera especialment eficient, fins i tot en termes monetaris, de progressar en aquella divulgació, una divulgació que hauria d'abastar tant l'encabida en programes especials com la que se intercala puntualment en els noticiaris generalistes. Paga la pena precisar ací que, des d'aquell punt de vista monetari, no gens irrellevant en el cas que ens ocupa, la difusió de notícies científiques com a falques puntuals en programes de gran audiència, com són ara els noticiaris televisius, és particularment rendible: s'arriba a un públic molt ample amb un consum moderat de recursos del medi. A l'hora, les limitacions òbvies d'aquest mètode de difusió dels continguts científics aconsella un tipus de programació televisiva versàtil amb programes d'abast diferent, que vaja des dels programes científics específics, a les falques anteriors.

Quant a la quantitat de divulgació científica, es possible que la premsa escrita dedique en aquest moment una atenció raonable al tema, per exemple en el camp de la salut, on per altra banda el rigor i l'honestedat no sempre són presents en el grau que convindria. Al voltant d'aquest problema d'honestedat, siga en la premsa escrita, siga en el món audiovisual, val a dir que una societat democràtica s'ha d'esforçar per assentar les bases legals i institucionals que permeten de garantir una informació veraç.

També en qualsevol dels medis, la capacitat de posar en relació la ciència bàsica amb les tecnologies d'ús ordinari en la vida quotidiana ha de ser un dels objectius a perseguir per una bona difusió científica.

3. Eixa bona divulgació científica exigeix una col·laboració ben integrada entre els professionals dels mitjans de difusió i els científics, així com la presència de periodistes científics. L'existència d'estudis de periodisme científic en algunes de les Universitats valencianes hauria de facilitar aquesta presència, que a la llarga ha de redundar en una major qualitat d'aquella divulgació. En particular, aquella col·laboració i aquella presència haurien de ser un element essencial en la lluita contra el frau i la deshonestedat en la notícia, denunciades en el document adés citat del conseller Sanchis-Guarner, a propòsit dels temes relacionats amb la salut en el domini de la premsa escrita. Per una altra banda, el medi televisiu, en particular,

presenta unes exigències d'adequació ben definides de la notícia a les característiques del medi, on les bones imatges són fonamentals.

Ahora, quan el tractament assossegat de la notícia ho permeta, siga quin siga el medi, sempre serà desitjable el contrast entre els parers de diversos científics del ram de què es tracte.

La creació d'un Consell de l'Audiovisual autònom i competent, en la mesura que funcione correctament hauria de permetre avançar en l'assoliment d'una divulgació científica eficient i de qualitat.

4. L'augment en quantitat i en qualitat dels espais de divulgació científica en les televisions públiques, en franges horàries de gran audiència, podria tindre un efecte multiplicador i d'arrossegament en altres televisions, i en general en els mitjans de difusió de tota mena.
5. La millora del sistema social de divulgació científica implica la creació d'una nova cultura adient entre els investigadors i els centres i equips d'investigació, concretable, entre altres coses, en:
 - Els projectes d'investigació que ordinàriament es presenten davant de diverses agències, en règim competitiu, haurien d'incorporar habitualment en els seus pressupostos partides de despesa específica per a la divulgació científica dels resultats obtenibles.
 - Entre els mèrits avaluable dels científics s'hauria d'incloure els que puguen derivar d'una tasca divulgativa ben feta.
 - Les institucions i centres d'investigació, i encara els grups grans d'investigació, haurien de comptar amb persones o gabinets professionalitzats en la divulgació d'allò d'interès que produeix l'ens. Aquests gabinets o persones haurien de trametre de manera regular als diversos mitjans de comunicació referències, adaptades al medi de què es tracte, d'aquesta producció.
6. Resta per valorar el que puga suposar per a tot açò la previsió futura no gens llunyana de una nova televisió més interactiva i amb un major ventall de possibilitats per a l'espectador.
7. És possible que de l'estudi que fa en aquest moment aquesta Comissió sobre el tema que ens ocupa puga derivar-se en el futur alguna mena de dictamen del CVC, que en la seua valoració sempre hauria de tindre en compte la referència del context. El context de les altres televisions, per exemple, quan es tracte de la TV pública valenciana: del centre territorial de TVE, o de Canal 9. En el cas d'eixe dictamen, les eventuais propostes de mesures de correcció, enfront de deficiències que s'haja cregut observar, hauran de defugir especialment qualsevol to dogmàtic, atesa la dificultat sempre present de saber compaginar les necessitats de l'audiència amb la voluntat de servei pròpia d'un mitjà de difusió públic, el que obliga a buscar de manera permanent un equilibri entre la formació i el divertiment dels diversos programes.
8. Arribat el cas, caldria determinar ben bé el conjunt adient dels destinataris d'un dictamen del CVC en la matèria. Aquest conjunt no es pot reduir al conjunt de les autoritats polítiques competents, encara que les ha de incloure.
9. El treball de camp, citat més amunt, realitzat pel Conseller Muñoz, sembla posar de manifest la presència de documentals científics, i de programes culturals amb continguts científics, de qualitat, en la programació de Punt 2, tant en els casos de producció pròpia, com en els de producció externa.

Conclusions finals

Segons el treball de camp realitzat, s'observa un dèficit clar de documentals, programes, i de notícies científiques, tant en Canal 9, com en el centre territorial de TVE, que es troben generalment en Punt 2. Convindria, doncs, considerar l'oportunitat d'incloure més notícies científiques, tant en els noticiaris centrals de Canal 9, com en els del centre territorial, així com

més documentals i programes d'aquell tipus. S'ha de consignar ací que, com ja s'ha esmentat al començament de l'anterior apartat 2, els estudis que s'han manegat en la matèria semblen constatar l'existència d'una demanda parcialment insatisfeta de divulgació científica en el mitjà televisiu, a tot l'entorn europeu.

La tasca d'augmentar el nivell de l'oferta de divulgació científica, tant en quantitat com en qualitat, en les televisions públiques valencianes, ha de ser impulsada per les Institucions, i en particular per la Generalitat Valenciana. Però, en eixa perspectiva caldria que les instàncies consultives i els experts elevaren les pròpies recomanacions i propostes, a fi d'elaborar-hi un pla d'actuació. Alhora, la iniciativa privada, siga en la televisió i la ràdio, siga en la premsa escrita, té una enorme responsabilitat, complementària de la pública, a fi que, millorant el que ja tenim, els ciutadans puguen gaudir i formar-se una idea de l'estadi actual del coneixement científic, dels seus avanços, i de les seues aplicacions.

k. Sobre els continguts culturals de la televisió pública valenciana

Títol	Informe sobre els continguts culturals de la televisió pública valenciana
Data d'aprovació pel Ple	23 de desembre de 2005
Comissió autora	Promoció Cultural
Iniciativa	Comissió de Promoció Cultural (4 d'octubre de 2004)
Temàtica	Altres
Subtemàtica	Promoció cultural
Objecte	Anàlisi adequació de la RTVV a la seua llei de creació
Instàncies enviades	Presidència de la Generalitat; Conselleria de Cultura; RTVV; Director General de Canal 9
Descàrregues web durant 2005	Es publicarà definitivament en la web institucional en gener de 2006
Observacions	Hi ha un vot particular del conseller Ricard Bellveser, afegit amb data 29 de desembre de 2005
Actuacions del CVC relacionades	<i>Informe sobre la divulgació científica en la televisió pública valenciana i en general (2005)</i>

Text de l'informe

Introducció

El 4 de juliol de 1984 es promulgà la Llei de creació de l'entitat pública Radiotelevisió Valenciana, en coherència amb la voluntat política de contribuir a la consolidació de l'Administració autonòmica i de la presa de consciència dels trets diferenciadors dels valencians com a poble.

Així, en el Preàmbul de la Llei es pot llegir:

“La Constitució Espanyola i l'Estatut d'Autonomia de la Comunitat Valenciana obliguen a la Generalitat, en tant que poder públic, a promoure les condicions per tal que la llibertat i la igualtat de l'individu i dels grups en els quals s'integre siguen reals i efectives; a remoure els obstacles que impedeixen o dificulten l'assoliment de la plenitud, a fomentar el desplegament de les peculiaritats del poble valencià i a facilitar la participació de tots els ciutadans en la vida política, econòmica, cultural i social.

Una contribució al compliment d'aquest mandat, consagrat en la Llei de Lleis i en la Norma Institucional Bàsica de la Comunitat Valenciana, és aquesta Llei, la qual aprofundeix en el nostre concepte d'autogovern, i possibilita una antiga i renovada aspiració del poble valencià: la d'expressar-se i comunicar-se en la pròpia llengua, per a la qual cosa els mitjans

de comunicació de caràcter públic constitueixen el suport idoni i l'evidència irreprotxable de la nostra voluntat política."

La Llei ha donat lloc a la creació de dos canals autonòmics de televisió: primer Canal 9 i posteriorment Punt 2, i de l'emissora Ràdio 9, sent Canal 9, amb diferència, l'instrument al qual s'han dedicat més recursos públics.

El Consell Valencià de Cultura, màxim òrgan assessor en matèria cultural dels poders públics de la Comunitat Valenciana, ha mostrat en més d'una ocasió la seua preocupació pels continguts de la televisió pública autonòmica valenciana, molt especialment del seu canal emblemàtic, Canal 9. Així doncs, ens podem preguntar si el canal, des del principi de la constitució de l'ens i en les diferents etapes per les quals ha passat, complix els objectius per als quals va ser creat, particularment en allò que es referix a la perspectiva cultural i formadora que hauria de dirigir el conjunt de la programació.

En conseqüència, la Comissió de Promoció Cultural del Consell Valencià de Cultura va decidir emprendre l'estudi dels continguts culturals actuals de la Radiotelevisió Valenciana i, molt especialment, Canal 9. Amb este propòsit, s'han recollit les opinions de diferents experts, per tal de tractar els diversos aspectes de la qüestió de la forma més profunda i plural possible, i s'han estudiat diversos documents. S'ha rebut en audiència el Sr. Llorca, Director de Canal 9, el Sr. Mazón, membre del Consell d'Administració de Radiotelevisió Valenciana i expert en temes econòmics, el professor Bernardo, del Departament de Teoria de Llenguatges de la Universitat de València, el Sr. Álvaro, redactor de la plantilla de Canal 9 i el Sr. Fabregat, exdirector de Radiotelevisió Valenciana i exmembre del Consell Valencià de Cultura.

Amb el major nombre possible de fonts, es redacta, de forma molt resumida, el present document.

Consideracions preliminars

1 Reflexions inicials

Com a organisme consultiu, el Consell Valencià de Cultura pot i està obligat a fer algunes reflexions sobre les raons que pareixen justificar el tipus de televisió pública que tenim els valencians.

En primer lloc, la necessitat d'atraure audiències massives, de les quals es diu que s'estimen més els programes populars, de narratives simplistes, que abusen dels estímuls cridaners i que desenvolupen les emocions bàsiques de les persones.

Ens pareix discutible la dicotomia establerta entre majories (simples i vulgars) i minories (cultes i selectes). Les coses no són tan simples i les audiències no estan tan fermament decidides. Les persones podem comportar-nos com a majories quan seleccionem un programa d'entreteniment, i com a minories quan preferim veure un determinat espai minoritari. Tanmateix és cert que hi ha un públic que es decanta per un tipus de programes de caire més lleuger i entretingut, però això no vol dir que estos programes no puguen tenir una certa qualitat ètica i estètica dins dels marcs "culturals" col·lectius.

A més a més, pel que fa a l'argument que és l'audiència, i per tant la rendibilitat econòmica, allò que determina les decisions dels responsables de l'ens, estudis als quals hem accedit mostren que no és cert que les produccions de caire més violent i menys qualificat, que produeixen lesions en el desenvolupament humà (l'exemple el veiem en els jòvens educats quasi exclusivament a través de models televisius), atraguen major i millor (més fidel) audiència que els productes de qualitat cultural i d'influència positiva. Almenys no s'ha demostrat mai experimentalment. Com a exemple, cal advertir que Canal 9 no ha arribat mai a quotes mitjanes anuals d'audiència del 17% (al contrari que altres televisions autonòmiques), malgrat una programació que pareix haver estat condicionada per este factor.

Esta situació podria respondre al recurs a fórmules segures i a la por a altres vies, que ens porta a una manca de responsabilitat social en la gestió dels mitjans.

Que els espectadors som molts i els gustos diversos és una obvietat que hauria de fer-nos pensar que la millor televisió és la que amb els seus programes pot atraure un major nombre de públic, però també un públic divers.

Caldria incorporar una breu reflexió sobre el suposat caràcter minoritari de la cultura, sobre la impossibilitat de fer cultura en els canals generalistes i la necessitat consegüent d'apartar-la a canals específics (com, en el cas valencià, Punt 2, un canal els esforços del qual no volem deixar de valorar). Advertim que estes opinions són la manifestació d'un concepte massa restringit de la cultura, en relació amb els productes i les formes culturals clàssics, la formació intel·lectual, el coneixement que s'adquirix amb els llibres, les arts, etc. Hi ha un concepte de cultura més ampli, que comprén allò que podríem considerar civilització i que inclouria valors cívics, sentiments i gustos estètics compartits, sense oblidar les passions que ens posseixen. Si pensem en la cultura en estos termes ja no es tractaria tant de programar sessions culturals a l'ús com d'impregnar de Cultura –amb majúscula– els programes que s'emeten. El problema, llavors, es trasllada a un altre lloc: ¿quins valors cal difondre i quins volem ocultar?; i ¿qui pot immiscir-se en les preferències dels ciutadans?, ¿qui està autoritzat a decidir què s'ha de produir i què no?

La resposta la donen les lleis. Pel que fa a les televisions públiques, són els seus estatuts, aprovats per les Corts, els documents que estableixen les funcions i les obligacions dels gestors.

2 La importància de la TV com a difusor cultural i instrument de formació de la ciutadania

Entenem que la televisió és, actualment, el mitjà de comunicació de masses que major influència té en la formació de l'opinió pública.

Definida com a "cultura en si mateixa", la televisió contribuïx a difondre patrons i models i a crear un tipus d'opinió pública. Encara que alguna de les persones consultades ha opinat que la televisió no té tanta influència en les persones com es creu, altres experts opinen que davant d'una programació plena d'artificis basats en mecanismes de violència que busquen la reacció de l'espectador es produïx un impacte psicològic que pot deformar la visió del món.

Per això, en este moment en què torna a ser objecte d'estudi i de reflexió la violència social i escolar, no podem ignorar el paper que els mitjans tenen en esta construcció que ha esdevingut cultural i consubstancial al nostre temps. (El fenomen no és nou. Recordem la pel·lícula "West Side Story" dels anys seixanta del passat segle, que feia amables les baralles a mort dels escolars americans). La televisió, que ha estat denominada el "nostre medi ambient cultural", és l'àmbit més influent i amb menys control conscient per part dels propis espectadors, i això ha de fer reflexionar els responsables del mitjà i els dels sistemes educatius.

3 La televisió pública com a servici públic

Les televisions públiques estan obligades a definir-se com a servici públic i assumir les obligacions que com a tals els fixa la Llei. La seua essència de servici públic els atorga una responsabilitat sobre els continguts de la programació que oferixen als ciutadans. Així s'arreplega en la lletra i en l'esperit de la Llei de creació de RTVV, quan, en el seu article 2n, diu:

"L'activitat dels mitjans de comunicació social de la Generalitat s'inspirarà en els principis següents:

- a) La promoció i protecció lingüística de la llengua pròpia de la Comunitat Valenciana.*
- b) La veracitat, la imparcialitat i l'objectivitat en les informacions.*
- c) La separació entre les informacions i les opinions, la identificació de les persones que les sustenten i la lliure expressió d'estes.*
- d) La protecció de la joventut i de la infantesa, tot evitant l'exaltació de la violència i l'apologia de fets i conductes que atempten contra la vida, la llibertat i la igualtat d'hòmens i dones.*
- e) El respecte al pluralisme polític, cultural i lingüístic, religiós i social.*

f) El respecte al pluralisme, el valor de la igualtat i d'altres principis recollits en la Constitució, en l'Estatut d'Autonomia i en la legislació bàsica de l'Estat "

En este sentit, el Consell Valencià de Cultura opina que, si bé procurar per l'eficiència dels servicis públics és deure de qualsevol bon governant, en el cas de la televisió pública la prioritització de la rendibilitat no és pròpia d'un servici públic. La seua missió és donar el servici per al qual va ser creada, sempre que el dèficit siga raonable i la finalitat del servici públic el justifique suficientment. De justícia és gestionar amb les contribucions dels ciutadans les entitats que han estat creades per a servir-los.

No es missió nostra fer de programadors, però si denunciar l'incompliment de l'esperit dels textos fundacionals, els quals, mentre no es canvien, continuen vigents.

De la nostra anàlisi es desprén que cal un reajustament de l'activitat de Radiotelevisió Valenciana als principis de la seua Llei de creació, ací resumits:

- 1) La promoció de l'ús social del valencià, i la difusió dels fets identitaris propis, geogràfics, socials i culturals.
- 2) El paradigma cultural que seguix, els valors ètics -i estètics- que es promouen.
- 3) El volum de la programació, la qual té com objectiu específic la informació i l'educació o formació cultural.
- 4) El volum de la producció pròpia –per a complir l'objectiu de promoció d'una indústria audiovisual valenciana, tenint en compte els aspectes de gestió de recursos personals i econòmics.

Alguns exemples del que hem assenyalat són:

- L'ús del valencià en Canal 9 es limita quasi exclusivament als informatius. La posada en marxa del canal Punt 2, en el qual el percentatge d'utilització del valencià és molt més alt, es pot convertir en una fórmula per fer veure que es complix la missió d'emetre en valencià. El percentatge d'audiència de Punt 2 fa que, en la pràctica, la seua influència com a "difusor del valencià" siga quasi nul·la.
- Pel que fa al paradigma cultural que difon Radiotelevisió Valenciana sobre els valencians, el Consell Valencià de Cultura considera que no mostra i cultiva "el millor de nosaltres". No pareix que s'haja construït en estos anys una imatge de poble amb les peculiaritats i els trets culturals i humans més definitoris dels valencians i sí, en canvi, una imatge de divisió i enfrontament entre ells.
- Quant als butlletins informatius, trobem un excés de banalitats i de tòpics, fets violents, futbol i curiositats en detriment de la informació política –la qual, per altra banda, privilegia clarament la visió dels partits polítics governants, en detriment de la representació social que correspon als altres partits polítics i col·lectius ciutadans. Caldria incloure, probablement, una referència a la informació, potser excessiva, sobre els preus agrícoles, que contribuïx a mantenir la falsa imatge d'una economia valenciana fonamentalment agrícola. Les referències a actes culturals són puntuals, molt escasses i, quasi sempre, poden incloure's en els apartats de festes i activitats de la classe política.
- Del conjunt del material televisiu cal destacar-ne la minsa dedicació a programes culturals. Però el que és més greu, d'acord amb aspectes assenyalats anteriorment, és l'escassa impregnació cultural que mostren la resta de programes, entenent per cultura, una vegada més, tot allò que ens vertebrava socialment, que ens identifica com a societat històrica i també que ens permet traspasar les nostres fronteres.
- Quant a la gestió i la utilització de recursos propis de l'ens i dels propis de l'entorn valencià, ens preocupa que una gran part de la producció de programes s'encarregue a companyies externes a Radiotelevisió Valenciana. Si això suposara una promoció de la producció audiovisual valenciana tindria una repercussió positiva en la nostra indústria audiovisual. Però, no és així, ja que la majoria de programes, especialment de Canal 9, s'encarreguen, segons les nostres informacions, a empreses de fora de la comunitat –si bé molts d'ells es graven en els locals propis de Radiotelevisió Valenciana i aprofitant els

seus mitjans tècnics i personals. Considerem que esta situació s'hauria de revisar en profunditat.

- Pel que fa als aspectes econòmics, el Consell Valencià de Cultura valora molt negativament el fet que el dèficit al qual s'enfronta Radiotelevisió Valenciana no corresponga al que podria suposar-se en una televisió pública amb poca audiència a causa de la seua opció menys comercial però més arriscada i allunyada de paràmetres negatius, sinó que s'haja produït a pesar, i probablement a conseqüència, de la "vulgaritat" de la programació.

Un exemple el tenim en Punt 2, un canal que ofereix una programació molt digna, la qual cosa demostra, una vegada més, que no es tracta d'un problema d'incompetència professional o d'impossibilitat d'altre tipus, sinó d'un problema de determinada orientació de la gestió.

Les propostes del Consell Valencià de Cultura

Les propostes que fem a continuació van dirigides bàsicament a intentar que la televisió pública valenciana establisca la comunicació amb el seu públic natural, és a dir: tota aquella persona que viu a la Comunitat Valenciana i s'identifica com a valenciana. Creiem que si els ciutadans es veren reflectits en la seua televisió, la situació milloraria moltíssim. També seria necessari que la mateixa producció ajudara a vertebrar l'espai geogràfic i a estimar els fets vitals que s'hi donen. En definitiva, això significaria augmentar la comunicació entre la televisió pública valenciana i els seus espectadors i ajudar a crear una representació col·lectiva del que som i del millor que podem ser. Compliria així els objectius assenyalats en els seus Estatuts: potenciar la llengua pròpia, els valors cívics i estètics, respectant la pluralitat que garantisca el dret de tots els ciutadans a veure la televisió que els agrade o els interesse i el seu dret a ser informats veraçment.

Amb este fi, creiem que és necessària i urgent la constitució del Consell Assessor que es contempla en l'article 9é de la Llei de Creació de Radiotelevisió Valenciana i que mai no s'ha complit. Este Consell Assessor, representatiu, elegit amb criteris de solvència i independència, tal com estipula la Llei, ha de vetlar perquè el Consell d'Administració complisca les responsabilitats que té atribuïdes quant a la programació. El Consell Assessor podria exercir la seua influència perquè els continguts culturals, específics o transversals, de la programació de la televisió pública valenciana milloraren notablement.

Si bé, com ja hem dit, no és missió nostra entrar en una anàlisi detallada de com hauria de ser la programació, creiem que hi ha uns principis bàsics que s'han de mantenir. Pensem que el tòpic que la programació ha d'estar dedicada a informar, entretenir i instruir continua sent veritat. La informació ha de ser imparcial, necessària, beneficiosa, verídica, ajustada (ni excessiva ni escassa), comprensible per a les diferents audiències i respectuosa amb els subjectes de la informació i els destinataris. Ha de ser portadora de valors humans, culturals, patrimonials i cívics. Ha de ser informadora (actualitat, història, literatura, civilitzacions, i especialment la difusió de la ciència, etc.*) Instruir, sense caure en l'avorriment.

L'oci lúdic proporcionat per la televisió pública ha de ser respectuós amb tots els principis anteriors, ajustar-s'hi i estar equilibrat en proporció als altres temes i objectius: entretenir, sense necessitat de caure en la vulgaritat.

Uns altres aspectes, lligats als principis generals, que s'han de tenir en compte, són:

- a) L'existència d'un codi ètic, emanat d'una visió racional i democràtica de l'ésser humà i dels seus drets bàsics.
- b) La classificació dels programes per edats, amb temàtiques, continguts i horaris adequats a la protecció dels infants.
- c) La protecció del dret a la intimitat i a la dignitat (tant en els productes com en els espectadors).
- d) Ús del llenguatge adequat, ajustat i respectuós.
- e) El rebuig a la violència "per se". Informació sobre certs temes ajustada a l'audiència (per exemple sobre drogues, fets violents, sexe, etc.)

Finalment, respecte a la situació econòmica de l'ens, pensem que s'ha de revisar el model de gestió i disminuir l'externalització de la producció, per a aprofitar els recursos i el personal propis de l'organisme.

Destinatari

Una vegada aprovat pel Ple del Consell Valencià de Cultura, el present document es traslladarà al Govern de la Generalitat Valenciana i a la Direcció de l'ens Radiotelevisió Valenciana, i es donarà a conèixer als mitjans informatius.

(*) Paral·lelament, la Comissió de Ciències del CVC ha fet un estudi sobre la difusió de coneixements científics, incloent la difusió en TV.

VOTO PARTICULAR DEL CONSELLER RICARD BELLVESER AL "INFORME SOBRE ELS CONTINGUTS CULTURALS DE LA TELEVISIÓ PÚBLICA VALENCIANA"

El conseller abajo firmante, Ricard Bellveser, expresa su voto particular en contra del informe que presenta al Pleno la Comisión de Promoción Cultural y lo hace por sus profundos desacuerdos con la forma que se le ha dado a este texto, pues aún estando de acuerdo en aspectos claves de su contenido, no lo está con los modos ni la redacción que se ha escogido para decirlo, lo que le da al documento final un aspecto de poco meditado, atolondrado, acientífico y amateur.

También se está en desacuerdo con el sectarismo general del documento que, como prueba, basta señalar que no le reconoce a C9 ni una sola virtud, ni a sus cientos de buenos profesionales, técnicos, lingüistas, redactores, etc. Todo queda descalificado de raíz por los miembros del CVC proponentes del documento.

Casos concretos:

FOLIO 2, "*Consideracions preliminars*", se trata con desdén la opinión de los demás ya que las razones de los otros son "*raons que pareixen justificar*", mientras que las propias son, cómo no, las irrefutables.

El párrafo que comienza "*En primer lloc*", está plagado de suposiciones temerarias, como que existe una "necesidad" de atraer audiencias masivas (¿de dónde sale eso?), que éstas "*sembla s'estimen més els programes culturals*", y los programas populares por el mero hecho de serlo quedan descalificados.

El último párrafo discute una dicotomía que no se dice o no se sabe quién ha establecido entre mayorías y minorías y asegura que "*les persones podem comportarnos com a majories quan seleccionem un programa d'entreteniment i com a minories ...*" de modo que cualquier programa, por el mero hecho de ser "entretenido", es un programa de mayorías y popular y consecuentemente —dice el documento— es simplista, abusa de estímulos "*cridaners i que desenvolupa les emocions bàsiques de les persones*".

FOLIO 3

El tercer párrafo introduce una nueva confusión en estas ideas al considerar que la mejor televisión "*es la que amb els seus programes pot atraure un major nombre de públic*".

El documento, en general, carece de rigor pues permanentemente hace afirmaciones sin justificar ni aclarar, no señala qué estudios u opiniones objetivas utiliza ni aclara los criterios de selección de los intervinientes, aunque todo permite sospechar que fueron elegidos con criterios políticos sectarios, pues no se convocó al presidente del Consejo de Administración de RTVV, sino al representante político de un partido; no se invitó a nadie significado de la redacción sino a "un" redactor...

En la parte final, en opinión del abajo firmante, el documento empeora más:

FOLIO 6

Se acepta que el canal Punt 2 es un canal mayoritariamente en valenciano, que se esfuerza por tener una adecuada programación general "*molt digna*", atenta a lo cultural, respetuosa y que se adecua a la ley de creación, pero todo esto el documento lo descalifica inmediatamente al asegurar:

1. Que lo hace como "coartada" de no se explica bien qué.
2. Y se reconoce que siendo así tiene poca audiencia (el documento utiliza la despectiva expresión "*ínfim porcentage d'audiència*"), sin que se explique esta gravísima

contradicción, ni por qué se quiere desacreditar a la totalidad de los trabajadores del canal.

El párrafo que empieza "*Pel que fa al paradigma*", no se entiende lo que quiere decir pues no define qué es "*el millor de nosaltres*", algo relativo, probablemente, las peculiaridades, hechos culturales y humanos definitorios de los valencianos, no son los mismos ni tan siquiera para los 21 miembros del CVC.

En el párrafo "*Quant als bulletins informatius*" merodea algo que el documento ronda desde el principio y es una inequívoca voluntad de programar que permanentemente ha aparecido en los debates previos a lo que el *conseller* abajo firmante se ha opuesto permanentemente. Tan es así que el documento por dos veces dice que no quiere programar, pero lo hace y se reclama más información política (¿?), quiere que se supriman los programas de servicio público sobre los precios agrícolas, que haya más referencias a actos culturales...

FOLIO 7

El documento define cultura como "*tot allò que ens vertebra socialment, que ens identifica com a societat històrica i també que ens permet traspasar les postres fronteres*". Sin comentarios.

En el párrafo "*Pel que fa als*", el CVC entra a diagnosticar cuales son las razones del déficit de RTVV (no aclara qué déficit se refiere, cultural, político, lingüístico, social, creativo, ¿económico?), y señala gratuitamente, con énfasis de diagnóstico que es "*a conseqüència de la "vulgaritat" de la programació*".

FOLIO 8

En el párrafo "*Si bé, com ja hem dit*", se repite que no se quiere entrar a programar, pero ... se dice cómo debe ser la programación, esto es la dirigida a "*informar, entretenir i instruir*", pero no basta con eso pues "*la información ha de ser imparcial, necesaria, beneficiosa, verídica, ajustada (ni excesiva ni escassa) comprensible...*" etc., así hasta nueve líneas de programación.

En resumen, en mi opinión el documento es manifiestamente sectario con lo que no deja en buen lugar el criterio habitualmente sereno del CVC, responde a prisas oportunistas, lo que se evidencia porque a las pocas horas de tratarse el documento, políticos de primera fila de la oposición en las Cortes Autonómicas ya utilizaron frases completas; viene a retomar una preocupación con aspectos obsesivos de algunos miembros del CVC que ya habían elaborado otros muchos documentos sobre RTVV que llegaron a producir crisis de convivencia institucional y tiene un notable tono *amateur* contrario al habitual rigor con el que el CVC trabaja.

Valencia, 29 de diciembre de 2005.

I. Sobre el territorio y sus paisajes

Títol	Informe sobre <u>el territorio y sus paisajes</u>
Data d'aprovació pel Ple	23 de desembre de 2005
Comissió autora	Grup de treball específic (Comissió de les Arts)
Cocomponents	Vicente Ferrero; Jesús Huguete; José Morera; Vicente Muñoz Puelles; Ramón de Soto
Iniciativa	Ple del CVC (29 de novembre de 2004)
Temàtica	Protecció del patrimoni cultural
Subtemàtica	Elements paisatgístics
Objecte	Estudi de la dimensió cultural i patrimonial del territori: el paisatge
Instàncies enviades	Conselleria de Territori i Habitatge; Conselleria de Cultura; Diputacions Provincials valencianes; FVMP; Agència Valenciana de Turisme; Universitats valencianes
Descàrregues web durant 2005	8

Actuacions del CVC
relacionades

*Dictamen sobre les mesures de protecció del patrimoni
cultural valencià (2004)*

Text de l'informe

Antecedentes

A lo largo de su historia, el Consell Valencià de Cultura se ha caracterizado por la defensa del patrimonio valenciano. Es evidente que el territorio y su equivalente cultural, el paisaje, constituyen parte esencial de ese patrimonio.

En los últimos años, las transformaciones abusivas del paisaje, cada vez más aceleradas, han adquirido una dimensión preocupante. Paralelamente, el debate social sobre los valores ecológicos y estéticos del paisaje, y sobre su papel como escenario de la memoria colectiva, crece en intensidad. El Consell Valencià de Cultura no podía permanecer ajeno a ese debate. En consecuencia, y a instancias del sr. Huguet Pascual, el Pleno del 20 de diciembre de 2004 aprobó la constitución del Grupo de Trabajo sobre Paisaje como Patrimonio.

Dicho grupo ha estado formado por dos miembros de la Comisión de las Artes, el sr. De Soto Arándiga y el sr. Ferrero Molina, y dos de la Comisión de Promoción Cultural, el sr. Huguet Pascual y el sr. Morera Buelti. En las últimas reuniones del grupo, el sr. Muñoz Puelles participó como invitado. Han comparecido como informantes los sres. José Manuel Vidal y Rafael Rivera, miembros de Arquitectes pel Paisatge, del Colegio Oficial de Arquitectos de Valencia.

El grupo se ha reunido en cinco ocasiones: el 18 de enero, el 28 de abril, el 15 de junio, el 28 de junio y el 26 de octubre. En la reunión constituyente, el sr. De Soto y el sr. Huguet asumieron, respectivamente, la responsabilidad de presidente y secretario del grupo.

Se ha trabajado, básicamente, con los siguientes documentos: 1) El texto de la Convención Europea del Paisaje de Florencia 2000, en el original francés y en castellano; 2) Llei 4/2004, de 30 de junio, de Ordenació del Territori i Protecció del Paisatge de la Generalitat Valenciana; 3) Llei 4/1998, de 11 de junio, de Patrimoni Cultural Valencià de la Generalitat Valenciana; 4) *Diseño de una política patrimonial de inventario, protección y divulgación de los paisajes valencianos*, artículo de Ricardo González Villaescusa; 5) *El paisaje y los espacios públicos urbanos en el desarrollo de las sociedades*, artículo de Carlos Priego González de Canales; 6) *Paisaje*, artículo de Agenda 21 de Andalucía; 7) *Hacia una construcción sostenible*, ponencia presentada por F. J. Neila y César Bedoya; 8) *El paisaje y la gestión del territorio*, coloquio del Colegio de Geógrafos de España; 9) *El paisaje -como patrimonio- factor de desarrollo de las áreas de montaña*, artículo de J. F. Ojeda; 10) *Los parques arqueológicos y el paisaje como patrimonio*, ponencia de Almudena Orejas; 11) El libro *Las formas de los paisajes mediterráneos*, de Ricardo González Villaescusa.

Además, los miembros del grupo han aportado una serie de escritos propios. Así, el sr. Huguet ha redactado *Sobre la necessitat d'una política paisatgista*; el sr. Ferrero Molina *La percepción del paisaje dentro de un conjunto de variables*, el sr. Muñoz Puelles el texto *Para el dictamen sobre el paisaje* y el documento general, y el sr. De Soto la lista de hipótesis y conclusiones para el dictamen.

Por su parte, los arquitectos invitados han contribuido con los artículos *Paisaje y cultura*, de Arquitectes pel Paisatge; *Paisaje de la identidad*, de Joan Nogué, y *La estética negativa de las intervenciones en el paisaje*, de José Albelda.

Hipótesis elaboradas a partir del estudio de los documentos presentados

1. El territorio es el principal patrimonio

El territorio es el lugar donde vivimos. Es, por tanto, la herencia principal que hemos recibido y vamos a transmitir.

El término paisaje designa cualquier parte del territorio, tal como es percibida por las poblaciones. Su carácter resulta de la acción de factores naturales y/o humanos y de sus interrelaciones.

Se ha afirmado repetidamente que el paisaje es «la cultura territorial» de un pueblo. Eso significa que, en cada sociedad, el paisaje es el resultado de la gestión y del empleo de los recursos naturales, de la disposición urbana, de la construcción de edificios y del trazado y acondicionamiento de las vías de comunicación.

La condición básica para considerar el paisaje como patrimonio reside en su valoración colectiva y en la aceptación de que, como señala la CEP, Convención Europea del Paisaje (convenio internacional auspiciado por el Consejo de Europa), es un «componente esencial del espacio vivido» (*cadre de vie*, en la versión oficial en francés). Los valores colectivos atribuidos a dicho espacio vivido, compartido por los habitantes de una población, una comarca, una comunidad o un país, constituyen los elementos o señas de identidad más inmediatos y próximos. Cabe decir, incluso, que el paisaje condiciona el carácter de esos habitantes.

2. El territorio puede ser concebido como un dispositivo o artefacto, es decir como un conjunto cuyas modificaciones tienden a satisfacer las necesidades de sus habitantes

El paisaje cambia de manera natural, y también como consecuencia de las modificaciones a las que lo exponen sus pobladores. Muchas de esas modificaciones están relacionadas con los cambios de la población humana, que casi siempre va en aumento; esto representa una utilización cada vez mayor.

Tanto los espacios naturales como los rurales, los urbanos y los periurbanos están en continua evolución. Pueden soportar grandes modificaciones, pero a costa de perder señas de identidad o de incurrir en riesgos ecológicos y ambientales, de gravedad variable.

Es importante distinguir entre evolución y degradación o destrucción. La destrucción se produce cuando se rompe todo trazo de continuidad histórica, de modo que el paisaje llega a ser irreconocible para sus propios pobladores, o se llega a hacer inviable la habitabilidad de un lugar.

Es deseable controlar la evolución del paisaje en todo momento, para conseguir que los cambios se produzcan de la manera más gradual y paulatina posible, y evitar que se alcance la fase de destrucción, que puede ser irreversible y de consecuencias catastróficas, como en el caso del mar de Aral.

3. El territorio es el hábitat de todos los seres vivos

Conviene recordar que, aunque nuestra especie es la que ha llevado a cabo las mayores modificaciones en nuestro planeta, ni siquiera es la más numerosa. Los seres vivos dependemos unos de otros, y hay un equilibrio delicado entre plantas y animales, y entre unos animales y otros. El número de especies en peligro de extinción o de drástica disminución es considerable. Todos conocemos el ejemplo de los ricos complejos de especies de la cuenca del Amazonas, cuya destrucción provocaría rápidos cambios en las pautas climáticas mundiales. A escala local, pensemos en la desaparición de nuestros humedales o en la de l'Horta, y en su influencia sobre las poblaciones de aves y en nuestros microclimas.

En las últimas décadas, el paisaje ha adquirido una nueva valoración, no sólo estética sino también moral y ecológica. El sentimiento de que, en definitiva, vivimos en un planeta común ha hecho crecer la convicción de que necesitamos mantener una relación equilibrada y respetuosa con el territorio, y de que nuestra propia supervivencia depende de ello. En cierto sentido, también nosotros somos parte del paisaje.

4. El territorio, su historia y su configuración actual, es uno de los principales condicionantes de la concepción identitaria de las personas que lo habitan

El paisaje constituye una parte fundamental de la cultura de los pueblos. Actúa como escenario vital y, por tanto, como configurador de la conciencia identitaria. Entre los

aborígenes australianos, por ejemplo, cada región es inseparable de lo que la ocupa. Incluye las tribus que la habitan, los animales reales o míticos que la pueblan, las plantas que allí crecen, los vientos y tormentas que se presentan, etc. La adhesión de los seres humanos a los lugares donde han nacido o donde vivieron sus antepasados es común a todas las culturas, y con frecuencia se expresa en el deseo de morir y ser enterrados en los mismos sitios.

Mención aparte merecen aquellos hitos paisajísticos que sirven de referencia para la identificación de los lugares y para la localización (construcciones aisladas, montañas, grandes peñas, bosques y árboles determinados, perfiles singulares del relieve, líneas del horizonte, etc.). Es evidente que deberían tener asignado un sentido patrimonial específico. De hecho, muchos de ellos ya lo tienen por otras vías, por ser considerados lugares sagrados, monumentos naturales, parajes protegidos, etc. Pensemos, por ejemplo, en la roca Ayers del Desierto Central de Australia, en las Colinas Negras de los Pieleros rojas, en el Penyagolosa, el Montgó, el Puig Campana, Aitana, el Garbí y el Maigmo de los valencianos. En todos estos casos, además, los topónimos tienen también un valor referencial. La toponimia suministra información útil para conocer un territorio, y también para evaluar sus procesos de transformación.

También son singulares los lugares que poseen condiciones excepcionales de visibilidad y son muy visitados para contemplar panorámicas. Hay construcciones o monumentos que, independientemente de su función religiosa o defensiva, han sido levantados con nítida intención paisajística, como las pirámides de Egipto o de Yucatán, los edificios de la Alhambra de Granada o los *moi* de la isla de Pascua situados ante el horizonte marítimo.

Por otra parte, los lugares de mayor valoración paisajística son también con frecuencia espacios de sociabilidad (paseos con buenas perspectivas o miradores públicos, itinerarios excursionistas, etc.). Esos valores colectivos hacen más fácil la defensa de un bien compartido.

5. El territorio puede ser concebido como una geografía simbólica

Todo lo que concebimos es simbólico hasta cierto punto, esto es, representa algo más allá de su apariencia real. Para la mayoría, el desierto y el mar representan la inmensidad, la monotonía, la soledad; los bosques y la selva, lo primitivo, lo oscuro, lo impenetrable; las montañas, la grandiosidad, la proximidad al cielo, el deseo de conquistarlas, la panorámica desde las cumbres.

En cierto modo, el paisaje es un hecho objetivo (el territorio) y algo subjetivo (lo que percibimos de él). Apela a la realidad que nos rodea, pero también a la valoración que hacemos de ella y a los sentimientos que nos inspira. Los sentimientos de identidad y memoria –«Mi familia procede de aquí», «Yo estuve aquí una vez», «La batalla del Puig o la de Almansa se celebró aquí, aunque el paisaje ha cambiado»– son los más citados, pero hay otros: calidad de vida, serenidad, accesibilidad o alejamiento. Muchas veces, elegimos una vivienda o un local de negocios por sus vistas o por la fácil visibilidad de su emplazamiento.

6. El territorio como generador de paisajes

El concepto de territorio no se refiere sólo a los espacios terrestres, sino también a las aguas interiores y marítimas. Abarca muchos tipos de paisaje, que a su vez cambian continuamente, en un sentido físico y también temporal. Un mismo paisaje cambia a lo largo del día, según la luz y las condiciones atmosféricas, y también a lo largo del año, según las estaciones. Las modificaciones artificiales a las que sometemos al territorio crean nuevos paisajes, que están expuestos a una evolución permanente.

Antaño, la vinculación con el paisaje y su papel en la construcción del sentido colectivo se debían en parte a que parecía un factor estable y permanente. Sus transformaciones, si las había, eran imperceptibles en el breve curso de la experiencia individual. Sabemos que ahora eso ha cambiado, y que nuestro entorno cambia continuamente a lo largo de nuestra vida, de un modo que se nos antoja cada vez más acelerado. Sumido en una serie de transformaciones inacabables, el paisaje pierde parte de su potencial como elemento de identificación, y sus habitantes viven en un proceso de adaptación continua, que a veces se expresa en un sentimiento de pérdida.

Ese sentimiento de pérdida ante la evaluación del paisaje no responde sólo a razones de psicología individual. Se debe también a la percepción de que los cambios que están ocurriendo suponen un menoscabo, no sólo de la función del paisaje como referente de identidad personal y colectiva, sino también de otros valores de gran importancia social: a) El valor del paisaje como patrimonio cultural e histórico; b) El valor del paisaje como indicador de calidad ambiental; c) El valor del paisaje como recurso económico. Para afirmar y preservar estos valores es necesaria la gestión del territorio.

7. El paisaje, tanto rural como urbano, como condicionante de los códigos de percepción estética de la realidad

Durante la antigüedad clásica, la visión claramente antropocéntrica de los griegos estaba tan arraigada en Occidente que el entorno natural desempeñaba un papel más bien secundario. Los dioses podían morar en el monte Olimpo, pero eso no afectaba a la vida diaria. La naturaleza era básicamente una fuente de recursos, y desde el punto de vista artístico sólo servía como telón de fondo, como muestran los paisajes descritos en la *Odisea* o los frescos helenísticos sobre las aventuras de Ulises que se encuentran en el Vaticano.

En su libro *El arte del paisaje* (1949), Kenneth Clark escribió: «En el arte occidental, la pintura de paisajes ha tenido una historia corta y caprichosa. En las grandes épocas del arte europeo, la época del Partenón y la época de la catedral de Chartres, el paisaje no existió ni pudo existir. A los ojos de Giotto y de Miguel Ángel era una impertinencia. Sólo en el siglo XVII se dedican los grandes artistas a la pintura de paisajes en sí y tratan de sistematizar sus reglas. Sólo en el siglo XIX se convierte en el arte dominante y crea una nueva estética que le es propia».

En la época romántica, el arte del paisaje dejó de ser ordenado y antropocéntrico, y de entender como necesaria la presencia del hombre. Casi siempre desprovisto de figuras, el paisaje se convirtió en principal protagonista del cuadro. Para algunos, la fe en la naturaleza había devenido una forma de religión.

Más tarde, y como consecuencia de la revolución industrial, el arte del paisaje dio un nuevo giro y pasó a incluir el paisaje urbano y fabril. El impresionismo confió plenamente en la naturaleza percibida a través del ojo, pero también se ocupó de representar las calles, las estaciones de ferrocarril y el interior de los cafés.

Este tipo de pintura paisajista y la aparición de la fotografía, que pronto se asoció con los viajes, difundieron con rapidez los valores estéticos del paisaje. Simultáneamente, el turismo se puso de moda. La práctica del *Grand Tour*, que los nobles centroeuropeos solían llevar a cabo por los países del Mediterráneo para conocer los restos de la cultura clásica, se amplió a otros lugares y fue imitada por multitud de gentes, hasta que en el siglo XX se convirtió en un hábito de masas.

El conocimiento personal de nuevos paisajes no es el único componente de los viajes, pero sí uno de los valores esenciales. Los casi mil millones de turistas internacionales anuales contabilizados a escala global (702,6 millones de llegadas de turistas internacionales en 2002) reflejan la magnitud del fenómeno.

En la actualidad, la extraordinaria difusión de imágenes de territorios lejanos a través de fotografías, cine, televisión e Internet ha enriquecido la información disponible y ha convertido lugares remotos, como el cañón del Colorado o la Muralla China, en imágenes habituales.

Conclusiones a tener en cuenta

1. Ante el crecimiento insostenible que viene produciéndose en algunos casos, habría que generar una legislación y unas actuaciones que limitaran el exceso urbanístico, el cual en algunos supuestos encubre intereses especulativos. Teniendo en cuenta las consideraciones anteriores, es necesario establecer criterios de modificación del paisaje, gestión, protección y actuación sobre el mismo.
2. Hay que posibilitar diálogos y pactos entre todas las fuerzas políticas y los diferentes agentes sociales, para elaborar criterios de actuación a corto, medio y largo plazo,

sobre la base de satisfacer las necesidades de los habitantes del territorio, tanto de los seres humanos como del resto de los seres vivos. En nuestro territorio, en los últimos años, viene experimentándose una ocupación urbanística, nacida de la expansión de la segunda residencia, que no siempre está respetando nuestro entorno. Desde las instancias supramunicipales debe establecerse una ordenación que mantenga los valores paisajísticos, y velar por su cumplimiento.

3. Todos los paisajes actuales, hasta los más transformados por la acción humana, tienen un fundamento natural, en su origen y disposición geológica o en la presencia de agua y elementos vivos, que debe ser conocido igualmente, para valorar las consecuencias de una intervención.
4. Es imprescindible, para actuar en los paisajes con conocimiento de causa, el examen de las huellas materiales que las generaciones precedentes han dejado sobre el territorio.
5. También es imprescindible respetar la geografía simbólica del territorio, lo que podríamos llamar sus elementos más representativos.
6. Hay que revisar y redefinir permanentemente los criterios de actuación y de modificación territorial, sobre la base de los cambios en el sistema de necesidades y de los conocimientos adquiridos.
7. Es necesario respetar las vías de circulación de las diferentes especies de seres vivos que habitan el territorio, y crear nuevas en el caso de que se considere imprescindible para su supervivencia.
8. Se suele amar aquello que se conoce, y eso vale también para nuestro territorio, su geografía y sus paisajes. Hay que fomentar un mejor conocimiento, tanto histórico como científico, estético y poético, de los lugares donde vivimos. Tenemos, pues, que educar y formar a las personas en ese conocimiento, de modo que sean conscientes de su valor patrimonial y de la responsabilidad que representa vivir en un paisaje determinado.
9. Los componentes o elementos paisajísticos que por sí mismos y en su combinación con otros hechos proporcionan singularidad a determinados paisajes agrarios y urbanos, como las edificaciones rurales, su color, la distribución de su volumetría o la utilización preferente de ciertas especies en el arbolado urbano, podrían tener consideración patrimonial reglada, sin perjuicio de la libertad o creatividad personal de quienes proyectan para lograr nuevos paisajes de gran belleza.
10. La Administración debería crear un instrumento asesor supramunicipal, con capacidad para opinar y asesorar sobre las decisiones que afectan a las modificaciones del territorio.

El CVC enviará este informe a la Conselleria de Territorio y Vivienda, a la Federació de Municipis i Províncies, a la Agencia Valenciana de Turisme, a las Universitats Valencianes (Departaments corresponents), a las Diputaciones Provinciales y a cualquier organismo que se considere competente en la materia, con la finalidad de que se tomen, en la medida de lo posible, las decisiones oportunas para la conservación del paisaje como patrimonio.

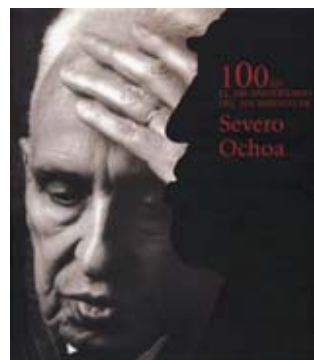
7. Publicacions

7.1. Llibres editats

7.2. Reimpressions

7.1. Llibres editats

Títol	<i>En el 100 aniversario del nacimiento de Severo Ochoa</i>
Col·lecció:	Coedició
Entitats coeditores:	Fundació de les Arts i les Ciències de la GV; Fundación Valenciana de Estudios Avanzados; Sanofi Pastur MSD
Llengua:	Castellà
Mides:	25 x 21 cm
Pàgines:	130
Imatges:	98
ISBN:	84-482-4106-1

Sinopsi

Aquest llibre, publicat en forma de coedició junt a la Fundació de les Arts i les Ciències de la Generalitat Valenciana, la Fundación Valenciana de Estudios Avanzados i Sanofi Pasteur msd, s'inserix en el programa d'activitats de commemoració del centenari del naixement del professor Severo Ochoa escomeses pel Consell Valencià de Cultura.

El llibre, tal com diu el professor Grisolía –president del CVC, deixeble i amic de Severo Ochoa, i autor de l'anecdolari i de la selecció de les imatges que componen l'obra— “no pretén descriure la tasca científica del premi Nobel, ni altres aspectes i assoliments de la seua vida, simplement reflexa una part d'aquesta mitjançant fotografies –de les quals, s'inclouen algunes, poc conegudes, preses a Astúries, Madrid i Barcelona, però que majoritàriament representen les intenses relacions valencianes del mestre— i també una sèrie d'anècdotes i records personals de molts anys. Sóc conscient que en aquestes no pot condensar-se la brillant carrera científica de Severo Ochoa o les seues qualitats humanes, que vaig tindre la fortuna d'observar, per a aprendre, durant quasi cinquanta anys de forta amistat. Les he escrites, per tant, amb admiració, enyor i profunda tristesa, i també en elles m'he centrat en les relacions del mestre amb la Comunitat Valenciana”.

Les investigacions del professor Severo Ochoa, nascut a Lluarca, Astúries, en 1905 i guardonat amb el premi Nobel de Medicina i Fisiologia en l'any 1959 –junt a Arthur Kornberg— pel seu descobriment dels mecanismes de síntesi biològica de l'àcid desoxiribonucleic (ADN) i l'àcid ribonucleic (ARN), estan en la base del modern desenvolupament de la genètica.

Títol	<i>Memorias de Vicente Marco Miranda. In illo tempore</i>
Autor	Vicente Marco Miranda
Col·lecció	Monografies
Entitats coeditores	Ajuntament de Borriana
Llengua	Castellà
Mides	24 x 16 cm
Pàgines	475
Imatges	8
ISBN	84-482-4009-X

Sinopsi

Vicente Marco Miranda naix a Castelló de la Plana en 1880 i passa la joventut a Borriana, l'etapa més feliç de la seua vida i la que ocupa la part més extensa d'este llibre. En 1905 ingressa en la redacció d'El Pueblo, diari fundat per Blasco Ibáñez, sota la direcció de Félix Azzati, el qual el va nomenar redactor en cap. Amb ell va encetar una llarga carrera política com a regidor i cap de la minoria republicana de l'Ajuntament de València. Després de la dictadura de Primo de Rivera, contra la qual va combatre, va ser alcalde provisional de València l'abril de 1931, governador de Còrdova i diputat a les Corts de la República. L'orientació dretana del seu partit, el PURA, el va decidir a fundar Esquerra Valenciana en 1934, amb altres diputats i amics. Amb la candidatura del Front Popular va eixir elegit diputat en febrer de 1936. La guerra civil va marcar el declivi de la política republicana tradicional, com va haver de reconèixer Marco Miranda amb amargor. Tanmateix, no va deixar de sonar suport amb el seu partit a la causa de la República. L'entrada de les tropes vencedores el va obligar a amagar-se, per escapar de la repressió franquista. I, novament a Borriana, el seu poble enyorat, va escriure estes Memòries, acabades en 1942. Va morir a València en 1946. El soterrar va ser un homenatge impressionant a un polític honest i lluitador que havia mort sense més béns que un historial sense cap taca.

Títol	<i>Historia del glorioso mártir San Vicente, de Luis de la Cruz</i>
Autora	María Luisa Viejo Sánchez
Col·lecció	Biblioteca de Rescat
Llengua	Castellà
Mides	20 x 14 cm
Pàgines	400 (145 de facsímil)
ISBN	84-482-4047-2

Sinopsi

La Historia del glorioso mártir san Vicente, de Luis de la Cruz, que se custodia en la Biblioteca Nacional de Madrid, fue impresa en Toledo en 1585 por Pedro López de Haro. Es una obra surgida en la España de la segunda mitad del siglo XVI, durante el reinado de Felipe II, en un momento en el que las manifestaciones culturales se orientaron en gran medida hacia la preocupación religiosa impulsada por la Contrarreforma.

Luis de la Cruz escriu una hagiografia en la que recoge la vida y martirio de san Vicente. Hay en la obra una serie de contenidos teològics que hacen referencia, por una parte, a los acontecimientos sucedidos en el cristianismo de los albores del siglo IV y, por otra, a la teología característica de los años postridentinos. A todos ellos el autor les da forma literaria, acogiendo al modelo de la épica culta española, género narrativo difundido durante los siglos XVI y XVII. La solemnidad de la forma épica, empleada desde su nacimiento como vehículo de propagación de hazañas, engrandeció los hechos que se asociaron a temas muy diversos, entre otros, a los relativos a la fe cristiana, de la que el martirio de san Vicente en la ciudad de Valencia es un fecundo ejemplo.

Títol	<i>Ètica y Medicina. Valencia, 1987</i>
Autor	Dues conferències del Cardenal Tarancón y d'Ernest Lluch
Pròleg	Santiago Grisolía
Col·lecció	Fora de col·lecció
Llengua	Castellà
Mides	17 x 10 cm
Pàgines	35
Imatges	2

Sinopsi

Extracte de la introducció de Santiago Grisolía, president del CVC.

En 1987, la Fundació Valenciana d'Estudis Avançats va patrocinar una reunió científica amb el lema Ètica i medicina, amb la participació de destacats investigadors i professionals mèdics, especialistes en deontologia mèdica, moralistes i inclús algun home de religió, com el meu antic company en el Consell Valencià de Cultura el cardenal Enrique i Tarancón, i un alt responsable polític, com el malaguanyat Ernest Lluch, llavors ministre de Sanitat.

La intervenció del cardenal en l'acte d'obertura va ser d'una honestedat intel·lectual i moral exemplar: la seua humil afirmació d'haver acudit a la reunió a "formar juí", i que la intervenció de l'Església catòlica en el debat no havia de prendre's com una paraula definitiva, sinó només com una crida a la responsabilitat. La intervenció del professor Lluch en l'acte de clausura es va centrar en l'exposició dels treballs polítics per a la regulació legal de tècniques molt noves en aquell moment: la fecundació in vitro i la inseminació artificial. Ambdós, l'home de religió i el professor d'economia i polític, han desaparegut ja, el segon d'ells de forma tràgica, però les seues vides queden en el nostre record com a exemples de la necessitat d'unir coneixement i valor ètic. Eixa mateixa necessitat que va impulsar al Consell Valencià de Cultura a patrocinar el Seminari per al desenvolupament de la cooperació internacional en el Projecte Genoma, celebrat a València a l'octubre de 1988 i que va concloure amb la Declaració de València sobre el Projecte del Genoma Humà, primer document mundial sobre les implicacions ètiques d'este gran i nou camp d'investigació.

Hui, el Consell Valencià de Cultura vol recordar aquells antecedents difonent les paraules del cardenal Enrique i Tarancón i del professor Ernest Lluch en aquella ja llunyana reunió de 1987. No es tracta de l'exposició de treballs científics o de grans

reflexions, sinó d'intervencions breus, però suficients per a reflectir quelcom d'allò que els va fer grans i que justifica este xicotet homenatge d'una institució que, per diversos motius, els considera a ambdós especialment pròxims.

Títol	<i>El genoma humano</i>
Col·lecció	Fora de col·lecció
Autor	Salvador F. Aliño
Llengua	Castellà
Mides	24 x 24 cm
Pàgines	20
Il·lustracions	8

Sinopsi

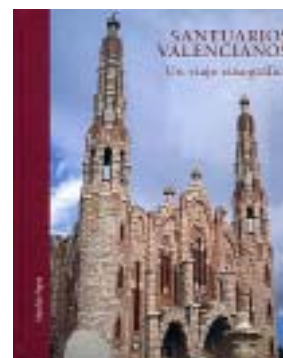
Aquest llibret, dirigit als participants en el programa de visites escolars al Consell Valencià de Cultura, és una guia divulgativa on es descriuen, visualment i textual, conceptes bàsics sobre el genoma humà per tal d'entendre les qüestions ètiques en debat actualment sobre la seua investigació i aplicació a la salut.

En les seues pàgines podem conèixer què és i on es troba el genoma dins les cèl·lules, com s'organitza, quines són les seues funcions principals –bàsicament: l'autoreplicació i transmissió de la informació genètica a les cèl·lules filles i la traducció d'eixa informació en proteïnes—, com està implicat en el desenvolupament de determinades malalties, i les tècniques i línies de recerca actuals en genètica humana per a diagnosticar, previndre i tractar eixes afeccions: anàlisi gènica, farmacogenòmica, teràpia gènica, clonació i obtenció i ús de cèl·lules mare embrionàries.

Per últim, es presenten diversos interrogants, a mode de temes de reflexió, sobre les implicacions ètiques i legals arran dels avanços en la recerca i manipulació del genoma humà.

7.2. Reimpressions

Títol	<i>Santuarios valencianos. Un viaje etnográfico</i>
Autor	Matilde Pepín
Col·lecció	Maior
Edició	2 ^a
Llengua	Castellà
Mides	28 x 23 cm
Pàgines	391
Imatges	395
ISBN	84-482-3621-1

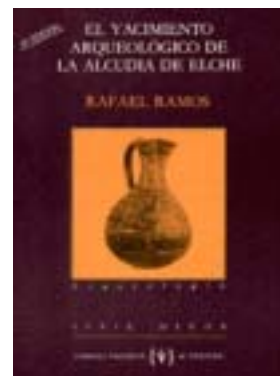
Sinopsi

Aquest llibre naix amb la intenció de divulgar un tresor patrimonial del nostre poble: els seus santuaris i ermites, a més del seu entorn, la seua ubicació, orígens,

ritus, llegendes... Es tracta d'un treball de camp que es recolza en una gran recopilació històrica oral i que apareix il·lustrat en moltes ocasions per fotografies de la pròpia autora.

Matilde Pepín transcriu textualment fets, promeses, gojos, sorprenent al lector per la credulitat de la gent, com per l'exhaustiva documentació que aporta. Santuaris valencians és un viatge etnogràfic per la geografia valenciana i una suggeridora invitació per a conèixer les tradicions ancestrals que es conserven en les nostres terres.

Títol	<i>El yacimiento arqueológico de la Alcudia de Elche</i>
Autor	Rafael Ramos
Col·lecció	Minor
Edició	4 ^a
Llengua	Castellà
Mides	20 x 15 cm
Pàgines	88
Imatges	43
ISBN	84-7890-358-5

Sinopsi

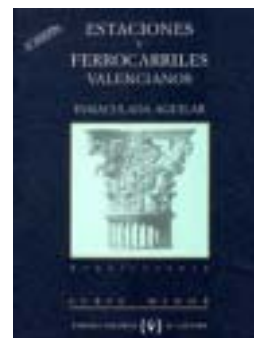
Rafael Ramos, autor del llibre, és director dels museus Monogràfic de l'Alcúdia i Arqueològic d'Elx.

Aquesta monografia ens situa el jaciment arqueològic en distintes èpoques: períodes prehistòrics, època ibèrica, època romana i etapa visigoda. El poblament del territori elxà es va dur a terme en els moments inicials de l'època dels primers assentaments urbans, durant el neolític, cap a l'any 5000 a.C.

La celebritat de què hui gaudeix l'Alcúdia d'Elx ha estat a causa de la troballa de la Dama d'Elx, obra única a la qual no es pot comparar cap monument ibèric, trobada casualment el 1897.

Amb les excavacions que s'hi han fet, s'ha pogut establir una estratigrafia que correspon a èpoques diferents de la història d'Elx en l'antiguitat, i s'ha demostrat plenament l'existència de huit nivells definits perfectament que comprenen des del final de l'edat del bronze fins a l'època visigoda.

Títol	<i>Estaciones y ferrocarriles valencianos</i>
Autor	Inmaculada Aguilar
Col·lecció	Minor
Edició	2 ^a
Llengua	Castellà
Mides	20 x 15 cm
Pàgines	144
Imatges	71
ISBN	84-482-0875-7

Sinopsi

La història de les comunicacions ferroviàries valencianes ha sigut també la història de la inadequació del model radial i centralista de les vies de comunicació i transport espanyoles als interessos de desenvolupament econòmic i la vertebració interior dels valencians.

Estaciones y ferrocarriles valencianos, obra d'una historiadora de l'art especialitzada en arqueologia industrial i amb diversos treballs publicats sobre el desenvolupament ferroviari valencià, descriu pas per pas aquesta història en una narració rigorosa, però no exempta d'amenitat, en la qual s'ocupa igualment de les nostres estacions ferroviàries, alguna de les quals —com la del Nord de la ciutat de València— ha adquirit ja la consideració de monument artístic del passat recent.

El llibre es completa amb un apartat bibliogràfic de gran utilitat, i es presenta profusament il·lustrat amb fotografies, plànols i alçats de les instal·lacions ferroviàries valencianes al llarg de la història.

8. El Consell en la xarxa

8.1. El lloc web del Consell a Internet

8.1. El lloc web del Consell a Internet

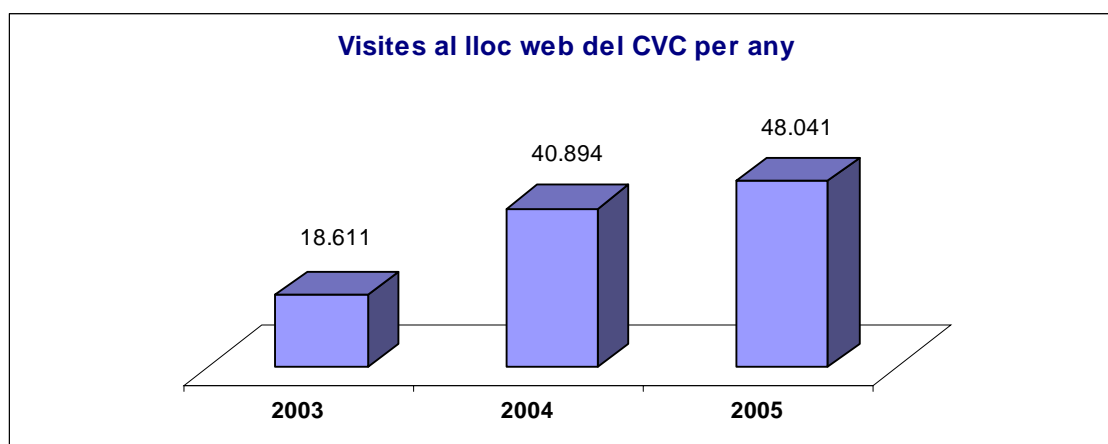
L'actual pàgina web del Consell Valencià de Cultura (www.cvc.gva.es) es va publicar en el mes de desembre de 2002 –substituint la versió anterior, en funcionament des de l'any 2000— amb un objectiu estratègic bàsic: augmentar i facilitar el coneixement de la institució i les seues activitats per part de la societat.

Així, es dissenyà amb les premisses d'augmentar la quantitat d'informació publicada (més continguts) i disminuir el període d'actualització d'eixa informació (actualització dels continguts en temps real des de qualsevol ordinador amb connexió a internet); i d'altra banda, tot i que existix una versió castellana, es va apostar pel valencià com a llengua principal del lloc web –tal com recomana l'informe del CVC sobre les noves tecnologies i la difusió de la cultura, respecte a la potenciació de la nostra llengua en la xarxa—.

L'anàlisi de les dades d'accés durant el període que va des de l'1 de gener de 2003 fins al 31 de desembre de 2005 permet concloure que el lloc web del Consell creix en tots els paràmetres de visita. Així, tant el nombre de **visites** directes com el de pàgines consultades en 2005 suposen un **augment** d'un **150%** respecte a les de 2003, i un 17% i un 46% respecte a 2004.

Paràmetres bàsics sobre l'accés al lloc web del CVC

	2003	2004	2005	Variació % respecte 2004	Variació % respecte 2003
Total visites	18.611	40.894	48.041	17	158
Mitjana diària de visites	51	111	131	18	157
Duració mitjana de la visita (minuts)	7,25	11,4	12,14	6	67
Total pàgines consultades	58.440	100.096	146.304	46	150
Mitjana diària de pàgines consultades	160	273	400	47	150
Mitjana de pàgines consultades per visita	3,14	2,45	3,05	24	-3

Gràfic 4. Paràmetres d'accés al lloc web del CVC.

Pel que fa a la procedència de les visites, un any més torna a ser Estats Units el lloc des d'on accedixen majoritàriament els internautes al lloc web del CVC (63% de les visites), la resta es repartix entre Espanya (28%) i altres països europeus (7%).

Per últim, durant 2005 s'han descarregat del web del Consell al voltant de 31.000 arxius, entre informes, dictàmens i altres documents. Les versions electròniques de les memòries institucionals i el Dictamen de la llengua representen el grup de documents més descarregats, i respecte als informes aprovats en 2005 els relatius a la conservació del patrimoni històric i militar de la Guerra Civil, als cementeris valencians i la declaració de BICI del Tribunal de les Aigües de València són els més sol·licitats.

Visites al lloc web del CVC per país durant 2005

País	%
Estats Units	63,09
Espanya	27,87
Europa	4,35
Regne Unit	0,68
Alemanya	0,41
Uruguai	0,38
Països Baixos	0,34
Mèxic	0,31
Suècia	0,31
França	0,18
Argentina	0,14
Itàlia	0,14
Veneçuela	0,14
Xina	0,14
Austràlia	0,13
Corea Sud	0,13
Colòmbia	0,12
Xile	0,10
Canadà	0,10
Japó	0,08

Taula 11. Països de procedència de les visites al lloc web del CVC durant 2005.

Documents més descarregats del lloc web del CVC durant 2005

Document-arxiu	Versió valenciana	Versió castellana	Versió fullet bilingüe	Total	%
Memòria del Consell Valencià de Cultura 2003			6.557	6.557	21,1%
Memòria del Consell Valencià de Cultura 2001			3.727	3.727	12,0%
Dictamen de la llengua (any 1998)	869	486	1.792	3.147	10,1%
Memòria del Consell Valencià de Cultura 2002			2.830	2.830	9,1%
Document retrospectiu sobre la història del CVC	2.508			2.508	8,1%
Memòria del Consell Valencià de Cultura 2000			2.030	2.030	6,5%
Informe sobre la conservación del patrimonio histórico militar de la Guerra Civil		1.076		1.076	3,5%
Versió electrònica del llibre <i>Jornades sobre la cultura de la innovació i la cooperació a la CV</i>	1.043			1.043	3,4%
Estudio para minimizar o evitar los incendios forestales		839		839	2,7%
Document informatiu sobre les I Jornades del CVC sobre cultura en la CV	712			712	2,3%
Document informatiu sobre la 6 ^a renovació del CVC	669			669	2,2%
Informe sobre los cementerios valencianos		614		614	2,0%
Versió electrònica de la Llei de creació del CVC	331	249		580	1,9%
Document llistat dels informes del CVC 1986-2004			497	497	1,6%
Sobre la declaració de BICI del Tribunal de les Aigües de València	475			475	1,5%
Document informatiu sobre "com treballa el CVC"	166	193		359	1,2%
Informe sobre la Acequia Mayor de Elche y sus construcciones asociadas	342			342	1,1%
Versió electrònica de la carpeta-fullet de presentació del CVC: (llibret 2on: el Palau de Forcalló)			342	342	1,1%
Dictamen sobre el llibre i la lectura (any 2003)	298			298	1,0%
Informe sobre las barracas		291		291	0,9%
Dictamen sobre el títol "Príncipe de Gerona" (any 1990)		278		278	0,9%
Sobre los restos de Blasco Ibáñez		252		252	0,8%
Versió electrònica del Reglament d'organització i funcionament del CVC	221			221	0,7%
Versió electrònica de la carpeta-fullet de presentació del CVC (llibret 1er: el CVC)			194	194	0,6%

Informe de la ponència sobre el Museu Marítim de València (any 2000)	189			189	0,6%
Dictamen sobre les mesures de conservació del patrimoni cultural valencià		186		186	0,6%
Informe sobre el molí i l'alqueria de Baix de Massamagrell	179			179	0,6%
Informe sobre la declaració de BIC dels assuts de les séquies del Tribunal de les Aigües de València	159			159	0,5%
Document informatiu sobre la Declaración de Valencia sobre el Genoma Humano (any 1988)		156		156	0,5%
Informe sobre la denominación comarcal "Plana de Utiel"		151		151	0,5%
Informe sobre la declaració de BIC de l'església de l'Assumpció de Vallibona	150			150	0,5%
Total	8.311	4.429	18.311	31.051	100,0%

Nota: els informes en què no s'especifica la data d'aprovació corresponen a 2004.

Taula 12. Documents més descarregats del lloc web del CVC durant 2005.

9. Memòria econòmica

9.1. Compte anual de l'exercici 2005

9.1. Compte anual de l'exercici 2005

1.- BALANÇ

ACTIU	2005	2004	PASIU	2005	2004
A) IMMOBILITZAT	263.819,69	284.020,03	A) FONS PROPIS	2.205.137,60	1.729.655,65
I. Inversions destinades a l'ús general	31.604,23	31.604,23	I. Patrimoni	1.403.298,51	1.403.298,51
Béns del Patrimoni històric, artístic	31.604,23	31.604,23	Patrimoni	1.403.298,51	1.403.298,51
II. Immobilitzacions immaterials	7.857,62	8.173,06			
Aplicacions informàtiques	21.874,80	16.556,20			
Amortitzacions	-14.017,18	-8.383,14			
III. Immobilitzacions materials	224.357,84	244.242,74	III. Resultats d'exerc.ant.	326.357,14	98.042,72
Construccions	66.505,56	60.899,76	Resultats positius	326.357,14	98.042,72
Instal·lacions tècniques i maquinària	46.050,12	46.050,12			
Utilatge	1.185,38	1.185,38	IV. Resultats de l'exercici	475.481,95	228.314,42
Mobiliari	373.914,91	351.464,85	Resultats de l'exercici	475.481,95	228.314,42
Equips proces informació	113.404,40	110.228,10			
Altres immobilitzat material	15.115,75	14.593,75			
Amortització acumulada immob.mat.	-391.818,28	-340.179,22			
C) ACTIU CIRCULANT		1.490.062,40	D) CREDITORS CURT TERMINI		44.426,78
II. Deutors	14.488,54	1.208.525,54	III. Creditors	70.784,29	44.426,78
Deutors pressupostaris	12.683,28	1.205.770,70	Creditors pressupostaris	29.222,39	8.056,57
Deutors no pressupostaris	334,40	490,03	Creditors no pressupostaris	109,18	96,97
Hisenda Pública, deutora d.	1.470,86	2.264,81	Hisenda Pública, creditora	40.113,02	35.107,20
			Seguretat Social, creditora	1.339,70	1.166,04
IV. Tresoreria	1.997.613,66	281.536,86			
TOTAL GENERAL	2.275.921,89	1.774.082,43	TOTAL GENERAL	2.275.921,89	1.774.082,43

2.- COMPTE DEL RESULTAT ECONÒMIC-PATRIMONIAL

DEURE	2005	HAYER	2005
A) DESPESES	1.239.512,79	B) INGRESSOS	1.714.994,74
1. Despeses de func.serveis i prestacions s.	1.239.512,79	1. Ingressos de gestió ordinària	15.125,05
a) Despeses de personal		c) Prestacions de serveis	
a.1) Sous, salaris i assimilats	305.492,46	c.1) Precios públics por prestac.s.	15.125,05
a.2) Càrregues socials	78.238,51		
c) Dotacions per amortitzacions d'immobilitzat	57.273,10	2. Altres ingressos de gestió ordinària	15.989,69
e) Altres despeses de gestió	798.508,72	a) Reintegraments	6.294,38
e.1) Serveis exteriors	798.508,72	f) Altres interessos i ingressos assimilats	9.695,31
		f.1) Altres interessos	9.695,31
2. Transferencias y subvenciones	0,00	3. Transferències i subvencions	1.683.880,00
3. Pèrduex i despeses extraordinàries	0,00	b) Subvencions corrents	1.569.350,00
c) Despeses extraordinàries	0,00	d) Subvencions de capital	114.530,00
		4. Guany i ingressos extraordinaris	0,00
		d) Ingressos i beneficis d'altres exercicis	0,00
ESTALVI	475.481,95	DESESTALVI	0,00

3.- ESTAT DE LIQUIDACIÓ DEL PRESSUPOST

I. LIQUIDACIÓ DEL PRESSUPOST DE DESPESES

CLASSIF. ECONÒM.	EXPLICACIÓ	CRÈDITS PRESSUPOSTARIS			OBLIGACIONS RECONEGUDES NETES	ROMANENTS DE CRÈDIT	PAGAMENTS	OBLIGACIONS
		INICIALS	MODIFICACIONS	DEFINITIU				PENDENTS DE PAGAMENT A 31 DE DESEMBRE
11	Personal eventual	160.661,00	0,00	160.661,00	108.282,64	52.378,36	108.282,64	0,00
12	Personal funcionari	219.506,55	0,00	219.506,55	146.959,45	72.547,10	146.959,45	0,00
13	Personal laboral	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
14	Altre personal	38.994,32	0,00	38.994,32	32.250,37	6.743,95	32.250,37	0,00
15	Incentius al rendiment	22.000,00	0,00	22.000,00	18.000,00	4.000,00	18.000,00	0,00
16	Quotes, prestacions i altres s.	101.467,23	0,00	101.467,23	78.238,51	23.228,72	71.367,18	6.871,33
CAPÍTOL I	DESPESES PERSONAL	542.629,10	0,00	542.629,10	383.730,97	158.898,13	376.859,64	6.871,33
20	Arrendaments	1.000,00	0,00	1.000,00	0,00	1.000,00	0,00	0,00
21	Reparacions, manteniment i c.	22.495,20	5.716,48	28.211,68	30.147,77	-1.936,09	29.529,09	618,68
22	Material, suministres i altres	367.379,91	14.587,28	381.967,19	355.958,02	26.009,17	337.554,11	18.403,91
23	Indemnització per raó servei	443.015,52	0,00	443.015,52	334.851,32	108.164,20	334.851,32	0,00
24	Despeses de publicacions	192.816,00	0,00	192.816,00	77.551,61	115.264,39	77.475,30	76,31
CAPÍTOL II	COMPRES BÉNS CORRENTS	1.026.706,63	20.303,76	1.047.010,39	798.508,72	248.501,67	779.409,82	19.098,90
62	Inversió nova associada al funcion.	62.429,12	6.420,00	68.849,12	28.030,76	40.818,36	27.954,90	75,86
63	Inversió de reposició associada f.	16.049,46	0,00	16.049,46	3.723,40	12.326,06	547,10	3.176,30
64	Inversió de caràcter immaterial	36.060,00	3.712,00	39.772,00	5.318,60	34.453,40	5.318,60	0,00
CAPÍTOL VI	INVERSIONS REALS	114.538,58	10.132,00	124.670,58	37.072,76	87.597,82	33.820,60	3.252,16
	TOTAL DESPESES	1.683.874,31	30.435,76	1.714.310,07	1.219.312,45	494.997,62	1.190.090,06	29.222,39

II. LIQUIDACIÓ DEL PRESSUPOST D'INGRESSOS

CLASSIF. ECONÒM.	EXPLICACIÓ	PREVISIONS PRESSUPOSTÀRIES			RECONEGUTS NETS	RECAUDACIÓ NETA	DRETS CANCEL.LATS	DRETS PENDENTS COBRAMENT A 31 DE DESEMBRE
		INICIALS	MODIFICACIONS	DEFINITIU				
31	Preus Públics	0,00	0,00	0,00	15.125,05	10.620,79	0,00	4.504,26
38	Reintegrant de operacions	0,00	0,00	0,00	6.294,38	6.294,38	0,00	0,00
CAPÍTOL III	TAXES I ALTRES INGRESSOS	0,00	0,00	0,00	21.419,43	16.915,17	0,00	4.504,26
43	De la Admó. de la GV.	1.569.335,73	0,00	1.569.335,73	1.569.350,00	1.569.350,00	0,00	0,00
CAPÍTOL IV	TRANSFERÈNCIES CORRENTS	1.569.335,73	0,00	1.569.335,73	1.569.350,00	1.569.350,00	0,00	0,00
52	Interessos de dipòsits	0,00	0,00	0,00	9.695,31	5.371,74	0,00	4.323,57
CAPÍTOL V	INGRESSOS PATRIMONIALS	0,00	0,00	0,00	9.695,31	5.371,74	0,00	4.323,57
73	De la Admó. de la GV.	114.538,58	0,00	114.538,58	114.530,00	114.530,00	0,00	0,00
CAPÍTOL VII	TRANSFERÈNCIES DE CAPITAL	114.538,58	0,00	114.538,58	114.530,00	114.530,00	0,00	0,00
87	Romanent de tresoreria	0,00	30.435,76	30.435,76	0,00	0,00	0,00	0,00
CAPÍTOL VIII	ACTIUS FINANCERS	0,00	30.435,76	30.435,76	0,00	0,00	0,00	0,00
	TOTAL INGRESSOS	1.683.874,31	30.435,76	1.714.310,07	1.714.994,74	1.706.166,91	0,00	8.827,83

III. RESULTAT PRESSUPOSTARI

CONCEPTES	DRETS RECONEGUTS NETS	OBLIGACIONS RECONEGUDES NETES	IMPORTS
1. (+) Operacions no financeres	1.714.994,74	1.219.312,45	495.682,29
2. (+) Operacions amb actius financers			
3. (+) Operacions comercials			
I. RESULTAT PRESSUPOSTARI DEL EXERCICI (1+2+3)	1.714.994,74	1.219.312,45	495.682,29
II. VARIACIÓ NETA DE PASIUS FINANCERS			
III. SALDO PRESSUPOSTARI DEL EXERCICI(I+II)			495.682,29
4. (+) Crèdits gastats finançats amb romanent de tresoreria			0,00
5. (-) Desviacions de finançament positiu per recursos del exercici en despeses amb finançament afectada			0,00
6. (+) Desviacions de finançament negatius en despeses amb finançament afectada			0,00
IV. SUPERÀVIT O DÈFICIT DE FINANÇAMENT DEL EXERCICI (III+4-5+6)			495.682,29

4. MEMÒRIA

4.1. ORGANITZACIÓ

La Llei de la Generalitat Valenciana 12/1985, de 30 d'octubre, va crear el Consell Valencià de Cultura.

ACTIVITAT DE L'ENTITAT

D'acord amb el que disposa l'article 9é de l'Estatut d'Autonomia, el Consell de Cultura, forma part del conjunt de les institucions que constitueixen la GV.

L'article 25 de l'Estatut estableix que "una Llei de les Corts Valencianes establirà les funcions, la composició i l'organització del Consell de Cultura, els membres del qual seran elegits per majoria de dos terços de les Corts Valencianes".

Atenent a este mandat estatutari, la Llei 12/1985, de 30 d'octubre, de la Generalitat Valenciana, va crear el Consell Valencià de Cultura com la institució consultiva i asesora de les institucions públiques de la Comunitat Valenciana, en les matèries específiques referents a la cultura valenciana, establint així mateix les funcions, la composició i l'organització amb autonomia orgànica i funcional, d'acord amb la seua naturalesa jurídica, a fi de garantir la seua objectivitat e independència.

Mitjançant, el Decret 202/1998, de 15 de desembre, el Govern Valencià va aprovar el Reglament d'Organització i Funcionament del CVC.

El Títol Primer de la Llei del CVC, en l'article 5é, i l'article 6é del Reglament, enumera específicament les funcions del Consell Valencià de Cultura, i que són les següents:

- a) Evacuar els informes o dictàmens i realitzar els estudis que li sol·liciten les Institucions Públiques de la Comunitat Valenciana.
- b) Informar els avantprojectes normatius que, a causa de la seua rellevància, li siquen sotmesos a consulta.
- c) Proposar al President de la Generalitat la distinció de les persones, entitats o institucions que se n'hagen fet mereixedores pel seu treball o la seua dedicació provada a l'estudi, la defensa o la promoció de la cultura valenciana.
- d) Elaborar i elevar al Consell de la Generalitat una Memòria anual en la qual, a més d'exposar les seues activitats durant l'exercici, es recullen les observacions i consells pertinents per a la defensa i la promoció de la seua llengua i la cultura valencianes, en qualsevol de les seues manifestacions.
- e) Les altres que el President de la Generalitat, les Corts Valencianes, o el Govern Valencià li encarreguen.

ESTRUCTURA ORGANITZATIVA BÀSICA

El Consell Valencià de Cultura està compost per vint-i-un membres, elegits per majoria de dos terços del nombre de dret de diputats de les Corts Valencianes entre les persones de prestigi rellevant o de reconegut mèrit intel·lectual dins l'àmbit cultural valencià proposades pels grups parlamentaris.

Els membres del Consell són nomenats pel President de la Generalitat Valenciana per un període de sis anys i poden ser elegits novament.

El President de la Generalitat Valenciana nomena per decret el President del Consell Valencià de Cultura entre els seus membres, prèvia audiència d'aquests.

El CVC es regeix per òrgans col·legiats i unipersonals.

Són òrgans de govern:

- El Ple del Consell, màxim òrgan decisor de la institució, al que corresponen les competències establides a l'article dotze del Reglament
- La Comissió de Govern, integrada pel president, el vicepresident i el secretari del Consell, i quatre membres d'aquest. El vicepresident i el secretari seran designades pel president, i els altres seran elegits per majoria absoluta de vots dels membres del CVC en llista oberta, les competències estan recollides a l'article dinou del Reglament.
- El President, que té atribuïda la representació legal del CVC i altres competències previstes en l'article vint-i-u del Reglament.

Són òrgans informatius i de treball: les comissions permanents i les temporals.

- L'article trenta-quatre del Reglament enumera les comissions amb caràcter permanent i són les següents: la Comissió Jurídica i d'Interpretació Reglamentària, Comissió de Llegat Històric i Artístic, Comissió de Promoció Cultural, Comissió de les Ciències i Comissió de les Arts.

ORGANITZACIÓ COMPTABLE

El CVC es troba sotmés al règim de comptabilitat pública, d'acord amb el que disposa el Text Refós de la Llei d'Hisenda Pública de la Generalitat Valenciana, i l'Orde de 13 de desembre de 2002, de la Conselleria d'Economia, Hisenda i Ocupació, per la qual s'aprova la Instrucció de Comptabilitat per a la Generalitat Valenciana.

- La Llei de Creació y el Reglament d'Organització i Funcionament del Consell Valencià de Cultura, regulen els següents aspectos relatius al règim econòmic i pressupostari:
 - Al Ple del Consell li correspon l'aprovació de l'avantprojecte de despeses de la Institució, previa elaboració per la Comissió de Govern, per a la seua remissió al Consell de la Generalitat Valenciana, Així com l'aprovació de la seua liquidació i del compte anual.
 - Al Ple li competix l'aprovació de les modificacions pressupostàries, competència delegada en la Comissió de Govern, per Acord del Ple de la institució, de 26 de juliol del 2004.
 - Correspon a la Comissió de Govern dirigir i controlar l'execució del Pressupost del CVC, preparar la seua liquidació i el compte anual, disposar les despeses pròpies del servei del Consell dins dels límits legal i pressupostaris i exercir les facultats ordinàries en matèria de contractació administrativa.
 - El President és l'òrgan competent per a ordenar els pagaments.
 - Correspon al Secretari, gestionar l'execució pressupostària i els documents comptables i de pagament, així com formar i custodiar els expedients individuals del personal al servei del CVC.
 - Les despeses de funcionament del CVC, inclosos els corresponents a personal, seràn cobertes mitjançant les dotacions que a tal finalitat consignen en els Pressupostos de la Generalitat Valenciana.

- Les Lleis anuals de Pressupostos de la Generalitat Valenciana regulen els següents aspectes del CVC:
 - El pressupost del CVC, una vegada tramitat i aprovat pels òrgans competents, s'integren en el Pressupost de la GV, com a Secció pressupostària independent, 03 "Consell Valencià de Cultura", programa 111.30 "Assessorament Cultural".
 - El CVC podrà incorporar els romanents dels pressupostos anteriors als mateixos capítols pressupostaris en què estigueren consignats en l'exercici anterior.
 - Les dotacions pressupostàries del CVC s'alliberaran per quartes parts trimestrals a nom del propi Consell i no estaran subjectes a justificació.

- La normativa legal aplicable al CVC en matèria pressupostària i comptable, és la següent:
 - La Llei 12//1985, de 30 d'octubre, de la Generalitat Valenciana, del Consell Valencià de Cultura.
 - Decret 202/1998, de 15 de desembre, del Govern Valencià, pel qual s'aprova el Reglament d'Organització i Funcionament del CVC.
 - Decret Legislatiu de 26 de juny de 1991, del Consell de la Generalitat Valenciana, pel que s'aprova el Text Refós de la Llei d'Hisenda Pública de la Generalitat Valenciana.
 - Lleis anuals de pressupostos de la Generalitat Valenciana per a cada exercici econòmic i lleis anuals de mesures d'acompanyament dels pressupostos de la GV.

- Ordre de 16 de juliol de 2001, de la Conselleria d'Economia, Hisenda i Ocupació, per la qual s'aprova el Pla General de Comptabilitat Pública de la Generalitat Valenciana.
- Resolució de 30 de novembre de 2001, de la Intervenció General de la Generalitat Valenciana, aclaratoria del règim de comptabilitat i rendició de comptes anuals al qual estan subjectes les entitats de la Generalitat Valenciana i les universitat públiques de la Comunitat Valenciana.
- Ordre de 27 de desembre de 2001, de la Conselleria de Economia, Hisenda i Ocupació, per la qual s'aproven els codis de la Classificació Econòmica dels Pressupostos del Sector Administració General de la Generalitat Valenciana i les seues Entitats Autònomes amb semblant estructura pressupostària.
- Resolució de 28 de desembre de 2001, de la Intervenció General, per la qual s'aprova la taula d'equivalències entre les aplicacions econòmiques de l'estructura pressupostària i els comptes comptables del Pla General de Comptabilitat Pública de la GV.
- Orde de 13 de desembre de 2002, de la Conselleria d'Economia, Hisenda i Ocupació, per la qual s'aprova la Instrucció de Comptabilitat per a la GV.

La comptabilitat del CVC es realitza per procediments informàtics per mitjà d'una aplicació informàtica que permet executar els pressupostos i enllaçar amb la comptabilitat general o financera, regulada en el Pla General de Comptabilitat Pública de la GV.

4.2 ESTAT OPERATIU

DESPESES PRESSUPOSTÀRIES	IMPORT	INGRESSOS PRESSUPOSTÀRIS	IMPORT
111,30 Assessorament Cultural	1.683.880,00	1 Impostos Directes	0,00
		2 Impostos Indirectes	0,00
		3 Taxes i Altres Ingressos	0,00
		4 Transferències Corrents	1.569.350,00
		5 Ingressos Patrimonials	0,00
		6 Alienació d'Inversions Reals	0,00
		7 Transferències de Capital	114.530,00
		8 Actius Financers	0,00
		9 Passius Financers	0,00
TOTAL	1.683.880,00	TOTAL	1.683.880,00

4.3 INFORMACIÓ DE CARÀCTER FINANCER

4.3.1. QUADRE DE FINANÇAMENT

FONS APLICATS	2005	2004	FONS OBTNGUTS	2005	2004
1. Recursos aplicats en op. de gestió	1.182.239,69	1.332.656,97	1. Recursos procedents d'operacions de gestió	1.714.994,74	1.615.091,57
b) Aprovisionaments			e) Taxes, preus públics i contribucions	15.125,05	13.607,73
c) Serveis exteriors	798.508,72	922.729,84	f) Transferències i subvencions	1.683.880,00	1.588.080,00
d) Tributs			g) Ingressos financers	9.695,31	11.676,43
e) Despeses de personal	383.730,97	409.927,13	h) Altres ingressos de gest. corrent i	6.294,38	1.727,41
4. Adquisicions i altres altes de immobilitz	33.471,39	26.002,68			
b) I. Immaterials	0,00	0,00			
c) I. Materials	33.471,39	26.002,68			
TOTAL APLICACIONS	1.215.711,08	1.358.659,65	TOTAL ORÍGENS	1.714.994,74	1.615.091,57
EXCÉS D'ORÍGENS S/ APLICACIONS	499.283,66		EXCÉS D' APLICACIONS S/ ORÍGENS		
(AUGMENT DEL CAPITAL CIRCULANT)			(DISMINUCIÓ DEL CAPITAL CIRCULANT)		

4.3.2. ESTAT DEL ROMANENT DE TRESORERIA

CONCEPTES	IMPORTS	
1. (+) Drets pendents de cobrament		14.488,57
(+ del Pressupost corrent	8.827,83	
(+ de Pressupostos tancats	3.855,48	
(+ de operacions no pressupostàries	1.805,26	
(+ de operacions comercials	0,00	
(- de dubtós cobrament	0,00	
(- cobros realitzats pendents d'aplicació definitiva	0,00	
2. (-) Obligacions pendents de pagament		70.784,29
(+ del Pressupost corrent	29.222,39	
(+ de Pressupostos tancats	0,00	
(+ de operacions no pressupostàries	41.561,90	
(+ de operacions comercials	0,00	
(- pagaments realitzats pendents d'aplicació definitiva	0,00	
3. (+) Fons líquids		1.997.613,66
I. Romanent de Tresoreria afectat		0,00
II. Romanent de Tresoreria no afectat		1.941.317,94
III. Romanent de Tresoreria total (1-2+3)=(I+II)		1.941.317,94

4.3.3 ESTAT DE LA TRESORERIA

CONCEPTE		IMPORTS	
1. COBRAMENTS		3.082.850,82	
(+)			
del Pressupost corrent		1.706.166,91	
(+)			
de Pressupostos tancats		1.201.915,22	
(+)			
de operacions no pressupostàries		174.768,69	
(+)			
de operacions comercials		0,00	
2. PAGAMENTS		1.366.774,05	
(+)			
del Pressupost corrent		1.190.090,06	
(+)			
de Pressupostos tancats		8.056,57	
(+)			
de operacions no pressupostàries		168.627,42	
(+)			
de operacions comercials		0,00	
I. Flux net de Tresoreria de l'exercici (1-2)		1.716.076,77	1.716.076,77
3. Saldo inicial de Tresoreria			281.536,86
II. Saldo final de Tresoreria (I+3)			1.997.613,63

4.3.4. ESTAT FLUX NET DE TRESORERIA

PAGAMENTS	IMPORT	COBRAMENTS	IMPORT
1. Operacions de gestió	1.156.269,46	 1. Operacions de gestió	1.706.166,91
b) Serveis exteriors	779.409,82	a) Vendes netes	16.915,17
d) Despeses de personal	376.859,64	f) Transferències i subvencions	1.683.880,00
3. Adquisicions d'immobilitzat	29.222,39	g) Ingressos financers	5.371,74
b) Immaterial	0,00	h) Altres ingressos de gestió	
c) Material	29.222,39	4. Deutes a curt termini	0,00
6. Cancel·lació de deutes a curt termini	33.820,60	c) Altres conceptes	0,00
c) Altres conceptes	33.820,60	6. Pressupostos tancats	1.201.915,22
7. Pressupostos tancats	8.056,57	a) Operacions de gestió	1.201.915,22
a) Operacions de gestió	8.056,57	7. Comptes no pressupostaris	170.196,90
b) Adquisicions d'immobilitzat	0,00	a) Acreedores no pressupostaris	168.242,14
8. Comptes no pressupostaris	164.055,63	b) Deutors no pressupostaris	1.954,76
b) Acreedores no pressupostaris	163.050,45		
c) Deutors no pressupostaris	1.005,18		
TOTAL PAGAMENTS	1.391.424,65	TOTAL COBRAMENTS	3.078.279,03
SUPERÀVIT DE TRESORERIA	1.686.854,38	DÈFICIT DE TRESORERIA	

4.3.5. CONCILIACIÓ DEL RESULTAT ECONÒMIC –PATRIMONIAL I SALDO PRESSUPOSTARI

	IMPORTES
1,- RESULTAT ECONÒMIC-PATRIMONIAL	475.481,95
2,- SALDO PRESSUPOSTARI	495.682,29
3,- DIFERÈNCIA EN RESULTATS (1 - 2)	-20.200,34
FACTORS DE DIFERÈNCIA EN ELS RESULTATS	
A) INGRESSOS PRESSUPOSTARIS NO ECONÒMICS	
B) DESPESES ECONÒMIQUES NO PRESSUPOSTÀRIES	57.273,10
C) DESPESES PRESSUPOSTÀRIES NO ECONÒMIQUES	37.072,76
D) INGRESSOS ECONÒMICS NO PRESSUPOSTARIS	
4.- DIFERÈNCIES EN ELS FACTORS (A+B) - (C+D)	20.200,34
CONCILIACIÓ: DIFERENCIA EN RESULTATS + DIFERÈNCIA EN ELS FACTORS (3+4)	0,00

4.4.5. TRANSFERÈNCIES I SUBVENCIONS CONCEDIDES

TRANSFERÈNCIES CORRENTS CONCEDIDES

NORMATIVA	IMPORT CONCEDIT PENDENT DE LIQUIDAR A 1 DE GENER	IMPORT CONCEDIT EN L'EXERCICI	IMPORT LIQUIDAT EN L'EXERCICI	IMPORT CONCEDIT PENDENT DE LIQUIDAR A 31 DE DESEMBRE
Llei 14/2004, de 29 de desembre, de Pressupostos de la CV. 2005	1.135.530,00	1.569.350,00	1.569.350,00	0,00

TRANSFERÈNCIES DE CAPITAL CONCEDIDES

NORMATIVA	IMPORT CONCEDIT PENDENT DE LIQUIDAR A 1 DE GENER	IMPORT CONCEDIT EN L'EXERCICI	IMPORT LIQUIDAT EN L'EXERCICI	IMPORT CONCEDIT PENDENT DE LIQUIDAR A 31 DE DESEMBRE
Llei 14/2004, de 29 de desembre, de Pressupostos de la CV. 2005	55.530,00	114.530,00	114.530,00	0,00

4.5.2. PREUS PÚBLICS

NORMATIVA REGULADORA	DESCRIPCIÓ	IMPORT
<ul style="list-style-type: none"> - Decret 73/1991, de 13 de maig, del Consell de la GV. - Decret 227/1991, de 9 de desembre, del Consell de la GV. 		
<ul style="list-style-type: none"> - Comissió de Govern, de 21 de febrer de 2005 	<ul style="list-style-type: none"> Homenaje a José Royo Gómez Eudoxia, hija de Belisario Obres Completes de Joan Miquel Romà 	<ul style="list-style-type: none"> 11,56 € 24,04 € 15,58 €
<ul style="list-style-type: none"> - President del CVC, de 17 de juny de 2005 	<ul style="list-style-type: none"> Memorias Vicente Marco Miranda. In illo tempore Historia del Glorioso Mártir San Vicente, de Luis de la Cruz 	<ul style="list-style-type: none"> 22,69 €
<ul style="list-style-type: none"> - President del CVC, de 29 de juliol de 2005 	<ul style="list-style-type: none"> En el 100 aniversario del nacimiento de Severo Ochoa 	<ul style="list-style-type: none"> 24,04 €
<ul style="list-style-type: none"> - Comissió de Govern, de 19 de desembre de 2005 	<ul style="list-style-type: none"> 20 Anys del CVC. 1985-2005 En el Parque Natural de la Albufera 	<ul style="list-style-type: none"> 62,50 € 62,50 €

Annex. Observacions i recomanacions

a. Observacions i recomanacions del Consell Valencià de Cultura per a la defensa i la promoció de la llengua i cultura valencianes

b. Apèndix

a. Observacions i recomanacions

El present document "Observacions i recomanacions", dirigit pel Consell Valencià de Cultura al president de la Generalitat en compliment de l'Article 5é,1,d) de la seua Llei de creació, recull en els seus diversos apartats una sèrie de reflexions generals sobre la situació cultural valenciana, nascudes de l'estudi dels casos concrets dels quals s'han ocupat les diverses comissions informatives del Consell Valencià de Cultura durant l'any 2005. No es tracta d'un document exhaustiu, sinó d'un fons de suggeriments que la institució posa a disposició de les autoritats, i de la societat en general, en compliment de la seua missió de vetlar pels valors lingüístics i culturals valencians.

POTENCIACIÓ DE L'ÚS SOCIAL DEL VALENCIÀ

Per tal de facilitar al màxim l'èxit de les polítiques de foment de l'ús públic del valencià, cal, en particular, la total desactivació del conflicte social esterilitzador al voltant de la naturalesa, l'origen, i el nom del valencià. En el seu dia, el Dictamen d'aquest Consell sobre la llengua pròpia dels valencians ja va deixar clares totes tres qüestions, en una formulació que podia ser una mica el·líptica en algun moment però en cap cas ambigua. Aquesta formulació ha estat reiterada recentment, en uns termes més explícits, per l'Acadèmia Valenciana de la Llengua, en ús de les seues competències. Cal, doncs, ara més que mai, que totes les institucions públiques, començant per la Generalitat Valenciana, acomoden a partir d'ara el seu discurs i la seua pràctica a allò contingut en aquesta darrera formulació.

EL PATRIMONI CULTURAL

El Patronat de l'Arxiu de la Corona d'Aragó

El Consell Valencià de Cultura ha informat sobre la proposta de Decret del Govern espanyol per a la constitució del Patronat de l'Arxiu de la Corona d'Aragó, i ha demanat una superior participació de les comunitats autònomes en els òrgans de gestió del futur patronat. Ara pertoca al Govern valencià demanar al Govern de l'Estat que faça les accions legislatives corresponents.

Atemptats contra el patrimoni

Els espolis i atemptats contra béns del patrimoni cultural, molts d'ells relacionats amb el tràfic il·legal d'obres d'art i històriques, són un greu motiu de preocupació. El Consell Valencià de Cultura considera tres accions preventives: una campanya de conscienciació pública, una reforma legislativa, i la creació d'una policia autònoma especialitzada.

Participació cívica en la conservació del patrimoni cultural

El desenvolupament normatiu de l'Article 46 de la Constitució espanyola, i les actuacions de les administracions competents, estan palesant la necessitat de generar una major participació de les persones no públiques en la conservació del patrimoni cultural. En esta consideració, el Consell Valencià de Cultura insistix en la conveniència d'ampliar els beneficis fiscals a les persones físiques o jurídiques que

col·laboren en la conservació i la rehabilitació de béns culturals, d'aplicar els criteris fixats en matèria d'ajudes incrementant-ne les habilitacions pressupostàries, i de crear distincions per a premiar els benefactors del patrimoni cultural.

Les fundacions

El Consell Valencià de Cultura reconeix el treball positiu de moltes fundacions, tant en matèria cultural com mediambiental. Lamentablement, algunes fundacions no ofereixen suficient informació sobre les seues activitats, i en alguns casos fins i tot sobre la seua existència, la qual cosa posa en risc el compliment dels seus fins socials preceptius. Instem l'Administració valenciana a controlar el dit compliment en tots els casos, i en el cas de les fundacions creades per ella mateixa, a garantir en els seus actes de contractació la transparència i la concurrència pública. En este sentit, suggerim: a) que el règim d'exempció a les donacions a fundacions s'amplie a altres supòsits, i es creen noves formes d'ajuda fiscal a les seues activitats, i b) que es fixe l'obligació que els guanys generats pel capital invertit es dedique tots els anys als fins de la fundació, com es fa en altres països del nostre àmbit cultural.

Valors culturals del paisatge

El paisatge és la cara cultural del territori, i mereix ser protegit no solament en els seus aspectes ecològics, sinó també com a part del patrimoni històric. El Consell Valencià de Cultura proposa la creació d'un instrument assessor que vetle per la integritat dels valors paisatgístics davant de qualsevol actuació que implique modificacions del territori.

Incendis forestals

Particularment, els incendis forestals són un dels factors de destrucció del paisatge. El Consell Valencià de Cultura recomana un enduriment de la legislació punitiva contra els causants voluntaris d'este tipus d'incendis, i l'adopció de mesures preventives amb vigència durant tot l'any. Igualment aconsellem crear un Centre d'Investigació Forestal autonòmic, en el qual podrien treballar els experts forestals amb què ja compta la comunitat.

Valor històric i cultural dels cementeris

El Consell Valencià de Cultura recomana una major atenció al valor patrimonial dels cementeris, la catalogació dels seus elements, i la creació, en els més importants, de la figura del conservador –preferiblement un tècnic en patrimoni—, encarregat de valorar monuments, llocs d'enterrament i altres elements, en consideració dels seus diversos aspectes: l'afectiu, el legislatiu, l'històric i l'artístic.

Festa i processó del Corpus de València

El Consell Valencià de Cultura vol insistir en la seua recomanació de declaració de "Conjunt monumental de caràcter mixt" de la Festa i la Processó del Corpus de València.

El mobiliari urbà

El mobiliari públic és un aspecte important del conjunt de components que configuren l'entorn urbà. Hem de cridar l'atenció sobre la necessitat de tenir en compte els valors dels nuclis històrics urbans, a l'hora d'instal·lar-hi elements nous de mobiliari públic, a fi que la incorporació no siga més que l'estrictament necessària i en tots els casos respecte els valors estètics i històrics mencionats.

CIÈNCIA

Investigació científica

El Consell Valencià de Cultura demana al Govern de la Generalitat que faça un esforç per destinar el 3% del P.I.B., seguint les recomanacions de la Unió Europea, a programes de recerca científica i de desenvolupament i innovació tecnològics.

Preservació del medi

La preservació del medi ha de ser objecte d'atencions preferents de la Generalitat Valenciana. Calen esforços perseverants per a la preservació de les costes i d'altres espais dignes de protecció, dels boscos, les aigües superficials i subterrànies, i també, de una manera específica, volem cridar l'atenció sobre la necessitat de preservar l'Horta de València davant d'un urbanisme a voltes desfermat i insostenible. Alhora, en la perspectiva de reduir les emissions de gasos productors de l'efecte hivernacle, segons els acords de Kioto, ens cal el foment de les fonts d'energia renovables i l'aplicació de polítiques energètiques destinades a estalviar i fer més rendible l'energia consumida.

La divulgació científica en la televisió pública

El tema de la divulgació científica en general i en la televisió pública en particular, en l'àmbit de la Comunitat Valenciana, ha estat objecte de debat al si de la Comissió de Ciències del Consell Valencià de Cultura. El tractament del tema respon a la preocupació del Consell per la funció de la televisió pública en el procés de difusió de la cultura. Dins d'eixe marc era lògic que la comissió limitara els seus esforços al camp particular de la divulgació científica. El debat ha estat acompanyat de diverses compareixences d'experts en la matèria i ha tingut en compte diversos documents externs sobre el tema. Alhora, dos membres de la comissió, el conseller Manuel Sanchis-Guarner i el conseller Vicente Muñoz Puelles, han aportat dos documents de treball. El primer, "La divulgació mèdica en la premsa escrita", sobre el tema que indica aquest títol. El segon, "Informe sobre la divulgación científica en la televisión valenciana", un treball de camp sobre els continguts científics en la programació televisiva de Canal 9, Punt 2, i el centre territorial de Televisión Española a la Comunitat Valenciana.

Segons el treball de camp realitzat, s'observa un dèficit clar de documentals, programes i notícies científics, tant en Canal 9 com en el centre territorial de TVE, que sí que es troben generalment en Punt 2. Convindria, doncs, considerar l'oportunitat d'incloure més notícies científiques, tant en els noticiaris centrals de Canal 9 com en els del centre territorial, i també més documentals i programes d'aquest tipus. S'ha de consignar ací que, com ja s'ha esmentat al començament de l'anterior apartat 2, els estudis que s'han manejat sobre la matèria semblen

constatar l'existència d'una demanda parcialment insatisfeta de divulgació científica en el mitjà televisiu, a tot l'entorn europeu.

En definitiva, volem remarcar que la tasca d'augmentar el nivell de l'oferta de divulgació científica, tant en quantitat com en qualitat, en les televisions públiques valencianes, ha de ser impulsada per les institucions, i en particular per la Generalitat Valenciana. Però, en eixa perspectiva, caldria que les instàncies consultives i els experts elevaren les pròpies recomanacions i propostes, a fi d'elaborar un pla d'actuació. Alhora, la iniciativa privada, siga en la televisió i la ràdio, siga en la premsa escrita, té una enorme responsabilitat, complementària de la pública, a fi que, millorant el que ja tenim, els ciutadans puguen gaudir i formar-se una idea de l'estadi actual del coneixement científic, dels seus avanços i de les seues aplicacions.

Didàctica de la ciència

Si totes les branques del saber són imprescindibles per a la comprensió del món i de l'individu situat davant del món, l'actual desenvolupament tecnològic de les nostres societats sembla fer necessària una formació científica bàsica en tots els ciutadans. Denominem a aquesta formació bàsica "alfabetització científica".

Per tal d'aprofundir en aquest fet, la Comissió de les Ciències del Consell Valencià de Cultura ha emprés durant l'any 2005 una sèrie de debats, anàlisis de documentació i entrevistes amb experts, dins dels seus treballs sobre la divulgació científica, a partir dels quals podem aportar les recomanacions següents:

- Cal una més profunda alfabetització científica, a fi de formar ciutadans més compromesos amb les transformacions socials.
- El coneixement científic s'ha de complementar amb una àmplia formació humanística i emocional.
- És precís revisar la metodologia utilitzada en la didàctica de la ciència per tal de fer-la més accessible i relacionada amb el medi, i dotar els docents amb mitjans i amb estratègies innovadores.
- La formació científica ha de desenvolupar la curiositat intel·lectual i l'afany investigador, i per tant la ciència hauria d'ensenyar-se com un treball contextualitzat i no conclòs.
- Resulta important aprofundir en la interdisciplinarietat dels coneixements, tant científics i tecnològics entre si, com humanístics i de desenvolupament emocional de l'individu. Es tindrà una cura especial a evitar qualsevol predeterminació sexista.
- La informació científica ha de potenciar l'ús crític dels coneixements i remarcar-ne el vessant cívic, per contribuir a una formació integral, ja que finalment res –incloent-hi la ciència– no podrà exonerar-nos de la nostra responsabilitat com a ciutadans.
- Es fa pertinent la col·laboració dels experts per a intentar esbrinar solucions a tots aquests problemes.

En conclusió, i per tant de concretar, volem declarar que les presents consideracions afecten al camp educatiu en sentit molt ample, tant pel que fa als plans d'estudi, com a la formació del professorat i a les condicions socials que influeixen sobre els membres de la comunitat educativa; en aquest sentit, considerem que les administracions amb competències educatives i socials, l'administració de l'estat i l'autonòmica, haurien de plantejar-se la qüestió de l'alfabetització científica i adoptar mesures legislatives i d'actuació que milloren la situació present.

b. Apèndix: propostes i conclusions dels informes del Consell

A continuació es presenten, agrupades per temàtiques, les principals propostes i recomanacions dels informes elaborats per les diverses comissions i sancionats pel Ple de la institució durant 2005 –el text complet dels quals es pot consultar en l'epígraf 6 a la pàgina 81—, que pel seu grau de concreció completen i reforcen allò expressat de forma genèrica en el text anterior d'observacions i recomanacions.

b.1. Relatives a la protecció del patrimoni cultural

b.1.1. Informes genèrics

En l'Informe sobre l'**1% cultural de les obres públiques**, el Consell assenyala la necessitat de traslladar normativament a l'àmbit valencià les disposicions establertes en la legislació estatal sobre la gestió dels fons derivats de les obres públiques destinats a intervencions en el patrimoni cultural; això és, entre altres, adequar la seua gestió als principis i directives de la Llei de Patrimoni Cultural valenciana, la creació de comissions mixtes entre conselleries, prioritzar les intervencions en els béns declarats BIC i dedicar una part dels fons als béns de caràcter immaterial.

En l'Informe sobre els **drets i obligacions dels titulars privats de béns del patrimoni cultural**, el Consell assenyala la necessitat de perfeccionar el sistema d'ajudes i beneficis fiscals als titulars privats previstos en la Llei de Patrimoni. També recomana afavorir l'associacionisme i millorar el tractament de les fundacions i el mecenatge amb vista a generalitzar la implicació privada i pública en la conservació del patrimoni. Per últim, manifesta la conveniència de premiar la protecció del patrimoni en els termes establerts en l'esmentada Llei.

En l'Informe sobre l'**espoli de béns culturals**, el Consell recomana la creació d'una unitat especial de la Policia autonòmica especialitzada en la vigilància i control dels béns patrimonials. Reclama un Pla de Seguretat dels béns protegits amb una catalogació global prèvia, inclosos els béns de titularitat eclesiàstica. Per últim, recorda la responsabilitat dels Ajuntaments en la conservació dels béns ubicats als seus termes i assenyala la necessitat de fomentar pedagògicament l'estima vers el patrimoni.

En l'Informe sobre el **territori i els seu paisatges**, el Consell considera que s'ha de legislar i actuar per limitar l'excés urbanístic i el creixement insostenible que es desenvolupa al nostre territori i establir criteris consensuats –revisats i redefinits permanentment— de modificació, gestió, protecció i actuació sobre el paisatge, tal vegada, amb la creació d'un ens assessor supramunicipal. També assenyala la importància de fomentar el coneixement del nostre territori, la seua geografia i els seus paisatges per tal de conscienciar sobre la seua vàlua patrimonial.

b.1.2. Informes sobre béns concrets

En l'Informe sobre el conjunt de **San Vicent de la Roqueta de València**, el Consell Valencià de Cultura afirma que sent un dels conjunts arqueològics més interessants de València caldria un projecte d'actuació total i intensiu que, tal vegada, permetria la seua conservació com a lloc arqueològic; en cas contrari, convindria donar el complex un ús social adequat al esperit i simbologia del sant màrtir, amb l'entesa de l'Ajuntament, l'Arquebisbat i la administració autonòmica.

En l'Informe sobre els **cementeris valencians**, el Consell constata la vàlua d'aquests espais des del punt de vista històric i com a testimonis dels canvis de costums socials i de l'evolució d'estils artístics. Suggestiu la conveniència de catalogar i protegir alguns dels seus elements funeraris de característiques artístiques importants, inclús en alguns casos el seu valor com a conjunt, com és el cas dels cementeris civil i britànic protestant de València, i, finalment, la seua consideració, tot respectant el seu valor afectiu, de jardins i museus al aire lliure, amb la possibilitat de marcar itineraris artístics i històrics.

En l'Informe sobre les **restes de Blasco Ibáñez** –les quals es troben, ara per ara, dipositades en un nínxol del Cementeri Civil de València des del començament de la Guerra Civil– el Consell proposa que siguen traslladades al seu sarcòfag encarregat per la ciutat i realitzat per Mariano Benlliure en 1935, bé en el seu emplaçament actual al Museu del segle XIX, antic convent del Carme, o bé a un altre lloc adequat, on els valencians puguen honorar la seua memòria.

En l'Informe sobre el **molí de Sarrampedra de Xàtiva**, el Consell suggestiu que les autoritats competents arriben a un acord amb el titular privat del conjunt per tal d'escometre un projecte de restauració i una possible catalogació, atesa la seua importància etnològica, com a Bé de Rellevància Local; a més, proposa la seua posada en valor com a museu de la cultura dels molins d'aigua al territori valencià.

En l'Informe sobre l'**església de San Miguel d'enguera**, el Consell es mostra conforme a la seua protecció com a BIC i recomana, a més, l'adopció de mesures per a conservar la trama i la tipologia constructiva del seu entorn. Suggestiu també la incoació de protecció per a l'església de l'antic convent dels Carmelites, hui coneguda com església de la Sagrada Família.

En l'Informe sobre l'**església de Sant Andreu Apòstol de l'Alcúdia**, el Consell es mostra favorable a la seua protecció com a BIC i recomana, a més, l'adopció de mesures per a conservar la trama i la tipologia constructiva de l'espai urbà adjacent, especialment en allò referent a l'altura de les noves edificacions, temptant de no obstaculitzar visualment la silueta del conjunt temple i campanar, referent visual de la població.

En l'informe sobre el **Tribunal de les Aigües de València**, el Consell es congratula i es mostra favorable a la proposta de la Conselleria de Cultura de protegir-lo com a Bé d'Interés Cultural Immaterial, i recomana l'adopció de mesures per a la seua supervivència activa. A més de suggerir estendre la protecció als elements constructius, hidràulics i arquitectònics que conformen la xarxa de sèquies del Tribunal, el CVC recorda que la supervivència del Tribunal es troba directament relacionada amb la continuïtat de la pràctica de la agricultura de regadiu a l'Horta de València i la sostenibilitat del seu espai.

En l'Informe sobre l'**edifici de l'Ajuntament de El Toro**, el Consell es mostra favorable a la seua protecció com a Bé d'Interés Cultural i recomana, a més, estendre la protecció a altres parcel·les col·lindants i l'execució d'un projecte de reforma i rehabilitació de l'edifici.

En l'Informe sobre l'**aqüeducte de Morella**, el Consell es mostra favorable a la declaració del conjunt com a Bé d'Interés Cultural i fa unes recomanacions addicionals sobre determinats aspectes paisatgístics i estètics de construccions en el seu entorn i la vigilància, i consolidació de determinats trams. Suggestiu, a més, la instal·lació d'algun panell informatiu sobre les funcions de la construcció i l'ús associat de l'aigua en la comarca.

En l'Informe sobre l'**església de Nuestra Señora de los Ángeles de Xelva**, el Consell es mostra favorable a la declaració com a Bé d'Interés Cultural i recomana una intervenció urgent en la coberta del monument, així com ampliar la protecció a altres béns patrimonials de la vila.

En l'Informe sobre el **Grau Vell de Sagunt**, el Consell recomana l'ampliació de l'entorn del jaciment arqueològic, declarat BIC en 1993, i la protecció de l'alqueria de San Marcos per a un ús cultural. A més, manifesta la seua voluntat per a reunir les parts implicades i tractar d'elaborar una estratègia conjunta d'intervenció en el conjunt.

En l'Informe sobre el **Jardí Botànic de València**, el Consell es mostra favorable a la seua declaració com a Bé d'Interés Cultural, amb la categoria de jardí històric, i recomana la seua ampliació.

En l'Informe sobre el **Palau dels Marau de l'Olleria**, el Consell recomana a l'Ajuntament la protecció de l'edifici per la seua condició d'habitatge tipus de la burgesia liberal i progressista valenciana dels segles XVIII i XIX, i a escometre obres de restauració d'urgència. Es mostra favorable a un possible ús futur com a Museu del Vidre i recorda la importància de l'església parroquial adjacent com a testimoni històric de la Guerra de les Germanies.

En l'Informe sobre el **pont de Santa Quitèria**, entre els termes de Vila-real i Almassora, el Consell es mostra favorable a la seua protecció com a Bé d'Interés Cultural amb la categoria de monument, i recomana la neteja i adequació de l'entorn, amb la possibilitat d'integrar aquesta actuació en un pla global de regeneració, senyalització i recuperació de la desembocadura del riu Millars, espai natural pròxim al pont d'origen romà.

En l'Informe sobre la **Cartoixa de Portaceli**, a Serra, el Consell es mostra conforme amb la declaració de Bé d'Interés Cultural, amb la categoria de monument, tot recomanant la implicació dels municipis afectats i la difusió dels valors de la Cartoixa i de les activitats que desenvolupen els seus monjos, especialment en allò referent a la conservació dels espais naturals adjacents.

b.2. Relatives a avantprojectes legislatius

En l'Informe sobre l'avantprojecte de Reial Decret pel qual es crea el **Patronat de l'Arxiu de la Corona d'Aragó**, el Consell recomana modificar la composició i el sistema de designació dels vocals del patronat per tal d'equilibrar la participació entre l'Estat i les Comunitats Autònomes implicades. A més, suggerix que la presidència siga rotatòria i que les sessions plenàries del Patronat tinguen lloc, també de forma rotatòria, als territoris de les Comunitats que el conformen. Per últim, recomana la cooficialitat junt al castellà de les llengües pròpies d'aquestes Comunitats i que es preveuen mecanismes de col·laboració amb altres territoris de sobirania no espanyola que en el seu moment formaren part de la Corona d'Aragó.

En l'Informe sobre l'**avantprojecte de Llei d'Ordenació del Teatre i de la Dansa**, el Consell considera que hauria d'existir un organisme únic que coordine totes les activitats referents a la programació, la producció, l'exhibició i la gestió de personal corresponent en matèria d'artes escèniques, dins l'àmbit de competències de la Generalitat Valenciana. Pel que fa a l'ens Teatres de la Generalitat, el Consell considera que caldria definir la seua forma jurídica i definir l'abast de les seues competències; quant als seus òrgans i al seu funcionament, almenys caldria enunciar els òrgans de govern i de representació, el sistema de selecció dels membres, el règim d'incompatibilitats, el règim del Ple i de les possibles

comissions, i la durada del mandat dels membres. A més, el Consell suggerix articular la participació dels sectors professionals en els diferents organismes assessors, prestar atenció a la formació en els oficis relacionats amb l'escenografia, promoure la formació de públic des de l'ensenyament primari i secundari, i valorar el teatre amateur. Finalment, caldria indicar que la col·laboració econòmica de la Generalitat amb el Circuit Teatral Valencià es farà amb publicitat i amb possibilitat de concurrència, seguint unes bases, i per mitjà de convocatòries públiques, tot amb criteris d'equilibri territorial, ja que la Comunitat Valenciana comprén tot el territori valencià.

En l'Informe sobre **l'avantprojecte de Llei sobre Patrimoni Arbori Monumental** de la conselleria de Territori i Habitatge, el Consell suggerix la tramitació urgent de la norma i que es tinga en compte, en determinades espècies com oliveres, arbocers, ginebres o similars, únicament el requisit de l'antiguitat per a la seua declaració genèrica de protecció.

b.3. Relatives a altres temàtiques

En l'Informe sobre la **didàctica de la ciència**, el Consell suggerix diverses directives metodològiques per tal que una alfabetització científica més profunda resulte en ciutadans més compromesos amb les transformacions socials que la ciència implica, com per exemple la necessitat que el coneixement científic estiga complementat amb una àmplia formació humanística i emocional.

En l'Informe sobre la **divulgació científica en la televisió pública valenciana**, el Consell troba un clar dèficit de documentals, programes i de notícies científiques, tant en Canal 9, com en el centre de TVE, que es troben generalment en Punt 2. A més, assenyala que la tasca d'augmentar el nivell de l'oferta de divulgació científica, tant en quantitat com en qualitat, en les televisions públiques valencianes, ha de ser impulsada per les Institucions, i en particular per la Generalitat Valenciana. Però, en eixa perspectiva caldria que les instàncies consultives i els experts elevaren les pròpies recomanacions i propostes, a fi d'elaborar-hi un pla d'actuació. Alhora, la iniciativa privada, siga en la televisió i la ràdio, siga en la premsa escrita, té una enorme responsabilitat, complementària de la pública, a fi que, millorant el que ja tenim, els ciutadans puguen gaudir i formar-se una idea de l'estadi actual del coneixement científic, dels seus avanços, i de les seues aplicacions.

En l'Informe sobre el **continguts culturals de la televisió pública valenciana**, el Consell fa una sèrie de propostes per tal que la televisió pública valenciana complisca els objectius assenyalats en els seus Estatuts: potenciar la llengua pròpia, els valors cívics i estètics, respectant la pluralitat que garantisca el dret de tots els ciutadans a veure la televisió que els agrada o interesse i el seu dret a ser informats veraçment; entre altres, el Consell creu necessària la constitució del Consell Assessor, representatiu, elegit amb criteris de solvència i independència, que es contempla en la Llei de Creació de Radiotelevisió Valenciana. Pel que fa a la programació, considera que ha d'estar dirigida a informar, entretenir i instruir en base als següents principis generals:

- a) L'existència d'un codi ètic, emanat d'una visió racional i democràtica de l'ésser humà i dels seus drets bàsics.
- b) La classificació dels programes per edats, amb temàtiques, continguts i horaris adequats a la protecció dels infants.
- c) La protecció del dret a la intimitat i a la dignitat (tant en els productes com en els espectadors).
- d) Ús del llenguatge adequat, ajustat i respectuós.

- e) El rebuig a la violència "per se". Informació sobre certs temes ajustada a l'audiència (per exemple sobre drogues, fets violents, sexe, etc.)

Finalment, quant a la situació econòmica de l'ens, el Consell considera que s'ha de revisar el model de gestió i disminuir l'externalització de la producció, tot aprofitant el recursos i el personal propi de l'organisme.

En l'Informe sobre **processos migratoris i impacte cultural**, el Consell reflexiona sobre els canvis que la presència de persones pertanyents a cultures distintes produïx en la nostra societat, i assenyala com un dels l'elements clau en el contrast entre cultures el grau d'acceptació de codis de conducta basats en el reconeixement d'uns "drets humans", fruit del progrés de la civilització i de convencions acordades entre els pobles. Per tant, els poders públics haurien de fomentar mecanismes d'acceptació pactada de la diferència, en aquells aspectes no fonamentals de la societat receptora, i de respecte a aquells altres aspectes sancionats jurídicament al màxim nivell, com en el nostre cas els regulats per la Constitució o l'Estatut d'Autonomia.